

Dziewięć dni z papieżem**Prawdopodobnie od 5 czerwca**

Przyszłoroczna pielgrzymka papieża rozpocznie się prawdopodobnie 5 czerwca w Trójmieście i potrwa 8-9 dni - powiedział wczoraj rzecznik Episkopatu ks. Adam Schulz po spotkaniu rządowej i kościelnej komisji ds. przygotowania wizyty.

Przewodniczący komisji ze strony rządowej Wiesław Walendziak zadeklarował, że rząd zrobi wszystko, by ta wizyta Ojca Świętego była „wielkim spotkaniem - świętem wszystkich Polaków”. Walendziak poinformował, że w czasie spotkania zostało powołanych kilka zespołów roboczych odpowiedzialnych m.in. za kwestie obsługi medialnej, bezpieczeństwa, współpracy z samorządami lokalnymi, zabezpieczenia medycznego, transportu oraz kontaktów pomiędzy Rzecznikiem Społecznym a Stolicą Apostolską podczas przyszłorocznej wizyty.

Zapytany przez dziennikarzy o koszty pielgrzymki, Walendziak oświadczył, że jak na skalę tej wizyty i jej wymiar, to „koszty są zaskakująco małe”. Dodał, że nie przekroczą one kosztów poprzedniej wizyty papieża.

Dokończenie - str. 3

Labirynt muzyki**Festiwal Krzysztofa Pendereckiego**

Festiwal Krzysztofa Pendereckiego rozpoczęło wczoraj w Krakowie międzynarodowe sympozjum „Muzyka Krzysztofa Pendereckiego w kontekście teatru XX wieku” oraz wernisaż wystawy szkiców i partytur kompozytora. Jeszcze przed oficjalnym otwarciem zaaranżowaną w Bunkrze Sztuki wystawę „Krzysztof Penderecki - Itinerarium”, obejrzała królowa Szwecji Sylwia. Ekspozycja prezentuje po raz pierwszy wystawione publicznie szkice: od utworów z lat 50. aż po najnowsze, które - jak przyznał kompozytor - dotychczas trzymał w kufrze.

Szczegóły - str. 2

Ministrowie mają wątpliwości**Podatki bez zmian?**

Prawdopodobnie w przyszłym roku będziemy płacić podatki według dotychczasowego systemu, z niewielkimi zmianami. Dziś w Ministerstwie Finansów odbędzie się kolejne spotkanie ekspertów rządowych w sprawie podatków.

Członkowie Komitetu Społecznego Rady Ministrów nie zgodzili się na likwidację ulgi zdrowotnej, postulowali też utrzymanie ulg edukacyjnych. Podkreślili, że proponowany przez Ministerstwo Finansów system podatkowy przyzna znaczne przywileje bogatszej części społeczeństwa, a najwięcej stracą na nim podatnicy z pierwszego i drugiego przedziału obecnej skali podatkowej.

- Na 1999 r. możemy przyjąć taki sam system podatkowy, jaki mamy obecnie, z pewnymi poprawkami w podstawowych punktach - powiedział premier po posiedzeniu KSRM. Następnie rozpoczęło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, na którym wątpliwości co do propozycji Balcerowicza zgłosiło 10 ministrów. Jerzy Buzek zaapelował o prowadzenie intensywnych dyskusji, które doprowadzą do uzgodnień w podstawowych kwestiach związanych z reformą podatków. Premier podkreślił, że jeśli nie będzie tej zgody, to nowych propozycji podatkowych nie można przyjąć.

(PAP)

Obawy policjantów i strażaków**Stracą na reformie?**

(INF. WŁ.) Komendant główny policji dał swoim podwładnym gwarancje zachowania dotychczasowych zarobków po 1 stycznia 1999 roku. Reforma administracyjna może natomiast być bolesna dla części zatrudnionych w Państwowej Straży Pożarnej - przyznaje starszy kapitan Witold Maziarz, rzecznik komendanta głównego PSP. Finansowo stracą na niej przede wszystkim komendanci i naczelnicy różnych szczebli z komend wojewódzkich, które zostaną pozbawione tego statusu. Nowy podział kraju nie powinien jednak odbić się na wynagrodzeniach pozostałej części strażaków.

Dokończenie - str. 3

Nie zawieszają emerytur**Interwencja rzecznika praw obywatelskich**

Dotychczasowe przepisy ograniczające prawo do świadczeń emerytalno-rentowych w przypadku podjęcia przez świadczeniobiorców pracy, straciły uzasadnienie - uważa rzecznik praw obywatelskich Adam Zieliński.

W piśmie przekazanym wczoraj nadzwyczajnej sejmowej komisji rozpatrującej projekty ustaw reformujących system ubezpieczeń społecznych, rzecznik napisał, że projektowane zasady są sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości.

Projekt ustawy o emeryturach i rentach zakłada, że prawo do emerytury uzyskanej według nowych zasad nie będzie podlegać zawieszeniu w przypadku podjęcia pracy zarobkowej. Gorzej traktowani są natomiast świadczeniobiorcy z do-

tychczasowego systemu emerytalnego - pisze RPO.

Rzecznik przypomina, że jego urząd kilka razy od 1994 roku sugerował ministrowi pracy podjęcie inicjatywy ustawodawczej zmierzającej do zupełnego zniesienia lub znacznej liberalizacji ograniczeń zarobkowych emerytów i rencistów.

Według obowiązujących zasad, bez zmniejszenia świadczenia można zarobić 60 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Dochody między 60 a 120 proc. średniego wynagrodzenia powodują zmniejszenie świadczenia, natomiast powyżej 120 proc. zawieszenie emerytury lub renty.

(PAP)

Brąz Golloba**Wygrał Grand Prix Polski**

Tomasz Gollob wygrał wczoraj w Bydgoszczy ostatnie w tym roku zawody żużlowe o indywidualne mistrzostwo świata - Grand Prix Polski. Bydgoszczanin zdobył brązowy medal MŚ. Po „złoto” sięgnął Tony Rickardsson, a po „srebro” Jimmy Nilsson (obaj Szwecja).

Bydgoszczanin triumfował wczoraj trzykrotnie: w 17. biegu, decydującym o awansie do czołowej ósemki, w półfinale i finale. 19. miejsce zajął Piotr Protasiewicz, a 21. Sebastian Ułamek.

Szczegóły - str. 24

W Pałacu Wielopolskich**Powrót prezydentów**

(INF. WŁ.) Do Pałacu Wielopolskich, głównej siedziby krakowskiego magistratu, wróciły portrety prezydentów Krakowa. Prezydenckie wizerunki zostały poddane kompleksowej konserwacji, powieszono je w reprezentacyjnym holu, nad niedawno odnowionym fryzem.

W tym tygodniu powieszono 12 portretów prezydentów, poczynając od Józefa Dietla na Stanisławie Klimeckim kończąc. Za kilka dni w pustym miejscu na

ścianie pojawi się postać Alfreda Fiderkiewicza (prezydenta Krakowa w okresie od 5 lutego do 11 czerwca 1945 roku). Nie przewiduje się miejsca dla prezydentów - wojewodów z okresu PRL (portrety są przechowywane w magazynach), ale jeszcze w tym roku powinny zawisnąć wizerunki byłych prezydentów, piastujących stanowiska po roku 1990 (Jacka Woźniakowskiego i Krzysztofa Bachmińskiego).

Szczegóły - str. 11

Przesłuchany przed światem**Telewizja pokaże nagrane zeznania Clintona**

Kongres amerykański dał wczoraj zielone światło dla telewizyjnej emisji taśmy wideo z zeznaniami prezydenta Billa Clintona w sprawie jego romanсу z Moniką Lewinsky. Na decyzję Komisji Biały Dom zareagował ostrą krytyką, uznając ją za niewłaściwą. Według sondażu opinii publicznej przeprowadzonego przez stację telewizyjną CNN, 67 proc. Amerykanów uważa, że publiczna emisja nagrania zeznań prezydenta jest złym pomysłem.

Stacje telewizyjne - CNN, Fox i MSNBC - planują emisję taśmy z ewentualnymi wyciszeniami niecenzuralnych słów i bardziej drastycznych fragmentów. Nagranie na taśmie wideo zeznań prezydenta Billa Clintona w sprawie romanсу z Moniką Lewinsky zostanie przekazane do publicznego odtworzenia w poniedziałek o godz. 9 czasu miejscowego (godz.15 czasu warszawskiego) - zapowiedziała wczoraj stacja telewizyjna CNN, powołując się na republikańskie źródła w Kongre-

sie. Wtedy również zostaną udostępnione załączniki do raportu Kennetha Starra - ponad 2000 stron - podała telewizja CNN.

Zeznania prezydenta Clintona przed sądem przysięgłych zostały zarejestrowane 17 sierpnia. Przyznając się do kontaktów z Moniką Lewinsky Clinton utrzymywał, że nie miały one charakteru stosunków seksualnych.

„Szperanie w życiorysach”
- str. 4
(PAP)

Tysiące młodych ludzi w całej Polsce przystąpiło wczoraj do akcji „Sprzątanie świata”. Potrwa ona do niedzieli. W naszym kraju „Sprzątanie” odbywa się po raz piąty. Inicjatorem akcji jest Australijczyk Ian Kieran, który w 1989 r. zorganizował sprzątanie Zatoki Sydney. Od 1993 r. jest to akcja ogólnosiątkowa. W zeszłym roku w „Sprzątaniu” uczestniczyło w naszym kraju 1,5 mln osób.

(PAP)

OknoPlus

PRODUCENT OKIEN PCV
Zapraszamy na Targi Jesienne '98
CHEMOBUDOWA KRAKÓW
pawilon F, stoisko 24

Okna Niemożliwe?!

Kraków ul. Zapolskiej 38
tel./fax (012) 423 82 23

INTERCAR s.c.

ASO Citroen zaprasza
właścicieli samochodów
Citroen, Peugeot oraz innych na
bezpłatną kontrolę
zawieszenia, składu spalin
i regulację świateł.

Zapraszamy w sobotę i niedzielę 19 i 20 września, godz. 8 - 14, Kraków, ul. Na Dołach 4.

3609/ZM

Labirynt muzyki

Inauguracja Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego

(INF. WL.) Koncertem Orkiestry Symfonicznej z Lipska został wczoraj uroczysto otwarty Festiwal Krzysztofa Pendereckiego. Muzycy pod dyktando Johanna Kalitke wykonali w Filharmonii Krakowskiej II koncert skrzypcowy Krzysztofa Pendereckiego i I Symfonię Gustava Mahlera. W partii skrzypiec usłyszeliśmy Chee-Yun. Koncert był bezpośrednio transmitowany na ekranie ustawionym na Rynku Głównym.

Wieczorny koncert inaugurujący festiwal został poprzedzony uroczystym otwarciem wystawy zatytułowanej „Krzysztof Penderecki - Itinerarium”, zorganizowanej przez Bunkier Sztuki. Na wystawie zgromadzone są szkice muzyczne Krzysztofa Pendereckiego. - *Dotychczas trzymałem swoje szkice muzyczne w kufrze i nie sądziłem, że będą je kiedykolwiek pokazywać. Ale ze względu na moje lata warto otworzyć kufier i pokazać kompozycje* - powiedział Krzysztof Penderecki. Kompozytor zwrócił uwagę, że jego muzyka powstaje w podobny sposób jak grafika, nie komponuje on bowiem przy fortepianie, lecz siedząc przy stole i rysując na papierze nutowym kolorowe szkice.

Anna i Zbigniew Baranowie, autorzy scenariusza wystawy, ukazali całość dzieła Krzysztofa Pendereckiego - od utworów z lat 50. po te najnowsze. Prezentowane szkice są także zapisem codziennego życia kompozytora; na marginesach niektórych z nich są zapiski - numery telefonów, nazwiska różnych osób, miasta, do których wyjeżdżał.

- *Przez tę wystawę chcieliśmy pokazać, jak plastyczny jest muzyczny świat Krzysztofa Pendereckiego. Tą ekspozycją pragniemy udowodnić siłę muzyki* - powiedział wczoraj Zbigniew Baran.

Wystawa została zaaranżowana przez Piotra Nawarę w sposób niecodzienny. - *W Bunkrze Sztuki wybudowany został prawdziwy labirynt: 20 ton ścian. To śmiały pomysł, choć były chwile, kiedy wydawało mi się, że jego realizacja jest niemożliwa* - powiedział na uroczystym otwarciu wystawy Krzysztof Głuchowski, dyrektor Bunkra Sztuki.

Wystawie towarzyszy katalog - pierwsze w świecie graficzne opracowanie manuskryptów Krzysztofa Pendereckiego.

Wystawa będzie czynna do 4 października, codziennie w godzinach 11 - 18. (AMS)

Kredyty dla studentów

Na razie jest komisja

Minister edukacji narodowej Mirosław Handke wręczył wczoraj nominacje członkom Komisji do spraw Pożyczek i Kredytów Studenckich.

- *Za kilka dni podpiszemy już ostatnie rozporządzenia wprowadzające w życie system kredytów i pożyczek dla studentów. Aby system ten funkcjonował bez zastrzeżeń, konieczne było utworzenie Komisji do spraw Pożyczek i Kredytów Studenckich, której zadaniem będzie ustalenie najważniejszych przepisów związanych z pożyczkami i kredytami* - powiedział Handke. Według ministra, udzielane kredyty nie powinny być mniejsze od 400 złotych miesięcznie, a dokładna

kwota wypłacana studentom będzie zależała od liczby osób chcących otrzymać pomoc materialną. Kredyty i pożyczki będą przyznawane w pierwszej kolejności studentom z uboższych rodzin na podstawie oświadczenia rodziców o dochodach, jakie wpisali do PIT-u. System pożyczek i kredytów obejmie od 1 października wszystkich studentów (około 1 mln 100 tys.) kształcących się na studiach dziennych i zaocznych.

Komisja zajmie się opracowaniem zasad: udzielania, spłacania oraz umarzania pożyczek i kredytów studenckich, a także zasad zawierania przez Bank Gospodarstwa Krajowego umów

z bankami kredytującymi. W skład komisji weszli dwaj przedstawiciele ministra edukacji narodowej - prof. Jerzy Zdrada (przewodniczący komisji) i Tadeusz Popłonkowski, dwaj przedstawiciele ministra finansów, przedstawiciel szkół wyższych oraz czterech przedstawicieli studentów z Parlamentu Studentów RP, ZSP oraz NZS.

Wiele banków jest zainteresowanych włączeniem ich do systemu udzielania kredytów, gdyż, jak przekonywał Handke, jest to dobry dla nich sposób na przyciągnięcie nowych klientów i zachęcenie studentów do korzystania z usług danego banku „do grobowej deski”. (PAP)

PODPALENIE W GDAŃSKU.

W dawnych Zakładach Mięśnych w Gdańsku wybuchł pożar. Gasiło go 120 strażaków - jeden został lekko poparzony. Było to najprawdopodobniej umyślne podpalenie. Był to już trzeci w tym roku duży pożar w opuszczonych budynkach Zakładów Mięśnych. Powodem podpałen mogła być atrakcyjność terenów upadłych zakładów. Można je kupić tylko z pochodzącymi z początku wieku budynkami, które podlegały wojewódzkim służbom konserwacji zabytków.

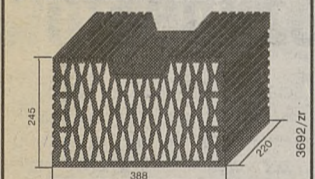
PROCES W SPRAWIE ZABÓJSTWA DEALERÓW ERY GSM.

Małgorzata Rozumiecka, główna oskarżona w sprawie zabójstwa dwóch dealerów Ery GSM, zasugerowała podczas śledztwa, że zostali oni zabici na zlecenie, ponieważ jeden z nich, Piotr Aniołkiewicz „za dużo wiedział o przekrętach w firmie”. Adam Bojanowski, taksożkarz z Pruszkowa, oskarżony o pomoc w zabójstwie, nie przyznał się do winy. Sąd zezwolił na opublikowanie danych oskarżonych.

Już szczepimy przeciw grypie.

Szczepionka na sezon 1998/99
SCZD MEDICINA
Kraków, ul. Rogozińskiego 12, tel. 412-12-79,
Kraków, ul. Barska 12, tel. 269-26-40.

MEGATERM CERAMICZNY PUSTAK DO ŚCIAN JEDNOWARSTWOWYCH O PODWYŻSZONEJ IZOLACYJNOŚCI

PROMOCYJNA CENA 3,36 + 7% VAT

oraz pozostałe ceramiczne materiały budowlane
„CERMEGAD” Spółka z o.o.
ul. Zatyka 8, 31-587 Kraków,
tel. (012) 644 95 34, 647 39 62

Z procesu domnieranego „Inkasenta”

„Lubił policyjne gadżety”

(INF. WL.) Przed Sądem Wojewódzkim w Krakowie toczy się proces Wojciecha B., domnieranego „Inkasenta”, oskarżonego o dokonanie w 1994 r. pięciu zabójstw na terenie Polski południowej. W zeznaniach świadków, którzy znali Wojciecha B., pojawiają się różne, czasem zupełnie przeciwstawne opinie dotyczące cech charakteru oskarżonego. Wczoraj, podczas kolejnego dnia procesu, Józefa M., sąsiadka rodziny B. z Raby Wyżnej, wyrażała się o nim, iż to „cichy, spokojny człowiek, który bardzo lubi dzieci”. Z kolei bliski współpracownik Wojciecha B. opowiadał, że raz musiał go wy-

prosić z pokoju, bo „przyszedł akurat wtedy, gdy miał »tygodniówkę«, był mocno pijany i zachowywał się hulaśliwie”.

Świadek ów opowiadał również, że Wojciech B. „lubił różne gadżety policyjne”, np. specjalistyczne latarki, kompasy itp. B. miał zwierzać się świadkowi, że chciałby wrócić do pracy w policji, bo „ma zacięcie detektywistyczne”. Współpracownik domnieranego „Inkasenta” twierdził, że B. chwalił się mu rewolwerem gazowym z krótką lufą: - *Gdy kiedyś odwiedził mnie w moim biurze, a był wówczas pod wpływem alkoholu, rozpiął kurtkę, tak żeby widać było przypiętą do paska kaburę od pistoletu i chodził de-*

monstracyjnie po korytarzu, żeby wszyscy go widzieli - zeznał świadek.

Sąd próbował wczoraj ustalić, czy prawdą jest, że oskarżony chwalił się znajomym, iż „może im załatwić broń”. Józefa M., sąsiadka rodziny B. utrzymywała, że chodziło o „straszak”, którym zainteresowany był jej mąż. Pytana przez sąd nie bardzo umiała powiedzieć, jak wyglądał ten „straszak”. Przyznała, że B. zwierzył się jej, iż jest podejrzanym „o ciężką zbrodnię”. - *Ja nie wierzę, że on to zrobił* - powiedziała Józefa M. - *Wojtek był zawsze taki grzeczny, elegancki, czysty...* Sąsiadka rodziny B. nie pamiętała, czy w dniach, gdy miała

miejsce zarzucane oskarżonemu zbrodnie, Wojciech B. był w Raby Wyżnej.

Alibi, którym miał być służbowa wyjazd Wojciecha B. do Elbląga, w przeddzień jednego z morderstw, nie potwierdził też Marian G., szef firmy, dla której pracował oskarżony. Zeznał on wczoraj przed sądem, że nie wiedział o tym wyjeździe, chociaż równocześnie przyznał, że B. „często podróżował w tamte strony”.

Według słów Mariana G., dopiero po wyjściu z sali sądowej dowiedział się on, o co jest oskarżony człowiek, który pomagał mu kiedyś odzyskiwać długi.

(G)

Minister Suchocka: Bez śledztwa

Nie będzie śledztwa w sprawie rzekomego ludobójstwa wobec jeńców bolszewickich z wojny 1919-1920, którego dokonanie zarzuca Polsce rosyjski prokurator generalny. Minister sprawiedliwości Hanna Suchocka odpisze mu, że nie znalazła podstaw do takiego śledztwa.

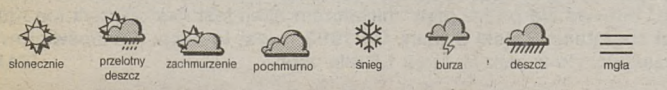
W sierpniu rosyjski prokurator generalny Jurij Czajka wysłał list do polskich władz, domagając się wyjaśnienia kwestii śmierci - jak napisał - 83,5 tys. żołnierzy Armii Czerwonej w polskiej niewoli podczas i po wojnie polsko-bolszewickiej.

Minister Suchocka oświadczyła wczoraj, że na podstawie ustaleń polskich historyków zmarło w Polsce maksymalnie 16-18 tys. jeńców. Przyznała, że w obozach jeńческих była trudna sytuacja, ale wynikała ona z ogólnych warunków powojennych. (PAP)

Prognoza pogody

Temperatura (min./max)					
Bielsko	5	17	Nowy Sącz	5	17
Częstochowa	4	17	Przemysł	5	16
Kasprowy Wierch	2	6	Rzeszów	4	17
Katowice	6	17	Tarnów	6	17
Kraków	6	17	Zakopane	4	12
Krosno	3	15	Warszawa	4	18

Sytuacja baryczna: Polska południowa jest na skraju rozległego wyżu znad zachodniej Europy. Nad wschodnią Małopolską wpływ płytkiej zatoki niżowej.

Prognoza pogody: W dzień rozwiną się chmury kłębiaste, najwięcej chmur w górach. Miejscami słaby przelotny deszcz, w Tatrach śnieg. Temp. maksymalna od 15 do 18 st., na Podhalu od 11 do 14 st., w Tatrach 3 st. Wiatr umiarkowany północno-zachodni i północny. W nocy pogodnie, tylko w górach więcej chmur. Opady zanikną. Temp. min. od 3 do 6 st., na Podhalu od 1 do 3 st., w Tatrach -1 st. Wiatr słaby i umiarkowany z północy. W Tatrach wzrost prędkości wiatru do dość silnego z północy.

Sytuacja biometeorologiczna: Korzystna, sprawność psychofizyczna u większości osób utrzyma się w fizjologicznej równowadze.

Prognoza orientacyjna na następną dobę: Pogoda i temp. bez większych zmian. Temp. w dzień od 15 do 18 st., w nocy od 3 do 6 st. Wiatr umiarkowany i dość silny z północy.

Uwaga kierowcy: Warunki drogowe na ogół dobre.

Ciśnienie atmosferyczne (wczoraj o godz. 15.00): 995 hPa, tj. 746 mm, niewielki wzrost ciśnienia.

5-dniowa prognoza pogody dla Polski na okres 20-24.09.98: Pogodnie, tylko rano lokalnie mgły. Stopniowe ocieplenie. Temp. min. początkowo od 3 do 6 st., w końcu okresu od 9 do 12 st. Temperatura maksymalna początkowo od 16 st. na wschodzie do 18 st. na zachodzie. W końcu okresu odpowiednio od 23 do 25 st. Wiatr słaby i umiarkowany, przejściowo na południowym wschodzie dość silny, z kierunków północnych, później słaby, zmienny.

Temperatura z 18 września - Polska: Bielsko-Biała 12,8, Jeleń Góra 12,9, Kasprowy Wierch 0,0, Katowice 15,1, Kielce 15,2, Kraków 15,7, Nowy Sącz 14,4, Śnieżka 2,4, Warszawa 17,1, Wrocław 14,6, Zakopane 10,6; **Europa:** Ateny 27,0, Budapeszt 16,1, Londyn 19,2, Madryt 27,8, Moskwa 19,0, Oslo 12,4, Paryż 19,0, Rzym 26,1, Wiedeń 15,6.

Horoskop codzienny

BARAN: Zmysł przygodowy, skłonność do podróży - postrzegasz barwność życia, co radości wroży.
BYK: Trzeba jednak po ziemi, gołymi nogami. Zaczni od porządków. Czystość - między nami...
BLIŹNIĘTA: Czasem trzeba zasięgnąć rady lub opinii. Potem plan konstruować, nawet w jednej chwili.
RAK: Powoli się wyciszasz, wypoczywasz. Harmonia i stabilizacja. Zaczynasz odpoczywać - po wakacjach.
LEW: Czas płynie intensywnie: załatwianie, inwestowanie, dopracowywanie szczegółów. Zjedz chociaż śniadanie.
PANNA: Miło, zwłaszcza jeśli nie narzucisz sobie zbyt wielu prac i obowiązków. Zadbaj o dom, jakieś małe porządki...
WAGA: Goście.
SKORPION: Długi sen. Kąpiel. Znów do łóżka. Lektura gazety. Wstań koło południa...
STRZELEC: Nie bierz na siebie zbyt wielu obowiązków, zwłaszcza towarzyskich. Kiedyś trzeba wypoczywać.
KOZIORÓŻEC: Wyjazd, choćby krótki, mimo kiepskiej pogody. Wiedzenie, oglądanie, poznanie - wkrótce osiągniesz harmonię. Niech się stanie!
WODNIK: Uspokojenie - ma swoje źródło w ładzie serca, prostocie uczynków, myśli, optymistycznej wizji życia. Wysłił się, a przyjdzie.
RYBY: Bierny, pasywny wypoczynek.

Jedyna „dwójka”

Tylko AWS ma szanse na zachowanie jednego numeru listy w całym kraju

(INF. WL.) Tylko listy kandydatów Akcji Wyborczej „Solidarność”, zarejestrowane w wyborach do rad powiatowych, będą miały taki sam numer, jak listy tego ugrupowania w wyborach do sejmiku województwa małopolskiego. AWS ma także szanse na otrzymanie tego numeru w tych gminach, gdzie zarejestrowała listy przynajmniej w dwóch okręgach.

„Wojewódzki komisarz wyborczy przyznaje najpóźniej na 23 dni przed terminem wyborów jednolity numer dla list kandydatów komitetu, jeżeli zarejestrował listę we wszystkich okręgach wyborczych do więcej niż połowy rad powiatów na terenie województwa” – stanowi art. 141. ust. 1 ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików wojewódzkich. Ten przepis dotyczy tylko tych komitetów, które wcześniej otrzymały numery krajowe dla list w wyborach do sejmików. Okazało się, że ten warunek spełniła tylko AWS. – Oznacza to, że listy powiatowe AWS będą oznaczone numerem 2, losowanie pozostałych numerów rozpocznie się od cyfry 7 w górę – wyjaśniono nam w Wojewódzkim Biurze Wyborczym w Krakowie. – AWS może otrzymać numer drugi dla list gminnych, jeżeli w danej gminie zarejestrowała swoje listy przynajmniej w dwóch okręgach. Jak nam powiedziała Teresa Star-

mach ze sztabu wyborczego AWS, listy kandydatów do powiatu AWS zarejestrowała w 15 na 19 komisji powiatowych. – Z posiadanych już protokołów – a jeszcze nie wszystkie kopie dotarły do sztabu w Krakowie – wynika, że tylko w 3 gminach nie zarejestrowaliśmy list – dodała Teresa Star-mach. Oznacza to, że w praktycznie na całym terenie województwa małopolskiego listy AWS na każdym szczeblu wyborów będą oznaczone numerem 2.

– Wiedzieliśmy od początku, że numeru list sejmikowych nie będziemy mogli używać w wyborach do powiatów i gmin, gdyż w wielu przypadkach zawarliśmy koalicje z innymi ugrupowaniami – powiedział nam Jakub Meisner, szef sztabu wyborczego Unii Wolności w Krakowie.

Decyzja komisarza zaskoczyła natomiast SLD. – Liczyliśmy, że powiaty grodzkie zostaną zaliczone do ogólnej puli i wtedy mielibyśmy ten sam numer także dla list powiatowych – stwierdził poseł Kazimierz Chrzanowski. – Przy takiej interpretacji nie naciskaliśmy na tych, którzy chcieli iść pod innym szyldem do wyborów niż SLD. Brak jednakowego numeru to oczywiście pewne zaskoczenie i kłopot organizacyjny, ale nie przez numer wygrywa się wybory, choć znacznie ułatwia on kampanię.

(GEG)

Wyniki sierpniowej ankiety CBOS

Kiepski Sejm

Obecny Sejm pracuje opieszale, zajmuje się sprawami mało istotnymi, zaś połowa posłów nie ma kwalifikacji do pełnienia swojej funkcji – taki obraz Sejmu przeważa wśród Polaków ankietowanych w sierpniu przez CBOS.

Większość badanych uważa, że Sejm III kadencji niewystarczająco reprezentuje interesy ogólnospołeczne. Najbardziej krytycznie oceniają prace Sejmu respondenci o lewicowych poglądach politycznych, najlepiej – o orientacji prawicowej. 66 proc. ankietowanych jest zdania, że Sejm ma raczej mały autorytet społeczny, 63 proc., że pracuje zbyt opieszale. Ponad połowa badanych (56 proc.) uważa, że Sejm zajmuje się na ogół sprawami mało istotnymi, 44 proc., że podejmuje nietrafne decyzje.

Sympatie polityczne decydują także przy ocenie posłów. Pogląd, że nie więcej niż połowa z nich nie ma kwalifikacji i kompetencji koniecznych do sprawowania swojej funkcji (podzielany przez 77 proc. badanych) częściej wyrażali respondenci o sympatiach lewicowych.

Zdaniem większości badanych, działania obecnego Sejmu zdominowały partykularne interesy parlamentarzystów. Według 38 proc., posłowie kierują się interesem partyjnym, „kumpłowskim” oraz osobistym.

CBOS zwraca uwagę, że chociaż co czwarty respondent podziela opinię, że większość społeczeństwa nie ma w obecnym Sejmie swojej reprezentacji interesów, to jednak aż 71 proc. z badanych dostrzega w Izbie osoby, z których poglądami mogliby się identyfikować.

Pogorszenie się ocen reprezentowania interesów społeczeństwa przez Sejm III kadencji obserwowane jest głównie w elektoratach AWS i UW. CBOS tłumaczy, że ma to związek z weryfikacją obietnic składanych przed wyborami parlamentarnymi.

Zdaniem CBOS, zwraca uwagę podobieństwo społecznego wizerunku Sejmu i posłów II i III kadencji.

Badania przeprowadzono w dniach 14-19 sierpnia na losowej, 1085-osobowej próbie dorosłych Polaków.

(PAP)

Stracą na reformie?

Dokończenie ze str. 1

W pierwszej połowie września komendant główny policji przesłał na ręce komendantów wojewódzkich list, w którym zapewnił ich, że likwidacja 33 komend wojewódzkich i 48 komend rejonowych nie odbije się na rejonkach osób tam pracujących.

Zbliżającymi się zmianami zaniepokojeni są jednak policjanci związkowcy. – Dwa dni temu sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych odrzuciła projekt nowelizacji ustawy o policji, w którym znajdował się zapis, że na reformie finansowo nikt nie straci. Nie mamy więc gwarancji, że część funkcjonariuszy będzie zarabiała tyle samo, co przed reformą – mówi Andrzej Żwirowski, przewodniczący NSZZ Policji. – Jeśli sytuacja się nie zmieni, w październiku na nadzwyczajnym zjeździe naszego związku będziemy się zastanawiać nad ewentualnymi formami protestu.

– Projekt nowelizacji został odrzucony przez komisję tylko z tego powodu, że minister spraw wewnętrznych i administracji posiada już stosowne uprawnienia do tego, by móc utrzymać policyjne uprawnienia i zarobki – uspakaja komisarz Paweł Biedziak, rzecznik Komendy Głównej Policji. – Wołaj rządu jest, by z około 8 tysięcy policjantów, których będzie dotyczyła reorganizacja, nikt nie stracił finansowo.

– To naturalne, że każda zmiana wywołuje jakiś niepokój; dlatego sprawa reformy policji różnie jest w środowisku komentowana – mówi Dariusz Nowak, rzecznik Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. – Z listu komendanta głównego wynika jednak, że nie powinniśmy się niepokoić. Nie ma powodów, by mu nie wierzyć.

Obecnie komendant dużej komendy wojewódzkiej zarabia ponad 3 tys. zł, komendant dużej komendy rejonowej, mający taki sam staż i stopień – 2 tys. zł. Zgodnie z zapewnieniem rządu, jeśli np. komendant wojewódzki po reformie straci swoje stanowisko, to jednak zachowa zarobki. Podobnie ma być z pracownikami szeregowymi policji.

Komendanci straży stracą

Komendant główny Państwowej Straży Pożarnej nadbrygadier Zbigniew Meres nie obiecuje swoim podwładnym, że reforma nie odbije się na części z nich; obecni komendanci wojewódzcy po objęciu stanowisk w komendach powiatowych będą zarabiać trochę mniej. Zapewnia jednak, że nie będzie zwolnień. – Komendant nie powinien nas zapewniać, że nie będzie zwolnień, ale obiecać, że znacznie zwiększy się liczba etatów – mówi Piotr Kołodziński, przewodniczący Związku Zawodowego Strażaków „Florian”. – W przeciwnym wypadku, część strażaków, którzy dzisiaj jeżdżą na akcje ratunkowe trzeba będzie zatrudnić na stanowiskach administracyjnych w komendach powiatowych.

W tej chwili działają 262 komendy rejonowe, które po 1 stycznia przyszłego roku będzie można przekształcić w komendy powiatowe, tymczasem od nowego roku takich komend w powiatach powinno być ponad 320. – Z nowymi etatami dla nowych komend może być kruczo – przyznaje Witold Maziarz, rzecznik komendanta głównego PSP.

Kolejne rządy obiecywały strażakom zrównanie ich zarobków z płacami policjantów. Miało to nastąpić w przyszłym roku. – Z całą pewnością to nie nastąpi. Jest wręcz odwrotnie:

(K.W., KRM)

rosną dysproporcje między naszymi wynagrodzeniami a pensjami policjantów. Dzisiaj strażak mający tyle samo lat pracy i zajmujący podobne stanowisko otrzymuje o ponad 25 proc. niższą pensję niż policjant – mówi Zygmunt Włodarczyk, przewodniczący międzyzakładowej „Solidarności” przy Komendzie Wojewódzkiej PSP w Krakowie.

Strażak świeżo przyjęty do pracy „na rękę” dostaje 550 zł. Po kilku latach służby ma niecałe 800 zł. Dowódca sekcji zarabia 1250 zł, a kierowca wozu strażackiego – 1000 zł.

We wszystkich krajach Unii Europejskiej strażacy zarabiają więcej niż policjanci, a tylko nieco mniej niż żołnierze zawodowi. W Polsce na 1000 mieszkańców jest znacznie mniej strażaków niż w państwach Unii. Miesięcznie muszą pracować 216 godzin – to więcej niż dopuszczają normy i polskie, i międzynarodowe.

Bardziej jednak niż płace strażaków niepokoi poddanie od 1 stycznia 1999 r. Państwowej Straży Pożarnej zwierzchnictwu wojewodów i samorządu powiatowego. Komendanci wojewódzcy będą podlegać władzy wojewodów, a powiatowi – starostów. – To jest niebezpieczne, bo może w przyszłości doprowadzić do przejęcia straży wyłącznie przez samorząd. W efekcie biednych powiatów nie będzie stać na utrzymanie straży zawodowej. Będzie tylko ochotnicza – mówi Piotr Kołodziński. Lider związkowców przypomina, że jeszcze nie ustalono, w jaki sposób po reformie będą przekazywane państwowe pieniądze dla zawodowych strażaków.

Dziewięć dni z papieżem

Dokończenie ze str. 1

Przewodniczący komisji ze strony kościelnej, metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski powiedział, że strona kościelna czuje się w pełni odpowiedzialna przede wszystkim za duchowe przygotowanie papieskiej pielgrzymki. Nawijając do hasła przyszłorocznej pielgrzymki Ojca Świętego do Polski: „Bóg jest miłością”, abp Gocłowski stwierdził, że już są przygotowywane materiały informacyjne dla poszczególnych wspólnot parafialnych.

Na pytanie, jakie miasta odwiedzi Jan Paweł II, rzecznik Episkopatu powiedział: – W tej chwili nic nie będziemy obiecywać, by nie tworzyć komuś złudnych nadziei. Dodał, że program jest bardzo bogaty i nawet dla młodego człowieka byłby bardzo męczący. Dlatego strona watykańska musi ocenić, czy i na ile ten program jest realny.

(PAP)

XII Krakowskie Targi Budownictwa

JESIEŃ '98

17-20 września '98

- nowoczesne technologie i materiały budowlane
- pokrycia dachowe i elewacyjne
- systemy grzewcze i wentylacyjne
- instalacje sanitarne
- stolarka budowlana
- materiały wykończeniowe
- chemia budowlana
- projekty i usługi

CENTRUM TARGOWE CHEMOBUDOWA KRAKÓW S.A.
30-706 Kraków, ul. Klimeckiego 14
Tel. (012) 656-14-66, 656-11-71, 423-67-00 w. 280 i 283
fax (012) 656-19-76

Imię ..... Nazwisko .....

00-0000 .....
Miejscowość ..... Ulica .....

CENTRUM TARGOWE CHEMOBUDOWA KRAKÓW S.A. **DZIENNIK POLSKI**
Wrzuć do skrzynki na targach

POWITANIE JESIENI Z TELEWIZJĄ KRAKÓW

Coroczny wielki festyn na Wzgórzu Lasoty Niedziela, 20.09.1998 r., godz. 15.00

Program artystyczny:
• **Tęczowe piosenki Jana Wojdaka** – program estradowy dla dzieci
• **Robert Kasprzycki**
• **Dżem**
Gościem specjalnym będzie Prezydent Krakowa - Pan **Józef Lassota**.
Jesień przywitamy wspólnie ze znanymi z ekranu prezenterami Telewizji Kraków.
W programie także gry i konkursy z nagrodami, pokaz ogni sztucznych oraz kielbaski z ogniska i wojskowa grochówka.
Jak co roku gwarantujemy wspaniałą zabawę.

Zapraszają Telewizja Kraków i Dom Kultury „Podgórze”
Dojazd tramwajami linii 6, 8, 10, 11, 34

24 godziny

■ **KONGRES PARTII WAŁĘSY.** Wczoraj rozpoczął się w Warszawie I Kongres Krajowy Chrześcijańskiej Demokracji III RP, partii Lecha Wałęsy. Kongres jest także oficjalną inauguracją kampanii wyborczej chadekji. Partia zamierza wystawić kandydatów we wszystkich okręgach wyborczych. W połowie z nich wystartuje samodzielnie, w innych – w sojuszu przede wszystkim z AWS oraz innymi ugrupowaniami i stowarzyszeniami prawniczymi – ROP, KPN, Rodzina Katolicka. Lech Wałęsa został wczoraj wybrany przez aklamację na przewodniczącą ChDRP.

■ **RPO O ZASIŁKU WYCHOWAWCZYM.** Osobom, z którymi rozwiązuje się stosunek pracy podczas urlopu wychowawczego, należy zagwarantować wypłatę zasiłku wychowawczego do końca okresu, na który udzielono urlopu, a okres ten powinien być wliczony do stażu zasiłkowego przy zasiłkach dla bezrobotnych – uważa rzecznik praw obywatelskich. Obecnie osoby korzystające z urlopu wychowawczego, z którymi stosunek pracy został rozwiązany z powodu upadłości lub likwidacji zakładu przed upływem urlopu wychowawczego, tracą prawo do zasiłku, a okres urlopu nie jest wliczany do uprawnień pracowniczych.

■ **ZATRZYMANO ZABÓJCÓW „NIKOSIA”.** Gdańscy policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn najprawdopodobniej związanych z zabójstwem domniemanego szefa gangu z Wybrzeża, Nikodema Skotarczaka. Nieoficjalnie wiadomo, że jeden z zatrzymanych jest Polakiem, drugi – Ukraińcem. Komendant wojewódzkiej policji z Gdańska poinformował, że zatrzymani są bardzo groźnymi przestępcami, których podejrzewa się nie tylko o zabójstwo Nikosia. Zapowiedział, że w poniedziałek zostaną ujawnione szczegóły sprawy.

■ **ROSZCZENIA PO NIEMIECKU.** Obywatelka Niemiec domaga się od władz Szczecina zwrotu nieruchomości, które przed wojną należały do jej babki. Wniosek o zwrot nieruchomości, w języku niemieckim, skierował we wrześniu do prezydenta miasta pełnomocnik Niemki. Zażądała ona zwrotu majątku należącego do jej babki, do której, jak twierdzi Niemka, należały nieruchomości, grunty i firma spedycyjna przy jednej z ulic Szczecina. Władze miasta odpowiadają, że wniosek w tej sprawie jest bezzasadny.

■ **ROLNICY UNIEWINNIENI.** Kolegium ds. wykroczeń przy Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej uniewinniło 14 rolników z Wrocławskiego, których obwiniano o niezgodne z prawem blokowanie dróg w sierpniu tego roku. Orzeczenie nie jest prawomocne. Obwinieni rolnicy zapewnili, że nie mieli pojęcia, że blokada jest nielegalna. Po wysłuchaniu tych wyjaśnień przewodniczący zdecydował o ich uniewinnieniu.

■ **ZAPŁACĄ RODZICE.** Policjanci z Pszczyny ustalili sprawcę fałszywego, telefonicznego alarmu o podłożonej bombie w jednej z miejscowych szkół podstawowych. Okazał się nim 13-letni Michał S., uczeń innej pszczyńskiej podstawówki. Koszt akcji, jaką spowodował fałszywy alarm wynosi do kilku tys. zł. Pieniądze zostaną wyegzekwowane od rodziców chłopca.

Amerykańska telewizja pokaże nagrania zeznań Clintona

Szperanie w życiorysach

Korespondencja „Dziennika” z USA

Członkowie komisji sprawiedliwości amerykańskiej Izby Reprezentantów wczoraj zdecydowali, że należy pokazać publicznie taśmy, na których nagrano zeznania prezydenta Clintona, gdy stanął przed ławą przysięgłych, składając zeznania w sprawie romansu z Moniką Lewinsky i wcześniej, gdy zeznawał w styczniu w sprawie Pauli Jones. Amerykanie ujrzą na ekranach telewizorów, jak Clinton odpowiada na pytania, wyraźnie zdenerwowany i poirytowany pytaniami dotyczącymi intymnych szczegółów z jego spotkań z Lewinsky, używając czasem niecenzuralnych słów.

Republikanom bardzo zależało na pokazaniu taśm. Demokraci natomiast blokowali tę inicjatywę, twierdząc, że taśmy żadnych nowych szczegółów do sprawy nie wniosą, bo wszystko wiadomo z raportu prokuratora Kennetha Starra, natomiast jeszcze bardziej poniżają prezydenta, o co chodzi przeciwnikom Clintona.

Tymczasem rozjuszeni republikanie wezwali szefa Federalnego Biura Śledczego, Louisa Freeha, do wszczęcia śledztwa w celu wyjaśnienia, czy Biały Dom nie próbuje dyskredytować republikanów, ujawniając ich pozamałżeńskie przygody. O tego typu działalność przeciwnicy Clintona podejrzewają jego bliskiego współpracownika i lojalnego przyjaciela, byłego dziennikarza, a obecnego doradcę, Sidneya Blumenthala, który w piśmie oświadczeniu katerycznie zaprzeczył oskarżeniu. Biały Dom dodał, że „nie toleruje tego typu chwytów niszczenia wroga”. FBI podało wczoraj, że spraw-

dzi, czy Biały Dom w istocie prowadzi przeciwko republikanom taką kampanię.

Do wczoraj amerykańska prasa podała nazwiska trojga republikanów, którzy zdradzali swoje żony. Jednym z nich jest przewodniczący komisji sprawiedliwości Izby Reprezentantów Henry Hyde, który ponad 30 lat temu związał się na cztery lata, jako żonaty człowiek, z zamężną kobietą. Drugie miejsce na liście zajmuje kongresmen Dan Burton z Indiany, który przyznał się, że podczas małżeństwa miał dziecko z inną kobietą, trzecią zaś osobą jest kongresmenka z Idaho Helen Chenoweth romansująca onegdaj, zanim sama wyszła za mąż, z żonatym mężczyzną.

Szczegóły są dla republikanów o tyle zenujące, że komisja kierowana przez Hyde'a ma ewentualnie orzec o wniesieniu oskarżenia parlamentarnego przeciwko Clintonowi, a Burton stoi na czele komisji badającej rzekome oszustwa demokratów przy zbieraniu pieniędzy na kampanie wyborcze.

Na razie polityczne grupy finansujące kampanie wyborcze poszczególnych kandydatów ostrzegły, że wycofają swoje dotacje każdemu, kto będzie używał jako argumentów informacji z prywatnego życia swoich przeciwników politycznych.

W związku ze skandalami w Białym Domu, amerykańska prasa pisze o jeszcze jednym, odkrytym niedawno zdarzeniu. Otóż w kalifornijskim uniwersytecie Stanforda rozpoczęła w tym roku naukę córka Kennetha Starra - Carolyn. Na tej samej uczelni studiuje już córka Clintonów - Chelsea.

ELŻBIETA RINGER

Cisza przed burzą?

W Albanii panuje względny spokój

Parlament albański uchylił wczoraj w tajnym głosowaniu immunitet szefowi opozycyjnej Albańskiej Partii Demokratycznej Sali Berishy i jego czterem współpracownikom. W głosowaniu nie wzięła udziału opozycja, ale rządzący socjaliści premiera Fatos Nano mają większość w parlamencie. Uchylenie immunitetu Berishy pozwała na aresztowanie go i postawienie przed sądem za wzniesienie powstania. W związku z napiętą sytuacją do stolicy Albanii, Tirany, przyjedzie dzisiaj delegacja OBWE, z jej przewodniczącym Bronisławem Geremkiem oraz misją Rady Europy.

Wczoraj Berisha zorganizował wiec w Tiranie, kontynuując trwające od tygodnia protesty po zamordowaniu działacza Partii Demokratycznej, Azema Hajdariego. Opozycja oskarża rząd o zainspirowanie tego zabójstwa. Berisha zaapelował do „wszystkich Albańczyków, by powstali i byli gotowi do największych poświęceń”. W starciach opozycji z siłami rządowymi zginęło dotychczas 8 osób, a 80 odniosło rany.

Jak powiedział „Dziennikowi” charge d'affaire Ambasady Polskiej w Tiranie, Artur Tomaszewski, w Albanii przebywa 21 Polaków. Większość mieszka w Tiranie. - Jesteśmy z nimi w stałym kontakcie. Nikt nie uciepiał. Jesteśmy przygotowani na wszelkie okoliczności, z ewakuacją włącznie - powiedział Tomaszewski.

Zdaniem komentatorów, społeczeństwo nie angażuje się w konflikt. Nawet w poniedziałkowych, największych jak dotąd, demonstracjach wzięło udział tylko ok. 5 tys. osób (w Tiranie mieszka 600 tys. osób). Ludzi bardziej interesuje ich własna sytuacja niż polityka. Sytuacja materialna Albańczyków jest bardzo trudna. Przeciętna pensja wynosi ok. 60 dolarów, a emerytura - 30 dolarów. W tej sytuacji, paradoksalnie, konflikt w Kosowie jest dla wielu ludzi szansą na poprawę sytuacji. Dotyczy to, np. regionu Troboja graniczącego z Kosowem. Jego mieszkańcy żyją głównie z prowadzenia nielegalnego handlu przygranicznego i wynajmowania mieszkań uchodźcom z Kosowa.

DOMINIKA ĆOŚIĆ, (PAP)

Nowa wersja katastrofy MD-11 Swissair

Eksplozja w powietrzu

Korespondencja „Dziennika” z Kanady

Samolot pasażerski MD-11 linii Swissair, który 2 września rozbił się u wybrzeży Kanady w pobliżu Halifaxu, rozleciał się w powietrzu w kawałki, zanim wpadł do wody. Tę nieoczekiwaną wersję katastrofy podali nurkowie statku „Halifax” na podstawie analizy znalezionych dotychczas szczątków samolotu.

Samolot MD-11 leży na dnie oceanu w pięciu kawałkach, które nie są odłamanymi częściami kadłuba, lecz stertami porozrywanego metalu. Poprzednio przypuszczano, że na dnie leżą większe części kadłuba. Badania echosond, radarów i nurków wykazały jednak, że wszystko jest dosłownie w strzępach.

Specjaliści mają niejednokrotnie trudności ze zidentyfikowaniem znalezionych części samolotu. Większych kawałków metalu jest bardzo niewiele, a naj-

wiekszy nie przekracza powierzchni stołu bilardowego.

Dwustu nurków wydobywa resztki ciała i samolotu z głębokości 60 metrów w odległości około 10 kilometrów od osady rybackiej Peggy's Cove. Praca, pomijając nie najlepszą pogodę i silny prąd morski w zatoce St. Margaret, jest niebezpieczna, ponieważ poszarpane sterty metalu, z których wydobywa się ciała, są ostre i przecinają ubrania ochronne nurków.

Fakt, że wszystko jest w strzępach i w pięciu kawałkach, nasunął przypuszczenie, że samolot rozpadł się już w powietrzu. Jest też prawdopodobne, że dziób samolotu wpadł do wody pionowo.

W przeciwieństwie do nurków, szef Kanadyjskiej Brygady Bezpieczeństwa Transportu, Vic Gerden, wstrzymał się od wszelkich komentarzy na temat przyczyn i przebiegu wypadku.

ZENON KUČERA

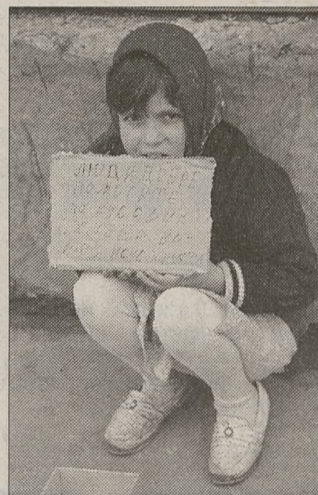
Reforma bez wizji

Centralny Bank Rosji zamierza dodrukować pieniądze

Nowy premier Rosji, Jewgienij Primakow wystąpił wczoraj po raz pierwszy przed kamerami telewizyjnymi. Primakow stwierdził, że jego zdaniem najbardziej dotkliwymi skutkami obecnego kryzysu w Rosji jest niszczenie rynku państwowych papierów wartościowych, utrata aktywów przez banki, utrata wartości wkładów w bankach, zahamowanie wypłat wynagrodzeń w wielu przedsiębiorstwach, katastrofalny spadek wartości akcji przedsiębiorstw rosyjskich oraz drastyczny wzrost cen. Premier wyraził nadzieję, że już od przyszłego tygodnia ruszy system rozliczeń między bankami, a tym samym znacznie się odradzą system bankowy. Sprawdziły się obawy zachodnich ekspertów, że rosyjski rząd nie ma wizji rozwiązania kryzysu i zostaną podjęte próby dodrukowania pieniędzy, co z kolei zwiększy inflację.

Centralny Bank Rosji zobowiązał się pokryć długi banków komercyjnych, wykupując krótkoterminowe obligacje państwowe (te same, których pokrycia odmówił 17 sierpnia) zgodnie z ich nominalami. Wymaga to - zdaniem specjalistów - emisji 20-30 miliardów rubli.

W sprawie wypłat zaległych emerytur przyjęliśmy radykalne środki i opóźnień więcej nie będzie - zapewnił wczoraj premier. Tymi środkami - co nie zostało

Bezdomna dziewczynka na moskiewskiej ulicy w centrum miasta trzyma tekturkę z napisem „Dobrych ludzi, dajcie nam kromkę chleba w imię Boga”. Fot. PAP/EPA

powiedziane wprost - ma być drukowanie nowych banknotów.

Na razie kurs dolara rośnie gwałtownie. Na sobotę ustalono oficjalny kurs - przy zawieranych transakcjach - na 18,5 rubla za jednego dolara. W poniedziałek kurs ma wynieść już 19,30 za dolara.

W Dumie natomiast komentowano zdarzenie nie mające dotychczas precedensu. Wiceprzewodniczący Dumy (izby niższej parlamentu), 33-letni Władimir Ryżkow odmówił przyjęcia sta-

nowiska pierwszego wicepremiera i ministra spraw społecznych). Rozporządzenie o mianowaniu Ryżkowa podpisał już sam prezydent, tyle że bez uzgodnienia z zainteresowanym i w czasie jego nieobecności w kraju.

Formowanie rządu zakończy się najprawdopodobniej w przyszłym tygodniu. Idzie opanie. Propozycje przyjęcia tek ministerialnych odrzuciło np. trzech gubernatorów. Wczoraj tekę wicepremiera objął gubernator okręgu petersburskiego, Wadim Gustow. Planuje się również powołanie Prezydium Rządu, do którego wejść mają najbardziej niechętni Kremłowi gubernatorzy: Tatarstanu - Szamijew, Stawropola - Rossel, Saratowa - Ajackow i Petersburga - Jakowlew.

Prezydent Borys Jelcyn przyjął wczoraj prezydenta Ukrainy Leonida Kuczmy, który przyjechał do Moskwy z nieoficjalną wizytą. Wraz z nim przybył również premier Ukrainy - Walery Pustowojtenko na rozmowy z premierem Primakowem. Tematem rozmów jest wpływ kryzysu rosyjskiego na finanse Ukrainy, a także stworzenie wolnych stref ekonomicznych. Podczas rozmów premierów omawiany będzie również problem spłaty długów Ukrainy za dostawy gazu rosyjskiego, które wynoszą 3,5 miliarda dolarów.

KRYSZYNA KURCZAB-REDLICH (Moskwa)

KRAKÓW 2000 zaprasza na
FESTIWAL KRYSZYTOFA PENDERECKIEGO

W programie:
Sobota, 19 września, godz. 19.30
Krzysztof Penderecki Polymorphia
I Symfonia
Igor Strawiński Scherzo a la Russe
Krzysztof Penderecki Capriccio na skrzypce i orkiestrę
Igor Strawiński Symfonia w trzech częściach
Orkiestra Państwowej Filharmonii w Krakowie
Jerzy Maksymiuk - dyrygent
Kuba Jakowicz - skrzypce
Sala Państwowej Filharmonii w Krakowie

Poniedziałek, 21 września, godz. 19.30
Wolfgang Amadeus Mozart Kwartet smyczkowy D-dur KV 575
Krzysztof Penderecki Der unterbrochene Gedanke
Kwartet smyczkowy nr 1
Ludwig van Beethoven Kwartet smyczkowy a-moll op. 132
Penderecki String Quartet: Piotr Buczek - skrzypce,
Jérzy Kapłanek - skrzypce, Christine Vlajk - altówka,
Paul Pulford - wiolonczela
Aula Akademii Muzycznej "Florianka"

sponsorzy:
FUNDACJA KRAKOWA HEVELIUS
BANK BPH
LOT
DANTE (012) 269 19 85

Targi w Krakowie SA NIERUCHOMOŚCI **Własny Dom** gazeta

Jeśli chcesz kupić mieszkanie, dom lub działkę, wynająć sklep, biuro lub inny obiekt komercyjny, reprezentujesz firmę, instytucję inwestującą na rynku nieruchomości to przyjdź na:

I MAŁOPOLSKIE TARGI NIERUCHOMOŚCI WŁASNY DOM '98

26-27 września, Kraków, ul. Rakowicka 26, Hala Wystawowa Targów w Krakowie zapraszamy godz. 10.00-16.00

WYSTAWCY:
♦ największe biura pośrednictwa ♦ firmy developerskie ♦ spółdzielnie mieszkaniowe ♦ urzędy gminne
♦ banki ♦ towarzystwa ubezpieczeniowe ♦ firmy z branży budowlanej i inni uczestnicy rynku nieruchomości

Patronat nad Targami objął Prezydent Miasta Krakowa Józef Lassota.
Sponsorzy

POLIFARB DĘBICA
ONSTRUCTION Spółka z o.o.
PZU
convector
RADIO KRAKÓW Media Patronat

■ OKO ZA OKO. Podczas gdy dziesiątki tysięcy Irańczyków demonstrowało wczoraj w Teheranie, domagając się ukarania Afganistanu za śmierć grupy dyplomatów irańskich, w Kabulu imam głównego meczetu zaapelował do Afgańczyków o wypowiedzenie Iranowi świętej wojny - dżihad. W czasie piątkowych modlitw w centralnym meczecie kabulskim główny imam świętyni - podporządkowanej integrystom islamskim z organizacji Talibanu - zaapelował do wiernych o wypowiedzenie muzułmańskiej świętej wojny Irańczykom, dążącym - jak powiedział - do „likwidacji islamskiego państwa w Afganistanie”.

■ MÓZG ZAMACHU? 2 miliony dolarów nagrody wyznaczył Departament Stanu za informacje prowadzące do schwytania Haruna Fazila - jednego z głównych podejrzanych o przygotowanie zamachów bombowych na ambasady USA w Nairobi i Dar Es-Salam. W czwartek w Nowym Jorku oficjalnie oskarżono go o tę zbrodnię. Prokuratura nowojorska ma dowody, że Fazil, pochodzący z Komorów, jest członkiem międzynarodowej organizacji terrorystycznej al-Queda, kierowanej prawdopodobnie przez znanego islamskiego ekstremistę Osamę bin Laden. Ukrywający się Fazil wynajął willę w Nairobi, gdzie skonstruowano bombę użytą w zamachu. Przeszedł też przez szkolenie w Afganistanie, w kryjówec bin Laden. Według prokuratury, poszukiwany terrorysta był mózgiem zamachu i bezpośrednio podlegał bin Ladenowi.

■ POROZUMIENIE KURDÓW. Przywódcy dwu zwaśnionych ugrupowań irackich Kurdów podpisali w czwartek w Waszyngtonie porozumienie o zawieszeniu działań wojennych i powołaniu w ciągu roku tymczasowego wspólnego rządu. Rząd, administrujący autonomicznym regionem kurdyjskim na północy Iraku, miałby sprawować władzę do czasu przeprowadzenia wyborów powszechnych, co nastąpi prawdopodobnie jednak nie wcześniej niż latem przyszłego roku.

■ IRAN W WNP? Borys Bieriezwski, sekretarz wykonawczy Wspólnoty Niepodległych Państw, nie wykluczył podczas pobytu na Białorusi możliwości przyłączenia do tej organizacji innych państw, w tym Iranu - poinformowały białoruskie media.

■ WSZYSTKO ALBO NIC. Słowacki premier Vladimir Mecziar zapowiedział, że wycofa się z polityki, jeśli jego formacja przegra w nadchodzących wyborach parlamentarnych - poinformowała w piątek oficjalna agencja TASR. Mecziar nie zamierza też tworzyć rządu mniejszościowego, gdyż nie chce być jego „odźwiernym”.

■ GRÓB Z LOTERII. W związku z brakiem miejsc na cmentarzu komunalnym w dzielnicy Secondigliano w Neapolu, władze miejskie podjęły decyzję o rozdysponowaniu 243 miejsc poprzez loterię. W cmentarnej loterii wzięło udział 1000 osób, w tym także... osoby już zmarłe i pochowane na cmentarzu, nie mające jednak prawa do zajmowanego miejsca.

DZIENNIK Finansowy

KUP AKCJE, JEŚLI PÓJDA W GÓRĘ — SPRZĘDAJ JE, JEŚLI NIE PÓJDA — NIE KUPUJ ICH. WILL ROGERS

NR 438

Zdaniem analityka

Wszystko się kiedyś kończy...

Wydarzeniem minionego tygodnia, które miało największy wpływ na koniunkturę na globalnym rynku finansowym – a więc również i na giełdzie warszawskiej – było środowe wystąpienie przewodniczącego amerykańskiej Rezerwy Federalnej przed komisją ds. bankowości Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych. Sierpniowa wyprzedaż na Wall Street, która spowodowała największy od 8 lat 19-proc. spadek wartości Dow Jones Industrial Average, została wyhamowana na początku września, kiedy to rynki odczytały poprzednią wypowiedź Alana Greenspana jako zapowiedź rychłej redukcji stóp procentowych. FED od półtora roku utrzymuje bardzo wysoki poziom realnych (po uwzględnieniu inflacji, wynoszącej obecnie 1,6 proc.) podstawowych stóp procentowych, dążąc do schłodzenia nadmiernie, zdaniem tej instytucji, przegrzanej koniunktury gospodarczej w Stanach Zjednoczonych. O tym, że diagnoza ta jest poprawna, świadczą rekordowy i ciągle rosnący poziom deficytu obrotów bieżących Stanów Zjednoczonych (w II kw. ponad 50 mld USD), dla którego sfinansowania kraj ten zmuszony jest do importu kapitału z zagranicy. Od czasu pierwszej od dwóch lat podwyżki stóp FED z marca 1997 r. (z 5,25 do 5,50 proc.), schłodzeniu ulegają kolejne, już wcześniej z różnych powodów osłabione, gospodarki w różnych regionach świata, natomiast tempo wzrostu gospodarczego w USA ciągle nie chce zwolnić w wystarczającym stopniu. Niestety, że środowe wypowiedzi Greenspana nie można było żadną miarą wyczytać zapowiedzi złagodzenia polityki pieniężnej FED. Greenspan zakończył następującym zdaniem: „Należy mieć nadzieję, że pomimo ciężkich boleści doświadczanych obecnie przez większość

nowych uczestników międzynarodowego systemu finansowego, lub też z ich powodu, wprowadzone reformy okażą się korzystne nie tylko dla wschodzących gospodarek, ale również dla długoterminowych uczestników tego systemu”.

Jak widać, główną wiadomością, jaką miał w środę do przekazania Greenspan, była sentencja głosząca, że „cierpienie uszlachetnia”. Nie tego oczekiwali aktywni na globalnym rynku inwe-

stytucji. Wznowienia rozpoczętej 1 września na poziomie 10 883 pkt zwyżki.

Wszystko się kiedyś kończy i choć obecnie może się to wydawać mało prawdopodobne – skończy się kiedyś nawet obecna, trwająca od 18 miesięcy bessa. Analizując cykliczność występującą w minionych dziesięcioleciach w gospodarce Stanów Zjednoczonych można odkryć, że poprzednie okresy recesji (lata 1974-75, 1980-82, 1990-91) dzie-

zyskontowała rozpoczynając się recesją 21-proc. spadkiem, trwającym od 16 lipca do 11 października. Zakończona 17 lipca tego roku fala hossy na Wall Street rozpoczęła się w listopadzie '94 i bezpośrednio wywołana została zdobyciem przez głoszących program uzdrowienia finansów publicznych republikanów większości w Kongresie. Można więc oczekiwać, że i w tym roku „cykl prezydencki” na giełdzie nowojorskiej zakończy się pomiędzy październikiem a listopadem. Na głównych rynkach akcji na świecie rozpocznie się zatem nowa fala hossy i nie ma specjalnego powodu, by GPW pozostała zbytnio w tyle. Kraj, którego gospodarka zdołała przetrwać bez większego uszczerbku poprzednie fale kryzysu (Czechy, Azja, Rosja) zostanie z pewnością sówicie nagrodzony napływem kapitału w nowym globalnym cyklu.

Ostatnią, jak się wydaje, przeszkodą do pokonania pozostaje ewentualny kryzys w Ameryce Łacińskiej. W środę wieczorem komisja regulaminowa Izby Reprezentantów nie zgodziła się na dołączenie do omawianej w czwartek ustawy o pomocy zagraniczej dofinansowania Międzynarodowego Funduszu Walutowego sumą 18 mld USD. Wygląda więc na to, że amerykańskie banki, które w Brazylii i innych krajach regionu ułokowały pożyczki 10 razy większe niż w Rosji, będą zmuszone do pogodzenia się z utratą poważnej części tych sum. Tym razem, inaczej niż to było przed 4 lata w przypadku Meksyku, który nie wytrzymał zwyżki stóp w USA z 3 do 6 proc., MFV nie wyciągnie pomocnej dłoni z sumą kilkudziesięciu miliardów dolarów, która pozwoliłaby na spłatę zagrożonych kredytów. Groźba ta, jak sądzę, będzie wisieć nad globalnym rynkiem jeszcze przez kilka tygodni.

WOJCIECH BIAŁEK
ANALITYK RDM POLONIA

Wczoraj w Tokio lekko drgnęło w górę...

Fot. PAP/CAF

storzy, których pierwszym odruchem była wyprzedaż akcji. W czwartek w Tokio wartości indeksu Nikkei 225 spadła do najniższego poziomu od 12 lat. Silne 4-5-proc. spadki i nowe lokalne minima zanotowały indeksy głównych rynków krajów Unii Europejskiej. W takich warunkach krajowy rynek akcji, który jeszcze w poniedziałek silnie zwyżkował (WIG +3,4 proc.), a we wtorek i środę grał na czas (+0,2 i -0,1 proc.) nie mógł raczej oprzeć się globalnej tendencji. Kończący tydzień spadki indeksu o 2 i 2,3 proc. do poziomu 11 928 pkt trzeba uznać jednak za dosyć umiarkowane. Świadczyć to może o stopniowym wygasaniu paniki i o możliwości rychłego

lilo średnio 8 lat. Współgra to idealnie z dominującym na Wall Street w całym okresie powojennym 4-letnim cyklem, który otrzymał nawet nazwę – nomen omen – „prezydenckiego”. Cykliczność aktywności gospodarczej USA sugeruje, że pod wpływem połączonego oddziaływania recesji w Azji Wschodniej, załamania w Rosji i oczekiwanego kryzysu w Ameryce Łacińskiej gospodarka Stanów Zjednoczonych już w najbliższym miesiącu zacznie notować ujemny wzrost gospodarczy. Wymusi to na Rezerwie Federalnej złagodzenie polityki pieniężnej, które zmniejszy presję wywieraną obecnie na rynki finansowe całego świata. Przed 8 laty Wall Street

Na rynku walutowym

Pierwsza połowa minionego tygodnia upłynęła na światowych rynkach walutowych w oczekiwaniu wystąpienia przed Kongresem USA szefa Federalnego Zarządu Rezerw (FED) Alana Greenspana. Jego wcześniejsze wypowiedzi zawierały obawy o przyszłość międzynarodowego rynku finansowego w kontekście szalejącego na świecie kryzysu i sugerowały obniżki stóp procentowych w najbogatszych krajach, jako sposób na powstrzymanie odpływu kapitału z krajów o tzw. rynkach wschodzących.

Niestety, wstępny odzew ze strony szefów narodowych banków krajów G7 był raczej negatywny. Między innymi Hans Tietmeyer z Bundesbanku kategorycznie zanegował możliwość obniżenia niemieckich stóp procentowych w najbliższym czasie, czemu zresztą wcale nie należy się dziwić. Gospodarka niemiecka znajduje się w tej chwili w innej fazie cyklu gospodarczego i z punktu widzenia własnego interesu obniżanie stóp procentowych nie jest obecnie korzystne. Zresztą pamiętać należy, że amerykańskie stopy procentowe są około dwa razy wyższe niż niemieckie (odpowiednio 5 proc. i 2,5 proc.). Bardzo ważna dla amerykańskiego rynku międzybankowego stopa funduszy fe-

deralnych ustalona jest na 5,5 proc., zaś niemiecka stopa repo na 3,3 proc. Widać więc, że FED ma miejsce do obniżki, w przeciwieństwie do Niemiec czy Japonii. Właściwie nie powinno więc być zaskoczeniem, że środowe wypowiedzi Greenspana nie zawierała wprost zapowiedzi obniżenia stóp procentowych.

Wydarzenia z czwartkowej sesji giełdowych pokazały jednak, że inwestorzy bardzo liczyli na złagodzenie polityki pieniężnej w USA. Praktycznie wszystkie najważniejsze indeksy giełdowe mocno zwyżkowały. Poczynając od Nikkei i Hang Seng na Dalekim Wschodzie, poprzez DAX i FTSE w Europie aż do Dow Jonesa w Nowym Jorku. Spadki były znaczne, a ich kontynuację obserwowano także w piątek. Na rynkach walutowych dolar raczej tracił na wartości zarówno w relacji do marki, jak i jena. Wzmocnienie marki jest przy tym limitowane brakiem stabilizacji w Rosji, gdzie dramatyczne ruchy kursu rubla skłaniają ostatnich inwestorów zagranicznych do ucieczki z tamtego rynku. Kurs dolara oscyluje więc ostatnio w przedziale 1,6750 do 1,7050 DEM, czekając na mocniejszy impuls – zapewne niżkowy.

Na polskim rynku walutowym sesje przebiegają w raczej nerwowej atmosferze, naj-

częściej pod wpływem doniesień z rynków międzynarodowych. Z braku inwestorów zagranicznych podaż twardej waluty jest znikoma, a odchylenie kursów złotego od parytetów utrzymuje się poniżej 4 proc. Jak zwykłe złoty zyskuje w pierwszych dniach tygodnia, zaś w piątek traci na wartości.

Wypowiedzi przedstawicieli Rady Polityki Pieniężnej na temat nowego tempa dewaluacji złotego i propozycji składu nowego koszyka nie wpłynęły znacząco na notowania złotego. Wydaje się, że wzrost jego wartości dalej pozostanie limitowany brakiem większych inwestycji zagranicznych. Przynajmniej w najbliższych miesiącach.

DARIUSZ KIELAN
DEPARTAMENT SKARBU
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE SA
UWAGA! Bank Handlowy w Warszawie SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki finansowe decyzji podjętych w oparciu o powyższe informacje. Aktualna tabela kursowa jest dostępna w oddziale banku w Krakowie, ul. Grzegorzewska 21, tel. 429 26 06, 429 29 51, w telegazecie na str. 710-713 oraz w „Wiadomościach Gospodarczych” w Radiu Kraków o godz. 8.30, UKF 101,6 lub 68,75 MHz.

Tydzień na skrót

Ciężkie życie ma ostatnio nasz redakcyjny analityk giełdowy Marian Cholewiński. Co przygotowuje artykuł, prezentujący nową spółkę, zgłaszającą chęć zaistnienia na warszawskim parkiecie, to tekst ten trafia do kosza. Powód? Plaga rezygnacji lub przynajmniej przesunięcia terminu oferty sprzedaży publicznej akcji. W mijającym tygodniu postąpiła tak Elektrociepłownia Będzin. Jej zarząd postanowił, że zapisy na akcje serii B przyjmowane będą od 2 listopada, a nie jak wcześniej planowano od 21 września. Zlecenia kupna na oferowane przez skarbnictwo akcje serii A będą przyjmowane od 23 do 26 listopada, a nie jak przewidywano od 12 do 15 października.

Rada Nadzorcza Unimilu SA „mając na względzie dobro akcjonariuszy”, przychyliła się do wniosku zarządu o odsunięcie w czasie zaplanowanej emisji akcji serii C. Rada zgodziła się z argumentami zarządu, że wobec panującej na giełdzie bessy, a także faktu, iż akcje Unimilu sprzedawane są obecnie po cenie niższej od ich wartości księgowej, wyemitowanie zgodnie z uchwałą WZA z 16 czerwca br. 200 - 700 tys. nowych akcji byłoby niekorzystne dla dotychczasowych akcjonariuszy, ponieważ spowodowałyby dalszy spadek wartości walorów spółki.

Nadsubskrypcja – w transzy dużych inwestorów – skończyła się za to emisja 700 tys. akcji serii H Mitexu SA. Prawdopodobnie nastąpi przesunięcie międzytranszami. Zapisy na akcje trwały od 7 do 11 września. Akcje oferowane były w dwóch transzach, po 7,5 zł za walor. Mali inwestorzy mogli objąć 200 tys. akcji, a duzi – 500 tys. akcji. Jak poinformował prezes Janusz Baryła, Mitex zamierza zadebiutować na rynku równoległym warszawskiej giełdy pod koniec tego albo na początku przyszłego roku. Głównym akcjonariuszem spółki jest Michał Sołowow, który ma 49 proc. głosów na WZA.

Przy ogólnym marazmie (jeżeli „dalsze dynamiczne spadki” można nazwać marazmem) za udany trzeba uznać giełdowy debiut siódmego już notowanego na GPW Mostostalu – z Płocka. W dniu debiutu za jedną akcję płacono 18 zł, czyli tyle samo ile podczas publicznej subskrypcji. W wyniku emisji akcji serii C Mostostal Płock uzyskał około 30 mln zł, z których 16 mln zł zamierza przeznaczyć na zakup sprzętu, a około 10 mln zł na kupno innych firm z branży budowlanej. Część pieniędzy pozyskanych z emisji spółka zainwestowała już w zakup stoczni rzecznej w Płocku.

Spółki nie tylko rejterują z rynku, ale także korygują, najczęściej in minus, prognozy swoich zysków. Relpol przewiduje, że jego przychody ze sprzedaży wyrobów wyniosą w 1998 r. 58 mln zł (wobec planowanych 70,7 mln zł), natomiast zysk netto w 1998 r. 4 mln zł (wobec prognozy 7,7 mln zł). Zysk netto grupy kapitałowej Relpol wyniesie w 1998 r. pomiędzy 7,5 a 8 mln zł, wobec planowanego 11,4 mln

zł). Niższe od zaplanowanych wyniki spowodowane są m.in. mniejszą od zakładanej wcześniej sprzedażą wyrobów „związaną zasadniczo z kryzysem w Rosji i Azji” oraz koniecznością utworzenia rezerw na należności w krajach WNP i przeszacowania kredytów dewizowych.

Aż o ponad połowę (z 22,5 mln zł do 10,5 mln zł) przykroila w swoich prognozach tegoroczny zysk netto Kruszwica SA. Nie obyło się oczywiście bez zwalania winy na kryzys na wschodzie, ale warto zauważyć, że jako jedną z przyczyn korekty planów finansowych wymieniono także niemożność podnoszenia cen na wyroby spółki ze względu na ogromną konkurencję na rynku olejów i margaryny. Z punktu widzenia konsumentów – nic, tylko się cieszyć.

Również tegoroczny zysk netto Banku Przemysłowo-Handlowego SA będzie prawdopodobnie niższy od prognozowanego (355,6 mln zł). Według Henryki Pieronkiewicz, prezes zarządu BPH SA, zmniejszenie zysku wynika z konieczności utworzenia rezerw finansowych na zaangażowanie banku w Rosji. Wynosi ono 11 mln USD i właśnie takie może być odchylenie od prognozy. Do tej pory BPH utworzył rezerwy w wysokości 50 proc. tej kwoty. „Liczymy się z tym, że jeżeli po 23 listopada nie nastąpią pozytywne zmiany, będziemy musieli utworzyć jeszcze kolejne 50 proc. rezerwy” – dodała prezes. „Nasze zaangażowanie w Rosji jest relatywnie niewielkie. Ponadto 7 mln USD to kredyty międzybankowe udzielone dwóm najlepszym bankom w Rosji, którym nie grozi upadłość, tak więc wierzytelności te na pewno odzyskamy, nie wiemy jednak kiedy” – uspokoiła prezes BPH.

Mimo wszystko giełdowym bankom wiedzie się dobrze. 16 notowanych na GPW banków osiągnęło w I półroczu br. 1 mld 364,8 mln zł zysku netto. Jest to wynik lepszy od osiągniętego w analogicznym okresie ubiegłego roku o ponad 530 mln zł. Przychody z działalności operacyjnej wyniosły 15 mld 713 mln zł – o 9,4 mld zł więcej niż w pierwszej połowie 1997 r. Wynik finansowy netto całego polskiego sektora bankowego wyniósł w I półroczu 2 mld 554 mln zł.

Przybywa instytucji, pragnących uczestniczyć w reformie zabezpieczeń społecznych w Polsce. W poniedziałek została założona spółka pod nazwą Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Opoka Emerytura SA z kapitałem akcyjnym w kwocie 20 mln zł (docelowo: 130 mln zł). Założycielami Towarzystwa są: Kredyt Bank PBI SA – 47,50 proc. kapitału, KBC Bank N.V. – 24,75 proc., a poza tym Banco Espirito Santo, Espirito Santo Activos Financeiros SGPS, NFI Piast SA i Heros Life SA. Towarzystwo zamierza utworzyć i zarządzać otwartym funduszem emerytalnym.

Espirito Santo to Duch Święty. Jego opieka przyda się w dzisiejszych czasach nie tylko emerytom, ale i giełdowym inwestorom. (RYM)

Kto zarobił? Kto stracił?

To nie lada sztuka, by jednostki uczestnictwa w funduszu powierniczym straciły w ciągu tygodnia na wartości prawie 10 proc. A jednak się udało i powyższe osiągnięcie zapisujemy na konto ludzi zarządzających prywatyzacyjną Koroną. Niewiele ustępuje jej również prywatyzacyjny Pioneer 4 (- 9,29 proc.). W tej sytu-

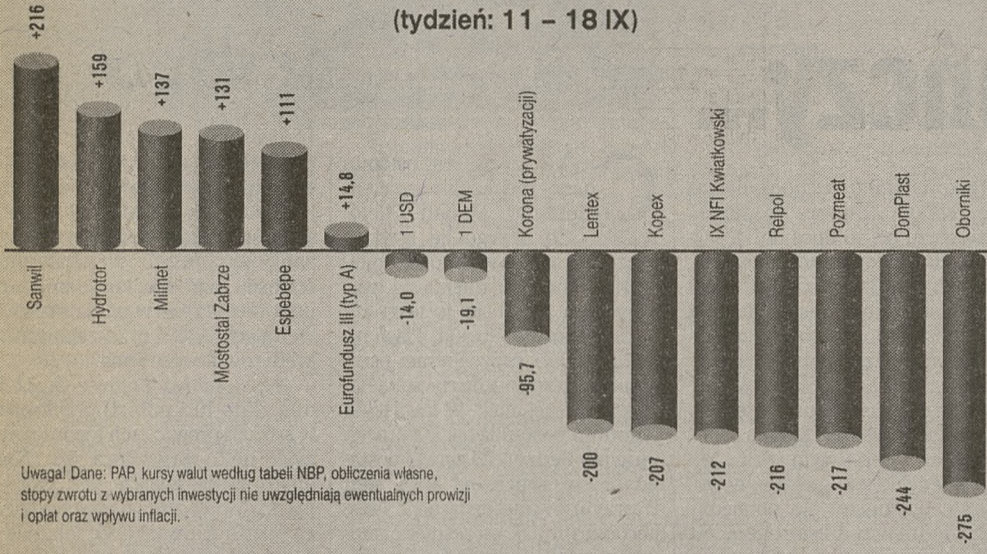
bepe, jak i Żywiec, potentat, imponujący wynikami finansowymi oraz niezmiennym utrzymaniem wysokiego kursu.

Na giełdzie łatwiej ostatnio stracić niż zarobić, chociaż na drugim końcu tabeli nie widać zdecydowanych outsiderów. Stawka jest wyrównana, np. aż 18 spółek zmieściło się w przedziale spadków od -8 proc.

wości dziejowej i przynieść wymierne korzyści materialne obywatelom. No, ale bony uwłaszczeniowe w myśl lansowanych w Sejmie projektów nie będą podlegały grze rynkowej. Może i dobrze. Po co się stresować.

Straty inwestorom przyniosły w minionym tygodniu obliczeniowym również akcje

Ile złotych można było zarobić lub stracić, inwestując 1 tys. zł? (tydzień: 11 - 18 IX)

acji za sukces trzeba uznać wynik prywatyzacyjnego DWS, który odnotował tylko 4,5-proc. stratę.

Na rynku akcji też cienko. Godziwie zarobili spekulanci, obracający papierami Sanwila. Przynajmniej dziesięcioprocentową stopę zwrotu zapewniło w tygodniu, liczoną od piątku 11 września do piątku 18 września, 9 spółek. Znalazła się wśród nich niedawna kandydatka na bankruta, czyli Espe-

(Centrostal) do -11,7 proc. (Hutmen). Liderem strat jest niedawny debiutant, czyli Oborniki. 18 spółek zakończyło tydzień remisowo, z wynikiem 0,0 proc.

Dołują świadectwa udziałowe programu NFI i to w sytuacji, gdy coraz częściej mówi się o powszechnym uwłaszczeniu, które w przeciwieństwie do poprzedniej wersji programu powszechnej prywatyzacji ma zadośćuczynić sprawiedli-

wszystkich, z jednym wyjątkiem (II NFI), Narodowych Funduszy Inwestycyjnych.

Są tacy, którzy myślą o kupnie „zielonych” i spokojnym przeczekaniu zawieruchy na światowych rynkach kapitałowych. Jak na razie jednak złoty wobec obcych walut lekko się wzmocnił. W stosunku do dolara o 1,4 proc., a do marki niemieckiej 1,91 proc. Może zatem na gwałtowne ruchy jeszcze za wcześnie? (RYM)

Gdy na Wschodzie kryzys...

Będzie dobrze, ale gorzej?

W związku z kryzysem w Rosji będzie prawdopodobnie konieczna korekta w dół prognozy na przyszły rok, zakładającej 6,1-proc. (według rządu) lub 5,9-proc. (według NBP) wzrost PKB - powiedziała wczoraj PAP Hanna Gronkiewicz-Waltz, prezes Narodowego Banku Polskiego. „Jednak nadal uważam, że 5,4-5,5 proc. wzrostu gospodarczego jest i tak bardzo dobrym wynikiem” - dodała.

Prezes NBP powiedziała, że do utrzymania wzrostu konieczne jest przestrzeganie dyscypli-

ny budżetowej. „Dla NBP najlepiej byłoby, gdyby budżet był zrównoważony” - dodała. Jednak rząd w tym roku musi przeprowadzić kilka poważnych reform, co wiąże się z wydatkami - przyznała Gronkiewicz-Waltz.

Rezerwy oficjalne brutto Narodowego Banku Polskiego wyniosły na koniec lipca 26,8 mld USD i były o ponad 6 mld USD wyższe niż na koniec 1997 r. „W sierpniu bank centralny nie zanotował odpływu oficjalnych rezerw brutto w związku z kryzysem w Rosji i wycofywaniem

się kapitału zagranicznego” - powiedziała Hanna Gronkiewicz-Waltz.

Również według członka Rady Polityki Pieniężnej Marka Dąbrowskiego prawdopodobnym skutkiem kryzysu finansowego w Rosji będzie obniżenie zakładanego tempa wzrostu gospodarczego w Polsce. Jego zdaniem, najwcześniejsze konsekwencje kryzysu na Wschodzie poniosą przedsiębiorcy, których kontrakty handlowe były źle zabezpieczone przed ryzykiem handlowym. (PAP)

Państwowa wódka

Prywatyzacja Polmosów po roku 2000?

Ministerstwo Skarbu chce, aby jeszcze w tym miesiącu rozpoczął się proces komercjalizacji Polmosów. Prywatyzacja Polmosów pozostaje bardziej odległa. Dyrektor Śląskiej Wytwórni Wódek Gatunkowych Polmos w Bielsku-Białej Józef Kapela powiedział, że podczas spotkania „Klubu 500” minister Emil Wąsacz uznał, iż dokonana się ona do 2001 r. Wcześniej trzeba jeszcze będzie wyjaśnić sprawę znaków towarowych.

Zdaniem Kapeli, tak odległy termin może świadczyć, iż rząd nadal nie ma koncepcji prywatyzacji branży spirytusowej. Dyrektor bielskiego Polmosu przypominał, że od ubiegłego roku w Ministerstwie Skarbu leży kompletny wniosek o komercjalizację firmy oraz koncepcja wspólnej prywatyzacji najwięk-

szych Polmosów: bielskiego, krakowskiego i starogardzkiego. Dotychczas nie zapadły jednak w tej sprawie żadne decyzje.

Wizja wspólnej prywatyzacji przewiduje, że firmy - po komercjalizacji - wykupią wzajemnie, za zgodą skarbu państwa, wyemitowane przez siebie obligacje, które potem zostałyby wymienione na akcje. Następnym krokiem byłoby zaproszenie do negocjacji potencjalnych akcjonariuszy. Bielskiemu Polmosowi zależy na polskim kapitale pasywnym, czyli na bankach.

Śląska Wytwórnia Wódek Gatunkowych Polmos w Bielsku-Białej jest jedną z największych firm spirytusowych w kraju. Kontroluje ok. 7 proc. rynku. Zysk netto w 1997 r. wyniósł ok. 6 mln 500 tys. zł. (PAP)

Ostatnia szczyta

Ponad 13 tys. górników odeszło w tym roku z kopalni, korzystając z osłon, przewidzianych w tzw. górniczym pakiecie socjalnym - poinformował wczoraj Jacek Siatkowski z Państwowej Agencji Restrukturyzacji Górnictwa w Katowicach.

Największym powodzeniem cieszą się jednorazowe odprawy pieniężne w wysokości 44,4 tys. zł brutto. Skorzystało z nich dotychczas ponad 7 tys. górników i pracowników przedsiębiorstw robót górniczych. Blisko 6 tys. osób przeszło na urlopy przedemerytalne, podczas których pobierać będą 75 proc. dotychczasowego wynagrodzenia. Najmniej - niewiele ponad 200 osób - skorzystało z 2-letnich zasiłków socjalnych na przekwalifikowanie. (PAP)

Nie wolno się bać złych wiadomości...

Spółki giełdowe, a wielcy akcjonariusze

Gdy dochodzi do nagłych załamania na giełdach, analitycy nie mają czasu, by wyliczać wpływ nowych czynników na zyski danego przedsiębiorstwa, gdyż muszą w ciągu niewielu minut decydować, czy powinni sprzedawać, kupować, czy też trzymać akcje. Często telefonują wtedy do menedżerów odpowiedzialnych za finanse, by dowiedzieć się, jaki wpływ wywrą nowe zjawiska na przyszłe rezultaty. Otrzymane informacje traktują jako wiarygodne wtedy, gdy mają dobre doświadczenia w kontaktach z daną firmą.

Investor relations (a więc informacje i rozmowy z inwestorami instytucjonalnymi, jak fundusze emerytalne lub firmy ubezpieczeniowe, z analitykami, agencjami ratingowymi lub dziennikarzami gospodarczymi) mają jednak szersze cele niż tylko zapobieganie gwałtownym wahaniom kursów. Przez otwartą, uczciwą i aktywną politykę informacyjną przedsiębiorstwo może przyczynić się do wzrostu własnej wartości giełdowej w dłuższym okresie. Tego rodzaju styl komunikacji wytwarza bowiem u akcjonariuszy poczucie bezpieczeństwa, co jest podstawowym warunkiem przekazywania pieniędzy danemu przedsiębiorstwu.

W krajach anglosaskich profesjonalne zajmowanie się investor relations doceniane jest już od dawna. Według specjalistów o kursie akcji decydują w 40 proc. „czynnik komunikacyjny”. Jeśli akcjonariusze są szeroko informowani, gotowi są akceptować korzystniejsze dla przedsiębiorstwa warunki swego zaangażowania, co obniża koszty pozyskiwania kapitału.

zowania, co obniża koszty pozyskiwania kapitału.

Po wprowadzeniu euro w Unii Europejskiej zaostrzy się konkurencja o kapitał międzynarodowy. Kto potrafi się lepiej prezentować, uzyska go na lepszych warunkach. Mimo to investor relations nie są jeszcze należycie doceniane np. w Niemczech. Według badań firmy doradczej Price Waterhouse 3/4 ankietowanych wielkich inwestorów wyraża niezadowolony z jakości danych, które publikują przedsiębiorstwa. Chcieliby oni m.in. prezentowania wyników poszczególnych działów. Liczni menedżerowie uważają to jednak za tajemnicę i żywią obawy, że wykazanie zysków poszczególnych działów umożliwiłoby konkurentom lepszą orientację w wewnętrznej sytuacji ich firmy.

Kto rozumuje w ten sposób, ten szkodzi sam sobie - podkreśla amerykański profesor finansów Alfred Rappaport. Jego zdaniem niedostateczna lub fałszywa informacja prowadzi automatycznie do spadku kursów i tym samym do obniżania wartości przedsiębiorstwa. Giełda depresjonuje akcje przedsiębiorstw, których strategia nie wydaje się przejrzysta.

Stosunki z inwestorami mają różny charakter. Chodzi tu m.in. o bezpośrednie rozmowy między zarządem, a menedżerami funduszy inwestycyjnych, prezentację przedsiębiorstw we własnym kraju i za granicą, regularne konferencje telefoniczne z menedżerami pieniądza. Na zmiany kursu akcji może wpływać wyraźnie przede wszystkim komunikowanie się z analitykami giełdowymi. Ich ocena przy-

szłości przedsiębiorstwa zależy od uzyskiwanych informacji. Wydarzenia i liczby z przeszłości mają dla nich znaczenie tylko z tego względu, że są pomocne w ocenie prognoz przekazywanych przez przedsiębiorstwo. Ono samo musi jednak dbać o prezentowanie szczegółowych i dobrze uzasadnionych scenar-

Podstawowe reguły kształtowania stosunków z inwestorami:

1. Wszystkim akcjonariuszom należy zapewniać otwartą, uczciwą, systematyczną i równoczesną informację.
2. Złe wiadomości muszą być rozpowszechniane natychmiast. Przyczynia się to do długofalowego zaufania w świecie finansów.
3. Nie należy wzbudzać nadmiernych oczekiwań akcjonariuszy.
4. Zarząd powinien na bieżąco informować menedżera odpowiedzialnego za investor relations o istotnych wydarzeniach w przedsiębiorstwie.
5. Zarząd powinien być stale gotów do osobistych kontaktów z wielkimi inwestorami.
6. Dobra komunikacja z inwestorami i analitykami podnosi wartość giełdową przedsiębiorstwa i tym samym zapewnia korzyści akcjonariuszom.

riuszy swojej dalszej działalności.

Nie należy przy tym wzbudzać nadmiernych oczekiwań. Jeśli nagle okazuje się, że przedsiębiorstwo nie osiąga założonych celów, traci szybko zaufanie. Niedobre wiadomości muszą być publikowane natychmiast. Jeśli inwestorzy mają poczucie, że menedżer odpowiedzialny za investor relations przekazuje im tylko dobre informacje i ma skłonność do przemilczania czynników negatywnych, to reputacja przedsiębiorstwa szybko się pogarsza.

Negatywne wiadomości powodują wprawdzie przez pewien, stosunkowo krótki czas, spadek kursu, ale na dłuższą me-

te umacniają zaufanie inwestorów. W Niemczech pozytywnego przykładu dostarczył Konzern Chemischer SGL Carbon. Kiedy amerykańskie ministerstwo sprawiedliwości rozpoczęło przeciw niemu dochodzenie w związku z rzekomymi uzgodnieniami cen z konkurentami, odpowiedzialny za investor relations menedżer

zareagował natychmiast. Jeszcze tego samego dnia rozesłał informację faksem do wszystkich akcjonariuszy i powiadomił Niemieckie Towarzystwo do Pilnych Informacji Giełdowych (DGAP - Deutsche Gesellschaft für Ad-hoc-Publizität). W tym okresie także prezes zarządu Robert J. Koehler był stale gotów do rozmów z analitykami i menedżerami funduszy inwestycyjnych. Mimo to kurs akcji spadł, ale nie doszło do wycofania się żadnego z wielkich inwestorów.

Zresztą ustawa o handlu papierami wartościowymi nakazuje tak czy inaczej natychmiastowe rozpowszechnianie informacji, które mogą wywierać istotny wpływ na wartość akcji. Zanie-

dbywanie tego obowiązku może być karane grzywną do 3 mln DEM.

Utrzymywanie systematycznych stosunków z inwestorami okazuje się szczególnie korzystne w sytuacjach kryzysowych. Jednak menedżerowie odpowiedzialni za investor relations mają pole do popisu nie tylko w takich przypadkach. Ich zadanie polega również na właściwym interpretowaniu i rozpowszechnianiu wszystkich pozytywnych wiadomości. Dbają przy tym, by analitycy nie wyciągali z nich zbyt daleko idących wniosków.

Gdy zarząd koncernu Veba AG (Düsseldorf) przygotowywał opublikowanie informacji o wzroście zysków w I kwartale 1988 r. o 60 proc., odpowiedzialny za investor relations menedżer Kiran Bhojani rozesłał najpierw do analityków oraz inwestorów zwięzłą informację, w której dał do zrozumienia, że ten znaczny wzrost zysków nie wynika z działalności operacyjnej, lecz z nadzwyczajnej transakcji. Zdaniem tego menedżera nic nie jest dla przedsiębiorstwa gorsze od wzbudzania nadmiernych nadziei i nieprezentowania później przekonywujących powodów odchyleń od planu.

Pochodzący z Indii Kiran Bhojani należy do tych nielicznych menedżerów i investor relations w Niemczech, którzy mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach zarządu, dzięki czemu wydadają się wiarygodni przedstawicielom wielkiego kapitału. Na ogół menedżerowie odpowiedzialni za investor relations występują tylko w roli ogniwa pośredniego między zarządem a analitykami (...).

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SESJA 1399-1403)

Table with columns: Kurs 26 tyg., AKCJE, Obrót, Proc., P/E, Kapitałizacja, Oferty i dogrywki, Kursy akcji. Includes sub-sections for AKCJE - Rynek podstawowy and AKCJE - Rynek równoległy.

Table with columns: Indeksy, pon., wt., śr., czw., piąt. Includes WIG, WIG-20, WIRR, NIF.

Table with columns: Fundusze powiernicze, pon., wt., śr., czw., piąt. Lists various investment funds like ABB 1, ABB 2, Arka, etc.

Na szarym tle - maksymalna cena zakupu

Z pozycji gracza

Zbędny komentarz

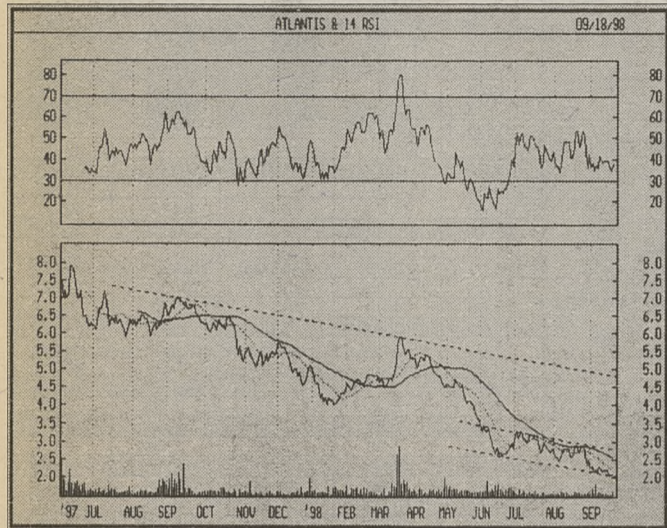
Właściwie nie by się stało, gdyby zamiast niniejszego komentarza zamieścić ten z poprzedniego tygodnia. Na rynku nie dzieje się nic nowego. Rozchwalanie giełdy na całym świecie trwa. Warszawa nie jest wyjątkiem. Czynniki wpływające negatywnie na koniunkturę nie zniknęły. Ba, można mówić o coraz większym ich nasileniu. Kłopoty Brazylii rosną, a mniejsze państwa tego regionu już dewaluują swoje waluty. Afera roz-porkowa w USA w pełni, a Internet zapewnił jej jeszcze szerszą widownię. Porównując rozmiary spadków u naszych sąsiadów z sytuacją na GPW, możemy być zadowoleni. Jest zupełnie większość walorów dochodzi do normalnych transakcji. Wyjątkiem są Oborniki, którymi praktycznie się nie handluje, a ich cena, począwszy od debiutu, bez przerwy spada. Nawet na rynku spadkowym są jednak firmy, które nie poddają się ogólnej tendencji. U nas jest taką spółką Żywiec. Imponujący wynik finansowy sierpnia dodał wigoru jej notowaniom. Ponad 700 mln zysku netto po 8 miesiącach i 180 mln zł w samym sierpniu nie może przejść bez echa. Podczas piątkowych notowań ciągłych cena akcji Żywiec oscylowała wokół 500 zł. Firma ta jawi się jak ostoja w tych ciężkich czasach. GRACZ

Analiza techniczna

Analiza dotycząca koniunktury na GPW sprzed tygodnia jest w pełni aktualna i dlatego tym razem proponujemy małą refleksję na temat przyczyn oraz okoliczności związanych z dynamiczną bessą, jaką notujemy na polskim rynku kapitałowym.

Obligacje dają obecnie zysk około 10 proc. rocznie ponad inflację, co z punktu widzenia inwestorów z krajów wysoko rozwiniętych (a także polskich) jest wartością bardzo dobrą. Miliardy złotych, jakie tą drogą pożyczają w naszym imieniu politycy z Warszawy, to ogromna konkurencja dla rynku akcji.

Zarządzający funduszami inwestycyjnymi (wcześniej zwani mi powierniczymi) przyjęli prostą strategię: inwestować w portfel spółek, którego wartość zmienia się podobnie do indeksu giełdy. Ta oraz podobne metody dały konkretne efekty, np. Atut3 poniósł 45 proc. straty w ciągu zaledwie pół roku. Rozczarowani

inwestorzy zaczęli wycofywać pieniądze, fundusze musiały sprzedawać akcje, pogłębiając spadki kursów i... błędne koło się zamyka.

Przez ostatnie dziesięć lat nie tylko nie zbudowano ani kilometra autostrady, ale też nie zreformowano ubezpieczeń społecznych, co jest jeszcze większym grzechem. Dlatego ogromne pieniądze są na bieżąco przejadane, a nasze społeczeństwo, jak i państwo są słabe kapitałowo, a w każdym razie o wiele słabsze niż mogłyby być. Wielu obywateli Polski marzy o tym, żeby zostać rentierem: być, powiedzmy, właścicielem kamienicy w centrum Krakowa i uzyskiwać jakies „drobne” 100 000 zł miesięcznie z wynajmu. Podróżować po świecie i zwiększać stan posiadania. Wbrew pozorom fundusze emerytalne i taka kamienica mają ze sobą wiele wspólnego, dlatego trzymajmy kciuki, aby reforma nie pośliznęła się o kolejny kwartał.

Atlantis

W zasadzie od początku swoich notowań kurs akcji tej spółki systematycznie spada. I chociaż debiut oraz pierwsze sesje wypadły nie najgorzej, pozwalając zrealizować zyski inwestorom uczestniczącym w ofercie publicznej, to późniejsze wydarzenia na rynku tych akcji były już znacznie mniej korzystne.

Rynek walorów spółki znajduje się w trendzie spadkowym i to zarówno w długo-, jak i średnioterminowym. Lokalne maksima trendu długoterminowego wyznaczają dwie podwójne daty (9 i 10 września 1997 r. oraz 18 i 19 marca 1998 r.) z cenami na poziomie odpowiednio 7 i 5,9 zł. Niestety, silne spadki od kwietnia tego roku sprawiły, iż obecna cena akcji Atlantis SA oddaliła się znacznie od tej linii. Na akcjogramie ukształtował się średnioterminowy kanał trendu spadkowego.

Chociaż zakres wahań kursu w kanale spadkowym jest dość stabilny, to jednak z tendencją do dalszego obniżania wartości akcji, co tylko potwierdza skalę przeceny tych walorów. I mimo że sesje wrześniowe są próbą obrony kursu przed jeszcze głębszym spadkiem, to fakt, iż to wszystko odbywa się poniżej kluczowych średnich, a jedynym wsparciem (niekoniecznie silnym) jest linia kanału, niezbyt dobrze wróży skuteczności tych poczynań.

**DZIAŁ REKOMENDACJI MAKLEKSKICH
BM ARABSKI I GAWOR
TEL. 421-02-52**

Co? Gdzie? Kiedy?

Poniedziałek

- TONSIL - ostatnie notowanie na giełdzie praw poboru z akcji;
- początek notowań nowej serii kontraktów terminowych na WIG-20 (FW20H), wygasającej 19 marca 1999r.;
- wprowadzenie nowego indeksu MIDWIG.

Środa

- posiedzenie Rady Giełdy.

Czwartek

- POLISA - wprowadzenie do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 600 tys. akcji serii.

Piątek

- pierwsze notowanie kontraktów terminowych na USD;
- POLISA, ELEKTROMETAL - Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy.

(Dane PAP, opr. RYM)

Publiczne pieniądze, prywatne drogi

KERM o zmianie sposobu finansowania budowy autostrad

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zgodził się wczoraj na rozszerzenie finansowania budowy płatnych autostrad w Polsce o system oparty na partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP). Dotychczas sposób finansowania budowy autostrad opierał się wyłącznie na systemie BOT, czyli z ang. zbuduj-eksploatuj-zwróć. KERM zaakceptował zadania rzeczowe określone w dokumencie „Nowelizacja programu budowy au-

tostrad w Polsce”, przygotowanym przez ministra transportu i gospodarki morskiej.

Przyjęty w 1993 r. program budowy autostrad zakładał wybudowanie, w systemie koncesyjnym, w ciągu 20 lat 2600 km płatnych autostrad. Zakładano finansowanie tego przedsięwzięcia głównie przez prywatnych inwestorów. Udział skarbu państwa miał wynosić 10-15 proc. kosztów realizacji programu. Do końca 1997 r. nie oddano jednak

do eksploatacji ani jednego kilometra autostrady. Zdaniem resortu transportu i gospodarki morskiej konieczna jest weryfikacja założeń i celów programu i dostosowanie go do realiów ekonomiczno-społecznych oraz wprowadzenie bardziej elastycznych zasad uczestniczenia skarbu państwa w kosztach.

Do końca tego roku powinny być podjęte kroki w celu nowelizacji ustawy o autostradach płatnych. (PAP)

Teleuwłaszczenie?

Prywatyzację Telekomunikacji Polskiej SA (TP SA) powinno poprzedzić rozpoczęcie programu powszechnego uwłaszczenia obywateli - powiedział wczoraj Tomasz Wójcik, przewodniczący sejmowej Komisji Skarbu Państwa, Ułaszczenia i Prywatyzacji.

„Prywatyzacja TP SA jest potężnym przedsięwzięciem, nie wiem czy uda się ją przeprowadzić do końca tego roku. Jest to możliwe, jeżeli w tym czasie przeprowadzimy uwłaszczenie” - dodał.

Ministerstwo Skarbu Państwa planuje sprzedać 20-25 proc. akcji Telekomunikacji Polskiej w listopadzie tego roku i wprowadzić je na giełdę warszawską i zagraniczne. Zdaniem Wójcika korzystnie dla państwa, TP SA i obywateli będzie, jeśli ta firma stanie się głównym uczestnikiem programu uwłaszczenia. Nie powiedział dokładnie, jaki procent akcji powinien być przeznaczony na ten cel. Stwierdził jedynie, że znaczna ich część. (PAP)

Powszechne Świadczenia Udziałowe

	Kupno	Sprzedaż
PKO bp ul. Wielopole, Kraków	66 zł	79 zł
kantory	65-70 zł	75-80 zł
Indeks NIF	74,80	

Dane mają charakter orientacyjny, nie uwzględniają ewentualnych prowizji.

Kursy w kantorach - w złotych

■ **KRAKÓW** - dolar, skup: 3,510, sprzedaż: 3,620, marka, skup: 2,075, sprzedaż: 2,125, funt, skup: 5,890-5,895, sprzedaż: 6,030, frank fr., skup: 0,620, sprzedaż: 0,640, frank szw., skup: 2,525, sprzedaż: 2,580, szyling, skup: 0,2950-0,2960, sprzedaż: 0,3020-0,3030.

■ **TARNÓW** - dolar, skup: 3,500, sprzedaż: 3,560, marka, skup: 2,075, sprzedaż: 2,130, funt, skup: 5,830, sprzedaż: 5,920, szyling, skup: 0,2950, sprzedaż: 0,3020, frank fr., skup: 0,625, sprzedaż: 0,635, frank szw., skup: 2,500, sprzedaż: 2,530.

■ **NOWY SĄCZ** - dolar, skup: 3,530, sprzedaż: 3,630, marka, skup: 2,080, sprzedaż: 2,150, frank fr., skup: 0,620, sprzedaż: 0,640, szyling, skup: 0,2950, sprzedaż: 0,3040, fr. szw., skup: 2,510, sprzedaż: 2,590, funt, skup: 5,900, sprzedaż: 6,100, korona czeska, skup: 0,108, sprzedaż: 0,115, korona sł. skup: 0,096, sprzedaż: 0,101.

(RYM), (JT), (IWO)

Od poniedziałku

MIDWIG

Od poniedziałku warszawska Giełda Papierów Wartościowych będzie publikować indeks średnich spółek MIDWIG.

Data bazową tego indeksu jest 31 grudnia 1997 r., a wartością bazową - 1 tys. pkt.

W skład indeksu będą wchodzić: WBK, PBK, Żywiec, BRE, Softbank, Kredyt Bank, BOŚ, Animex, PLI, ComputerLand, Warta, KableBFK, Optimus, Jelfa, Universal, Izolacja, Mostostal Zarbrze, Kęty, Elektrobudowa, Polar, Sanok, Rolimpex, Krosno, Amica, Kruszwica, Rafako, Vistula, Sokołów, Mostostal Warszawa, Polfa Kutno, Farm Food, Zasada, Impexmetal, Forte, Mostostal Kraków, Lentex, Wawel, Grajewo, Jutrzenka i Relpol. Największy udział będą mieć WBK (10,61 proc.) i PBK (9,48 proc.). (PAP)

Redaguje
Adam Rymont
tel. 422-25-79

18 września 1998 r.

Notowania walutowe

Tabela NBP nr 183/98 Kurs średni zmiana w %

		Kurs średni	zmiana w %
Australia	1 AUD	2,1278	0,70
Austria	1 ATS	0,3025	-0,10
Belgia	100 BEF	10,3149	-0,04
Dania	1 DKK	0,5580	-0,09
Finlandia	1 FIM	0,6989	-0,09
Francja	1 FRF	0,6346	-0,05
Hiszpania	100 ESP	2,5057	-0,11
Holandia	1 NLG	1,8869	-0,07
Irlandia	1 IEP	5,3252	0,02
Japonia	100 JPY	2,7264	1,25
Kanada	1 CAD	2,3475	-0,34
Luksemburg	100 LUF	10,3149	-0,04
Norwegia	1 NOK	0,4789	0,02
Portugalia	100 PTE	2,0759	-0,08
RFN	1 DEM	2,1265	-0,09
USA	1 USD	3,6030	0,84
Szwajcaria	1 CHF	2,5897	-0,14
Szwecja	1 SEK	0,4603	0,22
W. Brytania	1 GBP	6,0555	0,25
Włochy	100 ITL	0,2153	-0,05
ECU	1 XEU	4,1813	-0,04

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SESJA 1399-1403)

Kurs	Min (zł)	Max (zł)	AKCJE	Kurs (zł)	Zmiana (%)	Obrót		Proc. em.	C/WK	P/E (C/Z)	Kapita-lizacja	Oferty i dogrywki			Kursy akcji			
						Wol. (szt.)	Wart. (tys. zł)					K/S	Oferta (szt.)	Real (szt.)	Dogr. (szt.)	14.09 (zł)	15.09 (zł)	16.09 (zł)
AKCJE - Rynek wolny																		
1,36	7,35	Ampli	1,53	0,0	14 420	44	0,44	0,73	12,20	5,02	S	3 968	3 968	5 185	1,55	1,60	1,68	1,53
38,70	59,00	Bakoma	52,50	-9,5	326	34	0,00	8,15	17,40	525,00	K	280	0	0	58,00	59,00	58,00	58,00
13,40	36,50	Brok	13,40	-5,6	980	26	0,05	0,62	19,40	26,97	K	280	0	0	14,60	13,40	14,70	14,20
2,60	4,95	Budopol	2,95	0,0	5 350	32	0,12	1,53	20,90	13,28	S	350	350	0	3,00	3,15	3,05	2,95
1,25	2,80	Deia	1,25	-3,8	19 251	48	0,70	0,21	4,20	3,44	S	1 518	1 518	2 400	1,25	1,32	1,32	1,30
4,05	7,60	Famot	4,40	0,0	892	8	0,02	1,56	53,10	24,00	S	637	457	0	4,75	4,35	4,45	4,40
2,39	9,35	LZPS	2,40	0,4	2 609	13	0,16	0,19	x	4,01	K	9	9	400	2,65	2,55	2,65	2,39
4,85	6,90	Odlownie	6,20	-1,6	63 597	789	1,62	1,20	11,40	24,37	S	1 493	0	0	6,20	6,30	6,35	6,30
7,40	29,90	Permedia	7,80	-4,9	3 171	49	0,15	0,07	5,60	16,40	K	542	0	0	8,20	7,40	8,10	8,20
5,90	14,20	ZEG	6,90	-0,7	1 009	14	0,09	0,28	5,80	7,83	S	399	399	0	7,00	7,70	7,70	6,95
AKCJE - Narodowe Fundusze Inwestycyjne																		
3,95	10,70	01NFI	3,95	-6,0	6 883	54	0,02	0,29	22,40	121,55	S	12 121	12 121	979	4,30	4,40	4,40	4,20
3,40	12,60	02NFI	4,00	0,0	20 055	160	0,07	0,32	x	123,08	S	12 121	12 121	979	4,00	4,10	4,10	4,00
4,70	11,00	03NFI	4,70	-9,6	1 396	13	0,00	0,42	x	144,62	S	12 121	12 121	979	5,45	5,40	5,20	5,20
4,20	13,70	04PRO	4,20	-9,7	9 288	78	0,03	0,31	10,20	129,24	S	12 121	12 121	979	5,05	5,00	4,90	4,65
4,90	8,70	05WICT	5,45	0,0	33 179	362	0,11	0,58	x	167,70	K	4 921	4 921	25 179	5,40	5,45	5,45	5,45
4,60	11,20	06MAGNA	5,00	-9,9	2 154	22	0,01	0,43	6,20	153,86	S	12 121	12 121	979	5,60	5,70	5,55	5,55
3,75	9,00	07NFI	3,75	-9,6	2 564	19	0,01	0,30	x	115,39	S	132	132	0	4,40	4,20	4,10	4,15
4,80	10,80	08OCTAVA	4,80	-7,7	2 441	23	0,01	0,39	5,90	147,70	K	238	238	0	5,50	5,70	5,50	5,20
6,70	13,20	09KWIAT	6,70	-9,5	1 636	22	0,01	0,55	8,00	206,17	S	1 332	1 332	0	8,50	8,20	8,10	7,40
5,10	12,90	10FOKSAL	5,15	-9,6	1 672	17	0,01	0,35	x	158,47	S	372	372	0	6,15	6,00	5,80	5,70
5,00	12,30	11NFI	5,00	-9,1	1 908	19	0,01	0,37	11,20	153,86	K	30	30	30	5,70	5,70	5,65	5,50
4,95	13,10	12PIAST	5,20	-9,6	1 185	12	0,00	0,42	x	160,01	S	399	399	0	5,60	5,70	5,75	5,75
6,30	13,50	13FORTUNA	6,30	-10,0	1 689	21	0,01	0,40	x	193,86	S	399	399	0	7,00	7,00	7,00	7,00
5,80	14,00	14ZACH	5,80	-9,4	2 453	28	0,01	0,48	x	178,47	S	399	399	0	6,55	6,65	6,65	6,40
4,80	14,40	15HETMAN	4,80	-4,0	5 632	54	0,02	0,39	7,30	147,70	S	399	399	0	5,00	5,10	5,10	5,00

OBLIGACJE

Min (zł)	Max (zł)	Śred. tygodnia (zł)	max-min (zł)	NAZWA	Data wykupu	Kurs aktualny (zł)	Zmiana (%)	Odsetki (zł)	Cena rozl. (zł)	Obrót		Kursy obligacji			
										(szt.)	(tys.) (zł)	14.09 (zł)	15.09 (zł)	16.09 (zł)	17.09 (zł)
94,5	95,2	94,9	0,7	IR0399	99-03-04	95,2	0,0	7,18	102,38	2 996	613	94,5	94,7	95,0	95,2
94,7	95,5	95,2	0,8	IR0699	99-06-01	95,5	0,1	2,06	97,56	9 145	1 785	94,7	95,1	95,3	95,4
96,7	97,0	96,9	0,3	IR1298	98-12-03	97,0	0,0	10,75	107,75	428	92	96,9	97,0	96,7	97,0
99,6	100,0	99,8	0,4	TZ0200	00-02-06	99,8	-0,2	2,72	102,52	564	116	99,7	99,8	99,6	100,0
99,7	99,9	99,8	0,2	TZ0201	01-02-06	99,9	0,1	2,72	102,62	1 526	313	99,7	99,7	99,7	99,8
100,2	100,7	100,4	0,5	TZ0299	99-02-06	100,7	0,2	2,73	103,43	481	99	100,3	100,2	100,2	100,5
99,7	99,9	99,8	0,2	TZ0500	00-05-06	99,8	-0,1	2,72	102,52	241	49	99,7	99,9	99,9	99,9
99,7	99,9	99,8	0,2	TZ0501	01-05-06	99,8	-0,1	2,72	102,52	3 814	782	99,7	99,7	99,8	99,9
100,3	100,4	100,3	0,1	TZ0599	99-05-06	100,3	0,0	2,73	103,03	1 524	314	100,4	100,3	100,4	100,3
99,7	99,9	99,8	0,2	TZ0800	00-08-06	99,9	0,1	2,72	102,62	3 776	775	99,8	99,7	99,8	99,8
99,7	100,0	99,8	0,3	TZ0801	01-08-06	99,9	0,1	2,78	102,68	15					

Zmiana układu wewnątrz biur?

OFFICE CENTRE

CENTRUM ZAOPATRZENIA BIUR

**23 września
otwarcie**

Już wkrótce w krakowskich biurach układy zmienią się na lepsze. Szeroki asortyment artykułów biurowych dostępnych w Office Centre zagwarantuje biurom tyle możliwości, że zmiana obejmie całe wnętrza. Tym bardziej, że ceny artykułów są wyjątkowo atrakcyjne.

23 września otwieramy Office Centre
– profesjonalne Centrum Zaopatrzenia Biur w Krakowie.

Ceny hurtowe

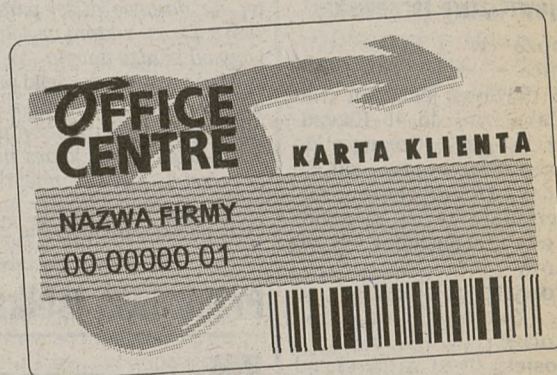
W Office Centre Klienci mają gwarancję niskich, konkurencyjnych cen.

5000 artykułów biurowych

Office Centre zapewnia szeroki wybór artykułów niezbędnych do kompletnego wyposażenia biur. Oferuje usługi kserograficzne, poligraficzne, komputerowe oraz usługi w zakresie aranżacji wnętrz biurowych.

Karta Klienta uprawniająca do zakupów w Office Centre

Karta Klienta Office Centre to komfort i wygoda zakupów. O Kartę Klienta mogą ubiegać się wszystkie osoby prawne i fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, instytucje oraz jednostki budżetowe. Aby otrzymać taką kartę, wystarczy zarejestrować się w recepcji hali. W tym celu należy przedstawić dokumenty nadania numeru NIP lub REGON oraz wypełnić formularz zawierający podstawowe informacje o firmie.

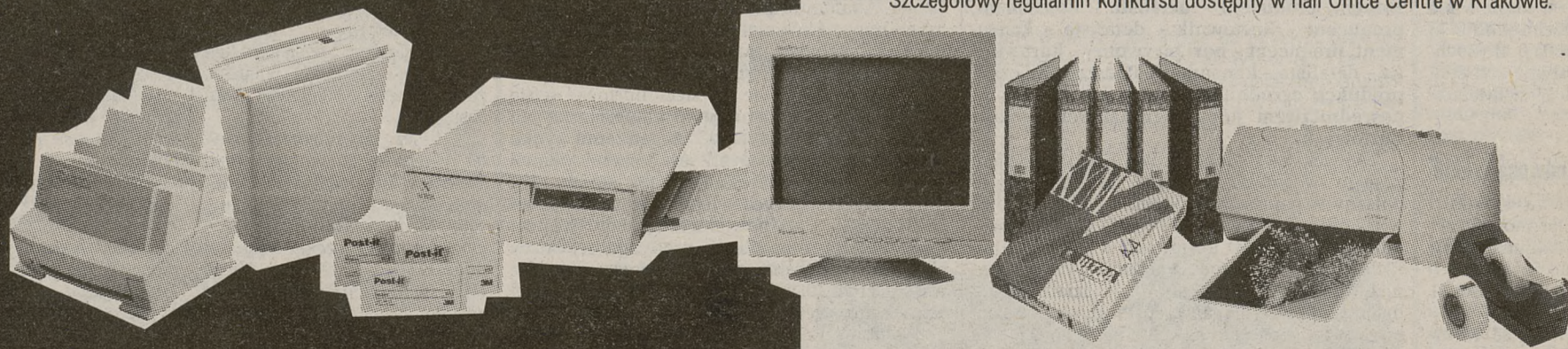

Wielki konkurs Office Centre!!!

Nagroda główna:

Renault Kangoo Express RL 1,2*

*Szczegółowy regulamin konkursu dostępny w hali Office Centre w Krakowie.

Office Centre otwarte jest 6 dni w tygodniu – od poniedziałku do piątku od 9.00 do 20.00, w soboty od 10.00 do 18.00.

Kraków, ul. Jasnogórska 2, obok makro

3M

ESSELTE

FELLOWES

HP HEWLETT
PACKARD

LEXMARK

XEROX

PARASOL
SATORY
Panasonic

Panasonic

INS

DZIENNIK Na zagrodzie

Nr 134

Ceny prosto z targowiska

Województwo krakowskie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - od 40 (Słomniki) do 57 (Myślenice); żyto - od 34 (Proszowice) do 40 (Myślenice); jęczmień - od 34 (Proszowice) do 42 (Myślenice); pszenżyto - od 47 (Myślenice) do 55 (Krzeszowice)

Ziemiaki (w zł za kwintal): od 12 (Skąła) do 27 (Myślenice)

Prosięta (w zł za parę): od 200-220 (Krzeszowice) do 245 (Myślenice)

Krowy (w zł za sztukę): od 1200 (Myślenice) do 1400 (Proszowice)

Żywiec (w zł za kilogram): wieprzowy - od 3,50 (Proszowice) do 3,65 (Słomniki); wołowy młody - 3,20 (Proszowice)

Ceny na placu targowym na Rybitwach z dnia 17 września (w zł za kilogram): ziemniaki - 0,18, buraki - 0,20, pietruszka - 0,60, marchew - 0,20, seler - 0,50, por (sztuka) - 0,25, cebula - 0,20, kapusta biała - 0,40, kalfior (sztuka) - 0,90, ogórek - 1,00, pomidor - 1,50, papryka czerwona - 2,50, żółta - 1,00, zielona - 1,30, jajko (sztuka) - 0,30, jabłko - 1,00, śliwki - 1,50 (MAT)

Województwo tarnowskie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - od 42 (Zakliczyn) do 45 (Dębica); jęczmień - od 40 (Zakliczyn) do 48 (Szczucin); żyto - od 35 (Szczucin) do 45 (Bochnia); owies - od 30 (Dębica) do 45 (Bochnia)

Ziemiaki (w zł za kwintal): od 30 (Bochnia) do 60 (Tarnów)

Krowy (w zł za sztukę): od 1000 (Zakliczyn) do 1250 (Szczucin)

Prosięta (w zł za parę): od 200 (Ciechłowice) do 220 (Dębica)

Żywiec (w zł za kilogram): wieprzowy - od 3,60 (Szczucin) do 3,90 (Tuchów); wołowy - od 3,00 (Ciechłowice) do 3,20 (Zakliczyn)

Spółdzielnie mleczarskie płacą za mleko w klasie I: dla członków spółdzielni - od 0,58 zł (Łapanów) do 0,60 zł (Bochnia); dla pozostałych - od 0,45 zł (Dębica) do 0,57 zł (Marcinkowice)

(JT)

Województwo nowosądeckie

Zboża (w zł za kwintal): pszenica - 60 (Limanowa); żyto - od 48 do 50 (Limanowa); owies - od 48 do 50 (Limanowa); jęczmień - od 50 do 51 (Limanowa)

Ziemiaki (w zł za kwintal): 30 (Limanowa)

Żywiec (w zł za kilogram): wołowy - od 3,00 do 3,20 (Limanowa); cielęcy - od 3,90 do 4,40 (Limanowa)

Prosięta (w zł za parę): od 220 do 260 (Limanowa)

Krowy (w zł za sztukę): od 800 do 1500 (Limanowa)

Jabłko (w zł za kilogram): od 1,00 do 1,20 (Limanowa)

Jajka (w zł za sztukę): od 0,35 do 0,40 (Limanowa)

(IWO)

W Proszowicach po raz piątą

Z marchewką do Brukseli

12 i 13 września odbyła się w Proszowicach V Wystawa - Targi Płodów Rolnych. Na placu targowym przy ulicy Królewskiej wystawiło swe produkty ponad 100 rolników z Polski południowej. Swoją ofertę prezentowało również kilkanaście firm związanych z produkcją rolną, m.in. dwie renomowane firmy nasiennicze z Holandii. Przybyła też, już po raz drugi, reprezentacja izby rolniczej z francuskiego departamentu Mayenne. Imprezę zorganizowali Urząd MiG Proszowice, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego i Giełda Rolna Ekorol.

Z reguły odwiedzający wystawę ograniczyli się do oglądania produktów. Wielu uczestników narzekano, że wystawa nie jest połączona z możliwością sprzedaży detalicznej produktów na większą skalę. W programie wystawy figurował punkt „podpisywanie umów handlowych”, to jednak rolnicy indywidualni raczej nie mieli okazji do zapewnienia swoim produktom zbytu na dużą skalę. Nieliczne umowy podpisywały głównie firmy pomiędzy sobą. - Zawarliśmy umowę na dostawę dużej partii nasion z firmą, z którą współpracujemy od bardzo dawna - usłyszeliśmy od przedstawicielki proszowickiej firmy, zajmującej się handlem artykułami rolniczymi. - Jeżeli zawieramy tu jakieś umowy to raczej ustnie. Dokumenty podpisywalibyśmy, gdyby pojawił się jakiś wielki odbiorca. Nie znaczy

to jednak, że wystawa nie jest potrzebna. Mniejsze kontakty z czasem owocują dużymi kontraktami - powiedziano nam przy stoisku firmy zajmującej się produkcją koncentratów paszowych. - Dostajemy oferty podpisania umów na dostawę pasz czy nawozów, ale dzisiaj jeżeli się ma pieniądze to wszystko na podwórko przywieź, nie potrzebuję do tego wystawy. Wystawiam tu swoje warzywa, ale nie ma nimi zainteresowania. W tej chwili jedynie, co mi się naprawdę opłaca to tytoń - mówi Zygmunt Kopec z Ostrowa, który stara się od pewnego czasu produkować żywność ekologiczną. - Co mi z tego, że dają atesty, jeśli zbytu nie ma - mówi jednak.

Organizatorzy wystawy, byli po jej zakończeniu zadowoleni. - Jako szefowi Ekorolu udało mi się nawiązać szereg kontaktów, które, jak sądzę, pozytywnie odbiją się w przyszłości na działalności giełdy. Naszym problemem jest to, że nawet gdyby zjawili się duży odbiorca to nie zawsze jesteśmy w stanie zorganizować dostarczenie w odpowiednim czasie wymaganej partii towaru określonej jakości - mówi Wojciech Janowski, prezes Ekorolu. Powodem do zadowolenia może być również fakt, że pięciu rolników z okolicy Proszowic wystawi wkrótce wyprodukowaną przez siebie marchew na wystawie płodów rolnych wysokiej jakości w Brukseli. Wszyscy współpracują z renomowanymi firmami nasiennymi. (ALG)

Przyszłość jabłka i marchewki (19)

Razem do supermarketu

W niemieckim systemie sprzedaży produktów ogrodniczych możemy spotykać się ze wszystkimi znanymi nam kanałami dystrybucji: producent - konsument, producent - detalista - konsument, producent - hurtownik - detalista - konsument, producent - hurt pierwotny - hurt wtórny - detalista - konsument. Podstawowa część produkcji ogrodniczej znajduje swój zbyt za pośrednictwem ponadregionalnych rynków hurtowych.

Największy z nich, zarówno pod względem zasięgu swego oddziaływania, jak i obrotów, to opisany w poprzednim odcinku rynek hurtowy w Hamburgu. Łącznie na terenie Niemiec znajduje się 55 rynków hurtowych o znaczeniu ponadregionalnym. Producenci nie występują na nich jako pojedyncze osoby, ale działają w ramach Centralnej Organizacji Producentów. Jest ona ich własnością, a jej celem jest zapewnienie wydajnej sprzedaży, m. in. poprzez organizację pakowania i sortowania produktów ogrodniczych, ich reklamy itp.

Dość duże znaczenie dla ogrodników ma sprzedaż na lokalnych targowiskach hurtowych (bazarach) oraz bezpośrednio dostawy dla sieci handlu hurtowego. Bazyary stanowią miejsce zaopatrywania się w produkty ogrodnicze zarówno mieszkańców miast, jak i drobnych kupców, posiadających niewielkie sklepy spożywcze. Natomiast jeśli mówimy o bezpośrednich dostawach dla sieci handlu hurtowego warto podkreślić rolę, jaką tak zorganizowany handel odgrywa na niemieckim rynku ogrodniczym. Do naj-

większych jednostek handlu hurtowego zalicza się: Grupa Edeka i Grupa Atlanto Scipio. Grupa Edeka zajmuje się nie tylko hurtem owoców i warzyw, ale również ich zbytem detalicznym. Grupa Atlanto Scipio jest jednym z największych importerów niemieckich. Jej głównym terenem działalności jest obszar byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Węgier, Czech, Polski i Rosji. Obydwie te sieci hurtowe ściśle współpracują z dużymi super- i hipermarketami spożywczymi. Ich rola w zaopatrzeniu rynku wewnętrznego już obecnie jest duża i z roku na rok wzrasta. W 1988 roku nad Łabą istniały 1572 hipermarkety, których wielkość wynosiła minimum 2500 m kw. powierzchni każdy. Wprawdzie stanowią one tylko 3 proc. ogólnej liczby sklepów samoobsługowych, ale przez nie odbywa się zbył 20 proc. żywności konsumowanej przez rynek wewnętrzny.

Podobnie rzecz się ma w przypadku supermarketów (ich powierzchnia użytkowa wynosi od 400 do 1500 m kw. każdy). Pod koniec lat osiemdziesiątych w Niemczech funkcjonowało ich 7526, co stanowiło 14 procent ogólnej liczby sklepów samoobsługowych, a sprzedawano w nich 38 proc. żywności konsumowanej w kraju. Sumując te dwie wartości możemy wywnioskować, że łącznie poprzez hiper- i supermarkety sprzedaje się rocznie blisko 60 proc. żywności kupowanej przez klienta niemieckiego. Wobec powyższego nie może zatem dziwić rola, jaką dla ogrodników niemieckich ma harmonijna współpraca z tego typu jednostkami handlu.

ROBERT ZEMELA

Wystawa hodowlana w Klikowej

Piękna Goplana

Na Wojewódzką Wystawę Hodowlaną w Klikowej ścigały tłumy, przede wszystkim tarnowian. Między bokсами dla koni, trzody, bydła i zwierząt egzotycznych przechadzało się więcej rodzin z miasta niż rolników z okolic, choć dla mieszkańców wsi była to okazja do porównania własnych wyników hodowlanych z tym, co jest możliwe do osiągnięcia.

Tytuł championa w klasie klaczy małopolskich otrzymała Donia z gospodarstwa Jadwigi Cieślak, a wicechampiona - Erka z hodowli Stanisława Gądka i Eureka z gospodarstwa Eugeniusza Szarka. Medal championa otrzymała też klacz Pasedena z gospodarstwa Stanisława Bigosa. W klasie loszek medal championa należy od niedzieli do zwierząt wyhodowanych w Spółdzielni Produkcyjno-Rolnej „Diament” w Otwinowie i RSP w Żyrakowej, a w klasie knurów - z gospodarstwa Kazimierza Rojka. Nagrody ufundowane przez Tarnowską Izbę Rolniczą przyznano 38 rolnikom i spółdzielniom.

Swoich faworytów wybierała też publiczność. Za najsympatyczniejsze zwierzę wystawy uznano krowę Goplanę z Gospodarstwa Pomoc-

niczego Zespołu Szkół Ogrodniczo-Rolniczych w Tarnowie oraz ogiera Dixana, którego właścicielem jest Witold Opioła z miejscowości Zdrochec. Werdykt ten częściowo pokrył się z wynikami komisji profesjonalnej, która na liście championów w klasie krów wymienia również Goplanę. Z tego samego gospodarstwa pochodzi krowa Czajka - wicechampion.

Ogromne zainteresowanie wzbudziły strusie. Można się było dowiedzieć, że z wycenionego na 100 zł strusiego jaja można usmażyć jajecznicę dla siedmiu osób, a mięso strusie stanowi zagrożenie dla hodowców trzody, bo jest chude i pozbawione cholesterolu. Z ciekawością oglądano szynszyle, umieszczone w klatkach ustawionych na tle modelki w futrze z tych zwierzątek. Futerko zyskuje miękkość i niezwykłą puszystość dzięki temu, że szynszyle lubią kąpiel, ale suchą - w piasku.

Barwnie wyglądały stoiska promujące niektóre gminy. Tu gospodarze i gospodynie zachwalali np. chłopskie jądło - nieforemny, ale prawdziwy wiejski chleb z serem odciśniętym w woreczku z tetry, kołaczki albo produkty z przydomowej pasieki.

(KIS)

Rolnik na trzech arach

☛ Gdy w sadzie biodynamicznym owoce już dojrzewają, a liście na drzewach są jeszcze zielone, dobrze jest kilkakrotnie - w odstępach 2-tygodniowych - opryskać drzewa preparatem krzemionki. Zabieg taki przyspiesza dojrzewanie owoców i zwiększa ich zdolność przechowalniczą, a ponadto zwiększa odporność pędów na choroby grzybowe w następnym roku. Roztwór sporządzamy rozcieńczając zaledwie pół grama preparatu

(szczyptę) w 10 litrach wody. Preparatem krzemionki opryskiwać można tylko rośliny silne, dobrze ukorzenione.

☛ Większość działkowców po zebraniu plonów przekopuje głęboko grządkę, odwracając ziemię, by pozostawić ją na zimę w tzw. ostrej skibie. W uprawach biodynamicznych zaleca się jednak spulchnianie ziemi bez odwracania, by nie wydobywać z głębszych warstw na powierzchnię organizmów, które pod wpływem

słońca i wiatru zamierają, a także odwrotnie - nie zakopywać głęboko tych żyjących na powierzchni gleby. Zbyt głębokie kopanie i odwracanie ziemi powoduje również zakopanie najbardziej urodzajnej warstwy powierzchniowej, na którą wyrzuca się wówczas zbitą warstwę podglebia. Głębokie spulchnianie i odwracanie jest wskazane wyłącznie w przypadku gleb ciężkich, które wiosną trudno się nagrzewają.

(I)

Pani Sąsiadka się martwi

Muszę wyzdrowieć..

- Nie wiem, co nas tego roku choróbka tak prześladowa - jęczała Pani Sąsiadka, przykryta pierzyną po uszy. - Mój w szpitalu leży, a mnie tak zmogło, że już chyba nie wstanę...

- Co się Pani dzieje? Znowu kręgosłup? - spytałam, wiedząc, że to główna dolegliwość Pani Sąsiadki.

- To też, ale najgorzej to chyba ze sercem, bo mi ręce i nogi drętwieją. W polu byłam - i tak mnie zmogło... Jużem se pomyślała, że do domu nie zajdę - legnę na trawie i czekać będę, aż mnie kostucha zabierze. Ale że mnie się nigdy nic za darmo nie dostało, to by mnie pewnikiem z drogi nie wzięła, ino kazała się najpierw do łóżka dowieść. Tożem już wolała na nią nie czekać...

- A co na to lekarz?
- Jaki tam lekarz?! Najpierw muszę wyzdrowieć, żeby się do ośrodka dostać i swoje odczekać. Przecie bym teraz rady nie dała nawet do autobusu wsiąść.

- Domowych wizyt nie ma? - zapytałam naiwnie.
- Widać, że pani nietutejsza. Niby na wsi od czasu do czasu mieszka, ale tak naprawdę to

w mieście żyje. Taż by trza już umierać, żeby lekarz przyjechał na takie zadupie. My się już do tego przyzwyczaili i nawet nikt nie próbuje lekarza do domu wolać. Chyba że już rzeczywiście kostucha w progę stoi...

- No to jak pani chce wyzdrowieć?

- Mam jeszcze kilka pastylek, takich co mi poprzednim razem pomogły, to se wezmę. A jak nie poskutkuje, to się wtedy będę martwić. Bo na razie, to się martwię, co będzie jak jeszcze poleżę - przecie widzę, jak wszystko kulaje. Chodak się niby stara i dziopina też, ale wszystkiemu sami rady nie dają. Jak bym pracowała gdzie w biurze, to bym zwolnienie dostała i by mnie robota nie obchodziła. Wiadomo - papiery poczekają. A gazdina nie poczeka... I choćby jej przedały zwolnienie od najlepszego lekarza pokazać - ryczeć będzie o żarcie jak wściekła. (BAR)

Redaguje Barbara Matoga
tel. 422-16-48

KRONIKA KRAKOWSKA

Królowa Szwecji w Krakowie

Penderecki, Chopin i krakowiaki dla monarchini

Do Polski przyjechała wczoraj Jej Królewska Mość królowa Szwecji Sylwia. Wizytę w naszym kraju rozpoczęła od Krakowa. Po przyjeździe z lotniska w Balicach pierwsze kroki skierowała do „Bunkra Sztuki”, w którym czekał już na nią Krzysztof Penderecki wraz z małżonką. Królowa, w towarzystwie m.in.: minister kultury i sztuki Joanna Wnuk-Nazarowej, prezydenta Krakowa Józefa Lasoty i wojewody krakowskiego Ryszarda Masłowskiego, zwiedziła wystawę partytur kompozytora, który oprowadził ją po swoim „magicznym labiryncie muzyki”.

Z „Bunkra” królowa udała się do Collegium Maius, gdzie oczekiwał ją rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego Aleksander Koj wraz z pracownikami i studentami filologii szwedzkiej i germańskiej. Jej Królewska Mość odpowiadała na zadane pytania; swoje obowiązki jako królowej określiła krótko: przede wszystkim pomagać mężowi i wychowywać dzieci. Wspomniała też, że jej rodzice byli w Krakowie przed laty i dużo o naszym mieście opowiadali, dlatego postanowiła przyjechać tu przed wizytą w Warszawie. Kiedy królowa zainteresowała się stojącym w Collegium Maius fortepianem Fryderyka Chopina, Joanna Wnuk-Nazarowa usiadła przy instrumencie i zagrała dla niej jeden z utworów tego kompozytora.

Po krótkim spacerze przez Rynek, królowa Sylwia dotarła do kościoła Mariackiego; wcześniej wysłuchała ostatnich nut hejnału, na co otrzymała stosowne świadectwo. Po drodze do bazyliki minister Joanna Wnuk-Nazarowa opowiedziała jej legendę o budowie wież świątyni. Po wyjściu z kościoła królowa została zatrzymana przez kapelę „Krakowiacy”. Zespół odegrał dla monarchini kilka skocznych krakowiaków, a kwiatarki wręczyły jej bukiet żółto-błękitnych kwiatów. Na Rynku zebrali się licznie krakowianie, którzy

Fot. Anna Kaczmarz

z zainteresowaniem przyglądali się królowej; niektóre dzieci były jednak wyraźnie zawiedzione, ponieważ liczyły, że wystąpi ona w koronie.

Towarzysząc jej ambasador Szwecji w Polsce, Stefan Noreen oraz Stanisław Lazarek - od przedwczoraj - konsul honorowy tego kraju w Krakowie, pokazali królowej flagę szwedzką, która powiewa na ulicy Floriańskiej i oznacza siedzibę przedstawicielstwa dyplomatycznego. Następnie królowa przeszła przez Sukiennice i czterokonnym powozem (z policjantem w roli stangreta) udała się na Wawel, gdzie zwiedziła dziedziniec arkadowy zamku, renesansowe i barokowe apartamenty królewskie oraz wystawę obrazów z kolekcji Lanckorońskich. Przed odlotem do stolicy uczestniczyła jeszcze w uroczystym śniadaniu, wydanym na jej cześć przez minister Joannę Wnuk-Nazarową w Willi Decjusza. (WT)

Powrót prezydentów

Współcześni mogą liczyć tylko na fotografie

Fot. Anna Kaczmarz

Do Pałacu Wielopolskich wróciły portrety prezydentów Krakowa. Wizerunki 12 z nich zawisły już w holu prezydenckim, trzynasty zawiśnie w przyszłym tygodniu. Portrety wiszą znacznie wyżej niż jeszcze kilkanaście miesięcy temu, a to ze względu na odsłonięty fryz. Poprzednio na równej wysokości były górne ramy portretów, teraz „wyrównanie” poziomów nastąpiło od dołu - w stosunku do linii fryzu.

Portrety zostały zdjęte na czas remontu tzw. piętra prezydenckiego, na którym znajdują się gabinety członków Zarządu Miasta. Po renowacji pomieszczeń obrazy nie wróciły na swoje miejsce, za to trafiły do rąk konserwatorów, którzy mieli przywrócić im dawny blask. Konserwacji poddano krosna, płótna i ramy, uzupełniano ubytki, oczyszczono ramy i płótna z brudu i owadzych od-

chodów. Odnowienie 9 portretów finansowała gmina Kraków (koszt konserwacji wyniósł 16.650 zł), 3 portrety konserwowało Muzeum Narodowe.

- Konserwacja zlecona przez gminę zakończyła się już w czerwcu, ale czekaliśmy na pozostałe portrety, by można je było wszystkie zawiesić jednocześnie - dowiedzieliśmy się w Wydziale Obsługi UM. - Obrazy zostały zawieszono zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi, na odpowiedniej wysokości i pod właściwym kątem nachylenia. W tej chwili wiszą tak, jak zakładano przy tworzeniu tego wnętrza. Galeria została utworzona zgodnie z kolejnością piastowania funkcji prezydenta - otwiera ją portret Józefa Dietla, chwilowo zamyka ją Stanisław Klimecki (ostatni przedwojenny prezydent), ale za kilka dni w pustym miejscu na ścianie pojawi się postać Alfreda Fiderkiewicza (pre-

zydenta Krakowa w okresie od 5 lutego do 11 czerwca 1945 roku). Jak nam powiedziano, nie przewiduje się miejsca dla prezydentów-województw z okresu PRL (przez kilka miesięcy wisiały one na korytarzu Urzędu Wojewódzkiego, potem je zdjęto), ale jeszcze w tym roku w holu poprzedzającym hol główny zawiśnie wizerunki byłych prezydentów, piastujących stanowiska po roku 1990 (Jacka Woźniakowskiego i Krzysztofa Bachmińskiego). - Nie będą to obrazy, tylko fotografie. W tym mniejszym holu jest jeszcze miejsce dla co najmniej kilku ich następców - powiedziano nam w WO UM.

Do przywrócenia pierwotnego wyglądu prezydenckiemu korytarzowi brakuje jeszcze mebli - foteli i kanap w odpowiednim kolorze. - W tej chwili nie ma na to pieniędzy i trudno powiedzieć, kiedy się znajdą - usłyszeliśmy. (GEG)

Wyrok na Wietnamczyków

Przez kilka ostatnich miesięcy przed Sądem Wojewódzkim w Krakowie toczył się proces trzech Wietnamczyków, którzy w nocy z 6 na 7 lipca ub. roku pobili i uwięzili trójkę swoich rodaków. Zdarzenie miało miejsce w piwnicy jednego z domów przy ul. Łanowej. Oskarżonych ujęto już w tydzień po napadzie. Dwóch z nich trafiło do aresztu. Jeden został zwolniony po uiszczeniu 100 tys. złotych kaucji.

Wczoraj sąd ogłosił wyrok w tej sprawie. Dwóch oskarżonych otrzymało karę po 4 lata i 2 miesiące więzienia, trzeci został skazany na 3 lata. Jest to kara łączna, z kilku paragrafów kodeksu karnego. Oskarżeni byli sądzeni na podstawie kodeksu karnego i ustawy o cudzoziemcach. Sąd zwolnił ich od kosztów postępowania. (G)

Gasiło dziesięć sekcji

Przez cztery godziny w nocy z czwartku na piątek krakowscy strażacy walczyli z czerwonym kurem przy ul. Wysockiej 7 w Czyżynach. Ogień zauważono po godz. 1 - palił się dach nie zamieszkałej kamienicy. Wkrótce na miejsce pożaru przybyły pierwsze wozy strażackie. Łącznie w akcji trwającej do godz. 5 rano uczestniczyło 10 sekcji. Ogień strawił dach, strop oraz 3 pomieszczenia. Straty oszacowano wstępnie na ok. 50 tys. złotych. Przyczyna pożaru nie została jeszcze ustalona. (WES)

Fot. Anna Kaczmarz

Notujemy

■ **NIE ZMARZNA.** Kraty zabezpieczające okna nie stanowiły wystarczającej bariery dla włamywaczy, którzy zainteresowali się jedną z firm w Skawinie. Po dostaniu się do magazynu skradli kurtki zimowe, wiosenne oraz inną odzież. Wartość łupu oszacowano na 50 tys. złotych. Dziesięciokrotnie mniej stracił po wizycie włamywaczy właściciel domu mieszkalnego w gminie Igołomia-Wawrzeńczyce. W wyniku ich wizyty stracił piec gazowy, kosiarkę do trawy, szlifarkę i inne przedmioty. Do wnętrza rabusie dostali się po wybiciu okna w piwnicy. Ze sklepu przy ul. Malborskiej nie znani sprawcy skradli artykuły spożywcze oraz wyposażenie. Wysokość strat - 6 tys. złotych. (wes)

■ **O OCHRONIE ZABYTKÓW.** W Centralnym Ośrodku Turystyki Górskiej przy ul. Jagiellońskiej 6, dziś o godz. 11, rozpocznie się ogólnopolskie seminarium na temat „Ochrona zabytków w działalności Towarzystwa Tatrzańskiego, Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (w 125-lecie działalności)”. W programie oprócz referatów przewidziano zwiedzanie gabinetu Kazimierza Sosnowskiego w Domu Turysty. (k)

■ **NIE WIE, GDZIE?** Obywatelka Belgii zgłosiła na policji, że na trasie: Warszawa - Częstochowa - Oświęcim - hotel „Continental” w Krakowie skradziono jej walizkę z odzieżą, rzeczami osobistymi oraz saszetką, w której znajdował się zegarek i cenny naszyjnik. Wartość tych przedmiotów wyceniła na 35 tys. złotych. (wes)

Z kroniki wypadków

Na ulicy Niebieskiej około godziny 14 doszło do zderzenia poloneza z autobusem. 25-letni kierowca poloneza doznał wstrząsu mózgu i obrażeń ręki. Około godziny 16.45 w Pcimiu samochód „Volvo” zderzył się z autobusem „Jelcz”. Wskutek wypadku 19-letni kierowca volvo doznał obrażeń głowy. Straty wyniosły 20 tys. zł. W miejscowości Rudno Dolne spłonęła suszarnia tytoniu. Straty oceniono na 2 tys. zł.

Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło pomocy 115 pacjentom. Policja Drogową interweniowała w 4 wypadkach, 31 kolizjach i zatrzymała 5 nietrzeźwych kierowców. (BAR)

Urząd Gminy Zielonki zaprasza w dniu 20.09.98

9.30-10.00 rajd rowerowy Zielonki - Korzkiew (przyjmowanie zgłoszeń oraz start rowerzystów spod Urzędu Gminy Zielonki)

Korzkiew

11.30 „Wyścig Wójta, Pana i Plebana”

12.00 start „Wielkiego Wyścigu Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów ZGJ”

12.30-17.00 występy kaskaderów, konkursy - grają „Andrusy”

16.00 Cyklortal - pokaz akrobacji na rowerach

17.00-18.00 gra Old Metropolitan

DZIENNIK POLSKI

ROYAL-TAXI

40% ZNIŻKI

Przy wezwaniu telefonicznym oraz dla posiadaczy abonamentu.

tel. 96-23
tel. 4-23-23-23

Park Dębnicki

Są projekty, nie ma pieniędzy

Fot. Anna Głód

Rada Dzielnicy VIII zwróciła się do Zarządu Miasta z wnioskiem, aby w przyszłych budżetach miasta znalazły się środki na stworzenie parku Dębnickiego. Park będzie położony pomiędzy ul. Praską a Wisłą. Planuje się, że powinien powstać za ok. 10 lat i będzie miał 8 hektarów powierzchni. Na jego terenie znajdzie się zabytkowy pa-

łac Lasockich (na zdjęciu), w którym ma obecnie swoją siedzibę jedna z firm.

Rada Dzielnicy VIII przygotowała w swoim budżecie pieniądze na przygotowanie projektu części przyszłego parku. Dla tej dzielnicy jest to zadanie priorytetowe. Park Dębnicki nie znalazł się jednak na liście pięciu parków, na utworzenie których

gmina ma wyłożyć pieniądze. Władze miasta uznały, że na razie nie ma środków gminnych na jego budowę. - *Dopóki nie zostanie przedłożony nam projekt finansowy z określeniem innych źródeł finansowania - oprócz gminy, nie zlecimy przygotowania projektu technicznego - oświadczył wiceprezydent Krzysztof Pakoński. (AM)*

Woda na chodniku - dzieci na jezdni

Po ostatnich opadach zadzwonił do nas Czytelnik, który z niepokojem patrzył na dzieci idące do szkoły - zamiast po chodniku - po jezdni na alei Jana Pawła II. Powodem tego niebezpiecznego spaceru były ogromne kałuże, które powstały na drodze dla pieszych z powodu wybrzuszenia jezdni ponad powierzchnię chodnika. Woda utrzymuje się tam jeszcze długo po deszczu.

Miejski Zarząd Dróg zdaje sobie sprawę, że na alei Jana Pawła II nawierzchnia chodników jest już bardzo zniszczona, do tego przyczyniły się między innymi wjeżdżające na chodnik ciężarówki. Niestety - obecnie nie ma odpowiednich środków finansowych do rozpoczęcia generalnego remontu nawierzchni. Wykonywane będą jedynie prace cząstkowe, chyba że znajdą się fundusze na opłacenie całocięciowych prac od ronda Czyżyńskiego do Komendy Wojewódzkiej Policji.

Miejmy nadzieję, że MZD zdąży z remontem, zanim zdarzy się nieszczęście... (WT)

Dwa festyny

Festyn rodzinny „FAMILIADA” odbędzie się dziś w godz. 11 - 19 na boisku Szkoły Podstawowej nr 98, na os. Na Stoku. W programie m.in.: mecz piłki nożnej - księża kontra nauczyciele, przejażdżki konne, gry, zabawy, konkursy, loteria fantowa.

Festyn „Bezpieczna droga do szkoły” odbędzie się 20 września w godz. 14 - 20 na terenie Szkoły Podstawowej nr 68, ul. Poręczkowska 2. W trakcie imprezy będzie m.in. możliwość zdobycia karty rowerowej.

Nieopłacalna segregacja?

Ok. 28 ton nieczystości znalazło się w ubiegłym roku w pojemnikach przeznaczonych do segregacji śmieci. Oprócz surowców, na które są przeznaczone pojemniki, trafiają do nich także zsmaty, zmiotki uliczne, żywność, gruz, tworzywa sztuczne.

Wokół kontenerów porzucają się stare meble, urządzenia sanitarne (wanny, muszle klozetowe), szyby okienne i samochodowe, opony, gruz, odpady organiczne. Sterty wszelkiego rodzaju odpadów tworzą nowe śmietniki. Pojemniki są nągminnie uszkodzane, coraz częściej dochodzi do ich podpalenia. W tym roku spłonęło sześć kontenerów.

Program selektywnej zbiórki odpadów rozpoczęto w grudniu 1994 r. Pierwszy rok zbiórki przyniósł ok. 335 ton zebranych surowców. Po słabym roku 1996 znów segregujemy coraz więcej odpadów. W ubiegłym roku zebrano w ten sposób ok. 355 ton surowców wtórnych - najwięcej szkła (ok. 186 ton) oraz makulatury (ok. 121 ton). Pojemniki do segregacji odpadów ustawiono w 86 punktach miasta. Najwięcej surow-

ców wtórnych zbiera się przy ulicach: Modrzewiowej, św. Teresy, Zwierzynieckiej, Senatorskiej, Brodowicza, Machaya i na placu Słowiańskim, a najmniej przy ul. Stalowej, św. Krzyża i Radzikowskiego.

Mimo iż nie wszyscy wrzucają papier do przeznaczonych na ten cel pojemników, wielu mieszkańców regularnie oddaje makulaturę do punktów skupu. Czasem jest to 10 - 20 kg gazet, zdarzają się także większe ilości papieru (ok. 1,5 tony). Zważywszy, że za kilogram makulatury dostaniemy w skupie od 4 do 6 groszy, podczas gdy za przejazd tramwajem lub autobusem w jedną stronę zapłacić trzeba 1,20 zł za bilet i tyle samo za bagaż (podlegający wymiarom 60x40x20 cm) - trudno się dziwić, że wielu mieszkańców po prostu wyrzuca śmieci. A warto pamiętać, że z jednej tony makulatury można wyprodukować 900 kg nowego papieru, co oszczędza życie 17 drzewom (jedno drzewo liściaste średniej wielkości wytwarza w ciągu godziny 1200 litrów tlenu).

(DR)

Problem zniknie?

Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii” złożył do Prokuratury Wojewódzkiej zażalenie na odmowę wszczęcia postępowania przez Prokuraturę Rejonową Kraków Śródmieście przeciwko Lidze Republikańskiej. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wpłynęło do PR 25 czerwca, po rozbiciu spotkania Misji, podczas którego rzucano petardy i świece dymne w kierunku osoby prowadzącej wykład, zaś pod adresem uczestników spotkania kierowano obraźliwe okrzyki i zastraszające pogroźki. „Akcje Ligi Republikańskiej zaowocowały tym, że Misja Czaitanii nie może swobodnie prowadzić swojej nauczającej działalności. W chwili obecnej określenie kogoś mianem sekciarza jest równoznaczne z określeniem mordercy, zaś przynależność do sekty oznacza przynależność do grupy morderców. Nazywanie więc jakiejś grupy ludzi sektą jest jak najbardziej obraźliwe i poniżające dla tych ludzi, pośrednio nawołuje do waśni ze względu na przynależność religijną” - pisze w specjalnym oświadczeniu Magdalena Mola. Członkowie Misji uznają, że odmowa wszczęcia postępowania jest decyzją stronniczą.

- *Rzeczywiście, po naszych akcjach Misja praktycznie nie może działać w Krakowie, a o to nam chodziło - przyznał Wojciech Polaczek, jeden z inicjatorów akcji przeciwko Misji. - Pikiety nie organizowała Liga Republikańska, tylko stowarzyszenie Społeczeństwo Przeciw Sektom, choć członkowie Ligi też tam byli wśród przedstawicieli wielu innych środowisk. Nie obawiam się żadnych postępowań prokuratorskich, słyszałem nawet, że przygotowywane jest wystąpienie tylko w mojej sprawie. Niedługo problem Misji zniknie, bo została zmieniona ustawa o związkach wyznaniowych.*

(GEG)

Listy, polemiki, wyjaśnienia...

Czy naprawdę musimy marznąć?

Przepisy mówią, że - aby mógł się zacząć sezon grzewczy - przez trzy dni temperatura o godz. 19 nie powinna przekroczyć 10 stopni. Skoro zmieniły nam się warunki klimatyczne, to powinna iść w ślad za tym zmiana przepisów, a najważniejsze - zmiana myślenia.

Bezsporny jest fakt, że w mieszkaniach jest nieprzyjemnie zimno. Noce są chłodne, a ewentualne ocieplenia w ciągu dnia nie są już w stanie ogrzać naszych mieszkań. Uważamy, że nie ma na co czekać. Uważamy, że nie musi być regułą spowodowaną przepisami, że najpierw musimy wymarznąć i narażać się na niepotrzebne choroby - aby mogło nastąpić ogrzewanie. Za ogrzewanie płacą mieszkańcy, dlatego to oni powinni mieć wpływ na decyzję o rozpoczęciu grzania.

Rozruch c.o. trwa kilka dni, więc i tak nie wszyscy będą od

razu mieli ciepło - ten fakt należy mocno wziąć pod uwagę. Skoro nie można od razu wszystkim postać ciepła, to ruch powinien się odbywać z pewnym wyprzedzeniem naprawdę zimnych dni, aby ci, którzy otrzymują ciepło w ostatniej kolejności, nie musieli jeszcze czekać w sytuacji, kiedy jest już całkiem zimno. Kiedy przepisy są nieżyłciowe i wchodzi w grę taka wartość jak nasze zdrowie - trzeba zrobić wszystko, aby ominięta była bezsensowna zasada, że najpierw musimy wymarznąć, zanim zacznie się okres grzewczy. W końcu przepisy mają służyć ludziom. Ustalają je ludzie dla ludzi w konkretnej sytuacji. Mierzenie słupka rtęci za oknem nie ma sensu, kiedy w mieszkaniach jest po prostu zimno.

Katarzyna Hermanowa
Kraków (adres znany redakcji)

Dokąd po szkole?

STUDIO TAŃCA I BALE- TU przy Radzie Wojewódzkiej NSZZ RI „Solidarność” (ul. Radziwiłłowska 23/8) przyjmuje dzieci od trzech lat na zajęcia taneczno-ruchowe (rytmika, balet, zajęcia korekcyjne); możliwość zajęcia przed południem. Informacje codziennie w godz. 10 - 14, tel. 657-00-77.

MDK „DOM HARCERZA” (ul. Lotnicza 1, tel. 411-91-89) proponuje m.in. naukę: języków obcych, gry na instrumentach, śpiewu, zajęcia plastyczne, komputerowe, a także pracę w klubach: kolekcjonerów, strzeleckim, kultury etnicznej, młodych twórców, turystyczno-historycznym i modelarni.

Odpowie przed sądem

Wyrzucił kota z II piętra

Policja zajęła się sprawą mężczyzny, który 17 września wyrzucił kota z mieszkania na II piętrze kamienicy przy ul. Zamoyskiego. Jak ustalono, w tym dniu ok. godziny 20.30 mężczyzna wyszedł na balkon, złapał siedzącego tam kota i rzucił na dół. Kot upadł na betonowe podwórko, doznając ciężkich obrażeń. Choć świadkowie tego zdarzenia natychmiast zawieźli zwierzę do lecznicy, obrażenia były tak ciężkie, że trzeba

je było uśpić. Wprawdzie był to kot bezdomny, ale będący pod opieką okolicznych mieszkańców, którzy go karmili.

Policja obecnie ustala tożsamość mężczyzny, który potraktował zwierzę w tak bestialski sposób. Nie jest on lokatorem mieszkania przy ul. Zamoyskiego, lecz przebywał tylko u swego znajomego. Za swój czyn odpowie przed sądem z ustawy o ochronie zwierząt. (WES)

Widziane z Basztowej, czyli zdaniem wojewody...

Tak się złożyło, że zeszyły tydzień pełen był oficjalnych wizyt oraz między państwowych i międzynarodowych wydarzeń kulturalnych. Rola wojewody, prócz codziennej urzędniczej pracy, polegającej na wydawaniu decyzji istotnych dla wszystkich mieszkańców województwa, ma również swój aspekt międzynarodowy. Wojewoda - jako reprezentant rządu w terenie - pełni rolę gospodarza wobec gości rządu polskiego znajdujących się na jego terytorium.

Przez ostatnie siedem dni Gród Kraka odwiedzili: minister spraw zagranicznych Niemiec Klaus Kinkel, wiceminister spraw zagranicznych Chin Zhang Duguang, prezydent Republiki Peru Alberto Fujimori, prezydent Republiki Portugalskiej Jorge Sampaio wreszcie królowa Szwecji Sylwia. W Krakowie wręczone „Nagrodę za szczególne zasługi dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich” ufundowaną przez rządy Polski i Niemiec. W Krakowie rozpoczęły się Dni Lipska, a kończą się przygotowania do Dni Kultury Turynii i Polsko-Niemiecko-Francuskich Dni Gospodarczych. W Krakowie rozpoczął się Festiwal Krzysztofa Pendereckiego.

Wizyty zagranicznych gości to nie tylko okazja do zwiedzenia słynnej w całym świecie Kopalni Soli w Wieliczce czy do spaceru po największym europejskim rynku, to także pretekst do zobaczenia Polski lokalnej. Tu można zobaczyć, usłyszeć co zwykli ludzie naprawdę sądzą o deklaracjach rządu, czy Polacy rzeczywiście opowiadają się za integracją europejską i za przynależnością do NATO. Stąd bierze się niezwykle ważna dla polityki zagranicznej rządu rola Krakowa - ambasady Polski w Europie. Kraków - kulturalna i duchowa stolica Polski i Europy - pełni ją godnie. Wierzę, że ja jako pracownik tej placówki dobrze spełniam swoją rolę, zasługując na Państwa zaufanie.

RYSZARD MASŁOWSKI

Widziane z placu Wszystkich Świętych, czyli zdaniem prezydenta...

Jeszcze kilka lat temu podnoszone były obawy, czy Kombinat Metalurgiczny w Nowej Hucie poradzi sobie w warunkach gospodarki rynkowej. Zastanawiano się, czy dojdzie do gwałtownego, ekonomicznego załamania się tego największego zakładu, co groziłoby katastrofalnym bezrobociem i trudną sytuacją Krakowa. Dzisiaj z satysfakcją trzeba przyznać, że tak się nie stało. Jest to niewątpliwie zasługa załogi Huty im. Tadeusza Sendzimira, jej kierownictwa, z dyrektorem generalnym Jerzym Knapikiem, i postawy związków zawodowych, szczególnie Komisji Robotniczej Hutników NSZZ „Solidarność”. Problemy są systematycznie rozwiązywane poprzez różnorodne działania. Jednym z nich jest tzw. „strefa ochronna HTS”, która dla mieszkańców stanowiła i nadal jeszcze stanowi źródło kłopotów i uciążliwości. W strategii rozwoju miasta przewidziano, iż teren o powierzchni ok. 4 tys. ha, stanowiący „Obszar Strategiczny Kraków - Wschód”, usytuowany w strefie ochronnej, będzie przeznaczony pod inwestycje w mieście. Teren ten położony jest na obrzeżach miasta i posiada dobrą infrastrukturę dla przemysłu. Ale jest to także obszar o zdegradowanym środowisku naturalnym i krajobrazowym. Konieczna jest jego aktywizacja. W tym celu jeszcze w dniu 23 września 1994 roku, w wyniku porozumienia (wojewody krakowskiego, prezydenta miasta Krakowa i dyrektora generalnego HTS), ustanowiono Komisję Wspólną HTS. Komisja uczestniczyła w podejmowaniu takich decyzji i działań, jak: zmniejszenie obszaru Strefy Ochronnej HTS, studium zagospodarowania przestrzennego Obszaru Strategicznego Kraków - Wschód, ustanowienie Specjalnej Strefy Ekonomicznej dla utworzenia parku przemysłowego w Strefie, restrukturyzacja Przemysłowego ZOZ HTS i utworzenie prywatnego „Centrum Medycznego Nowa Huta” oraz Przychodni Chorób Zawodowych jako zakładu publicznego, promocja gospodarcza obszaru, rewitalizacja terenów przemysłowych, wspieranie przedsiębiorczości (powstawanie firm prywatnych) oraz powołanie Agencji Rozwoju Gospodarczego Kraków - Wschód z udziałem HTS i gminy Kraków. Szczególnie podziękowania za aktywność należą się sekretarzowi Komisji Wspólnej HTS p. Krzysztofowi Kwaterze. Obecnie, także w związku z reformą państwa, potrzebna będzie weryfikacja stawianych celów i podejmowanych przez Komisję działań. Nowo wybrane władze samorządowe miasta i województwa powinny podjąć tę inicjatywę zaraz z początkiem nowego roku.

JÓZEF LASSOTA

Oceny, anonimy i gotówka

Kobiety mniej krytyczne

Przychodnia Rejonowa nr 6 przy ul. Ułanów 29 wygrała w konkursie „Przychodnia Przyjazna Pacjentom”. Drugie miejsce przypadło PR nr 7 przy ul. Strzelców 15, a trzecie - PR nr 9 na os. Wolica. Podczas wczorajszego, uroczystego finału konkursu, który odbył się w siedzibie KZF „Polfa” SA (fundatora nagród), dyrektorzy najlepszych przychodni odebrali z rąk Edwarda Surówki, dyrektora „Polfy”, czeki na 10 tys. złotych (za I miejsce) lub 5 tys. zł (za II i III miejsce). Zwycięska trójka otrzymała także tablice z logo konkursu, które będzie można powiesić w budynku lub na elewacji. Andrzej Ryś, dyrektor Wydziału Zdrowia UM, poinformował, iż dyrektorzy wyróżnionych w konkursie przychodni otrzymają nagrody prezidenta w wysokości 1 tys. złotych (I miejsce) i po 500 zł (II i III).

Wśród pacjentów, którzy wypełnili konkursowe ankiety, rozlosowano wycieczki zagraniczne, ufundowane przez Logos-Tour. Dwuosobowe skierowania na wyjazd do Austrii otrzymają Janusz Pogan (Łazy 3, gmina Jerzmanowice) i Grzegorz Legutka (ul. Grudzińskiego 32), dwuosobowy wyjazd na Litwę wylosował Edward Łukner (os. Dywizjonu 303 bl. 2), dwuosobowe wyjazdy na Słowację przypadły w udziale Czesławie Wojciechowskiej (os. Złotego Wieku 21/37) i Małgorzacie Bossowskiej (ul. Rusznikarska 15). Zestawy preparatów odżywczych „Polfy” otrzy-

mają: Łucja Telega, Władysława Cichopek, Janina Pieniążek, Marzena Wszółek i Sylwia Jędrusiak. Wszyscy nagrodzeni otrzymają listowne zawiadomienie o możliwości odbioru nagrody.

Przez pierwsze dwa tygodnie września pacjenci krakowskich przychodni mogli wypowiedzieć się w specjalnych ankietach na temat swojej przychodni i jakości świadczonych przez nią usług medycznych. W konkursie wzięło udział 27389 osób, z czego prawidłowo ankiety wypełniło 24233.

Fot. Anna Kaczmarz

Najwięcej - bo aż 10042 - głosów oddali pacjenci śródmiejskich przychodni; w Nowej Hucie zebrano 5746 ankiet, w Krowdrzy - 5393, w Podgó-

rzu - 3042. Okazało się, że łagodniejszej oceny dokonywały kobiety (oddało głosy 15921 pań), bardziej krytyczni byli mężczyźni (było ich 8252). Oprócz ankiet w urnach znalazło się 200 listów i komentarzy (zostaną zachowane na pamiątkę i będą analizowane), ok. 300 anonimów (wyzucono je do kosza) i 20 zł w gotówce (w tym 10 zł w Śródmieściu). W Śródmieściu najbardziej aktywni byli pacjenci przychodni przy ul. Ułanów, Strzelców, Estery, w Nowej Hucie - pacjenci przychodni na os. Wolica i Uro-

czym, w Krowdrzy - przy ul. Koszykarskiej, Makowskiego i Królowej Jadwigi, a w Podgórze - przy ul. Szybisko, Heleny i Kutrzeby. (GEG)

Warto wiedzieć i skorzystać...

■ **SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT** (ul. Rybna 3) zaprasza dziś na dzień otwarty w godz. 10 - 16. W niedzielę natomiast aukcja psów z azylu odbędzie się w godz. 11 - 13 w parku Bednarskiego w Podgórzu, zaś aukcja bezdomnych kotów - w godz. 11 - 14 w Nowohuckim Centrum Kultury (pl. Centralny, budynek A).

■ **W ZWIERZYNIĘCZYM SALONIE ARTYSTYCZNYM** (ul. św. Jadwigi 41) 20 września o godz. 12 - spotkanie z poezją i piosenką Barbary Urbańskiej i Piotra Piechy, połączone z promocją drugiego tomu poezji Barbary Urbańskiej.

■ **WILLA DECJUSZA NA WOLI JUSTOWSKIEJ** będzie 20 września otwarta dla zwiedzających. Zwiedzanie o godz.: 11, 13, 14 i 15; o godz. 12 prelekcję „Przekształcenia architektury Willi Decjusza” wygłosi Mirosław Sulma.

■ **W DOMU KULTURY KOLEJARZA** (ul. św. Filipa 6) 20 września o godz. 9 zostanie otwarta wystawa Grupy „Spiritus Movens”.

■ **W GALERII AUTORSKIEJ BRONISŁAWA CHROMEKO** (Wola Justowska - park Decjusza) dziś o godz. 17 odbędzie się koncert Trio Cracovia.

■ **W NIEDZIELNYM TEATRZYKU DLA DZIECI „CHIMERA”** (ul. św. Anny 3) 20 września o godz. 12 - przedstawienie dla dzieci pt. „Wyspa bajek”. Bilety do nabycia na godzinę przed spektaklem w barze sałatkowym, ul. św. Anny 3.

■ **CENTRUM OGRODNICZE „OGRÓD GALERIA”** (ul. Jesionowa 13) zaprasza dziś o godz. 12 na pokaz sadzenia i pielęgnacji drzewek owocowych.

Dolina Borowca

W niedzielę, 20 września, Koło Grodzkie PTTK organizuje wycieczkę „Szlakiem Twierdzy Kraków” na trasie: Pękowice - Fort Tonie - Fort Pękowice - Zielonki - Fort Marszowiec - Witkowice. Zbiórka na dworcu MPK na Nowym Kleparzu o godz. 8.10, odjazd autobusu o godz. 8.28.

W tym dniu można też wybrać się na wycieczkę do Doliny Borowca na trasie: Młynka - Dolina Borowca - Trzy Kopce - Bukowa Góra - Brzoskwinia. Zbiórka na przystanku MPK przy pętli tramwajowej w Bronowicach Nowych (na os. Widok) o godz. 8.15, odjazd autobusu o godz. 8.30. (K)

Kiedy znikną?

Fot. Anna Kaczmarz

Od dłuższego już czasu przystanek tramwajowy przy ul. Orzeszkowej na Plantach Dietlowskich (między mostem Grunwaldzkim a ul. Krakowską) służy okolicznym mieszkańcom za wysypisko śmieci o dużych gabarytach. W - było nie było - centrum miasta można więc znaleźć na trawniku stare meble, pralki, lodówki itp. Czasem śmieci te są wywożone, ale wkrótce pojawiają się nowe. Od dłuższego już czasu przy przystanku leży kilka starych wersalek. Może sprzątający świat dotrą w końcu i w to miejsce... (WES)

Jeszcze można sprzątać

Tym razem pogoda sprzyjała piątkowemu „sprzątaniu świata”. - Ładna pogoda sprawiła, że ci, którzy zadeklarowali udział w akcji, wyszli z workami na miejsca wyznaczone do sprzątania - powiedziano nam w Wydziale Ochrony Środowiska UM. - Na razie mamy

szość uczestników akcji zbierała śmieci dzisiaj, ale jutro przewidziano m.in. porządkowanie placu Serkowskiego, ronda Mateczny, doliny Prądnika i doliny Bibiczanki.

„Sprzątanie świata” trwa do niedzieli. Ostatni dzień będzie potrzebny głównie do zebrania

Fot. Anna Kaczmarz

jeszcze worki i rękawice, każdy może je odebrać. Z wielu punktów otrzymaliśmy informacje o zakończeniu sprzątania, na przykład z osiedla Dąbie czy okolic Skalek Twardowskiego. Wprawdzie akcję zwożenia zaplanowano głównie na sobotę, lecz już dziś samochody zaczęły zbierać worki z wyznaczonych miejsc (na wysypisko dotarło 30 ton odpadów). Więk-

worków ze śmieciami i wywiezienia ich na wysypisko. Zainteresowani wzięciem udziału w akcji mogą kontaktować się jeszcze dziś w godz. 9 - 15 z WOŚ UM (tel. 644-54-44), ZGK I (tel. 421-25-13) i ZGK II (tel. 644-97-89); dyżury pełnione są także w niedzielę w godz. 9 - 12. Miejsce odbioru pełnych worków należy uzgadniać z MPO (tel. 644-97-89). (GEG)

Szkoła prosi o pomoc

W pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego Szkoła Podstawa nr 12 przy ul. Misjonarskiej 8 została obrabowana. Z wyposażenia sekretariatu pozostał tylko jeden telefon. Dzięki życzliwości ludzkiej w szkole jest już jedna maszyna do pisania. Mocno daje się jednak we znaki brak centralki z trzema pozostałymi telefonami, faksu i dwóch komputerów, a także materiałów biurowych.

Pracownicy i uczniowie bardzo proszą o pomoc wszystkich, którzy mogą wspomóc szkołę w tej trudnej sytuacji. Oferty pomocy można zgłaszać osobiście lub telefonicznie pod numer 633-37-11.

PRZE
KRÓJ

RADIO
KRAKÓW

101,6 fm i 68,75 fm

POCHÓD
PARADNY
JAMNIKÓW

Każdy Jamnik przyprowadza
swoją Panią lub Pana
w sobotę 19.09.98r.
o godz. 10.45 na Rynek Główny

Każdy ma bzik na punkcie JAMNIKA

PS.

Ogłaszamy konkursy na „Fraszke o Jamniku” oraz przeróbkę znanego utworu literackiego (np. Jamnik nie wraca ranki i wieczory, pewnie dokopał się jakiejś nory...) Będziemy również zbierać koce dla bezdomnych zwierząt.

Za pomoc dziękujemy:

PABEMIN - Sp. z o.o.

Główna nagroda - samochód osobowy

Pula nagród do wygrania w najbliższym losowaniu:

- Zmywarka Bosch
- Ekspres Rowenta
- Krajalnica Ania
- Toster Tefal
- Żelazko MPM 306
- Czajnik Zelmer

Otwieracz do konserw Philips

Sandwich Clatronic

Filtr do wody Instapure

Młynek do kawy Samsung

Łączna wartość nagród wynosi 2 500 zł.

Szanowni Państwo,

przypominamy, o trwającej czwartej edycji konkursu Klubu Stałego Czytelnika „Dziennika Polskiego”. Wśród osób biorących udział w konkursie rozlosowywane będą wartościowe nagrody. Nagrodą główną jest samochód osobowy. Członkiem Klubu może zostać każda pełnoletnia osoba, która dostarczy do siedziby Klubu 20 kuponów konkursowych z jednego miesiąca o różnych, niekoniecznie kolejnych numerach do 10 dnia następnego miesiąca. Jednocześnie informujemy, iż zgodnie z regulaminem losowania nagród przeprowadzane są w Krakowie (dla mieszkańców miasta i województwa) i w oddziałach terenowych „Dziennika Polskiego” (dla osób zamieszkałych na obszarze województw tarnowskiego, nowosądeckiego i rzeszowskiego). Wyniki losowań ukazują się nie zbiorczo lecz w poszczególnych kronikach: krakowskiej, nowosądeckiej, tarnowskiej i rzeszowskiej. W związku z tym Czytelnik, który prześle kupony konkursowe do Krakowa np. z Nowego Sącza, nie będzie znał wyników krakowskiego losowania itp. Prosimy wszystkich uczestników konkursu o przestrzeganie rejonicacji i wysyłanie kuponów pod właściwy adres.

W związku z licznymi prośbami o rozwiązanie problemu dodzwonienia się do Klubu Stałego Czytelnika w godzinach rozdawania zaproszeń, (tj. od godz. 11.45 do 12.10) pragniemy zaproponować Państwu poniższe rozwiązanie.

Polega ono na podziale Klubowiczów na cztery grupy wg kolejności alfabetycznej pierwszych liter nazwiska, tj. I grupa A - G, II grupa H - L, III grupa M - R, IV grupa S - Ż. Osoby z danej grupy będą mogły dzwonić do nas, w godzinach rozdawania codziennych zaproszeń, w odpowiednie dni. W ten sposób po upływie czterech tygodni każdy z Państwa będzie miał szansę otrzymać zaproszenia w różne dni tygodnia.

Podział ten dotyczy tylko i wyłącznie zaproszeń w godz. od 11.45 do 12.10. Nie obowiązuje przy rozdawaniu zaproszeń na premiery filmowe i inne konkursy.

Nowy sposób rozdawania zaproszeń obowiązuje od 31.08.1998.

KLUB STAŁEGO CZYTELNIA „DZIENNIKA POLSKIEGO” ma swą siedzibę w Krakowie przy ul. Loretanckiej 6 (przecznica ulicy Krupniczej). Kod pocztowy 31-116 Kraków. Nasz telefon 422-13-73. Przyjmujemy od poniedziałku do piątku w godz. od 10 do 16.

19

września

sobota

Januarego, Konstancji

Dyżury aptek

Ul. Grodzka 26, niedziela i święta 10-17, tel.: 421-98-81; CAŁODOBOWE: ul. Mogilska 21, tel.: 411-01-26; ul. Dunajewskiego 2, tel.: 422-65-04; os. Centrum A bl. 3, tel.: 644-17-36; os. Albertyńskie 22a, tel.: 648-24-48; pl. Inwalidów 7, tel.: 633-18-24; ul. Nałkowskiego 10, tel.: 636-59-11; ul. Malborska 94, tel.: 655-74-70; ul. Józefińska 35, tel.: 656-06-24; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50.

KRZESZOWICE, Daszyńskiego 9; MYŚLENICE, ul. 3 Maja 14a; PROSZOWICE, ul. 3 Maja 7 (sobota), ul. Królewska 84 (niedziela); SKAWINA, ul. Ogrody 1B; WIELICZKA, ul. Zamkowa 3.

Szpitala

Sobota
CHIRURGII OGÓLNEJ - Trynitarska 11 (Szpital Zakonu Bonifratrów św. J. Grandego), CHIRURGII URAZOWEJ, CHIRURGII DZIECIĘCEJ, LARYNGOLOGICZNY, OKULISTYCZNY, UROLOGICZNY - Sieroszewskiego 66 (Szpital im. St. Żeromskiego), MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.
Niedziela
CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ, LARYNGOLOGICZNY, OKULISTYCZNY, UROLOGICZNY - os. Złota Jesień 1 (Szpital im. L. Rydygiera), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Instytut Pediatrii CM UJ), MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewozy, 422-29-99; Centrala: tel. 422-36-00; Ambulatorium stomatologiczne czynne pon. - pt. (19-7), soboty, niedziele, święta (7-7), Lotnisko Balice: Alarmowy: tel. 285-68-99, 285-68-98; Teligi 8: tel. 658-59-99, 658-59-79; Rynek Podgórski: tel. 656-59-99; Nowa Huta: tel. 644-49-99; Krowodrza, Piastowska 32: tel. 633-39-99, Alarmowy: tel. 633-39-99; Skawina: tel. 999, 276-14-44; Wieliczka: tel. 278-12-89, Alarmowy: tel. 999; Myślenice: tel. 999; Jerzmanowice: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; Niepołomice: tel. 281-19-99; Skała: tel. 389-19-99; Krzeszowice: tel. 999; Podstacja Pogotowia Ratunkowego Słomniki, tel. 64 lub 67 czynna całą dobę; Proszowice: tel. 999, Zachorowania i przewozy: tel. 386-21-35; Wojewódzka Kolumna Transportu Sanitarnego - transport chorych: tel. 421-71-58.

FALCK - Pogotowie Ratunkowe; transport chorych, tel. 636-61-10, 636-46-11.

„LEKARZ” - wizyty domowe - codziennie, tel. 658-49-59.
GINEKOLOGIA - całodobowo: 423-38-88.
„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel. 411-13-78.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - całodobowo, tel. 655-55-33, 0602-314-742.

Sobota

TV HBO

7.50 „Indianin w kredensie” - film familijny USA (1995), reż. Frank Oz, wyk. Lindsay Crouse, David Keith 9.25 „Don Juan de Marco” - komedia romantyczna USA (1995), reż. Jeremy Leven, wyk. Johnny Depp, Marlon Brando 11.00 „Piękne dziewczyny” - film obyczajowy USA (1996), reż. Ted Demme, wyk. Matt Dillon, Timothy Hutton 12.50 Tajemniczy świat węży - angielski film przyrodniczy (1997) 13.45 „Władca ksiąg” - film familijny USA (1994) 15.00 „Jeszcze bardziej zgrzyźliwi Tetrycy” - komedia USA (1995), reż. Howard Deutch, wyk. Jack Lemmon, Walter Matthau 16.40 „Potężne kaczory”, część 3 - komedia USA (1996), reż. Rob Lieberman, wyk. Emilio Estevez, Jeffrey Nordling 18.25 „Rozrabiaki w Waszyngtonie” - komedia USA (1995), reż. Kelly Makin, wyk. Matt Frewer, Valerie Mahaffey 20.00 „Glupole” - komedia USA (1996), reż. John Landis, wyk. Tom Arnold, Jessica Lundy 21.35 „Igraszki z losiem” - komedia USA (1996), reż. David Russell, wyk. Ben Stiller, Patricia Arquette 23.05 „Desperado” - film akcji USA (1995), reż. Robert Rodriguez, wyk. Antonio Banderas, Salma Hayek 0.50 „Pod presją” - thriller USA (1996), reż. Brian Gibson, wyk. Alec Baldwin, Demi Moore 2.45 „Mary Reilly” - thriller USA (1996), reż. Stephen Frears, wyk. Julia Roberts, John Malkovich 4.30 Skryte pragnienia - angielski film dokumentalny (1995)

Radio ALFA

72,56 FM, 102,40 FM
tel.: 285-85-85

Serwisy informacyjne co godzinę od 7.00 do 22.00 Serwisy lokalne: 13.00, 17.00 Wiadomości kulturalne: 16.00 Repertuar kin i teatrów: 14.00

7.05 - 9.00 Poranny budzik 9.05 - 10.00 Muzyka non stop 10.05 - 12.00 Dwie godziny z życia miasta 12.05 - 13.00 Muzyka non stop 13.05 - 15.00 Popołudnie czytelnika 15.05 - 18.00 Muzyka non stop 18.05 - 20.00 Lista przebojów Radia Alfa 20.05 - 21.00 Muzyka non stop 21.05 - 4.00 Od zmierzchu do świtu z Babą Agą 4.00 - 7.00 Muzyka non stop

Radio BLUE FM 97,7 MHz

7.00 - 12.00 Rano 12.00 - 18.00 Popołudnie 18.00 - 20.00 „Gra Wstępna” (soul taneczny) 20.00 - 2.00 „CSS FM” (dance)

Jazz Radio 101,0 FM

Serwis kulturalny: 12.30, 16.30

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 10.00 - 19.00 Jazz 20.00 - 21.00 Lista przebojów 21.00 - 22.00 Koncert 22.00 - 24.00 Jazz dance 24.00 - 3.00 Ballady jazzowe 3.00 - 6.00 Jazz

Radio ŁAN

96,70, 71,69 FM
tel.: (012) 386-21-97

Wiadomości z kraju i ze świata: od 6.25 do 14.25 co godzinę i 16.25, 17.25, 19.25 Wiadomości lokalne i regionalne: 6.55, 7.55, 9.55, 12.55, 15.55, 18.55 Informacje kulturalne: 8.45, 12.45, 16.45

6.00 Wstawaj! Twoje Radio gra! - poranny blok informacyjno-muzyczny 9.00 Z 9 na 12 - program reporterów, wywiady, rozmowy, reportaże 12.30 FUN Program Radia Łan - hity non

Sklepy nocne

Delikatasy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41
Delikatasy „DELICJE”, Rynek Kleparski 5, tel. 421-74-38.

stop 15.00 Między nami - magazyn 16.00 Lista przebojów Radia Łan 18.00 Sobotnie Disco Dance Party 22.00 VOA Głos Ameryki z Waszyngtonu - program polskojęzyczny dziennik VOA (10 minut) 6.30, 22.00, 23.00, 24.00, 0.49 1.00 - 6.00 VOA Europe „Music & More”

Radio Plus

tel.: 200-6-200
www.radioplus.com.pl

Wiadomości: 6.00 - 21.00 (co godzinę) Sport w Radiu PLUS: 9.15, 20.15 Komunikaty drogowe: 7.45, 8.45

6.00 - 9.00 Zaczynaj od Plusa - ewangelia dnia i refleksja, muzyka na dzień dobry, gość dnia, informacje i rekomendacje kulturalne 9.00 - 15.00 Radio Plus Lato: ciekawe konkursy, 10.15 Niepołomice na antenie Radia Plus, 11.45 600 sekund dla klasyki, po 12.00 Muzyczny kalendarz 15.00 - 20.00 Labirynty Plusa: muzyczne ciekawostki, rozgrywki szachowe, konkursy - audycja Jacka Bańki i Marcina Hueta 20.00 - 24.00 Poczuj Plusa 22.15 Dobre Słowo 24.00 - 6.00 Nocny odcień Plusa

Radio RAK

tel.: 636-74-50

e-mail: rak@uci.agh.edu.pl
www home page:
http://rak.uci.agh.edu.pl/

Wiadomości: od 7.30 do 20.30 podawane co godzinę Wiadomości sportowe: 23.00 Serwisy drogowe: 7.20, 8.20, 9.20 Serwisy informacji kulturalnych: 8.40, 12.40, 16.40 Powerplay „polski”: (grany co 3 godziny) - 6.30, 9.35, 12.35, 15.35, 18.35, 21.30 Powerplay „zagraniczny”: (grany co 3 godziny) - 8.35, 11.35, 14.35, 17.35, 20.35 Piosenka Niekoniecznie Profesjonalna: (grana co 3 godziny) - 7.35, 10.35, 13.35, 16.35, 19.35 Wieczorny Konkurs Muzyczny: 20.01

6.00 - 9.00 Klub Rannych Ptasek - przegląd prasy, prognoza pogody, horoskop, gość w studio etc. 9.15 - 10.00 Klasyka Racka - muzyka 10.00 - 11.00 Propozycje z RAKlisty i Listy Przebojów 11.00 - 15.00 RAKTime - okołopołudniowy program radia RAK, konkursy, ciekawostki ze świata showbiznesu, relacje reporterów z miasta, gość w studio etc. 15.00 - 18.00 KRAK (krótkie Radiowe Aktualności Krakowskie) - omówienie wydarzeń minionego tygodnia 18.00 - 20.00 Nowości z RAKlisty 20.00 - 23.00 Lista Przebojów Piosenki Studenckiej 23.00 - 24.00 „Hay” - Ogólnopolska Lista Przebojów Rozgłośni Komeracyjnych 24.00 Janosik 0.03 - 6.00 Muzyka do kocyka

Radio Wanda

66,25 i 92,50 MHz
tel.: 425-96-60

Serwis informacyjny: zawsze o pełnej godzinie

6.15 - 10.00 Melodie przebudzanki 10.15 - 12.00 Koncert zyczeń 13.15 Konkurs 30 pytań 14.30 - 15.00 Radioaktywna lista przebojów 16.15 Niezapomniane przeboje 18.00 Program RFI 19.15 Przygoda z filmem 21.15 Dancing 22.30 Serwis DW 23.00 Serwis RFI 24.00 Noc z melodią

Radio Wawa

Wiadomości od 6.00 do 18.00 co godzinę Serwis sportowy co godzinę w wiadomościach Przegląd prasy - 7.11, 8.11 Przegląd prasy dla kobiet - 8.50

9.30 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 10.30 Rozmowy z oldbojem - spotkanie z Bohdanem Tomaszewskim 13.00 - 16.00 Trzy po trzy - wywiady, goście Radia Wawa 18.10, 18.35 Kłaps - nowości w kinach 20.05 Radioaktywna wojna na czereśnie - sobotni show Radia Wawa

Krakowska antena

Niedziela

TV HBO

7.50 „Dakota” - film obyczajowy USA (1988), reż. Fred Holmes, wyk. Lou Diamond Phillips, Dee Dee Norton 9.30 U2: Koncert w Meksyku - koncert prod. ang. (1998) 10.30 „Rejs” - polska komedia (1970), reż. Marek Piwowski, wyk. Jan Himilbach, Stanisław Tym 11.40 „Seks, miłość i korki uliczne” - komedia romantyczna USA (1996), reż. Bryan Gordon, wyk. Josh Charles, Christine Lahti 13.15 „Małolatyninja na wojennej ścieżce” - film przygodowy USA (1995), reż. Simon Sheen, wyk. Victor Wong, Charles Napier 14.45 „Pogromcy duchów” - komedia USA (1984), reż. Ivan Reitman, wyk. Bill Murray, Dan Aykroyd 16.30 „Daleko od domu 2 - Zagubieni w San Francisco” - film familijny USA (1996), reż. David Ellis 18.00 „Emma” - komedia romantyczna USA (1996), reż. Douglas McGrath, wyk. Gwyneth Paltrow, Ewan McGregor 20.00 O filmie „Szczęśliwego Nowego Jorku” 20.30 Spice Girls - Koncert na Wembley 22.20 „Jerry Maguire” - dramat obyczajowy USA (1996), reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr. 0.35 „Czysta gra” - film akcji USA (1995), reż. Andrew Sipes, wyk. Cindy Crawford, William Baldwin 2.05 „Spec” - komedia USA (1994), reż. Ted Demme, wyk. Dennis Leary, Judy Davis 3.40 „Rejs” - polska komedia (1970), reż. Marek Piwowski, wyk. Jan Himilbach, Stanisław Tym 4.45 Socjalizm albo śmierć - angielski film dokumentalny (1995)

Radio ALFA

72,56 FM, 102,40 FM
tel.: 285-85-85

Serwisy informacyjne co godzinę od 7.00 do 22.00 Serwisy lokalne: 13.00, 17.00 Wiadomości kulturalne: 16.00 Repertuar kin i teatrów: 14.00

7.05 - 9.00 Poranny budzik 9.05 - 17.00 Muzyka non stop w tym: 15.15 CHIP komputerowy 17.00 - 19.00 Z dyskotekowej szuflady 19.05 - 21.00 Opowieści niezwykłe 21.05 - 6.00 Muzyka non stop

Radio BLUE FM 97,7 MHz

8.00 - 12.00 Po Wszystkim (soul miłosny) 12.00 - 18.00 Niedzielny Artysta (nasz faworyt) 18.00 - 20.00 Twój Ruch (nasze płyty, wasza muzyka) 20.00 - 24.00 Blue Fm Extra (bez poręczy)

Jazz Radio 101,0 FM

6.00 - 11.00 Bułka z funkiem 11.00 - 12.00 Jam(nik) session 12.00 - 18.00 Jazz 18.00 - 19.00 Ten stary dobry jazz - Ryszard Wolański 19.00 - 21.00 Blue train - Tomasz Thuczkiewicz 21.00 - 22.00 Koncert CD 22.00 - 24.00 Rock live - Zbigniew Holdys 24.00 - 3.00 Ballady jazzowe 3.00 - 6.00 Jazz

Radio ŁAN

96,70, 71,69 FM
tel.: (012) 386-21-97

Wiadomości z kraju i ze świata: 7.25, 8.25, 10.25, 12.25, 13.25, 16.25, 19.25 Wiadomości lokalne i regionalne: 7.55, 9.55, 12.55, 15.55, 18.55 Informacje kulturalne: 8.45, 14.45

6.00 Wstawaj! Twoje Radio Gra - poranny blok muzyczny 10.00 Regionalny Tygodnik Radiowy - wydarzenia z regionu, kraju i świata 12.30 FUN Program Radia Łan 15.00 Koncert życzeń 18.00 Moje radio - magazyn wybitnie niedzielny 20.00 Program dla zakochanych 22.00 VOA Głos Ameryki z Waszyngtonu - program polskojęzyczny dziennik VOA (10 minut) 6.30, 22.00, 23.00, 24.00, 0.49 1.00 - 6.00 VOA Europe „Music & More”

Radio Plus

tel.: 200-6-200
www.radioplus.com.pl

Wiadomości: 6.00 - 21.00 (co godzinę) Wiadomości lokalne - tydzień w skrócie: 9.00 Wiadomości sportowe: 9.15, 20.15 Komunikaty drogowe: 17.45, 18.45

6.00 Plus na dzień dobry 6.20 Patron dnia 6.45 Dobre słowo 10.25 Lot do Ameryki 11.45 600 sekund dla klasyki 14.00 - 18.00 Cztery z Plusem: 14.10 Piosenki pełne witamin, Lot do Ameryki 16.05 - 18.00 Piosenki na życzenie 22.15 Dobre słowo 24.00 - 6.00 Nocny odcień Plusa

Radio RAK

tel.: 636-74-50
e-mail: rak@uci.agh.edu.pl
www home page:
http://rak.uci.agh.edu.pl/

Wiadomości: od 7.30 do 20.30 podawane co godzinę Wiadomości sportowe: 23.00 Serwisy drogowe: 7.20, 8.20, 9.20, 14.20, 14.50, 15.20, 15.50, 16.20, 16.50, 17.20 Serwisy informacji kulturalnych: 8.40, 12.40, 16.40 Propozycje do Listy Przebojów Piosenki Studenckiej: 9.05, 18.45 Powerplay „polski”: (grany co 3 godziny) - 6.30, 9.35, 12.35, 15.35, 18.35, 21.30 Powerplay „zagraniczny”: (grany co 3 godziny) - 8.35, 11.35, 14.35, 17.35, 20.35 Piosenka Niekoniecznie Profesjonalna: (grana co 3 godziny) - 7.35, 10.35, 13.35, 16.35, 19.35 Wieczorny Konkurs Muzyczny: 20.01

6.00 - 9.00 Klub Rannych Ptasek - prognoza pogody, horoskop, gość w studio etc. 9.15

Teatry

Sobota
SŁOWACKIEGO (pl. św. Ducha 1) - 19: „Rodzina”.
MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Biedermann i podpalacz”.
STARY (ul. Jagiellońska 1) - 19.15: „Miarka za miarkę”.
BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Mayday”.
LUDOWY (os. Teatralne 34) - 18: „Flamma, Flamma” - gościnnie balet Leipziger Tanztheater.
SCENA POD RATUZZEM (Rynek Główny 1) - 20.30: Piosenki Edith Piaf śpiewa Bożena Krzyżanowska.
TEATR AKNE - na scenie Teatru Zależnego (ul. Kanonicza 1) - 19.30: „Wyprowadź kobiet demonicznych”.
JAMA MICHALIKA (ul. Floriańska 45) - 20: „Zielony Balonik” wg Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

Niedziela
MINIATURA (pl. św. Ducha 1) - 19: „Biedermann i podpalacz”.
STARY (ul. Jagiellońska 1) - 19.15: „Miarka za miarkę”.
KAMERALNY (ul. Starowiślna 21) - 19.15: „Rodzeństwo”.
BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Mayday”.
GROTESKA (ul. Skarbowska 2) - 11: „120 przygód Koziołka Matołka”.
LUDOWY (os. Teatralne 34) - 18: „Wesołe kumoszki z Windsoru”.
SCENA POD RATUZZEM (Rynek Główny 1) - 20: Piosenki Edith Piaf śpiewa Bożena Krzyżanowska.
OPERETKA (ul. Lubicz 48) - 19: „Skrzypek na dachu”.

Galerie

GALERIA „WIELOPOLE 1” (ul. Wielopole 1, hol Pałacu Prasy): Wystawa rzeźby Jana Tutaja. Czynna: pn. - pt. 10 - 19, niedz. 15 - 18.
FOTO GALERIA (NCK, al. Jana Pawła II 232): Wystawa Jana Leszczyńskiego „Obrazy z życia”. Czynna (20 września): pn. - sb. 9 - 21.

GALERIA KOCIOŁ ARTYSTYCZNY (ul. Mikołajska 6, wejście przez sklep): Wystawa malarstwa Ryszarda Miłka (do 30 września). Czynna: pn. - pt. 11 - 19, sob. 10 - 14. Filia w restauracji „Wierzynek” (Rynek Główny): Wystawa malarstwa Witolda Skulicza (do 30 września). Czynna: codziennie 9 - 22.

GALERIA „TEMPORARY CONTEMPORARY” (ul. Dolnych Młynów 7): Wystawa stała - zbiory własne galerii. Wystawa „Chorały malarskie” Jerzego Feinera. Czynna (do 30 września): wt. - pt. 11 - 13 i 15 - 18.

GALERIA SZTUKI „Kanonica 1” (ul. Kanonicza 1): Wystawa ceramiki i rysunków Kasi

- 10.00 Polskie HITY ze starej i nowej płyty - muzyka 10.00 - 11.00 Propozycje z RAKlisty 11.00 - 15.00 RAKTime - okołopołudniowy program Radia RAK, konkursy, ciekawostki ze świata showbiznesu, w tym życzenia i dedykacje, w tym o 14.00 „Pani Domu” 15.00 - 16.00 Muzyka do kotleta 16.00 - 20.00 Dance Party - program muzyczny 20.00 - 23.00 Lista Przebojów Radia RAK 23.00 - 24.00 Elektroniczna Tęcza - program muzyczny 24.00 Janosik 0.03 - 2.00 Muzyka Nocnych Nietoperzy - program muzyczny 2.00 - 6.00 Muzyka do kocyka

Radio Wanda

66,25 i 92,50 MHz
tel.: 425-96-60

Serwisy informacyjne: zawsze o pełnej godzinie

6.15 - 9.00 Wstawaj, szkoda dnia 9.15 Przedpołudnie z konkursem 14.30 - 15.00 Radioaktywna lista przebojów 17.15 Hity dawnych lat 18.15 Godzina sportowa 19.15 Radiosieć SFM 22.30 Serwis DW 23.00 Serwis RFI 0.15 Muzyczna noc z Wandą

Radio Wawa

Wiadomości od 6.00 do 22.00 co godzinę Serwis sportowy co godzinę w wiadomościach

11.10 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 11.46 Przegląd tygodników polskich - powt. z piątku 20.10, 20.30, 20.45 Sekretny dziennik mola książkowego - audycja o nowych książkach 18.30 Motoflash - magazyn motoryzacyjny 22.10 Rockowa trzynastka

Radio Wawa

Kina

Sobota

WANDA (ul. św. Gertrudy 5): „Hiszpański więzień” (USA, 15 l.) - 16, 18, „Kroniki domowe” (pol., 15 l.) - 20.15, 22.15; **POD BARANAMI (Rynek Główny 27):** Graffiti dzieciom: „Zakochny kundel” (USA, b.o., dubbing) - 11.30, „Tajemnice Los Angeles” (USA, 15 l.) - 13, „Ciemna strona Wenus” (pol., 15 l.) - 15.15, „Underground” (jug./fr./niem., 15 l.) - 17, „Bogie Nights” (USA, 18 l.) - 20, Kino nocne: „Skandalista Larry Flynt” (USA, 15 l.) - 22.45.

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perelkowy): „Druga księga dżungli” (USA, b.o.) - 15, „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 15 l. z opiekunem) - 16.45, 19.45.

ARS: ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6, nowa sala): „Microcosmos” (fr., b.o.) - 11, „101 dalmatyńczyków” (USA, b.o. dubbing) - 12.30, „Kod Merkury” (USA, 12 l.) - 14.30, 21, „Kiler” (pol., 12 l.) - 16.45, „Lepiej być nie może” (USA, 15 l.) - 18.30, „Nagi instynkt” (USA, 18 l.) - 23.15;

KINOTEATR REDUTA (ul. św. Jana 6) (stereo, ekran perelkowy): „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 15 l. z opiekunem) - 12.45, 15.45, 18.45, 21.45;

SZTUKA (ul. św. Jana 6): „Druga księga dżungli” (USA, b.o.) - 11.30, 13.15, „Armageddon” (USA, 12 l.) - 15, „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 14 l. z opiekunem) - 17.45, 20.45, „Truman show” (USA, 15 l.) - 23.45 (pokaz przedpremierowy).

PIF „APOLLO FILM”: KIJÓW (al. Krasińskiego 34) (dolby stereo digital, klimatyzacja): „Mortal Kombat 2: Unicestwienie” (USA, 12 l.) - 12, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30, „Godzilla” (USA, 12 l.) - 14;

WARSZAWA (ul. Stradom 15) (dolby stereo A): „Titanic” (USA, 12 l.) - 12.15, „Zabójcza broń 4” (USA, 15 l.) - 15.45,

20.30, „Buntownik z wyboru” (USA, 15 l.) - 18; **MIKRO (ul. Lea 5):** „Jej wysokość Afrodyta” (USA, 15 l.) - 16, „Nic dostownie” (ang./amer., 18 l.) - 17.45, „Barwy ochronne” (pol. 15 l.) - 20.

PASAŻ (Rynek Główny 9): „Wydział pościgowy” (USA, 15 l.) - 11.45, „Mężczyzna, przedmiot pożądanego” (ameryk./niem., 18 l.) - 14, „Siedem lat w Tybecie” (USA, 15 l.) - 15.45, „Dzikie żądze” (USA, 15 l.) - 18.15, „Adwokat diabła” (USA, 18 l.) - 20.15.

UCIECHA (ul. Starowiślna 16) (dolby stereo, ekran perelkowy): „Godzilla” (USA, 12 l.) - 15.15, „Armageddon” (USA, 12 l.) - 17.45, „Sześć dni, siedem nocy” (USA, 15 l.) - 20.30.

SFINKS (os. Górali): „Tamta strona ciszy” (niem.) - 17, „Człowiek w żelaznej masce” (USA, 15 l.) - 19.

ŚWIT (os. Teatralne 10) (duża sala): „Godzilla” (USA, 12 l.) - 13 (lektor), 15.45, 18, 20.30, „Buntownik z wyboru” (USA, 15 l.) - 20.45.

TECZA (ul. Praska 52): „Polowanie na mysz” (USA, b.o. dubbing) - 14, „Dzień zagłady” (USA, 15 l.) - 15.45, Koncert zespołu muzycznego Pump - 19.

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Sposób na bezrobocie” - przegląd filmowy, „Orkiestra” (ang., 15 l.) - 15.45, „Goło i wesoło” (ang., 15 l.) - 17.45, „Blues Brothers 2000” (USA, 15 l.) - 19.30.

PARADOX (ul. Krowoderska 8): „Elfy z ogrodu czarów” (97') - 16.30, „Piąty element” (126') - 18.15, „Łowca androidów” (117') - 20.30.

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20): „Gatunek 2” (USA, 18 l.) - 15, „Blues Brothers 2000” (USA, 15 l.) - 17, „Krzyk 2” (USA, 18 l.) - 19.

CZECHOWICE-DZIEDZICE - ŚWIT (ul. Niepodległości 42): „Sześć dni, siedem nocy” (USA, 15 l.) - 16, 20.45, „Szeregowiec Ryan” (USA, 15 l.) - 18, 22.30.

Niedziela

WANDA (ul. św. Gertrudy 5): „Hiszpański więzień” (USA, 15 l.) - 16, 18, „Kroniki domowe” (pol., 15 l.) - 20.15; **POD BARANAMI (Rynek Główny 27):** Graffiti dzieciom: „Zakochny kundel” (USA, b.o., dubbing) - 11.30, „Tajemnice Los Angeles” (USA, 15 l.) - 13, „Ciemna strona Wenus” (pol., 15 l.) - 15.15, „Underground” (jug./fr./niem., 15 l.) - 17, „Bogie Nights” (USA, 18 l.) - 20.

APOLLO: (stereo, ekran perelkowy): „Druga księga dżungli” (USA, b.o.) - 15, „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 15 l. z opiekunem) - 16.45, 19.45.

ARS: ANEKS SZTUKI: „Microcosmos” (fr., b.o.) - 11, „101 dalmatyńczyków” (USA, b.o. dubbing) - 12.30, „Kod Merkury” (USA, 12 l.) - 14.30, 21, „Druga księga dżungli” (USA, b.o.) - 16.45, „Lepiej być nie może” (USA, 15 l.) - 18.30;

KINOTEATR REDUTA: „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 15 l. z opiekunem) - 12.45, 15.45, 18.45, 21.45;

SZTUKA (ul. św. Jana 6): „Druga księga dżungli” (USA, b.o.) - 11.30, 13.15, „Armageddon” (USA, 12 l.) - 15, „Szeregowiec Ryan” (USA, 18 l., 14 l. z opiekunem) - 17.45, 20.45.

PIF „APOLLO FILM”: KIJÓW (dolby stereo digital, klimatyzacja): „Mortal Kombat 2: Unicestwienie” (USA, 12 l.) - 12, 16.30, 18.30, 20.30, „Godzilla” (USA, 12 l.) - 14;

WARSZAWA (dolby stereo A): „Titanic” (USA, 12 l.) - 12.15, „Zabójcza broń 4” (USA, 15 l.) - 15.45, 20.30, „Buntownik z wyboru” (USA, 15 l.) - 18;

MIKRO: „Jej wysokość Afrodyta” (USA, 15 l.) - 16, „Nic dostownie” (ang./amer., 18 l.) - 17.45, 20.

PASAŻ: „Wydział pościgowy” (USA, 15 l.) - 11.45, „Mężczyzna, przedmiot pożądanego” (ameryk./niem., 18 l.) - 14,

„Siedem lat w Tybecie” (USA, 15 l.) - 15.45, „Dzikie żądze” (USA, 15 l.) - 18.15, „Adwokat diabła” (USA, 18 l.) - 20.15.

UCIECHA (dolby stereo, ekran perelkowy): „Godzilla” (USA, 12 l.) - 15.15, „Armageddon” (USA, 12 l.) - 17.45, „Sześć dni, siedem nocy” (USA, 15 l.) - 20.30.

SFINKS: „Tamta strona ciszy” (niem.) - 17, „Człowiek w żelaznej masce” (USA, 15 l.) - 19.

ŚWIT (duża sala): „Godzilla” (USA, 12 l.) - 13 (lektor), 15.45, 18, 20.30, „Buntownik z wyboru” (USA, 15 l.) - 20.45.

TECZA: „Polowanie na mysz” (USA, b.o. dubbing) - 16, „Dzień zagłady” (USA, 15 l.) - 17.45, „Aleja snajperów” (USA, 15 l.) - 19.45.

WRZOS: Podgórski teatr lalki i aktora „Parawan”: „Calineczka” - 12 (premiera), „Sposób na bezrobocie” - przegląd filmowy, „Orkiestra” (ang., 15 l.) - 15.45, „Goło i wesoło” (ang., 15 l.) - 17.45, „Blues Brothers 2000” (USA, 15 l.) - 19.30.

PARADOX: „Elfy z ogrodu czarów” (97') - 16.30, „Piąty element” (126') - 18.15, „Łowca androidów” (117') - 20.30.

MYŚLENICE - MUZA: „Gatunek 2” (USA, 18 l.) - 15, „Blues Brothers 2000” (USA, 15 l.) - 17, „Krzyk 2” (USA, 18 l.) - 19.

CZECHOWICE-DZIEDZICE - ŚWIT: „Sześć dni, siedem nocy” (USA, 15 l.) - 16, 20.45, „Szeregowiec Ryan” (USA, 15 l.) - 18, 22.30.

***

ANIKINO - kraina zabaw dziecięcych: ul. Nieduża 4, tel. 411-30-07, FILIA: C.H. „Mozart” - ul. Mackiewiczza.

KRAINA szaleństw dziecięcych „BZIKOLAND”, os. Willowe 29, 012/643-05-07.

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 - 18.

Telefony

ZAUFANIA

TELEFON ZAUFANIA: 633-71-37 (16 - 22). **MŁODZIEŻOWY TELEFON ZAUFANIA:** 988 - (14 - 19). **TELEFON ZAUFANIA DLA NARKOMANÓW:** 656-42-93 (9 - 18). **TELEFON ZAUFANIA,** choroby weneryczne: 266-09-51 - (9 - 17) (oprócz sobót i niedziel). **TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ALKOHOLOWYMI:** 656-46-80 - (całodobowy - od godz. 9 w poniedziałek do godz. 20 w piątek). **NOCNY TELEFON ZAUFANIA DLA LUDZI UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU I ICH RODZIN:** 656-27-34, piątek, sobota oraz wszystkie noce poprzedzające dni świąteczne (20 - 6). **TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB PRZEŻYWAJĄCYCH KRYZYSY OSOBISTE:** 656-51-77 - wtorek, środa, piątek (16 - 19). **TELEFON SAFO DLA KOBIET:** 0-601-466-896, czwartek - sobota (18 - 20). **OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** - bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych - ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82. **TELEFON ZAUFANIA DLA RODZIN OFIAR ZBRODNI ORAZ PRZEMOCY** (Stowarzyszenie przeciwko Zbrodni im. Jolanty Brzozowskiej): 0-90-28-24-45. **TELEFON ZAUFANIA TOWARZYSTWA KOBIETY PRZECIW PRZEMOCY:** 429-55-42. **TELEFON INFORMACYJNY INSTYTUTU ONKOLOGII:** 421-00-60 czynny w godz. 10 - 11. **OŚRODEK INFORMACJI DLA INWALIDÓW:** tel.: 422-28-11, czynny w godz. 15 - 17. **TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ CHOROBY „HOSPICIUM”** - ul. Fatimska 17, tel.: 643-49-10, 425-70-86 - czynne 10 - 14. **INFORMACJA** (automatyczna) o AIDS 958. **DOM OTWARTYCH DRZWI,** ul. Różana 5: Pomoc dzieciom i młodzieży w każdej sytuacji. Czeka psycholog, pedagog, a jeżeli chcesz - terapeuta i duszpastę. **INFORMACJA TOKSYKOLOGICZNA,** os. Złotej Jesieni 1 (Szpital im. L. Rydygiera), tel.: 411-99-99. **STOWARZYSZENIE PRZECIW PRZEMOCY W RODZINIE „PROMYK”,** Kraków, ul. Radziwiłłowska 8b, tel.: 421-82-42 (środy i soboty godz. 17.30 - 19.30).

nikacja międzynarodowa - 422-22-48, 424-54-39; informacja taryfowa - 424-55-29, 421-86-64. **PKS - 936. SŁUŻBA ZDROWIA** - 422-05-11 (dyżury aptek i szpitali - czynny całą dobę). **PRZYTYLISKO DLA BEZDOMNYCH im. Brata Alberta,** ul. Kościuszki 22 - 421-85-25. **CENTRUM INFORMACJI KULTURALNEJ,** ul. św. Jana 2 - tel.: 421-77-87 (pn. - pt. godz. 10 - 19, sb. godz. 11 - 19). **TELEFONICZNA INFORMACJA KULTURALNA,** tel.: 421-91-20, od pon. do piątku 10 - 18. **INFORMACJA TURYSTYCZNA,** tel.: 939, (poniedziałek - piątek 9 - 21, sobota - niedziela 9 - 15). **MIĘDZYKRAJOWE POŁĄCZENIA AUTOKAROWE,** tel. 423-16-76 (pon. - pt. 9 - 18, sob. godz. 9 - 14). **INFORMACJA MORSKA I PROMOWA,** tel.: 422-54-88, 423-09-10 (pon. - pt. 9.30 - 18, sob. 9.30 - 14). **PRZEWOZY NIEPEŁNOSPRAWNYCH** - 963, 644-55-55. **SPORT** dla niepełnosprawnych - dzieci i młodzieży: tel. 423-06-36 pn. - śr. godz. 10 - 12.

AWARYJNE

STRAŻ POŻARNA - 998. **POLICJA** - 997. **GAZOWE** - 992, 656-50-36 (czynne całą dobę), 423-67-11 (czynne 15 - 7). **DŹWIGOWE** - 411-02-22, 411-53-40, 644-23-08. **ELEKTRYCZNE** 0602-775-904 (Kraków), 644-19-69 (N. Huta). **ENERGETYCZNE (Krowodrza)** - 633-06-97, (N. Huta) - 644-12-10, (Podgórze) - 656-21-55, (Śródmieście) - 421-27-49. **TECHNICZNE** - 648-00-84. **C.O.** - 644-38-46, 658-40-61, 648-41-08. **WODOCIĄGOWE** - 421-20-11 (N. Huta) - 648-28-61, (Podgórze) - 655-53-98, (okręg miejski) - 422-92-05. **MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI** - bezpłatna infolinia - 0-800-300-60 (informacje o czasowych ograniczeniach w dostawie wody, awariach i rejonach ich występowania). **CIEPLNE MPEC** - 993.

POMOC DROGOWA

CAŁODOBOWA: 421-18-21. **CAŁODOBOWA:** 262-01-69, (0-90) 31-96-93. **CAŁODOBOWA,** autoserwis: 415-01-90, 645-71-27. **CAŁODOBOWA:** 644-55-99. **WULKANIZACJA:** 24 h, 0602-746-348, 637-12-55, Piastowska 20.

WYPOŻYCZALNIA SAMOCHODÓW

UL. REYMONTA 22: 637-97-82. **OSOBOWE, ŚLUBY:** Piastowska 20, 637-12-55. **„WIGO”:** ul. Bora-Komorowskiego 9, 413-07-16; 0602-634-088. **„WEGA”:** ul. Żmudzka 10a, 411-00-34. **OSOBOWE:** ul. Makuszyńskiego 4, 644-08-86. **AUTO-BOOM:** ul. Jerzmanowskiego 40, 657-03-83, 0601-429-538, 0601-527-829. **OSOBOWE:** 415-38-87 i 0601-586-525. **INTER-AUTO:** 270-34-67, Kraków-Libertów 283.

USŁUGI POGRZEBOWE

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG KOMUNALNYCH spółka z o.o. Zakłady Pogrzebowe: ul. Rakowicka 41, tel.: 411-47-76, na cm. Podgórskim, ul. Wapienna 13, tel.: 656-55-11, obok cm. Prądnik Czerwony, ul. Reduty 1, tel.: 411-35-26, na cm. Grębałów, tel.: 645-31-61, ul. Pielęgniarek 5, tel.: 632-31-77, ul. Mostowa 8, tel.: 423-50-39. Czynne codziennie w godz. 7 - 16, soboty i święta, ul. Rakowicka 41 w godzinach 8 - 14. Bezgotówkowe usługi pogrzebowe, w ramach zasiłków ZUS, tel. całodobowy: 411-45-02, 411-45-04.

INFORMACYJNE

BIURO NUMERÓW - 913. **INFORMACJA PKP:** komunikacja krajowa - 933, 422-41-82; komu-

Muzea

KOPALNIA SOLI WIELICZKA (ul. Daniłowicza 10): **PODZIEMNA TRASA TURYSTYCZNA I - III poziom,** Kaplice solne: bł. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barączka, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; Kolekcja maszyn i urządzeń górniczych - (7.30 - 18.30);

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH - EKSPozyCJA PODZIEMNA (III poziom Kopalni Soli): Wyst. stała: *Dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urządzenia górnicze, sztuka górnicza*; wyst. czas.: *Ośrodki dawnego przemysłu solnego Europy w ikonografii* (do 31 grudnia) - poniedziałek, środa, czwartek, piątek, sobota, niedziela (7.30 - 18.30), wtorek (10 - 16);

ZAMEK ŻUPNY (ul. Zamkowa 8): Wyst. stała: *Dzieje Wieliczki, Solniczki*; wyst. czasowa: *400 lat kościoła św. Sebastiana w Wieliczce* (10 - 16) codziennie z wyjątkiem wtorku;

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU: KOMNATY KRÓLEWSKIE: Wyst. czas.: *Sztuka cenniejsza niż złoto* (I p., wejście o pełnej godzinie, jednorazowo do 10 osób); wyst. czas.: *Donatorce - w hołdzie* - odwieszone obrazy z daru Karoliny Lanckorońskiej (wystawa w skrzydle zachodnim, II piętro, wejście schodami senatorskimi) - wtorek, piątek (9.30 - 16.30), środa (9.30 - 15.30, wstęp wolny), czwartek (9.30 - 15.30), sobota (9.30 - 15), niedziela (10 - 15), poniedziałek - nieczynne;

WAWEL ZAGINIONY: poniedziałek (9.30 - 15.30), środa

(9.30 - 15.30, wstęp wolny), czwartek (9.30 - 15.30), piątek (9.30 - 16.30), sobota (9.30 - 15), niedziela (10 - 15), wtorek - nieczynne;

WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH: nieczynne;

SKARBIEC I ZBROJOWNIA: wtorek, piątek (9.30 - 16.30), środa (9.30 - 15.30, wstęp wolny), czwartek (9.30 - 15.30), sobota (9.30 - 15), niedziela (10 - 15), poniedziałek - nieczynne;

SMOCZA JAMA: codziennie (10 - 17);

KATEDRA: poniedziałek - sobota (9 - 15), niedziela (12.15 - 17.15);

MUZEUM KATEDRALNE: wtorek - niedziela (10 - 15), poniedziałek - nieczynne;

MUZEUM NIEPOLOMICKIE (Niepołomice, Zamek): Wystawa Polskiego Związku Fotografików: *Woda* - wszystkie dni tygodnia (10 - 16);

MUZEUM REGIONALNE PTTK IM. WŁADYSŁAWA KOWALSKIEGO (Dobczyce, Stare Miasto): wyst. stała: *Historia, archeologia, etnografia* - czynne: wtorek - piątek (10 - 16), sobota - niedziela (10 - 18); rezerwacja tel. 271-14-55;

MUZEUM NARODOWE - SUKIENICE: wtorek - sobota (10 - 15.30), czwartek (10 - 18), niedziela, poniedziałek - nieczynne;

KAMIENICA SZOLAŃSKICH (pl. Szczepański 9): nieczynne do odwołania;

MUZEUM ST. WYSPIAŃSKIEGO (ul. Kanonicza 9): wtorek, środa, piątek, sobota, niedziela (10 - 15.30), czwartek (9 - 17), poniedziałek nieczynne

(telefoniczna rezerwacja dla grup: 422-83-37, 422-97-23); **DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41):** Wyst. czas.: *Z pałeta wśród zwierząt. Czworonogi Matejki; Zbiory etnograficzne Jana Matejki* (do końca września); *Takie były początki* (do końca września) - wtorek, środa, czwartek, sobota, niedziela (10 - 15.30), piątek (10 - 18), poniedziałek - nieczynne;

GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): Wyst. stała: *Galeria sztuki polskiej XX w.*, wyst. czas.: *Wielka mała butelka* - pokonkursowa wystawa zdjęć butelki coca-coli - poniedziałek nieczynne, wtorek, czwartek, piątek, sobota, niedziela (10 - 15.30), środa (10 - 18); sprzedaż biletów zakończona pół godziny przed zamknięciem muzeum (rezerwacji grup na zwiedzanie wystawy należy dokonywać z tygodniowym wyprzedzeniem pod numerami telefonu: 0-12 634-33-77, 632-05-19); (niedziela dniem wolnego wstępu);

MUZEUM XX. CZARTORYSKICH (ul. św. Jana 19), Arsenał Muzeum Czartoryskich (ul. Pijarska 8): *Galeria Malarstwa Zachodnioeuropejskiego; Galeria Sztuki Starożytnej; Pamiątki z dziejów Polski od XIV do XVIII w.; Pamiątki Puławskie* - wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota, niedziela (10 - 18), poniedziałek - nieczynne;

DOM JÓZEFA MEHOFFERA (ul. Krupnicza 26): Muzeum biograficzne, Cykl *Wieczór w Domu Mehoffera* - wtorek, czwartek - niedziela (10 - 15.30), środa (10 - 18), poniedziałek - nieczynne;

CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPŃSKIEJ (ul. Konopnickiej 26): Wyst. st.: *Hall Główny: Dawna sztuka japońska ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie* - kolekcja Feliksa Jasieńskiego; *Współczesna sztuka japońska Kokugakai* (do 3 października) - poniedziałek - nieczynne, wtorek - niedziela (10 - 18);

DWOREK JANA MATEJKI W KRZESŁAWICACH (ul. Wańkowicza 25): poniedziałek - piątek (10 - 14), sobota, niedziela (tylko po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym - tel. 644-56-74);

MUZEUM PRZYRODNICZE (ul. św. Sebastiana 9): *Zwierzęta epoki lodowej* - wtorek - piątek (9 - 14), sobota, niedziela (9 - 13); poniedziałek - nieczynne;

PAŁAC SZTUKI (pl. Szczepański 4): codziennie (9 - 20);

MUZEUM UBEZPIECZEŃ (ul. Dunajewskiego 3): Wyst. stała: *Z dziejów ubezpieczeń w Polsce* - wtorek - piątek (9 - 11); możliwość zwiedzenia także w innych godzinach (oraz w soboty) po telefonicznym uzgodnieniu, tel. 422-88-11 w. 75, wstęp bezpłatny;

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. stała: *Polska kultura ludowa* - poniedziałek (10 - 18), środa, czwartek, piątek (10 - 15), sobota, niedziela (10 - 14), wtorek - nieczynne; **(ul. Krakowska 46):** Wyst. czas.: *Różne oblicza Amazonii Peruwiańskiej w fotografiach Luz H. Ruiz Silva* - poniedziałek, środa, czwartek, piątek (10 - 15), wtorek - nieczynne, sobota, niedziela (10 - 14);

Dziś startuje pingpongowa ekstraklasa. Tytułów mistrzowskich bronią Telwist Siarka Tarnobrzeg wśród kobiet oraz KS Piaseczno wśród mężczyzn.

PZTS wzorem innych dyscyplin wprowadził w tym roku system rozgrywek play off. Pierwsze cztery zespoły po rundzie zasadniczej zagrają po 2 mecze o medale według klucza 1-4, 2-3, zwycięzcy będą walczyć o mistrzostwo Polski, pokonani o brązowy medal (również w dwóch meczach). Drużyny z miejsc 7-10 będą bronić się przed spadkiem według klucza 7-10, 8-9. Zwycięzcy utrzymają się w lidze, przegrani spadną.

W lidze kobiecej występują nadal 3-osobowe zespoły, mecz kończy zwycięzca przez zespół 4 punktów.

W lidze męskiej gra się systemem davis cup (z podziałem na pierwszy stół z mocniejszą parą zawodników i drugi stół z parą słabszą) wszystkie 10 partii.

Wanda: Rumunka zamiast Ukrainki

- Liczę na pewne utrzymanie zespołu w ekstraklasie - mówi grająca trenerka Wandy, Jolanta Szatko-Nowak. Jak co roku nowohucki zespół przystępuje do rozgrywek borykając się z poważnymi kłopotami finansowymi.

Sporym ostabieniem będzie odejście Ukrainki Anny Kursakowej, która nie doszła do porozumienia z Wandą w kwestiach finansowych. - Liczę, że pozyskana przez nas Rumunka Jacob będzie robiła więcej punktów niż Kursakowa - mówi Jolanta Szatko. - Mam nadzieję, że jeszcze lepiej niż w ubiegłym sezonie zagra Ania Rączka, któ-

Pingpongowa inauguracja

ra często przesyłała przeciętne o naszych zwycięstwach w meczach z teoretycznie silniejszymi rywalami. Mocnym punktem powinien być też mój debel z Jacob, codziennie go trenujemy i widać efekty.

Przed rokiem Wanda nie była faworytem rozgrywek, a jednak sięgnęła po srebro. - Teraz też nie musimy, więc kto wie, może też pokusimy się o niespodziankę.

KADRA ZESPOŁU: Jolanta Szatko-Nowak (1960), Wirginia Jacob (77), Anna Rączka (75), Anna Cepil (82), Agnieszka Lewartowska (83). Przybyła: Jacob (Jastrzębie). Ubyła: Anna Kursakowa (AZS Politechnika Wrocław). Trener: Jolanta Szatko. Kierownik drużyny: Albert Kofta.

Mecze u siebie (godz. 17): 26.09 Noteć Inowrocław (beniaminek), 12.11 AZS Politechnika Wrocław (beniaminek), 5.12 Cyfra, 9.12 AZS Częstochowa.

Bronowianka Akropol: W rękach młodzieży

Co rok Bronowianka należała do solidnych drużyn środka tabeli. W tym sezonie może być inaczej. - Przyjdzie nam walczyć w play off o utrzymanie - mówi prezes klubu i sponsor pingpongistek, Kazimierz Skrzypek. Trenerem zespołu został niedawno Słowak Miro Bednar.

Zastąpił on grającą trenerkę Ukrainkę Margaritę Piesocką, jej

strata będzie dla Bronowianki bardzo dotkliwa. Wprawdzie w składzie znalazła się teraz inna zagraniczna zawodniczka, trzeba jednak pamiętać, że Australijka z chińskim rodowodem, 18-letnia Lee, ma pojawić się w nowym klubie dopiero w grudniu, a na temat jej gry niewiele wiadomo. Nikt jej po prostu nie widział.

- Byłoby doskonale, gdybyśmy zajęli 6. miejsce, gwarantując utrzymanie bez gry w play off, ale jestem realistą. Raczej nie stać nas na nie - mówi prezes Skrzypek. Ciężar zespołu spocznie teraz na 20-letniej Matus oraz pozyskanej z Gorlic 17-letniej Magdzie Górskiej.

KADRA ZESPOŁU: Ivonne Lee (80), Wioletta Matus (78), Magdalena Górowska (81), Marta Piłka (81), Wioletta Świniuch (80), Angelika Mularczyk (83), Anna Diawoń (83), Magdalena Namysł (78), Agnieszka Wojciechowska (83), Sylwia Grądalska (79), Irena Bobrowska (82), Elżbieta Skrzypek (80), Anna Felpel (78). Trener: Miro Bednar. Kierownik sekcji: Jerzy Skrzypek.

Mecze u siebie: 19.09. Wanda - godz. 19, 3.10 Cyfra - godz. 17, 21.11 AZS WSP Częstochowa - godz. 17, 28.11 JKTS Jastrzębie - godz. 17, 9.12 Noteć Inowrocław - godz. 17.

Podgórze Realbud: Zawodowcy o utrzymanie

Nielatwy los będzie miał w ekstraklasie także zespół

Podgórze. Po odejściu Krzysztofa Kaczmarek, którego warunkom finansowym klub nie sprostał, czeka drużynę trenera Zbigniewa Kostucha trudna walka o utrzymanie.

- Większym sukcesem będzie dla nas w tym roku utrzymanie niż zajęcie w zeszłym 5. miejsca. Jesteśmy drużyną w pełni zawodową, wszyscy zawodnicy mają kontrakty, ale kiedyś pieniądze mieliśmy nieco więcej - mówi trener Kostuch.

Stąd zapewne zespół nie doznał żadnych wzmocnień, ale jak mówi trener, najdotkliwszym jest brak piątego w miarę mocnego zawodnika, który byłby solidnym rezerwowym i wprowadził do zespołu element rywalizacji. W razie kontuzji któregoś z podstawowych graczy będzie musiał wystąpić jeden z trójki juniorów: Paweł Chomik, Łukasz Klimas lub Tomasz Derwisz. W razie „katastrofy” zgłoszony też jest sam Zbigniew Kostuch.

- Ideałem będzie zajęcie miejsca w „szóstce” lub siódmego. Zdać sobie jednak sprawę, że to trudne zadanie - mówi Zbigniew Kostuch. - Liczę, że zaprezentuje doświadczenie zdobyte przez chłopaków w poprzednim sezonie.

KADRA ZESPOŁU: Dymitr Pierewierzew (66), Tomasz Gretschel (75), Sebastian Bakała (76), Konrad Zieliński (77). Ubyli: Krzysztof Kaczmarek (Odra Księżynice). Kierownik sekcji Jan Goliński. Trener Zbigniew Kostuch.

Mecze u siebie: 26.09. Izolator Zapel Boguchwała (beniaminek), 12.11 Piaseczno, 5.12 Gaz Polski Zielona Góra, 12.12 Pogoń Łębork. Wszystkie mecze o godz. 17 w hali Wandy.

MAŁGORZATA SYRDA-SŁIWA

Informator Medyczny

INFORMACJA SŁUŻBY ZDROWIA:

Tel. 422-05-11
- czynna całą dobę.

WIZYTY DOMOWE

„ABACUS”: INTERNIŚCI EKG, kardiologia, analizy. 012/654-52-04.

ABC LEKARZY wizyty internistów, + EKG, pediatrów, laryngologów, chirurgów, gastrologów, dermatologów. Odrzuwanie - pielęgniarki. Tel 658-56-64.

„ABA” choroby dzieci, wizyty. (012) 633-42-95.

ABC PEDIATRII, doświadczony specjalista, codziennie. (012) 423-79-68.

ABC DOKTOR. Specjaliści pediatrzy, cały tydzień. 636-45-91

CHOROBY dzieci - specjalista L4: 267-48-97, (0601) 520-082.

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG. Badanie, leczenie 636-27-91.

INTERNISTA Ewa Pleszyńska. 632-92-11.

LARYNGOLOG. 0602-358-357.

LARYNGOLOG, wizyty. (012) 637-02-45.

LOGOPEDA. 0601-86-48-48

MASAŻ, kręgowanie - mgr Trybulec. Tel. 633-15-54.

MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97.

MASAŻ, rehabilitacja. (012) 633-62-22, 0601-45-32-03.

MASAŻ leczniczy, fizykoterapia (012) 633-12-92.

MASAŻ, rehabilitacja. /012/ 422-86-35

NEUROLOG. 012/655-65-510.

OKULIŚCI. (012) 266-47-19, (090) 392-544.

PEDIATRYCZNE wizyty domowe, L4, 8.00-24.00, (012) 422-00-49, 0603 181-110.

PEDIATRA 648-78-41.

PEDIATRA (012) 415-16-57.

PEDIATRA wizyty domowe, L4, 7 dni w tygodniu, tel. (012) 413-63-23, 0601-43-65-04.

PEDIATRA (012) 647-57-34.

PEDIATRA - specjaliści. 658-76-98.

PSYCHOLOG. (012) 647-17-72.

SPECJALISTA chirurg naczyńny. Doppler - 647-59-52.

BEZBOLESNE przekutwanie uszu. (012) 638-14-90.

KOLCZYKOWANIE. 643-73-49.

PIELĘGNIARKA. 643-73-49.

PIELĘGNIARSKIE usługi 422-08-18.

PIELĘGNIARKI 644-39-51, 643-77-19, 655-88-43, 425-78-45

USŁUGI pielęgniarskie. 0602-47-80-27

ZASTRZYKI, banki, inne profesjonalne usługi. 0-12/267-32-62.

CAŁODOBOWE WIZYTY LEKARZY,

ODTRUWANIE POALKOHOLOWE tel. 412-12-79

CAŁODOBOWE WIZYTY DOMOWE DO DOROSŁYCH

● MEDYCYNA OGÓLNA ● LECZENIE BÓLU, ELEKTROPRESURA

● ODRUCIENIE POALKOHOLOWE, DROBNE ZABIEGI CHIRURGICZNE ● CEWNIKOWANIE PECHERZA MOCZOWEGO ● CEWNIKI DOZYLNE. Tel. 637-85-34 Tel. kom. 0601-447-191

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista, pediatra, urolog, neurolog.

MEDICINA®

Tel. 411-13-78, całą dobę

MAXI-MED

wizyty domowe

- psychiatra, psycholog
- ODRUWANIE POALKOHOLOWE
- terapia dla osób z problemami alkoholowymi, terapia małżeńska
- chirurg - ortopeda
- internista, EKG, testy zawałowe, cukier.

tel. 421-75-27 całą dobę
421-71-56 w godz. 20⁰⁰-6⁰⁰

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH

● INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG, PEDIATRA, CHIRURG, GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTOPEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG, LARYNGOLOG, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG

● BADANIA OKRESOWE

● BADANIA KIEROWCÓW

● ODRUWANIE poalkoholowe, wszywanie ESPERALU

647-43-18

649-14-70

codziennie 9-22

Zgłoszenia z całego Krakowa

WIZYTY SPECJALISTYCZNE „ALFA-MED”

● internista ● chirurgia-urologia
● laryngologia ● neurologia
● onkologia ● EKG
● odtruwanie poalkoholowe ● L4

☎ 633-95-17

codziennie do godz. 23⁰⁰

WIZYTY DOMOWE

Dr med. INTERNISTA,

☎ 655-61-69, (do 24)

EKG - USG - L4

testy zawałowe - wątrobowe -

- nerkowe, cukier, mocz, grypa

„LEKARZ” 658-49-59

WIZYTY DOMOWE

LEKARZY SZPITALI I KLINIK

● Pediatrów
● Internistów - EKG
● Laryngologów

Codziennie 8-22

Przyjmujemy zgłoszenia z całego Krakowa

FALCK

96-75

CAŁODOBOWE WIZYTY LEKARSKIE Interniści, pediatrzy, EKG

badania analityczne

w domu pacjenta

TRANSPORT CHORYCH

Badania wstępne i okresowe

SZCZĘPIENIA OCHRONNE

Kalendarzyk sportowy

11), Nadwiślan - Wisła Czernichów (n. 11), Lotnik Kryspinów - Wawel II (n. 11), Sparta Skrzyszowice - Wanda (n. 11), Słomniczanka - Dąbski (n. 17), Krak Gamma - Hutnik II (n. 17); **grupa II:** Orzeł II Piaski Wielkie - Bronowianka (s. 16.30), Prądniczanka - Wisła Niepołomice (n. 11), Podgórze II - Wolni Kłaj (n. 15), Piłkarz Podłęże - Biezanowianka (n. 15), Puszcza Niepołomice - Czarnochowice (n. 16), Rożnowa - Zryw Szarów (n. 16), Kabel II - Czarni Staniatki (n. 17); **grupa III:** Pasternik Ochojno - Staw Polanka (s. 15.30), Armatura - Skawinka (s. 15.30), Tempo Rzeszo-

tary - Clavia Świątniki Górne (n. 14), Pcimianka - Krakus Swoszowice (n. 15), Dziewiarz Cypis Tyńnic - Skalnik Trzeźnia (n. 15.30), Iskra Krzęcin - Garbarnia II (n. 15.30), Grodzisko Raciechowice - Zielonka Wrząsowice (n. 15.30)

Klasa międzyokręgowa juniorów: Krakus - Sandecja Nowy Sącz (s. 11), Hutnik - Podkarpacka Pustynia (s. 11), Wanda - Podhale Nowy Targ (s. 12), Wawel - Wisła (n. 11).

BADMINTON
I liga A: AZS AGH Kraków - Technik Głubczyce (n. 10, hala przy ul. Piastowskiej).

BIEGI
IV Festyn Biegowy Samsunga „Biegajmy razem”, Błonia (s. 10)

KOSZYKÓWKA

II liga mężczyzn: Wisła - Glimar Gorlice (s. 18)

SIATKÓWKA

Turniej kobiet o „Srebrną siatkę Wisły” (s. 9.30, finał 14.30, mecze w nowej i starej hali Wisły)

ŻUŻEL

II liga: Wanda - LKŻ Lublin (n. 16)

TENIS STOŁOWY

Ekstraklasa kobiet: Bronowianka I - Wanda (s. 19)

I liga kobiet: Bronowianka II - Sokół Szczyrk (s. 15)

RUGBY

II liga: Juwenia - Skra (n. 14)

(PAN)

Ligi trampkarzy

I liga TRAMPKARZE STARSI
Borek - Hutnik I 0-4, Garbarnia - Krakus N. H. 1-1, Hutnik II - Wisła I 1-8, Olympic 109 - Cracovia I 5-0, Raba - Wawel 1-1, Cracovia I - Raba 3-0, Hutnik II - Płaszowianka 1-0, Wawel - Garbarnia 0-2, Wisła I - Krakus 1-1, Wisła II - Borek 0-1.

1. Garbarnia 4 10 8-2
2. Krakus 4 8 7-4
3. Hutnik I 2 6 17-0
4. Olympic 3 6 9-4
5. Cracovia I 4 6 7-8
6. Wisła I 3 4 10-4
7. Wawel 4 4 5-5
8. Hutnik II 2 3 2-8
9. Borek 4 3 2-10
10. Płaszow. 3 3 2-15
11. Raba 4 1 1-9
12. Wisła II 1 0 0-1

TRAMPKARZE MŁODSI
Garbarnia - Krakus 0-2, Hutnik II - Wisła I 0-17, Olympic 109 - Cracovia I 3-2, Raba - Wawel 0-8, Borek - Hutnik I 0-11, Cracovia I - Raba 3-0, Hutnik II - Płaszowianka 6-1, Wawel - Garbarnia 2-1, Wisła I - Krakus 3-2, Wisła II - Borek 11-0.

1. Wawel 4 10 26-4
2. Wisła I 3 9 28-3
3. Cracovia I 4 9 22-4
4. Olympic 3 7 9-6

5. Hutnik I 2 6 18-0
6. Krakus 4 6 12-6
7. Wisła II 1 3 11-0
8. Garbarnia 4 3 10-12
9. Hutnik II 2 3 6-18
10. Płaszow. 3 0 2-20
11. Raba 4 0 0-26
12. Borek 4 0 0-45

II liga TRAMPKARZE STARSI
Bronowianka - Świt 1-1, Cracovia II - Wiczysta 2-4, Dalin - Strzelcy 5-0, Gościbia - Prokocim 6-2, Kabel - Pogoń Miechów 2-3, Krakus S. - Skawinka 1-0, Cracovia II - Dalin 1-3, Pogoń - Gościbia 0-1, Prokocim - Krakus S. 0-3, Świt - Kabel 3-0, Wiczysta - Skawinka 0-3.

1. Gościbia 4 12 14-3
2. Dalin 4 12 11-2
3. Skawinka 4 6 9-6
4. Wiczysta 4 6 10-10
5. Krakus 4 6 6-6
6. Strzelcy 3 6 6-8
7. Bronow. 3 4 6-6
8. Świt 4 4 5-6
9. Prokocim 4 4 8-13
10. Cracovia II 4 3 6-9
11. Pogoń 4 3 4-7
12. Kabel 4 1 5-14

TRAMPKARZE MŁODSI
Bronowianka - Świt 4-4, Cracovia II - Wiczysta 1-2,

Dalin - Strzelcy 4-3, Gościbia - Prokocim 14-0, Kabel - Pogoń M. 4-1, Krakus S. - Skawinka 1-0, Pogoń - Gościbia 0-4, Prokocim - Krakus S. 0-7, Świt - Kabel 0-7, Wiczysta - Skawinka 3-1, Cracovia II - Dalin 7-1.
1. Wiczysta 4 10 12-5
2. Cracovia II 4 9 17-3
3. Kabel 4 9 18-8
4. Gościbia 4 8 21-3
5. Krakus 4 8 13-5
6. Pogoń 4 6 10-8
7. Skawinka 4 4 6-8
8. Świt 4 4 47-13
9. Dalin 4 3 5-14
10. Prokocim 4 3 11-27
11. Bronow. 3 1 6-20
12. Strzelcy 3 0 3-15

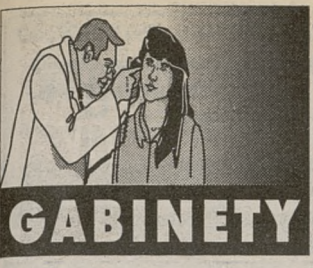
III liga (grupa A) TRAMPKARZE STARSI
Orzeł P. W. - Podgórze 3-4, Biezanowianka - Clepardia 0-4, Gdovia - SKS MOS Tenczynek 3-3, Grębałowianka - Prądniczanka 8-0, Karpaty - Pogoń Skotniki 5-1, Pogoń - Orzeł 3-1, Prądniczanka - Karpaty 0-8, SKS MOS - Grębałowianka 1-4, Biezanowianka - Dąbski 2-0, Alwernia - Clepardia 7-2, Wawel II - Gdovia 3-0.
1. Alwernia 3 9 22-2
2. Karpaty 3 9 15-2
3. Grębałow. 4 9 15-6

4. Podgórze 2 6 8-4
5. Clepardia 3 6 10-9
6. Prądnicz. 4 6 3-17
7. SKS MOS 4 4 13-11
8. Gdovia 4 4 6-9
9. Pogoń 4 3 7-11
10. Wawel II 2 3 3-7
11. Biezanow. 3 3 2-12
12. Orzeł 3 0 5-9
13. Dąbski 2 0 1-11

III liga (grupa B) TRAMPKARZE STARSI
Armatura - Baszta 12-0, Kozłówek - Nadwiślan 0-5, Słomniczanka - Opatkowianka 2-4, Wanda - Garbarnia II 7-0, Zwierzyniecki - Proszowianka 2-2, Baszta - Zwierzyniecki 0-4, Garbarnia - Armatura 0-1, Górnik - Wanda 4-1, Nadwiślan - Grzegórzecki 7-1, Opatkowianka - Kozłówek 5-0.

1. Opatkow. 3 9 20-4
2. Armatura 3 9 14-0
3. Górnik 2 6 16-2
4. Wanda 3 6 16-6
5. Nadwiślan 3 6 13-6
6. Zwierzyn. 3 4 6-3
7. Słomnicz. 2 3 7-5
8. Proszow. 2 1 4-13
9. Grzegórz. 1 0 1-7
10. Garbarnia II 2 0 0-8
11. Kozłówek 3 0 1-22
12. Baszta 3 0 2-24

(PAN)

GABINETY

AKUPUNKURA, akupresura. Medycyna Dalekiego Wschodu. /012/411-58-78, (10-18, sob. 9-13), Sobota: pierwsza wizyta bezpłatna.

ALERGIA, testy aparatem „BICOM-BRT”, odczulanie; pediatria, internista; Włoczków 20. (012) 634-31-26, 0501-188-149.

ANOREKSJA - bulimia. /012/423-20-58

BADANIA psychologiczne, psychoterapia (012) 423-80-90.

CENTRUM PSYCHOTERAPII, Kraków, ul. Batorego 2, tel. 633-76-08 - psychiatry, psycholog, internista, seksuolog, logopeda.

CHOROBY WĄTROBY, USG, L4, lek. Śliwińska, Krakowska 4, tel. 421-55-29.

CHIRURGIA plastyczna, transplantacja włosów (022) 615-57-15

DLA PAŃ - odchudzanie, siłownia, sauna, masaż, cellulit, bioterapia. Studio, (0-12) 656-48-82, Józefińska 11.

FIZYKOTERAPIA - mgr Waż. 413-79-07.

GABINET leczenia schorzeń: internistycznych, układu pokarmowego, EKG, USG. Ul. Żuławskiego 14/7, 633-14-75.

GABINET neurologii. Tel. 423-71-65, 0601-43-65-06.

GABINET PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY. Filarecka 17, (012) 421-71-57, 636-59-04.

„GADUŁA”: logopedzi, psychologów. (012) 633-47-36

GINEKOLOGIA, i położnictwo codziennie, dr n. med. Mieczysław Hetnał, (012) 656-38-35.

GINEKOLOGIA, tania. 0-90-367-503, 0601-45-47-47, Kraków.

GINEKOLOGIA 090-215-991, 0601-428-158.

GINEKOLOGIA 0601-86-75-39.

GINEKOLOGIA, tania. 090-690-482.

GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY, specjalistka Lidia Jorczak. (012) 655-05-30.

GASTROSKOPIA, kolonoskopia (znieczulenie), leczenie, Helicobacter, test żółtaczkowy. **SZEWSKA 4/5**, 421-25-20 (8-17).

GINEKOLOGIA. (012) 412-69-94

„HIPOKRATES” - USG, urolog. Pomorska 10/1, 632-14-22.

KRAKOWSKA PORADNIA TERAPII NERWIC. Le-nartowicza 14, tel. 633-72-16. Psychoterapia dzieci i dorosłych, leczenie zaburzeń seksualnych i łaknienia, odwyk palenia.

„KTŚM” GABINETY LEKARSKIE, USG. Starowińska 13. (012) 422-78-08.

LASEROWE leczenie włosów. 012/429-46-31

LOGOPEDA. 012/655-61-69.

LOGOPEDA certyfikowany. (012) 421-07-86.

MAGNETOTERAPIA (MRS). (0-12) 656-48-82, Józefińska 11 - Studio

OKULISTYKA, wizyty - Szyllinga 24, 266-55-46.

OKULISTA - soczewki. 658-76-98.

OKULIŚCI, soczewki. (012) 637-22-00.

PSYCHOLOG Bogumiła Cichowicz. (012) 415-11-57, (012) 413-80-47.

PSYCHOLOG, psychoterapeuta Jadwiga Litwin. (012) 267-43-46.

PSYCHOTERAPIA nerwic - mgr M. Dubińska - 422-06-50.

REJMATOLOG, laseroterapia, wizyty domowe. 422-05-61

SPECJALISTYCZNY gabinet psychiatryczny. (012) 421-15-77

SEKSUOLOGIA, depresje, nerwice, uzależnienia, akupunktura. Pro-Vita, Kraków, ul. Majora 5/1, (012) 413-80-47.

SEKSUOLOG. (012) 423-20-58.

CENTRUM GASTROLOGICZNE
ul. Długa 43, tel. 634-54-12
czynne pn.-pt. 8⁰⁰-19⁰⁰

USG - aparat najnowszej generacji

- GASTROSKOPIA testy na Helicobacter pylori
- KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE - choroby żołądka, wątroby, dróg żółciowych
- Szczepienie przeciw „żółtaczkę zakaźną”

OL MED 624-36-15 422-90-29 ul. Pawia 9 (9-19)

ZABIEGI LASEROWE W DERMATOLOGII, UROLOGII I CHOROBYCH UKŁADU KOSTNEGO

SPECJALIŚCI M.IN. ● ENDOKRYNOLOG ● UROLOG ● KARDIOLOG ● INTERNISTA ● DERMATOLOG ● ORTOPEDA ● CHIRURG NACZYNIOWY ● AKUPUNKTURA ● DIAGNOSTYKA ● ECHO ● USG ● HOLTER ● REJMATOLOG ● HEPATOLOG

TOMOGRAF KOMPUTEROWY

SKOŁ MED GABINETY LEKARSKIE
Prażmowski 26 b
411-88-03, 413-32-14

GASTROSKOPIA CYTOLOGIA USG
ENDOKRYNOLOG GINEKOLOG
NEUROLOG UROLOG KARDIOLOG
DERMATOLOG ALERGOLOG
LARYNGOLOG OKULISTA
CHIRURGIA OGÓLNA I NACZYŃ
MAMMOGRAFIA
Rejestracja w godz. 8-19

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY
dr hab. med. Zygmunt Dobrowolski
Kraków, ul. Wygoda 13/15 m. 16,
czynny wtorek i czwartek
w godz. 16.00 - 18.00.
Rejestracja tel. 656-32-29
od poniedziałku do piątku
w godz. 10.00 - 16.00.

BÓLE KRĘGOSŁUPA
leczenie dyskopatii, lumbago
oraz pochodnych jak: bóle
i zawroty głowy, ból kończyn
i klatki piersiowej, uczucie
„duszenia się”, rwa kulszowa itp.
Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31,
tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt.

ORT TRA Gabinet Ortopedyczno-Urazowy dorośli i dzieci
Dr med. Julian Dutka
wtorki godz. 15³⁰-17⁰⁰
Kraków, ul. Skarbowska 4,
rejestracja: tel. 633-34-00

AMICOR CENTRUM KARDIOLOGICZNE
ul. Oboźna 31,
tel. 633-59-06, 633-91-73
pn.pt. 9-19, sob. 9-13
oddz. Nowa Huta
os. Złotego Wieku 19-20
tel. 649-95-25
Kardiolog, kardiolog
dziecięcy, kardiolog, kardiolog
dziecięcy, chirurg naczyński, psycholog.
● Echokardiografia - Doppler + kolor, dorośli i dzieci ● EKG wysiłkowe na bieżni na ergometrze rowerym ● 24-godzinny zapis na met. Holtera ● Badania analityczne ●

AR MEDICA
ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34

LIPOPLASTYKA
*odsysanie nadmiaru zniekształcającego tłuszczu (głównie z brzucha, bioder, ud, tyłek)
*powiększanie i ujednietanie piersi
*usuwanie bruzd nosowo-wargowych oraz zmarszczek twarzy i szyi
*powiększanie warg, korekty nosa, uszu, blizn
*przeszczepianie włosów
*nieoperacyjne leczenie żylaków
chirurgia plastyczna i estetyczna w pełnym zakresie

AR MEDICA

- CHOROBY WEWNĘTRZNE - KARDIOLOGIA: próby wysiłkowe - ENDOKRYNOLOGIA - GASTROENTEROLOGIA - LARYNGOLOGIA - DERMATOLOGIA - GINEKOLOGIA - POŁOŻNICTWO - ANDROLOGIA - SEKSUOLOGIA - UROLOGIA - CHIRURGIA: onkologiczna, naczyńska, ortopedyczno-urazowa - PSYCHIATRIA - PULMONOLOGIA - OKULISTYKA - NEUROLOGIA
- HYPERTERMIA - nieoperacyjne, nieboleśnie leczenie chorób prostaty - CHIRURGIA PLASTYCZNA - ZABIEGI CHIRURGICZNE - ZABIEGI GINEKOLOGICZNE - diagnostyczne i lecznicze, - NIEPŁODNOŚĆ - pełna diagnostyka i leczenie, - KLIMAKTERIUM - profilaktyka i leczenie dolegliwości okresu przekwitania, - MEDYCYNA NATURALNA - akupunktura, akupresura, bioelektrostymulacja.
USG - pełna diagnostyka, m.in.: narządy jamy brzusznej, narządy płciowe, tarczycy, piersi, kolana, - EKG KOMPUTEROWE - GASTROSKOPIA, REKTOSKOPIA, SONDY ŻOŁĄDKOWE, - CYTOLOGIA - BADANIE NASIENIA - TESTY PŁODNOŚCI - TESTY CIĄŻOWE - ANALIZA BIOCHEMICZNA KRWI I MOCZU - BADANIA HORMONALNE - BADANIA MIKROBIOLOGICZNE I IMMUNOLOGICZNE.

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM
Kraków, ul. Kasprzowicza 3/1
tel. 412-35-26

- Alergie
- Bezbolesne testy
- 400 alergenów
- Odczulanie
- Spirometria
- Stany zapalne
- Terapie przeciwbólowe
- Nerwice
- Nadciśnienie
- Diagnostyka obciążeni metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

PRZYCHODNIA PROFESORÓW i DOCENTÓW
Medicina®
ul. Rzeźnicza 2,
tel. 422-41-06, 421-79-27,
pon.-czw. 9-18, pt. 10-17
●konsultacje specjalistyczne ●gastroskopia (oznaczanie Helicobacter, wycinki) ●badania biochemiczne

PORADNIA GASTROENTEROLOGICZNA
endo sono
Kraków, ul. Lubomirskiego 7
(obok Dw. Wsch. PKP) rej. 9-18, 421-63-63
ENDOSKOPIA ■ gastroskopia ■ Helicobacter pylori ■ rektoskopia ■ sigmoidoskopia ■ kolonoskopia ■ chirurgia ogólna. USG ■ OKULISTA ■ laryngologia ■ ortopedia ■ leczenie chorób tarczycy, otyłości

USG GABINET LEKARSKI
DIAGNOSTYKI ULTRASONOGRAFICZNEJ
Kraków, ul. Szwedzka 27 (Przech. Rej.)
●PEŁNY ZAKRES BADAŃ USG DOROSŁYCH I DZIECI
●BAD. SUKÓW, TARCZYCY ORAZ BIOPSJE (BAC)
●GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO (głównie EV)
●ECHOKARDIOGRAFIA
●USG BIODER-PROFILAKTYKA-ZAOPATRZENIE ORTOPEDYCZNE ●ORTOPEDIA DOROSŁYCH I DZIECI
rejestracja godz. 8⁰⁰ - 19⁰⁰
(0-12) 267-69-66

USG
JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA
-POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI
BADANIA USG-DZIECI, ul. Długa 30
Codz: 9-20; sobota: 9-14
tel: 632-80-80, 633-02-58

EEG - GRAF - MED
KRAKÓW, UL. JÓZEFITÓW 19B
EEG EEG Z OPISEM DZIECI I DOROSŁI NEUROLOGI NEUROPEDIATRY PSYCHIATRY PSYCHOLOGI
TEL. (012) 633-03-96.
PRACUJEMY OD PON. DO PT. 9⁰⁰ - 19⁰⁰.

UNIWERSYTECKIE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZE
KLINIKA COLLEGIUM MEDICUM UJ
Informacja 657-12-20. Rejestracja:
*Chirurgia - I Katedra 421-21-59 w. 273
*Chirurgia 618-86-22 (8⁰⁰-14⁰⁰) 421-05-06
*Endokrynologia 618-83-19
*Laryngologia 421-11-64 w. 281
*Gastrologia 421-37-82
*Interna, choroby metaboliczne 421-37-82
Czyn. ryz. chor. wień. 421-92-22 w. 243
Leczenie niestrawności 618-86-49
*Badania diagnostyczne
Diagnostyka obrazowa 618-85-27
RTG 618-81-14, 618-84-12
Hormonalne, cytologiczne 421-41-02
USG i biopsja 421-92-22 w. 205
Diag. wirus zapal. wątroby C i B
cytomegalii 421-92-22 w. 255
Helicobacter pylori 618-86-47 (13-15)
Gastroskopia 618-86-47 (13-15)
*Badania laboratoryjne [pełny zakres, 24 h i cito 618-85-69 (8¹⁵-15⁰⁰), 618-85-42, 618-83-02 (15⁰⁰-8¹⁵)]

AR MEDICA
ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34

INFORMUJEMY O NOWYCH GABINETACH SPECJALISTYCZNYCH

- *KARDIOLOGIA - echo serca, próby wysiłkowe, EKG
- *OKULISTYKA - m. in. soczewki kontaktowe
- *PULMONOLOGIA

USG SOPHIA
jama brzuszna, piersi, tarczycy i inne
* KONSULTACJE wszystkich specjalistów
* ONKOLOGIA także choroby sutka
* OKULISTYKA szkła kontaktowe
* ZABIEGI OPERACYJNE, ANALIZY, ENDOSKOPIE, EKG
421-70-21
RYNEK GŁ. 34 421-95-83

KARDIODENT
ul. Królewska 56/2, tel. 423-44-22.
KARDIOLOGI (dorośli i dzieci)
EKG, EKG wysiłkowy, Holter serca i ciśnieniowy, ECHO-Doppler u dorosłych i dzieci, leczenie nadciśnienia, NEUROLOG, ENDOKRYNOLOG, REJMATOLOG, PSYCHOLOG.
USG jamy brzusznej.

GINEKOLOGIA GABINET GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY
LOGOS
POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA
ONKOLOGIA, KOLPOSKOPIA
cytologia, próby ciążowe, analityka.
codz: 9-20, sobota 9-14
Długa 30, tel.: 633-02-58, 632-80-80

MULTIMEDICA
KARDIOLOG, NEUROLOG,
ENDOKRYNOLOG, REJMATOLOG,
INTERNISTA, DERMATOLOG,
EKG.
ul. Czysza 8, tel. 633-46-62
czynne 14.00 - 19.00

ANALIZY
KRAKÓW, UL. AUGUSTIAŃSKA 22/12, TEL. 656-20-94
PRACOWNIA WYKONUJE BADAŃ:
ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE,
HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE,
SEROLOGICZNE,
TESTY ALERGICZNE
W SUROWICY KRWI.

PRZYCHODNIA LEKARSKA
Kraków, Madalińskiego 10,
tel. 266-66-57 w godz. 8.00-19.00
Chirurg, endokrynolog, ginekolog - położnik, internista, neurolog, dermatolog, poradnia wieku rozwojowego, stomatolog, seksuolog, urolog, laryngolog.
USG - pełny zakres, EKG, KTG, cytologia, próby ciążowe, biocenoza, analityka, rehabilitacja lecznicza.

SZPITAL ZAKONU BONIFRATÓW
św. Jana Grzegorzego w Krakowie
dr M. Boroń
dr A. Bruchnańska
prof. A. Cieniata
prof. A. Florkowski
doc. R. Gajdosz
prof. J. Gryś
dr A. Kisiel
dr J. Kulikowski
dr R. Madry
dr M. Siliwinski
dr R. Walkiewicz

Szpital Zakonu Bonifratów św. Jana Grzegorzego w Krakowie, ul. Trynitarska 11
PEŁNY ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH (CZYNNE CAŁA DOBE) • RTG • USG • ENDOSKOPIA
• GABINETY LEKARSKIE: CHOROBY WEWNĘTRZNE, ALERGOLOGIA, LARYNGOLOGIA, GASTROLOGIA, DERMATOLOGIA, UROLOGIA, OPIEKA POLIATYWNA, LECZENIE BÓLU, NEUROLOGIA, KARDIOLOGIA, CHOROBY PIERSI, NACZYŃ OBWODOWYCH, ODBYTU, ODBYTNIICY, JELITA GRUBEGO OGÓLNA, NACZYŃNIOWA, ONKOLOGICZNA, PROKTOLOGICZNA
• CHIRURGIA:
ZABIEGI OPERACYJNE, AMBULATORIOWE I STACJONARNE
ZAPRASZAMY CHORYCH W GODZ. 10-19 PN.-PT.
REJESTRACJA I INFORMACJA TEL. 421-20-23 godz. 8-16 lub 656-00-55 w. 116

Kraków, ul. Warszawska 17,
tel. 633-18-67, 423-38-34
Czynne od pon. do pt. 8⁰⁰-19⁰⁰.

SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE
MEDICINA®
„CERMED”
ul. Barska 12 (Dębniki) tel. 266-50-62, 266-96-65

- *EEG głowy (dzieci i dorośli)
- *operacje i zabiegi chirurgiczne u dzieci i dorosłych (przepukliny, stulejki, kaszaki, naczyńki, tłuszczaki, niezstąpione jądra, wodniaki jądra, hemoroidy, uszuwanie paznokci itp.)
- *stomatologia zachowawcza
- *usuwanie zębów w znieczuleniu ogólnym i miejscowym (protezy)
- *gabinet leczenia zęza i niedowidzenia
- *gabinet endoskopii (gastroskopia, rektoskopia)
- *chirurgia plastyczna (pełny zakres)
- *bezoperacyjne usuwanie żylaków odbytu (mrożenie, laser)
- *obliteracja żyłaków kończyn dolnych
- *diagnostyka i leczenie schorzeń kończyny górnej i ręki (rekonstrukcja ścięgna, tętnic, nerwów itp.)
- *badania dla kierowców
- *badania okresowe dla zakładów pracy
- *analitka (pełny zakres)
- *sondy żołądkowe i dwunastnicze
- *usuwanie zmian skórnych metodą niskich temperatur (mrożenie)
- *bakteriologia
- *terapia manualna
- *hepatologia

KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE dla dorosłych i dzieci
* chirurg * chirurg plastyk * ortopeda * naczyńniczek * urolog * gastrolog * proktolog (choroby odbytu) * kardiolog * internista * endokrynolog (leczenie tarczycy, cukrzycy i tytości) * alergolog * pulmonolog * okulista * dermatolog * neurolog * laryngolog * ginekolog-położnik (leczenie niepłodności) * psychiatra * psycholog (dzieci i dorośli) * reumatolog * pediatria * stomatolog * ortopysta * logopeda * gabinet leczenia nerwicy (terapia małżeńskie) * seksuolog.

Specjaliści krakowscy klinik zapraszają

REJESTRACJA TELEFONICZNA
266-50-62, 266-96-65, 8-20

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ
N. HUTA - os. Złota Jesień 15 B, tel. 648-20-22 w. 296
* CHIRURGIA (usuwanie zmian skórnych, choroby sutka, żyłaki)
* PROKTOLOGIA (choroby odbytu i jelita grubego) - dr med. M. Trystuła
* ORTOPEDIA - dr W. Mierniczek * UROLOGIA - dr P. Maciekiewicz * CHIRURGIA DZIECI - dr med. T. Augustyn * GINEKOLOGIA - dr A. Spaczyńska, lek. M. Chranowski
* CHIRURGIA RĘKI - dr med. M. Bonczar (rekonstrukcja zniekształceń ręki)
* LECZENIE LASEREM wrzodzeń żylakowych, żylaków odbytu, usuwanie tatuażu, nadżerek szyjki macicy
* STOMATOLOGIA

RENTGEN USG
KRZYSZTOF WYROBEK
SPECJALISTA RADIOLOG.
Kraków, Smoleńsk 25a,
tel. 422-00-63.
Pełny zakres badań dorosłych i dzieci.
KRÓTKIE TERMINY

MEDICINA „CERMED”
ul. Barska 12,
tel. 266-50-62, 266-96-65
JERZY FRIEDIGER
WITOLD TURCZYŃSKI
Specjaliści chirurgicy
Chirurgia ogólna oraz choroby odbytu, odbytnicy i jelita grubego. Leczenie instrumentalne (gumowe podwiązki, mrożenie, laser) i operacyjne schorzeń odbytu, zabiegi chirurgiczne.

DELTA - INTERLAB
KRAKÓW, Basztowa 24
7⁰⁰.10 I 15-17
ANALITYKA
CYTOLOGIA
BAKTERIOLOGIA
także HELICOBACTER
421 17 52
Analizy dla zakładów pracy

PUVA
Fototerapia łuszczycy, bielactwa, łysienia plackowatego.
Rej. tel. 648-19-55,
godz. 8 - 11.

OŚRODEK DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZY 30-061 Kraków, ul. Trynitarska 11; tel. 656-00-55 w. 193, 423-52-74
CHIRURGIA JEDNEGO DNIA
● Operacje laparoskopowe (pęcherzyka żółciowego, przepuklin, wyrostka robaczkowego i inne). ● Diagnostyka laparoskopowa jamy brzusznej ● Chirurgia naczyńska. ● Chirurgia kolana i ręki. ● Choroby przewodu pokarmowego, wątroby i dróg żółciowych. Otyłość. ● Ostre i przewlekłe zespolenie bólowe ● Onkologia ● Choroby sutka ● Kardiologia ● Urologia. ● Endokrynologia ● Psychiatria - leczenie uzależnień ● Badania diagnostyczne i laboratoryjne. ● Szczepienia przeciw żółtaczkę ● Szczepienia przeciw grypie ● USG pełna diagnostyka: m. in. narządy jamy brzusznej, ginekologiczne, tarczycy, piersi, kolana, echokardiografia.

CMm Kraków, ul. Mazowiecka 4-6
tel. (012) 634-33-69,
633-21-11, 633-66-66 w. 233
os. P. G. 8-20
maszachaba
SZEROKI ZAKRES SPECJALISTYCZNYCH USŁUG MEDYCZNYCH, STOMATOLOGICZNYCH, LABORATORYJNYCH

Podgórska Poradnia Lekarska
Kraków
Rynek Podgórski 14
tel. 656-27-51, 656-24-90, pn.-pt. 8-20, sob. 8-13
Specjaliści. Badania laborator., bakter. (w domu), hormony, EKG, USG - pełny zakres, echo serca, gastroskopia, cytologia, testy, badania okresowe, badania kierowców.
zwolnienia lekarskie; rabaty do 20%

Małopolskie Centrum Osteoporozy
Diagnostyka i leczenie osteoporozy reumatolog, reumatolog dziecięcy, ginekolog-położnik, ginekolog-endokrynolog, internista, ortopeda, kardiolog, neurolog
badania laboratoryjne, EKG z opisem
USG: pełny zakres, biopsje
Ceny promocyjne.
ul. Karmelicka 55, tel. 633 36 07, 634 17 37
czynne pn.-pt. 9.00-20.00, sob. 9.00-14.00

CHIRURG: GER-MED
leczenie żylaków, „pajęczków”, hemoroidów, ch. odbytu
GINEKOLOG, UROLOG, INTERNISTA } USG również dopochwowe
RAJSTOPY PRZECIWWYŁAKOWE
Rej. tel. (012) 415-58-00, 415-60-31, ul. Pleszowska 23.

HORMON - DIA LABORATORIUM
● BADANIA HORMONALNE
● MARKERY NOWOTWOROWE
● CHOROBY ZAKAŻNE
● PEŁNY ZAKRES BADAŃ KRWI I MOCZU
Kraków, Mazowiecka 25,
(012) 633 44 55 w. 20-06
632-77-32

PRACOWNIA ANALITYCZNA
tel. 634-17-84 do 21⁰⁰
Krowoderskich Zuchów 23/31
6.30-9.30 każda sobota 8.00-9.30
Wyniki w tym samym dniu także wizyty domowe

W OPTYK
WIEŚLAW KOZDROŃSKI
os. Niepodległości 3
tel. 649-66-66, 649-48-88
10 - 18, soboty do 14
SOLIDNOŚĆ I RENOMA dla wszystkich
OKULARY już od 53 zł
SUPERNOWOŚĆ
* TWÓJ WIZERUNEK WPISANY W KOMPUTER
* ZOBACZYSZ SIĘ W GÓTOWYCH OKULARACH
* OCENIASZ! DECYDUJESZ!
● LEKARZ OKULISTA
● REALIZACJA RECEPT

SALON OPTYCZNY
ul. Na Kozłowiec 8
● Duży wybór opraw okularowych
● wszystkie rodzaje i moce szkieł
● naprawy i akcesoria okularowe
● lupy dla słabowidzących
● gabinet okulistyczny
● realizacja recept
ZAPRASZAMY:
OTWARCIE 22.09.98

APARATY SŁUCHOWE

i AKCESORIA

- sprzedaż ratalna • niskie ceny
- zniżki dla stałych Klientów
- ♦ bezpłatne badania słuchu
- ♦ indywidualne dopasowanie
- ♦ naprawy i regulacje
- ♦ miniaturowe modele
- ♦ dobór komputerowy
- ♦ profesjonalna obsługa

"FONMED" S.C. KRAKÓW, ul. św. Katarzyny 4 (wejście od Augustiańskiej)

Informacja i zapisy: TEL. 656-18-06

APARATY SŁUCHOWE

wysoka jakość - niskie ceny - raty
laryngolog-indywidualny dobór
również w domu pacjenta

F.U.P.H. "dor-MED" KRAKÓW
ul. Św. Gertrudy 19 ☎ 421-15-77
os. Uroczysko 2 ☎ 644-27-55

CENTRUM REHABILITACJI ZDROWIE

pełny zakres zabiegów
w schorzeniach:
■ kręgosłupa i układu kostnego
■ mięśni i stawów
■ układu krążenia
■ układu oddechowego
■ skóry
■ osteoporozy
■ zespołach przecięmenowych i nerwicach
Kraków, Hotel „Royal”, ul. św. Gertrudy 28
(od strony Plant), tel. 429-53-99

GABINET DIAGNOSTYKI GINEKOLOGICZNEJ

GINEKOLOG CYTOLOGIA BAKTERIOLOGIA MYKOLOGIA

Kraków, ul. Kielecka 7a
Tel. 411-96-13, 411-95-44 w. 15
0-602-35-80-54

PRYWATNA KLINIKA DERMATOLOGICZNA ZDROWIE

Medycyna estetyczna
Monitorowanie i leczenie zmian barwnikowych
Centrum Leczenia grzybic
Rehabilitacja dermatologiczna
Konsultacje lekarzy wszystkich specjalności
Kraków, ul. Krakowska 30,
tel. 656-25-57, 656-36-84

PolDent

Centrum stomatologii
Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego), tel. 633-44-42, (090) 666-788
- bezbolesne borowanie laserem twardej (usuwanie próchnicy)
- bezbolesne zabiegi w znieczuleniu miejscowym i narkozie
- bezbolesne usuwanie zębów przy użyciu lasera
- chirurgia stomatologiczna implanty
- stomatologia dziecięca
- leczenie protetyczne
- stomatologia zachowawcza
- profilaktyka próchnicy - lakierowanie
- protezy natychmiastowe
- najnowsze wypełnienia chemo i światłoutwardzalne
- bezbolesne usuwanie kamienia nazębnego ultradźwiękami
- rekonstrukcja złamanych zębów
- wkłady koronowo-koźleniowe
- laser - ortodoncja - aparaty stałe
Usługi ratalne
Codziennie 9-21
Niedziele i święta 9-20

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

dr n. med. Barbara Książkiewicz-Jóźwiak
SPECJALISTA Z PROTETYKI I STOMATOLOGII OGÓLNEJ

Kompleksowe leczenie stomatologiczne,
Carisolvel - usuwanie próchnicy bez wiercenia,
Wybielanie zębów metodą NITE WHITE,
Implanty (wszczepy) STRAUMANN'A - autoryzacja
Instytutu Straumanna Waldenburg-Szwajcaria
Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2

DentAmerica

POLSKO AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA
KRAKÓW, PL. SZCZĘPAŃSKI 3,
Tel. 421 89 48

- stomatologia zachowawcza i kosmetyczna
- protetyka - implanty STRAUMANN'A - Szwajcaria
- chirurgia - zabiegi w narkozie
- RTG PUNKTOWY I PANORAMICZNY

Pn - pt 9⁰⁰ - 20⁰⁰, sob., niedz. 9⁰⁰ - 14⁰⁰.

SKUTECZNA POMOC PRZY:

- bólach /np. kręgosłup, stawy, inne/
- chorobach neurologicznych
- infekcjach - skutecznie uodparnia
- chorobach skóry/luszczyca/
- chorobach serca
- chorobach naczyniowych
- bezsenności, depresji
- chorobach laryngologicznych
- zrostania kości-dwa razy szybciej

GABINET MAGNETOSTYMULACJI
ul. Stradom 11, L.421-93-31 (9-17)

APARATY SŁUCHOWE PHILIPS

MARKE-MED
Kraków, ul. Słaska 3
tel. (012) 633 56 81
pon.-pt 9.00-18.00

Profesjonalne Studio Umiejętności Psychologicznych

zaprasza do udziału w TRENINGU „Jak opanować stres”

Informacje i zapisy:
Trakon, Kraków, ul. Karmelicka 29/4a
pn.-pt. 9 - 15, tel. 633-79-40, tel./fax 634-32-74
Zajęcia w małych grupach prowadzą psychologowie

MEDICINA

usuwanie zębów i korzeni zębowych w narkozie, protezy natychmiastowe.

al. Pokoju 3,
412-68-20, 412-24-59.

KRAK-DENTAL

polsko-niemieckie
Laboratorium Techniki Dentystycznej
Usługi dla gabinetów stomatologicznych
GABINET STOMATOLOGICZNY

- specjalistyczne leczenie zachowawcze
- bezbolesne usuwanie zębów
- protezy, korony, mosty, rekonstrukcje

pon.-pt. 9 - 20, ul. Rakowicka 1, (róg Lubicz i Rakowickiej) tel. 421-08-66

EuroDent

CENTRUM DENTYSTYKI
leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty, RTG panoramiczny
Konsultacje profesorskie
Choroby przyzębia i błon śluzowych
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 9-16
tel. 634-58-93, 634-24-09

ATOPIA-ALERGIA

Centrum Diagnostyki i Leczenia Chorób Alergicznych i Płucnych oraz Wewnętrznych Testy skórne i z krwi, SPIROMETRIA. KATARY - ASTMA - ODCZULANIE
PEDIATRA: CHOROBY PRZEWODU POKARMOWEGO - ALERGIE, NIETOLERANCJE POKARMOWE U DZIECI
DERMATOLOG: CHOROBY ALERGICZNE SKÓRY
al. J. Słowackiego 39, tel. 012 - 633-01-75
632-00-44, pn.-pt. 15.30-19.30, sob. 9-11.
Rejestracja w godz. 9⁰⁰-20⁰⁰

CENTRUM MENOPAUZY I ANDROPAUZY

„OSTEOMED”

ul. Kazimierza Wielkiego 57,
tel./fax (012) 423-40-43, 632-79-72,
pon.-pt. 9-20, sobota 9-14

- SPECJALIŚCI • EKG • USG PEŁNY ZAKRES • BADANIA HORMONALNE • OSTEOPOROZA • KLIMAKTERIUM

DOM SERDECZNEJ TROSKI DLA OSÓB STARSZYCH

prowadzony przez Hotel "Luna" Sp. z o.o.
w Krakowie os. Na Skarpie 18
oferuje:

- * całodobową opiekę pielęgniarską
- * całodzienne wyżywienie

Kontakt:
☎ 644-22-19
☎ 644-57-69

Pogotowie stomatologiczne

godz. 19.00-23.00
Garncarska 5/2,
tel. 090-25-29-34

STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG
ul. Lubelska 18
godz. 15 - 20
tel. 632-32-32

CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ „DENTINA”

Pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych.
Rynek Podgórski 12,
TEL. (012) 423-54-45

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY

Kraków, ul. Grzegorzewska 81
Dr n. med. Sławomir MROZICKI

nieoperacyjne leczenie chorób prostaty metodą terapii laserowej oraz najnowsza technika operacyjna TUNA

tel. 411-04-95

CHOROBY SKÓRY

- metoda tradycyjna
- laseroterapia
- colon-hydro-terapia
- trądzik
- różne postacie łysienia
- grzybice
- łuszczyca
- inne

Gabinet lekarski 637-95-39, (090) 37-45-80

DOM SERDECZNEJ TROSKI

oferuje:

- * całodobową opiekę pielęgniarską
- * całodzienne wyżywienie

Kontakt:
☎ 644-22-19
☎ 644-57-69

FAMA - DENT

PROTETYKA ORTODONCJA
CHIRURGIA - NARKOZY
Kraków - 637-28-04
UL. KRÓLEWSKA 65a
Myślenice - 274-21-14
UL. SOBIESKIEGO 4

EXPRON

protezy bez klamer metalowych, naprawy dostawy zębów
ul. Kurasia 26, tel. 266-01-18,
pon.-pt. 8-20, sob., niedz. 10-16
SUPEREKSPRES!
Miła obsługa, przystępne ceny, wysoka jakość usług

Przychodnia Stomatologiczna

ul. Kalwaryjska 92, tel. 656 47 73

- leczenie zachowawcze
- leczenie protetyczne
- zabiegi chirurgiczne
- LECZENIE ORTODONTYCZNE

Czynne 8-20, sobota 8-18
NIEDZIELA 10-15

DIAGNOSTYKA

PEŁNA DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA
KONKURENCYJNE CENY
PUNKT POBRAŃ
ul. Sławkowska 1
tel. 422-53-29, 422-53-49
PN-PT: 8.00-10.00 ORAZ 16.00-18.00
ul. Wielicka 114, (KFK Kabel)
Kraków, tel. 655-97-90
PN-PT: 7.00-19.00 SOB.: 9.00-13.00

GABINETY REHABILITACJI

MASAŻ LECZNICZY, FIZYKOTERAPIA, ULTRADŹWIĘKI
LASEROTERAPIA, AKUPUNKTURA
LIKWIDACJA NADWAGI I CELLULITE
METODĄ "GUAM"
SPECJALISTYCZNY GABINET LECZENIA BÓLU
Rejestracja telefoniczna - 412-12-66

STOMATOLOGIA

ANNDENTAL - stomatologia, protetyka, ortodoncja. Grzegorzewska 12, tel. 411-36-62. Protezy nielamiwe.
ALEJA Słowackiego 54, leczenie, usuwanie, protezy natychmiastowe, tel. 632-23-89.
BEZBOLESNE, kompleksowe, specjalistyczne leczenie stomatologiczne (protezy bezklamrowe, porcelana, rekonstrukcje, implanty, RTG - Józefitów 3/10, 634-43-00.
DOSTAWY zębów, protezy natychmiastowe, naprawy, ekspres. Poniedziałek-niedziela 10.00-18.00, Wrocławska 19/5, (012) 632-90-24.
GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ, Jerzy Dorczyński - zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe. Ul. Kilińskiego 5A. Tel. 266-37-25, 0601-513-056.
„KAMA DENT”, Stomatologia, protetyka, protezy natychmiastowe, renciści - 20%. Prądnicka 59. (012) 633-14-74.
LIBRODENT 8-20, ul. Librowszczyzna 3, 421-09-62. Pełny zakres usług, rentgen.
PROIMED - ul. Na Błonie 3B/34, 637-76-24. Bezpłatne porady. Rentgen. Pn.-sob. 9-20, NIEDZIELA 9-15.
POGOTOWIE stomatologiczne, ul. Mogińska 121. Czynne pon.-sob. 10.00-20.00, niedziela 9.00-15.00, (012) 413-04-66.
PROTEZY w domu. „ADH-dent” 632-89-70.
PROTETYKA, ul. Krakowska 6. (012) 422-39-24.
STOMATOLOGIA-PROTETYKA. Os. Zgody 7/35, (Świat Dziecka), (012) 644-29-70.
STOMATOLOGIA, narkoza, protezy natychmiastowe (raty), ul. Teligi 8/216, 421-49-56.
USUWANIE ZĘBÓW w znieczuleniu miejscowym i ogólnym. Wykonywanie protez natychmiastowych. 633-82-82, Friedleina 8.
WIE-MAR-DENT - stomatologia zachowawcza, chirurgia, protetyka. Laboratorium. Bonifikata 20%. Pon.-piątek 9-19, sobota 9-13, tel. 637-14-41; 0602-110-644, Stachiewicza 3 (Azory).
RENTGEN ZĘBÓW PANORAMICZNY, PUNKTOWY, ul. Św. Gertrudy 8 - codz. 8-19, soboty 9-14, NAJTANIJEJ. 421-92-72.
PANORAMICZNY, PUNKTOWY, os. Stoneczne 1. Godz. 8⁰⁰-18⁰⁰, sob. 9⁰⁰-13⁰⁰. Tel. 425-70-49.

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PROTETYCZNE

os. Złoty Wiek 77,
tel. 649-92-10

- pełny zakres usług
- wysokiej jakości korony porcelanowe wykonywane w technologii niemieckiej

pon. - pt. 9 - 12, 15 - 20. RATY

STOMATOLOGIA

LECZENIE, PROTEZOWANIE, PORCELANA, REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW
LASEROWE LECZENIE BEZ WIERTŁA
ul. Szlak 53 (14-20), tel. (012) 423-31-92

GJB GABINET STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

lek. stom. Barbara Borowska-Jachym
- korekta kształtu i koloru zęba
Kraków, os. Teatralne 10 (budynki kina „Świt”)
tel. (012) 644-89-01.
ORTODONCJA

KRI-MED

GABINET LEKARSKI
DIAGNOSTYKA LECZENIE

- * CHIRURGIA: naczyniowa, proktologiczna, dziecięca
- * GINEKOLOGIA * DERMATOLOGIA: dorośli, dzieci
- * NEUROLOG * AKUPRESURA * KOLONOSKOPIA
- * specjalista chorób zakaźnych * USG

Kraków, Friedleina 8, tel. 633-82-82

Analco

Kraków, Pl. Inwalidów 3
tel. 632-46-58,
tel./fax 633-88-86

LABORATORIUM

badania analityczne w chorobach zakaźnych, reumatycznych, endokrynologicznych (hormony) oraz pełny zakres badań krwi i moczu

ARMA DENT

PORADNIA STOMATOLOGICZNA

- stomatologia zachowawcza i kosmetyczna
- chirurgia (zęby zatrzymane, resekcje, zabiegi rekonstrukcyjne)
- protetyka (porcelana, protezy bezklamrowe)

Pon.-Pt. 10 - 19
ul. Straszewskiego 6/1A, tel. 422-73-97
(tętkie terminy, możliwość sfinansowania usługi w nieoprocentowanych ratach)

PROTEZY naprawy

ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13
tel. 269 28 70
EXPRESS

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ

Kazimiera i Marek Witkowsy
Kraków, ul. Królowej Jadwigi 247a,
codziennie 425-33-69
- usuwanie zębów - leczenie - protezy natychmiastowe zabiegi w narkozie

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum

SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA „SAMARYTANKA”
os. Słoneczne 8, tel. 643 65 70
CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDA, DERMATOLOG, INTERNISTA, KARDIOLOG, LARYNGOLOG, NEUROLOG
BADANIA KIEROWCÓW, DRUKI L-4
Czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-19.00

MEDYCINA NATURALNA z DALEKIEGO WSCHODU

AKUPUNKTURA - AKUPRESURA

LECZENIE SKUTECZNE
ul. Kąkic 2, tel. 423-53-53
Rej. pon., środa-piątek 15-18

Gabinet Stomatologiczny

Kraków, ul. Wielopole 9, tel. 423-16-87

- stomatologia zachowawcza
- protetyka w pełnym zakresie
- chirurgia (zabiegi w narkozie)
- ortodoncja (aparaty ruchome)

Możliwość kredytu na wykonanie usługi

PRODENT

os. Niepodległości 3 (pawilon)
czynne codziennie od godz. 10.00-18.00
soboty 10.00-14.00
• stomatologia • ortodoncja • protetyka
Informacja całodobowa 0601 50 28 35
30% zniżka emeryci i renciści

GABINET STOMATOLOGII RODZINNEJ „VITA-DENT”

na ul. Rusznikarską 24 (obok Giganta)
pon.-pt. w godz. 16⁰⁰ - 19⁰⁰
tel. 633-37-06

NOWA HUTA

SPECJALIŚCI CHOROBY WEWNĘTRZNYCH
USG ECHO
JAMY BRZUSZNEJ KARDIOGRAFIA TARCZYCY DOPPLEROWSKA
PLAC CENTRALNY-OS. CENTRUM E 15 (OBOK APTEKI) ☎ 644-10-49

Poradnia specjalistyczna abcMED

konsultacje
alergologiczna, pulmonologiczna, internistyczna, badania spirometryczne, testy skórne, inhalacje, immunoterapia
rejestracja czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 18
Kraków, ul. J. Lea 114, tel. 637 63 70
OSRODEK INFORMACJI MEDYCZNEJ DLA ALERGIKÓW
http://www.medinet.com.pl

STOMATOLOGIA PROTETYKA ORTODONCJA

BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM
UL. AUGUSTIAŃSKA 13
tel. 656-56-44

GABINET STOMATOLOGICZNY KRAKÓW, ul. ŁOBZOWSKA 35/2

pełen zakres usług stomatologicznych:
- lakowanie i lakierowanie zębów
- leczenie zębów w znieczuleniu
- materiały światłoutwardzalne
- korony porcelanowe
- protezy szkieletowe
Rejestracja telefoniczna:
tel. (012) 632-88-81,
0601-46-41-58, (012) 649-26-30

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA JUNIORDENT

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA, LECZENIE ZACHOWAWCZE, WAD ZGRZYU, CHIRURGIA, PARODONTOLOGIA, LOGOPEDA
RENTGEN, NARKOZY
KONSULTACJE PROFESORSKIE
Kraków, Pl. Matejki 8, II p., tel. 422-78-51,
421-72-24 pon.-pt. 9-19, sob 9-14

APARATY SŁUCHOWE

tel. 422-22-91
tel./fax 422-52-13
31-025 Kraków
ul. M. C. Skłodowskiej 4
Najdłuższa tradycja • Najniższe ceny

ERGOMED

Kraków, ul. Rydlówka 8 (rondo Mateczny, Krakowskie Uzdrawiska)
pn.-pt. godz. 8⁰⁰ - 16⁰⁰
tel. 269-20-36

Szczepienia przeciwko grypie

również na terenie zakładu pracy
• Badania okresowe pracowników

NAPRAWA PROTEZ

na poczekaniu
korony, mosty z porcelany.
PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.
Łokietka 13, 633-97-88.
8.30-20.00.

PORADNIA STOMATOLOGICZNA OS. WIDOK, TEL. 638-02-02

ul. Balicka 14 a (od ulicy Na Błonie)
Lekarze specjaliści w zakresie:
- stomatologii zachowawczej
- protetyki
- chirurgii
- ortodoncji
Bezpłatne porady, rentgen

Gabinet Stomatologiczny RATY

- stomatologia zachowawcza
- chirurgia
- nowoczesna protetyka

SUPERPROMOCJA !!!

ul. Dobrego Pasterza 16
pon-pt 9-19, tel. 412-32-03

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

APTEKA "Na Stawach" przyjmie magistra. /012/421-23-04, 0601-417-001. 564077

BLACHARZY, lakierników samochodowych zatrudnię. /012/425-95-02, 090-331-543. 563950

CYKLINIARZA zatrudnię. /012/643-29-40. 563763

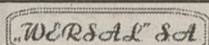
DO okularów przeciwsłonecznych. /012/422-51-98. 159278

DRUKARNIA zatrudni specjalistę do spraw marketingu z wieloletnim doświadczeniem w branży opakowań. Oferty nr D-4334, wraz z telefonem i opisem przebiegu pracy zawodowej prosimy kierować: Agencja Reklamowa "Domena" Kraków, ul. Józefińska 21/1. 563810

DYNAMICZNA szwajcarska firma zatrudni przedstawicieli handlowych. Atrakcyjne warunki placowe, praca dodatkowa lub stała, nienormowany czas pracy. Spotkanie 21 września godz. 16.00. Kraków, ul. Kościuszki 35, sala szkoleniowa III piętro. Uwaga! Ograniczona ilość miejsc. 563911

FIRMA zatrudni murarzy- tynkarzy, ślusarzy-spawaczy od zaraz. /012/648-39-06. 564128

HURTOWNIA AGD zatrudni kierowców, wymagania: praktyka, niekaralność, prawo jazdy kat. B.C. 0601-52-45-85 (9.00-16.00). 564089

Oddział w Krakowie zatrudni

PRZEDSTAWICIELI HANDLOWYCH

chętnie ze znajomością rynku piwa i napojów. Wymagana dyspozycyjność, komunikatywność i chęć podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Zapewniamy konkurencyjne wynagrodzenie i samochód służbowy.

Oferty zawierające c.v. i list motywacyjny prosimy kierować na adres: Kraków, ul. Wielicka 44c lub kontakt telefoniczny z kierownikiem Adamem Muchą, tel. 655-43-19, 655-28-57. 4631K

HURTOWNIA AGD zatrudni magazyniera, wymagania: ogólna sprawność fizyczna, komunikatywność. 0601-52-45-85 (9.00-16.00). 564094

HURTOWNIA AGD zatrudni księgową i główną księgową, wymagania: minimum 3-letnie doświadczenie, mile widziane uprawnienia ministerialne, znajomość bieżących przepisów. 0601-52-45-85 (9.00-16.00). 564096

LAKIERNIKA oraz pomocnika z praktyką. /012/425-74-46. 564268

MURARZY, tynkarzy, zbrojarzy oraz monterów suchych tynków (z praktyką na zachodzie) /012/648-94-09 po 20.00. 564388

PRZYJMĘ ekspedientkę do sklepu ogólnospożywczego. /012/644-07-29. 564329

PRZYJMĘ krawcową na 1/2 etatu, zlecę chałupnictwo. 0601-52-02-74. 564049

PRZYJMĘ panią do dzieci, 2 godz. dziennie 15.00-17.00, Olsza. /012/413-65-13. 160132

SOLIDNA brygadę do docieplania, szpachlarzy, zatrudnię. 0602-281-236, 041/303-15-62. 160154

TYNKARZ. /012/634-17-03. 563913

USA - zatrudnimy pracowników przy sprzątaniu w USA. Zgłoszenia /012/646-38-67, 646-35-40. 564413

ZAKŁAD pracy chronionej zatrudni od zaraz pielęgniarkę. /012/278-52-17, 278-54-01. 563801

ZATRUDNIĘ cykliniarza. /012/643-11-59. 563765

ZATRUDNIĘ panią do lat 30. 0501-430-480. 564415

ZATRUDNIĘ samodzielnego blacharza samochodowego. /012/2850-436. 564015

Nauka

ANGIELSKI, HISTORIA, WOS

Dzięki firmie „KOREPETYTOR” zdasz pozytywnie maturę i na studia. Przygotują Cię do egzaminów nauczyciele z liceów i UJ. Zajęcia grupowe tylko 6,50 zł/godz. (soboty) oraz indywidualne.

Zapraszamy!

Informacje i zapisy tel. (012) 422-96-63, (012) 636-36-43

OŚRODEK PRAW CZŁOWIEKA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

30-033 Kraków, pl. Inwalidów 4, tel. 633-37-96

ogłasza nabór na bezpłatny

KURS PRAW CZŁOWIEKA DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ŚREDNICH X 98 - VI 99

(możliwość wyboru zajęć w j. angielskim)

Termin składania ankiet zgłoszeniowych (dostępnych w Ośrodku i sekretariatach krakowskich szkół średnich) upływa 25 września br.

FORTEPIAN. /012/637-38-69. 160002

MATEMATYKA. /012/648-43-68. 564021

PUDELEK piękny, miniaturka. /012/647-19-75. 563731

SZCZENIAKI pekińczyki albinosy sprzedam. /012/658-04-16. 563699

Motoryzacyjne

ALFA Romeo 146, 1995, 30.500 zł. /012/648-73-33. 160094

AUTA powypadkowe kupię. (012)645-03-72. 560160

FAVORIT sprzedam. /012/274-17-27. 564208

FIAT 126p nie rejestrowany sprzedam. Tel./014/24-08-37,602-73-68-01. 564374

FIAT Ducato, diesel, silnik + podzespoły /012/22-16-262. 563815

FORD Sierra, 2.3D, 1984, 5.500 zł. /012/28-16-254, 28-16-760. 564468

FORD Sierra 4x 4 WD, 1987, 2.800 poj., klimatyzacja, ABS. /012/278-53-11. 564436

FSO, 126p, Poloneza, Caro kupię. /012/647-57-93. 563760

GOLF IV 1.6, srebrny, nowy, sprzedam. /012/635-12-05. 160120

MERCEDES 230E - 1982, na części sprzedam. /012/267-66-86. 564333

PASSAT GT kombi, 1991, 65.000. Pełne wyposażenie. /012/645-18-48. 564424

POLONEZ Caro, grudzień 1992, tanio sprzedam (6.900 zł). /012/28-16-270. 564467

SKRZYNIA 6 z półbiegami "91". /012/22-16-262. 563823

SPRZEDAM Opel Omega 2.3D, kolor wiśni, rok produkcji 1992. Cena 22.500 zł. Tel. 0601 524632 564395

SPRZEDAM udziały w autosystemie. /018/337-38-37. 563343

STEYR nowy, kompletny silnik 160 KM + skrzynia. /017/22-16-262. 563820

ŚWIADKÓW wypadku samochodowego, środa 16.09.98, m-y 20.30-21.00 na ul. Bora Komorowskiego przed skrzyżowaniem w stronę Tysiąclecia, proszę o kontakt. /012/645-80-56, całą dobę. Nagroda. 564385

VW Passat, 1991, 2.000, wtrysk, centralny zamek ABS, cena do uzgodnienia. /012/278-53-11. 564430

Lokale

A. Do wynajęcia mieszkania. /012/278-19-28. 563464

BRZEG! Mieszkanie komunalne 47 m² 3 pokoje, komfort zamieni na dowolną miejscowość w Małopolsce. Skrytka pocztowa 16 "Ranczo", 33-110 Tarnów 2. 563809

CENTRUM -udziały w kamienicach z wolnymi mieszkaniami 65 m² i 120 m² sprzedamy. (012)421-77-11. 560469

DO wynajęcia dwupokojowe 37 m², odnowione, umeblowane, os. Dąbie, chętnie firmie. /012/637-08-95 wieczorem. 160105

DO wynajęcia mieszkania poszukuję. /012/278-19-28. 563462

DWUPOKOJOWE do wynajęcia. /012/388-44-38. 563390

KUPIĘ dwupokojowe. /012/636-78-70. 564170

MIESZKANIE 2-pokojowe studentkom wynajmę. /012/647-05-02 wieczorem. 564030

PAWILON handlowy "Krysztalowa" stoiska do wynajęcia. Tel. /012/658-45-48, 655-38-51. 563568

POSZUKUJĘ mieszkania do remontu, ok. 60 m², na rok. /012/411-97-92 wieczorem. 160155

POSZUKUJĘ samodzielnego mieszkania dla 2 studentów. (041)38-624-56. 564099

SPRZEDAM 130 m², hipoteczne, po Remoncie, II piętro, pl. Inwalidów. /012/632-72-17, /012/267-58-48. 563944

SPRZEDAM 70 m², hipoteczne, II piętro, okolice Karmelickiej. /012/632-72-17, /012/267-58-48. 563953

SPRZEDAM garsonierę, Olsza lub zamienię na inne oraz zamienię pokój + kuchnia na dwa pokoje. /012/411-00-92. 564457

SPRZEDAM lokal użytkowy, 80, 100, 150 m², okolice Karmelickiej. /012/632-72-17, /012/267-58-48. 563965

SZUKAM współlokatorki na mieszkanie studenckie (Śródmieście). /012/273-16-78. 159281

WYNAJMĘ 2-pokojowe (Wola Duchacka). Tel. /012/637-73-46. 160069

WYNAJMĘ 3-pokojowe; wyremontowane, umeblowane, telefon, Bronowice Nowe. /012/423-7983. 564129

ZAMIENIĘ 3-pokojowe 54 m² na większe lub sprzedam. /012/415-67-44 po 19.00. 563529

SPRZEDAM działkę budowlaną 9 arów, Bieżanów, Sucharskiego 90. /012/6541-541. 563240

SPRZEDAM działkę budowlaną 3,5 a. /012/654-74-18. 563617

Usługi

FLIZOWANIE, marmury, schody, posadzki. /012/645-60-23. 564335

Usługi budowlane

WSZELKIE remonty na raty. 0501-420-395. 159913

Różne

DOMOWE dobre obiady. Tel. /012/425-12-25. 159935

NAGRODA za wskazanie miejsca postoju Mercedes 240 diesel, jasnoniebieski. KKR 7652. /012/655-14-49. 56332

Nieruchomości

BIELANY, działkę budowlaną 5 arów sprzedam. /012/655-85-83. 563556

KUPIĘ dom: Olsza, Oficerskie. /012/425-25-17, 0602-24-97-97. 159774

POSZUKUJĘ do wynajęcia domu blisko Krakowa. /012/278-19-28. 563465

Różne

Kierownik Urzędu Rejonowego w Nowym Targu

ogłasza PISEMNY PRZETARG NIEOGRANICZONY - OFERTOWY

na dzierżawę nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa

Przedmiot przetargu stanowi:

- Nieruchomość** oznaczona jako działka ewid. nr 5361/8 o pow. 6,4780 ha, położona w Krauszowie gm, Nowy Targ, objęta księgą wieczystą nr 33267 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Nowym Targu Wydział V Ksiąg Wieczystych.
- Opis nieruchomości:** Nieruchomość stanowi tzw. trzeci staw w Krauszowie (pod Długopolem).
- Przeznaczenie nieruchomości w planie miejscowym i sposób jej zagospodarowania:** Teren o symbolu A12ZP - tereny zieleni urządzonej przeznaczone dla realizacji urządzeń rekreacyjnych w zieleni. Sposób korzystania, realizacja urządzeń oraz zagospodarowanie zgodnie z przeznaczeniem w planie zagospodarowania przestrzennego.
- Termin zagospodarowania:** - rozpoczęcie - 1 października 1999 r. - zakończenie - 1 października 2001 r.
- Wysokość opłat z tytułu dzierżawy:** Zostanie ustalona na podstawie złożonych ofert.
- Termin wnoszenia opłat z tytułu dzierżawy:** Do dnia 10. każdego miesiąca.
- Zasady aktualizacji opłat:** Wysokość czynszu dzierżawnego waloryzowana w czasie obowiązywania umowy zgodnie ze wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanym przez GUS.
- Pisemne oferty** w zaklejonych kopertach z dopiskiem „Przetarg” należy składać w sekretariacie Urzędu Rejonowego w Nowym Targu przy al. Tysiąclecia 35, pokój nr 8, I piętro, najpóźniej na 3 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, tj. do dnia 5 października 1998 r.
- Oferta powinna zawierać:** a) imię, nazwisko i adres oferenta lub nazwę albo firmę oraz siedzibę, jeżeli oferentem jest osoba prawna, b) datę sporządzenia oferty, c) oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń, d) proponowane stawki czynszu dzierżawnego oraz okres dzierżawy e) oferowany sposób realizacji warunków przetargu. Do oferty należy dołączyć dowód wpłacenia wadium.

Dni Otwartych Drzwi

na 100-lecie

RENAULT

urodzinowe ceny

18 - 20.09

Renault zaprasza na urodziny. W świątecznym menu nowe Clio, nowe Twingo i Laguna. Na deser wybrane modele Renault w urodzinowych cenach. Sympatyczna atmosfera i dobra zabawa gwarantowane.

Autoryzowany Partner Renault zaprasza:

MARIAN BIEŃ & PIOTR SKALSKI s.c.
31-357 Kraków, ul. Conrada 45
 (vis á vis Makro & J. Cash)
 dział sprzedaży - tel. 423-79-17
 dział części zamiennych - tel. 423-78-49
 serwis - tel. 423-77-49
 Salon czynny w godz. 10-18.

ROZCZYNI KREDYTU 11% 86

RENAULT Assistance 24h

Sto lat Renault. Siła wieku, moc ponytów

RENAULT TO PEENIA ŻYCIA

PROMOCJA JESIEŃ - ZIMA

PROMOCJA JESIEŃ - ZIMA

KIERMASZ OBUWIA

Adresy sklepów:

Kraków, ul. Powstańców 127	Tarnów, ul. Wałowa 15
Kraków, ul. Kalwaryjska 16	Jasło, ul. Kościuszki 29
Kraków, ul. Długa 84	DH „Europa”
Kraków, ul. Karmelicka 28	Bochnia, ul. Kraszewskiego 14
Kraków, ul. Wielopole 20	Krosno, ul. Słowackiego 16
Kraków, ul. Krakowska 10	Brzesko, ul. Głowackiego 16
	Chorzów-Batory, ul. Armii Krajowej 53A
	Chorzów, ul. Mielęckiego 47

OKAZJA!

Kupno

KASA pancerna. /012/422-97-31 po 20.00. 564050

Sprzedaz

AGREGAT 37 KW, Renault Trafic 1986, silosy paszowe, betoniarka 250. Tel./017/871-60-82. 564438

ANTYKI, kopie, drzwi stylowe. /012/274-77-61 po 20.00. 563483

KOMPLET wycoczynkowy skórzany na stelarzu drewnianym, meblówka stylizowana. 0501-18-26-97. 564068

OLEJ OPAŁOWY EKOTERM

Sprzedaz, dowóz cysterną tel. (0-12) 272-08-84 tel./fax: (012) 272-16-77 0929 r

MEBLE kuchenne niemieckie, używane, z obudowanym sprzętem AGD. 0501-18-26-97. 564069

NUMER telefonu. 0601-46-76-54. 564140

SALONIK wiedeński z XIX wieku. /012/413-17-30, 012/644-68-26. 159857

TONĘ odzieży sortowanej 3 zł /kg. /012/656-57-99. 563622

WYPRZEDAŻ wełny mineralnej Gullifiber, rewelacyjne ceny, rachunki, tel. /012/387-11-48.

ZACHODNIE meble używane, pawilon MIX, Makuszyńskiego 4. 0501-18-26-97. 564063

Zwierzaki

JAMNICZKI długowłose, miniatury, rodowodowe, sprzedam. /012/421-10-93, 012/423-65-66. 563338

Mgr. Leszkowi

i

mgr Barbarze Mirkom

wyrazy serdecznego i szczerego współczucia
z powodu śmierci
MATKI i TEŚCIOWEJ - IRENY MIRKOWEJ

składają

Nauczyciele i Pracownicy
Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Fryderyka Chopina w Nowym Sączu

Wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci MATKI

Koledze

Kazimierzowi Miśtakowi

składają

Oldboje Borku
Działacze
i Zawodnicy KS Borek

Panu

Aleksandrowi Kańce

Dyrektorowi Handlowemu
wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci OJCA
składają

Zarząd, Kierownictwo i Pracownicy
Zakładów Chemicznych „Alwernia” S.A.

Pani Prezes

Marii Pyziak

szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci MĘŻA
składają

Zarząd, Rada Nadzorcza
oraz Pracownicy
zatrudnieni w GTSS

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12.09.1998 r.
zmarł po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 91

mgr inż. CZESŁAW HAKIEL

długoletni adiunkt Akademii Górniczo-Hutniczej,
pracownik Instytutu Geologicznego w Krakowie,
Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach,
odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski,
oraz Krzyżem „Polonia Restituta”.

Pogrzeb odbył się dn. 15.09.98 r. w Makowie Podhalańskim,
o czym zawiadamia pogrążona w żalu

Rodzina

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 16 września 1998 r. nagle
zasnął w Panu, w wieku 86 lat, ukochany Ojciec, Dziadek i Pradziadek

ś t p

ANTONI KOZIEŁ

Żołnierz Września, Weteran walk o niepodległość,
odznaczony Krzyżem Armii Krajowej i medalem „Za udział w wojnie
obronnej 1939 r.”, zapalony działkowiec, odznaczony Złotą Odznaką
Działkowca, były długoletni pracownik Przedsiębiorstwa Przemysłu
Mięsnego w Krakowie, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi
i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Nabożeństwo odbędzie się w dniu 21 września 1998 r.
(w poniedziałek) o godz. 14.00 w kaplicy na cmentarzu Salwatorskim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku do grobowca rodzinnego,
o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Synowie z Rodzinami

Wszystkim Lekarzom, którzy ratowali życie mojego ukochanego MĘŻA
ś t p

JACKA MARIII NEUMANNA

oraz całemu Personelowi Medycznemu Oddziału Intensywnej Tera-
pii I Katedry Chirurgii Collegium Medicum UJ
składam serdeczne podziękowania za bezinteresowną opiekę,
okazaną życzliwość i serce

Maria Pikulska - Neumann

Wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci MATKI
Panu

prof. dr. hab. Stanisławowi Juchnowiczowi

składają

Zarząd oraz Koleżanki i Koledzy
z Polskiego Klubu Ekologicznego

ś t p

prof. dr. hab. inż.
WIESŁAW BIAŁOWĄS

najukochańszy Mąż, Ojciec, Brat,
przeżywszy lat 67, po krótkiej i ciężkiej chorobie,
opatrzonej św. Sakramentami zmarł dnia 15 września 1998 r.
Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym odprawione zostanie
we wtorek, dnia 22 września 1998 r. o godz. 10.00
w kościele św. Franciszka, ul. Ojcowska 1,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku
na cmentarz w Bronowicach - Pasternik,
o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku i żalu

Żona, Syn i Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy,
że w dniu 14 września 1998 roku, odeszła na zawsze
ukochana Żona

ś t p

IRENA ZIELENIEWSKA
z domu Zarzycka

były długoletni redaktor
Państwowego Wydawnictwa Naukowego w Krakowie.
Uroczystości żałobne odbędą się w poniedziałek, dnia 21 września
1998 roku o godzinie 10.20 w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi złożenie prochów w grobowcu rodzinnym.

Pogrążeni w głębokiej żałobie

Mąż, Rodzina i Grono Przyjaciół

Drożej Koleżance, Pani

Danucie Olejnik

serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci MATKI
składają

Zarząd „METALODLEW” S.A.
oraz Koleżanki i Koledzy

Pani

Alinie Żebrowskiej

wyrazy głębokiego współczucia w powdu śmierci MĘŻA
składają

Kierownik I Kliniki Chorób Dzieci
Dziecięcego Szpitala Klinicznego
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie wraz z Zespołem

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 września 1998 r.
zmarł nagle w wieku 53 lat,
nasz Najukochańszy Mąż, Tatusz, Dziadzius i Brat

ś t p

EDWARD SARNA

Msza święta żałobna odprawiona zostanie w poniedziałek,
dnia 21 września, godz. 13.40
w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pogrążeni w smutku

Żona, Córki, Syn,
Zięciowie, Wnuki i Rodzina

Pogrążeni w głębokim smutku zawiadamiamy,
że w dniu 16 września 1998 roku zginął tragicznie,
wspaniały Kolega, Przyjaciel

ś t p

ROBERT CHLIPAŁA

Rodzinnie Zmarłego, łącząc się w ból,
wyrazy głębokiego współczucia

składają

Koleżanki i Koledzy
z MAAR & COM w Krakowie

Pracownicy i Dyrekcja Hotelu Forum w Krakowie
z wielkim smutkiem zawiadamiają o śmierci

BOLESŁAWA KOSOWSKIEGO,

wieloletniego pracownika hotelu.
W osobie Bolesława odszedł wspaniały organizator i Kolega.
Cześć Jego pamięci!
Rodzinie i Krewnym składamy kondolencje
oraz wyrazy głębokiego współczucia.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że nabożeństwo żałobne
zmarłego tragicznie

ś t p

ROBERTA CHLIPAŁY

odprawione zostanie na cmentarzu Piaski Wielkie,
dnia 21 września o godz. 16.00.
Pogrążona w głębokim smutku

Rodzina

ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport
krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań,
również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

ZAKŁADY
POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 41 7.00 - 16.00, święta 8.00 - 14.00 tel. 411-47-76
cm. Grębałów 7.30 - 15.30, sobota 8.00 - 14.00 tel. 645-31-61
ul. Reduty, obok cmentarza Batowice, całą dobę
również w niedziele i święta, tel. 411-35-26
cm. Podgórze 7.30 - 15.30, tel. 656-55-11

BEZGOTÓWKOWE USŁUGI POGRZEBOWE
w ramach zasiłków ZUS, KRUS i inne

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien
obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny,
kremacja, wieńce, nekrolog, formalności w USC.

CAŁODOBOWY PRZEWÓZ Z MIESZKAŃ
także w soboty i święta

☎ 411-45-02,

☎ 411-45-04

W pierwszą rocznicę śmierci

śp. DANIELI BARSZCZ

wieloletniego pracownika Służby Zdrowia zostanie odprawiona w Jej intencji msza
święta w kościele pod wezwaniem Trójcy Świętej oo. Dominikanów,
w kaplicy M.B. Różańcowej, w Krakowie przy ul. Stolarskiej 12,
w dniu 21 września 1998 r. o godz. 7.00 rano oraz w rocznicę pogrzebu, w dniu
1 października br. o godz. 20.00 w kościele Misjonarzy Salejczyków pw. św. Norberta
w Krakowie przy ul. Wiślniej 11, na które życzliwych Jej pamięci zapraszają

Mąż, Córki - Rodzina

Różne

MEDYCZNA REWELACJA GRECIAN 2000 już w Polsce
FORMUŁA PRZECIW SIWYM WŁOSOM
 przywracająca im naturalny właściwy kolor z siwego przez jasny do przeciętnego, po ciemny.
 GRECIAN 2000 PRZYWRACA DAWNY KOLOR WŁOSOM przez wzajemne oddziaływanie z naturalnymi proteinami, uaktywniając je w cebulkach włosowych. Wzmacnia włosy, przeciwdziała przetłuszczaniu. Posiada atest Państwowego Zakładu Higieny.
 Producent: Anglia. Sprzedaż: F.H.U. „Remi-Dekor”, Kraków, ul. Starowiślna 25, tel./fax 422-50-00.

Czy chcesz pracować w „Dzienniku Polskim”?

Jako dziennikarz, korespondent, akwizytor biura ogłoszeń, specjalista ds. marketingu i promocji. Na Podhalu, Podtatrze, w Zakopanem, Nowym Targu, Rabce, Suchoj Beskidzkiej, Mszanie Dolnej, ale także w Limanowej, Krynicy i Gorlicach.
 Czekamy na twoją ofertę zawierającą krótki życiorys, referencje, w przypadku dziennikarza - kserokopie opublikowanych kilku - kilkunastu tekstów. Wymagania: wiek do 35 lat, wykształcenie (najlepiej) wyższe (studenci - zwłaszcza dziennikarstwa - mile widziani), umiejętność obsługi komputera.
 Predyspozycje: łatwość nawiązywania kontaktów z ludźmi, pozytywne myślenie.
 Pisemne oferty prosimy kierować na adres: Oddział „Dziennika Polskiego” w Nowym Sączu, ul. Narutowicza 6, 33-300 Nowy Sącz, tel. 018/443-54-78, 443-54-49.

Zapraszamy. Szansę mają tylko najlepsi!

Dyrekcja
XXXII Liceum Ogólnokształcącego
 w Krakowie, al. Skrzyneckiego 12
zatrudni nauczyciela języka angielskiego.
 Blższe informacje w sekretariacie, tel. 266-70-67.

Ba/98/ne

group 4
 Group 4 Polska Sp. J. V.
 JEDNA Z NAJWIĘKSZYCH FIRM OCHRONY W POLSCE
 zatrudni
DYREKTORA BIURA REGIONALNEGO W KRAKOWIE
 WYMAGANIA:
 • Wiek 30 - 45 lat
 • Mile widziana znajomość j. angielskiego
 • Doświadczenie na kierowniczych stanowiskach, niekoniecznie w branży ochroniarskiej.
 Zgłoszenia pisemne składać na adres firmy:
 01-918 Warszawa, ul. Nocznickiego 33 Fax 022 834 44 05

KARCZMA BARANÓWKA
 * noclegi * wyżywienie
 * jazda konna * ceny atrakcyjne
 Jurków k. Tymbarku
 Tel. (018) 337-83-11 wew. 409

249777

UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
SZKOŁA LETNIA KULTURY I JĘZYKA POLSKIEGO
 zaprasza do udziału w sześciotygodniowym kursie
JĘZYK POLSKI DLA OBCOKRAJOWCÓW
POLISH FOR FOREIGNERS
48 HOURS/GODZIN JĘZYKA POLSKIEGO.
 Miejsce: centrum Krakowa - ul. Garbarska 7A.
 Termin: 21 września - 29 października.
 Kursy prowadzą pracownicy nauki UJ.
 Wydajemy świadectwa (transcripts of studies).
 Informacje i zapisy: godz. 9 - 14, ul. Garbarska 7a, tel. 421-36-92, fax 422-77-01

Oferta dla firm
OGŁOSZENIA NA TELEFON!
 Chcesz zamieścić reklamę w „Dzienniku Polskim”
 — zadzwoń:
tel. 411-20-88, 422-75-88
w. 153, 135, 143
tel./fax 422-03-32
 w godz. 10-15.
 Przedstawiciel Działu Sprzedaży Reklam poinformuje, doradzi, przyjedzie do firmy. Oferta dotyczy tylko ogłoszeń ramkowych

Pamiętaj!
 Ogłoszenie w „Dzienniku Polskim”, to ogłoszenie skuteczne!

ADMINISTRACJA DOMU TECHNIKA RADY FSNT NOT W KRAKOWIE
 oferuje
 • wynajem sal wyposażonych w nagłośnienie,
 • sprzęt audiowizualny wysokiej klasy,
 • możliwość organizacji sympozjów, narad, konferencji, szkoleń, wystaw itp.
 • korzystanie z usług gastronomicznych na miejscu
 DOGODNA LOKALIZACJA W CENTRUM MIASTA
ATRAKCYJNE CENY!
 INFORMACJE I ZGŁOSZENIA:
 31-113 KRAKÓW, ul. STRASZEWSKIEGO 28
 tel./fax 422-59-10

LINIA SERC®
 ZAWRZYJ NOWE ZNAJOMOŚCI - MOŻE NA DŁUŻEJ!
 Bezpłatne nadawanie ogłoszeń!
 JAK ODPOWIEDZIEĆ, I JAK ODSŁUCHAĆ ODPOWIEDZI?
 (0-22) 629-95-70 0-700-71-631
 Codziennie. 8⁰⁰ - 21⁰⁰ 24 godziny na dobę!

Nadaj ogłoszenie - podyktuj treść, a otrzymasz numer skrytki głosowej do nagrania dodatkowych informacji, oraz tajny kod do odsłuchiwania nadanych do Ciebie wiadomości.
 Zadzwoń. (4.22 zł/min) Podaj numer skrytki głosowej (ogłoszenia) interesującego Cię anonsu. Komputer odtworzy żądane nagranie. Nagraj wiadomość. Ogłoszeniodawca nawiąże z Tobą kontakt.

Pani pozna Pana

- ♥ 29-letnia sympatyczna, krakowianka, wysoka, szczupła, pozna miłego, odpowiedzialnego kawalera z poczuciem humoru do lat 35, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:6923
- ♥ Poszukiwany wolny, wysoki, i inteligentny dżentelmen z Krakowa w wieku do 35 lat. Skrytka głosowa:6975
- ♥ Wesolia, sympatyczna, kobieca, zadbana 47-letnia, puszysta legniczanka pozna kulturalnego, sympatycznego Pana w stosownym wieku. Skrytka głosowa:7006
- ♥ Sympatyczna, wysoka i szczupła, jasnowłosa czterdziestolatka z Krakowa, wyższe wykształcenie pozna miłego Pana po studiach, do lat 50. Skrytka głosowa:7014
- ♥ Zgrabna, kobieca, 41-latką z Gliwic, wysoka z dużym poczuciem humoru, pozna wysokiego, interesującego Pana w stosownym wieku. Skrytka głosowa:7018
- ♥ Młoda, atrakcyjna blondynka, pogodna i optymistycznie nastawiona do życia, wychowująca samotnie dziecko pozna odpowiedniego mężczyznę z klasą, do lat 40. Kielce i Polska centralna. Skrytka głosowa:7037
- ♥ Interesująca 40-latką, wolna i zgrabna szatynka, pozna taktownego, zaradnego i wysokiego Pana z województwa katowickiego, na dłużej albo na zawsze. Skrytka głosowa:7038
- ♥ Zmysłowa, atrakcyjna, bardzo, elegancka, ładna, szczupła blondynka pozna Pana w wieku 35-45 lat, równie eleganckiego, przystojnego, wysportowanego, wolnego dżentelmena z Krakowa. Skrytka głosowa:7042
- ♥ Atrakcyjna brunetka, lat 32, jedno dziecko, pozna wysokiego, uczciwego Pana, który się nami zaopiekuje. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:7021
- ♥ Wdowa, 42 lata, pracująca, M3, pozna wysokiego mężczyznę, poważnie traktującego życie, zainteresowanego trwałym związkiem. Skrytka głosowa:7051
- ♥ Panna z dzieckiem, 24 lata, 170 cm, pozna wyższego od siebie, sympatycznego, kulturalnego Pana bez nałogów, z Krakowa lub okolic w wieku 25-32 lat. Skrytka głosowa:6680
- ♥ Wolna, lat 39, miła, szczupła, bez nałogów, domatorka, język niemiecki, dwoje dzieci 12 i 16 lat, poślubi Pana w wieku do 49 lat z Niemiec najchętniej z miasta Ludwigshafen. Skrytka głosowa:6694
- ♥ Wolna 56-letnia krakowianka, wykształcona, wzrost średnie, niezależna finansowo, pozna samotnego Pana bez zobowiązań, bez problemów finansowych, w wieku 55-62 lata. Skrytka głosowa:6732
- ♥ Uczciwego, kulturalnego, sympatycznego, wysokiego Pana w wieku 30-45 lat, najchętniej z katowickiego lub okolic, pozna ładną, szczupłą, kulturalną Pani. Żonaci wykluczeni. Skrytka głosowa:6799
- ♥ 40-latką, brunetką, elegancką, niezależną pozna przystojnego Pana. Skrytka głosowa:6817
- ♥ 27-letnia panna, szatynka, o niebieskich oczach, czująca się samotnie, pozna kulturalnego chłopaka w wieku 26 do 30 lat, poważnie myślącego o życiu. Województwo katowickie. Skrytka głosowa:6493
- ♥ Mam 170 cm wzrostu, 29 lat, lubię podróże, góry i sport, poznam wysokiego mężczyznę do 35 lat, poważnego, ale z poczuciem humoru. Skrytka głosowa:6499
- ♥ Rozwiedziona, atrakcyjna, 43 lata, wysoka, dobrze sytuowana, wykształcenie wyższe, pozna stosownego Pana w wieku do 55 lat z Tarnowa i okolic. Skrytka głosowa:6529
- ♥ Krakowianka, miła, niebrzydka, niezależna finansowo, w średnim wieku pozna przystojnego, wykształconego, zamożnego, z poczuciem humoru Pana do lat 60. Skrytka głosowa:6600
- ♥ Elegancka blondynka po 40, wesola, energiczna, kochająca muzykę, podróże i świat, wykształcona, wyższe wykształcenie, kulturalnego Pana do lat 45 z zachodniej Polski. Skrytka głosowa:6604
- ♥ Szalona krakowianka, 25/180/67, kochająca zwierzęta, zwłaszcza psy pozna miłego i kulturalnego Pana. Skrytka głosowa:6622
- ♥ Wdowa po 50-ku, szczupła blondynka pozna normalnego, przeciętnego mężczyznę do 60 lat. Skrytka głosowa:6605
- ♥ Panna z Kielc, 31/159, szczupła, spokojna niekonfliktowa pozna uczciwego Pana, spokojnego, który poważnie myśli o życiu. Skrytka głosowa:6631
- ♥ 38/170, lekko puszysta, z Lublina, własne mieszkanie, samodzielna, niezależna, domatorka pozna Pana opiekuńczego, wyrozumiałego, nienadużywającego alkoholu, lubiącego dzieci. Skrytka głosowa:6324
- ♥ Jestem sympatyczna, ładna, szczupła, mam 170 cm wzrostu, mieszkam w Katowicach poznam kulturalnego, uczciwego, rozsądnego Pana w wieku 30-45 lat. Skrytka głosowa:6338
- ♥ Nie mam nic prócz niespełnionych marzeń. Szukam zrównoważonego, wysokiego, wolnego Pana w wieku 29-35 lat, dla którego stałabym się przystojniwym pępkiem wszechświata. Skrytka głosowa:6343
- ♥ 23-latką, 164 cm wzrostu, trochę nieśmiałą, pozna Pana w wieku 23-28 lat, nieważny jest dla mnie wygląd liczy się serce. Województwo katowickie i ościennie. Skrytka głosowa:6364
- ♥ Jeżeli jesteś starszym, samotnym, mającym mężczyznę, szukającym ciepła i szczęścia to zadzwoń! Skrytka głosowa:6380
- ♥ Beata, 32 lata, ekonomistka, pozna mężczyznę z województwa katowickiego. Skrytka głosowa:6427
- ♥ Jeśli masz nie więcej niż 58 l, jesteś przystojnym, kulturalnym Panem z wyższym wykształceniem, dobrze sytuowanym, to czeka na Ciebie 50-letnia, zgrabna, wykształcona bielszczanka. Skrytka głosowa:6429
- ♥ Businesswoman, lat 35, doradca d/s wizerunku - z łodzi - pozna, pomoże wykreować wizerunek człowieka sukcesu - niewykluczona dłuższa przyjaźń. Skrytka głosowa:6413

Pan pozna Panią

- ♥ Szczupły, 38/174, lubiący turystykę i żeglarsstwo pozna niewysoką, skromną dziewczynę do lat 40 (uroda nie jest najważniejsza), która pragnie kochać i być kochaną. Skrytka głosowa:6877
- ♥ 21 lat, niezależny finansowo, bez zobowiązań pozna samotną Panią około lat 30, z Opola lub okolic. Tylko poważne oferty. Skrytka głosowa:6891
- ♥ Przystojny, 184/80, 26-letni, romantyk pozna szczupłą, atrakcyjną dziewczynę z Krakowa i okolic. Skrytka głosowa:6900
- ♥ 30/180/85 z Warszawy, wykształcenie średnie, sprzedawca, spokojny domator, bez nałogów, pozna na dobre i złe sympatyczną dziewczynę z mieszkaniem. Skrytka głosowa:6901
- ♥ 40-latek, pozna bezpruderyjną partnerkę. Skrytka głosowa:6974
- ♥ Kawaler lat 32, po studiach, niezależny finansowo, odpowiedzialny i czuły pozna ciemnoskórą Panią, niebrzydka i kobieca, pragnąca założyć szczęśliwą rodzinę. Cel matrymonialny. Skrytka głosowa:6987
- ♥ Przystojny brunet, lat 31, pozna zadbaną, elegancką Panią w wieku do 45 lat, chętnie puszysta, na dłużej, z województwa bielskiego lub ościennych. Skrytka głosowa:7069
- ♥ 31-letni blondyn, 175 cm, spokojny, bez nałogów, rozwiedziony, samochód, pozna kobietę o podobnych cechach, w odpowiednim wieku, może być z dzieckiem. Woj. bielskie. Skrytka głosowa:7071
- ♥ Reprezentacyjny 27-latek, 179 cm, pracujący, studia, pozna niezależną, wykształconą, niepalącą kobietę bez nadwagi, oczekującą spontanicznej, głębokiej przyjaźni. Polska południe. Skrytka głosowa:7087
- ♥ Bardzo spragniony miłości i ciepła, wysoki, po rozwodzie, czeka na telefon od miłej, wesołej, opiekuńczej dziewczyny. Kraków. Skrytka głosowa:6666
- ♥ 30-letni, sympatyczny i romantyczny Koziorożec, kawaler pozna Panią z okolic Krakowa. Skrytka głosowa:6687
- ♥ Prawnik niezależny finansowo, 34 lata, kawaler pozna wysoką, szczupłą, atrakcyjną dziewczynę do 28 lat, o gorącym sercu i kobiecych kształtach. Bielsko-Biała i okolice. Skrytka głosowa:6703
- ♥ Kawaler, 28 lat, z wyższym wykształceniem, trochę nieśmiały, krakowianin pozna inteligentną, niepalącą dziewczynę w celu zawarcia dłuższej przyjaźni i pozbycia się samotności. Skrytka głosowa:6714
- ♥ 40-letni człowiek, niezależny, finansowo, wrażliwy, wysportowany, kochający góry i narty, z dużym poczuciem humoru pozna Panią o podobnych cechach. Warszawa ale nie koniecznie. Wolny. Skrytka głosowa:6725
- ♥ Krakowianin, kawaler lat 37, 175 cm, wykształcenie wyższe, mieszkanie, samochód, stała praca, pozna Panią do lat 35, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:6734
- ♥ Cześć, mam na imię Janusz, mam 30 lat, jestem ze Szczecina. Czuję się bardzo samotny, chciałbym poznać dziewczynę, kobietę, z którą mógłbym porozmawiać i zaprzyjaźnić się. Skrytka głosowa:6736
- ♥ Kawaler lat 23, 168 cm wzrostu, pozna Panią z okolic Katowic, wiek 20-23 lata. Skrytka głosowa:6741
- ♥ Wolny lat 21, przystojny, miły, trochę nieśmiały pozna dziewczynę w wieku 18-30 lat. Skrytka głosowa:6768
- ♥ 31-letni, 190/82, rozwiedziony, jedno dziecko, pozna wysoką, kobieca dziewczynę, lubiącą porozmawiać i przytulić się. Województwo katowickie i ościennie. Skrytka głosowa:6769
- ♥ Prawnik z Warszawy, lat 51, średniego wzrostu, zabezpieczony finansowo, sympatyczny, pozna Panią (miejsce zamieszkania obojętne) stanu wolnego, do lat 47. Skrytka głosowa:6772
- ♥ Jestem średniego wzrostu, brunet, oczy niebieskie, dobrze zbudowany, lat 37, ustawiony finansowo z M. Poszukuję Pani 18-42 lat, cel natchmiastowo matrymonialny, Bielsko i ok. Skrytka głosowa:6788
- ♥ 49-latek, wysoki, wysportowany, brunet, wykształcenie wyższe, całkowicie niezależny, bez nałogów, katowiczanie pozna Panią, wyłącznie z wykształceniem wyższym, w odpowiednim wieku. Skrytka głosowa:6792
- ♥ 26-latek, pracujący student UJ, brunet, 182 cm, własne mieszkanie, pozna dziewczynę inteligentną i sympatyczną w wieku 19-26 lat z Krakowa, studiującą lub chcącą tu studiować. Skrytka głosowa:6812
- ♥ Szukam i znalazł nie mogę tej najważniejszej, jedynej, prawdziwej. Zadzwoń jeżeli masz 23-27 lat, doceniasz zachód słońca, drobny kwiat na łące, uśmiech i przyjaźń. Kraków. Skrytka głosowa:6825
- ♥ Kulturalny i reprezentacyjny, 26-latek szuka ładnej i wyjątkowej dziewczyny. Warszawa i okolice. Skrytka głosowa:6475
- ♥ 30-letni wysoki mężczyzna, pozna miłą, wartościową kobietę z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:6480
- ♥ Wolny 33/174/70 brunet, wykształcenie wyższe, stała praca, pozna zgrabną Panią do lat 30 ceniącą wierność i rodzinę, chętnie z mieszkaniem. Rybnik i okolice. Skrytka głosowa:6497
- ♥ Prawnik lat 52 z Warszawy, bez nałogów, pozna niebrzydka, miłą i niepalącą Panią w wieku do 55 lat. Skrytka głosowa:6608
- ♥ 22-letni krakowianin lubiący, turystykę górską i folklor gór (Podhale, Orawa, Spiz) pozna dziewczynę z Krakowa i okolic w wieku 18-25 lat w celu wspólnych wędrówek turystycznych. Skrytka głosowa:6611
- ♥ 23-letni brunet z Polski południowej, bez nałogów niezależny finansowo, pozna Panią w stosownym wieku. Cel matrymonialny. Skrytka głosowa:6621
- ♥ Mam 22 lata, 194 cm wzrostu, jestem blondynem niezależnym finansowo, lubię dobrą książkę oraz kobiety. Jeżeli jesteś atrakcyjną kobietą, wysoką i niezależną finansowo to zadzwoń. Skrytka głosowa:6630
- ♥ Miłość wzajemna, czy marzysz o niej? Szczupły 27-latek z Krakowa pozna kobietę z wyobraźnią i przede wszystkim, sercem. Brakuje mi tej jedynej. Skrytka głosowa:6647

Reklamy ogłoszenia

Praca

APTEKA zatrudni mgr farmacji. 012/657-75-29. 560896

ATRAKCYJNA, dochodowa (matura). Pon.-pt. 20.00-23.00. 012/65-65-428. 557978

3000 zł każdemu
za testowanie próbek produktów, urządzeń lub artykułów chemiczno-kosmetycznych. Towary po przetestowaniu pozostaną Państwa własnością.
Informacje: znaczek 5,95 zł
Agencja Pośrednictwa Reklamy
01-421 Warszawa 28, box 85

„AUTOSZYBY”. 012/636-17-30, Zygmuntowska. 159764

CHAŁUPNICTWO. 012/648-88-25, 012/643-63-84. 552481

DO kwiatarni, z praktyką. 012/266-80-78 wieczorem. 159779

FIRMA jubilersko - zegarmistrzowska zatrudni zegarmistrza do pracy w sklepie. 012/421-91-57, 10.00-18.00. 560346

FIRMA zatrudni cieśli, dekarzy, blacharzy, murarzy, robotników budowlanych, mogą być brygady lub firmy. 012/637-34-66. 558768

FIRMA zatrudni do rozprowadzania prospektów na 2 tygodnie. 012/632-83-37. 563139

FIRMA zatrudni główną księgową, kosztorysanta, operatora dźwigu 18 t. 012/637-10-70. 558767

FIRMA z branży spożywczej zatrudni przedstawiciela handlowego z samochodem (wiek do 30 lat). 0602-78-89-71. 159692

INSTRUKTORA(KE) tańca nowoczesnego zatrudnię. 035/643-39-93. 563134

LEKARZA stomatologa do współpracy przyjmę. 0602-257-615 po 17.00. 159719

MONTERÓW sufitów podwieszanych zatrudnię. 012/412-24-98. 561252

OSOBĘ do sprzątania, raz w tygodniu, w Libertowie. Oferty 562771 Kraków, Starowiślna 2. 562772

PRACA w sieci dystrybutorskiej, czas nieterminowany. 018/33-72-689, 20.00-22.00.563157

PROJEKTANTÓW do studia projektów mebli kuchennych zatrudni Salon Meblowy K' Witek. 012/637-92-73. 562374

PRZYJMĘ ekspedientkę do pracy w kiosku (mięso wędliny). Mile widziana praktyka, warunki bardzo dobre. 012/270-20-55 po 18.00. 562961

SPECJALISTÓW networkmarketingu, prowadzenie biur handlowych: Kraków, Nowy Sącz, Tarnów, Stalowa Wola. 0602-46-27-32. 560582

STOLARZY meblowych ze stażem pracy. 012/421-19-91 wew. 642, 0602-765-423. 562102

UCZCIWA rencistkę do sklepu spożywczego. Plac Imbramowski 140. 159817

ZATRUDNIĘ krawcowe. 012/656-39-58 / 12-14. 159289

ZATRUDNIĘ, sprzedaż precli, (chętnie emerytę). /012/656-01-83. 563027

Szukam pracy

BIEGLY francuski, podejmę pracę. 0601-97-04-57. 562237

BRYGADA tynkarzy gipsowych podejmę pracę. 0602-47-80-99. 561311

FIZYKOTERAPEUTKA podejmę pracę. 012/658-90-13. 159478

KIEROWCA A,B,C,D,E, 34 lata, staż, szuka dobrej, stałej pracy. 012/657-18-92, 0601-53-65-88. 561619

MŁODA poszukuje pracy. 012/649-51-85. 562416

PRACOWNIA projektowa przyjmie zlecenia, projekty architektury i wnętrz. 014/22-20-50. 561703

PRAWNIK poszukuje pracy. 012/632-68-97. 159082

UCZCIWA, kulturalna rencistka podejmie pracę po południu w handlu (nie spożywczy) lub inną pracę w sobotę, niedzielę (opieka, pomoc). 012/649-44-69. 159625

ZAOPIEKUJĘ się starszą osobą. 012/421-78-67 (18.00-19.00). 562442

46 lat, studia, doświadczenie: (handel, turystyka, zarządzanie). 012/267-22-65. 562384

Nauka

A. A. A. Szkoła kierowców. Rozpoczęcie 21.09.98 012/649-26-43, 0602-670-758. 562651

PROPHETE
Otwarte Centrum Lingwistyczne

31-136 Kraków
ul. Jana III Sobieskiego 5
tel. +12/632 92 19
tel. +12/632 86 29
tel./fax +12/632 86 31
zaprasza dorosłych i młodzież na

KURSY
ANGIELSKIEGO, NIEMIECKIEGO
oraz **POLSKIEGO**

w roku 1998/99

standardowy
132 godziny lekcyjne (3 semestry)
Koszt jednego semestru
(44 godz. lekc.) od 264 zł.

intensywny
132 godziny lekcyjne (6 tygodni)
Koszt 2 tygodni od 264 zł.

terminy do uzgodnienia telefonicznie
zapisy od 8.00 do 20.00

A. A. Szkoła kierowców. Rozpoczęcie 21.09.98 012/649-26-43, 0602-670-758. 560925

A. Kursy prawa jazdy. 012/413-85-34, 0501-188-079. 560511

AMERICAN Spoken English. 012/637-24-34. 557761

ANGIELSKI. 012/266-19-98. 560693

ANGIELSKI. 012/645-92-35 554161

ANGIELSKI. 0501-169-730. 557519

NOWOUCIE
CENTRUM KULTURY
Kraków, Aleja Jana Pawła II 232

ANGIELSKI * FRANCUSKI
NIEMIECKI * WŁOSKI
kursy przygotowawcze
Cambridge FCE, CAE, matura
rozpoczęcie zajęć 1 X 98
zadzwoń 644 09 39 zapytaj

ANGIELSKI, dzieci, Śródmieście. 012/421-21-33. 159045

ANGIELSKI, mgr, przygotowanie do egzaminów. 012/411-22-12. 158910

ANGIELSKI, praktyka. 012/267-11-83. 158248

ANGIELSKI z Anglikami: „Stairway School”. 012/422-18-36. 554985

EGZAMINY wstępne. Testy. Pracownicy nauki UJ. 012/415-14-98, 012/422-41-70. 157455

EKONOMISTA Policealne Studium ogłasza zapisy. 012/633-50-04, 616-74-54. 562641

FUNDACJA NKJO UJ
Kraków, ul. Kanonicza 14

KURSY JĘZYKOWE
- angielski
- niemiecki

tel. 422-79-55. 22328

FRANCUSKI. 012/425-86-20. 562280

FRANCUSKI, dzieci od 5 lat, młodzież, dorośli, przygotowanie do matury i DELF, komplety domowe, kursy dla firm; Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej. Kraków, Tomasz 1 /róg pl. Szczepańskiego, tel. 012/421-28-23 (12.00-17.00). 158777

FRANCUSKI, wszystkie poziomy. 0601-97-04-57. 562235

GITARA, lekcje. 012/636-72-65. 554290

HISTORIA. 012/657-24-07. 561815

KURS tańca. 012/634-44-25. 528535

KURSY angielskiego, niemieckiego. 012/413-85-34, 0501-188-079. 560512

SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH
LINGO
OGŁASZA ZAPISY NA KURSY
JĘZYKA ANGIELSKIEGO.

Wszystkie poziomy.
Doświadczeni lektorzy.
Konkurencyjne ceny.

Ul. Wielopole 3/3, tel. 012/429-30-50,
012/413-55-16, 0601 49-21-94.

KURSY przygotowawcze na studia medyczne, wykładowcy z Collegium Medicum UJ. 012/421-91-49. 559934

MATEMATYKA. 012/636-39-46. 158047

MATEMATYKA. 012/648-92-59. 556335

MATEMATYKA. 012/654-28-64. 159394

MATEMATYKA. 012/657-02-64. 561478

MATEMATYKA, fizyka, chemia. 012/642-17-91. 555909

MATEMATYKA, fizyka, chemia. /012/644-26-54. 558524

MATEMATYKA, fizyka, chemia. /012/421-05-75. 561020

MATEMATYKA, Krawczyk. 012/421-38-09. 558399

MATEMATYKA, niedrogo. 012/421-58-53. 555418

NAUCZYCIEL L0, fizyka, matematyka. 012/412-02-31. 158403

NAUKA jazdy „Codex”. 012/644-08-95, 012/648-79-62. 559224

NIEMIECKI. /012/634-29-75. 159390

NIEMIECKI. /012/6483-683. 562777

NIEMIECKI, germanistka, pedagog. 012/637-03-08. 159816

NIEMIECKI, studentka UJ. 012/658-05-46. 159268

ÓSMOKLASISTO! Kurs przygotowawczy do egzaminów wstępnych. Krakowskie Centrum Edukacyjne „Interprof”. 012/633-40-43. 159409

POLONIŚCI, każdy poziom. 012/647-52-04. 559504

POLSKI, każdy poziom. 012/412-02-31. 158404

PRAWO jazdy „Iskra”, ul. Łobzowska 20. 012/634-05-54, 012/637-59-78. 561342

PRAWO jazdy, Szlak 65/107 (012)632-29-18 557759

TANIEC. 0602-727-005. 555201

Matrymonialne

23-LATEK pozna dziewczynę poważnie myślącą o życiu. 090-360-847. 559293

Kupno

A. Skup, komis, RTV. (012)411-55-75. 556590

ANTYCZNE obrazy kupi Salon „Connaissance”, Rynek Główny 11. 012/421-02-34. 157314

ANTYKI, malarstwo dawne, rzeźby, porcelana, szkło, srebra, zegary itp. na aukcje w Warszawie przyjmuję Dom Aukcyjny „Rempex” przedstawicielstwo w Krakowie, ul. Jagiellońska 6a, tel. 012/421-88-62 czynne pon.-pt. 12.00-17.00. 153645

ANTYKI, obrazy, meble, srebra. 012/632-71-97, 012/647-80-50. 557397

GARAŻ blaszak używany kupię. 014/613-61-16. 563160

OBRAZY stare, srebra, meble stylowe, kupi pilnie „Antyk”, ul. Smoleńsk 22, tel. 012/422-26-32, 0601-51-13-32. Wycena, transport bezpłatnie. Pożyczamy pieniądze pod zastaw antyków. 158280

WIDÉOPROJEKTOR. 012/423-77-94. 158518

ZŁOM, makulatura. Sinoma, ul. Łowińskiego 9. 012/425-96-96. 154472

Sklepy

KSIĘGARNIA „Ekslibris”. Rydla 6. 546158

Sprzedaż

BRAMY przesuwane skrzydłowe - zdalnie otwierane ogrodzenia stylowe, balustrady. Tel. 018/26-77-084. 558053

FORTEPIAN. 012/655-30-67 wieczorem. 563002

GARAŻ, Chocimska, hipoteczny. 012/633-30-88 po 21.00. 562976

GILOTYNY. (014)26-84-19. 561282

GRIL gazowy do pieczenia kurczaków z przyczepą. 0602-44-06-38. 563166

GROBOWIEC, Rakowice, 4 miejsca sprzedam lub zamienię na małe mieszkanie. 012/285-07-83. 562395

GROBY, grobowce. Okazja! 012/421-38-41. 557088

IDEA - Centertel, promocja, sprzedaż, ul. Fell-cjanek 27 (róg Zwierzynieckiej). 012/422-29-35, 0501-607-727. 157681

KOMBAJN ziemniaczany produkcji niemieckiej, jednorzędowy, sprzedam. Tel. 077/113-225. 159553

MATERACE sprężynowe, piankowe, niskie ceny. Kraków, ul. Twardowskiego 16. 0601-450-899 (8.00-15.00), 012/267-46-65 (15.00-19.00). 558049

PARKIETY, mozaiki, schody; sprzedaż, montaż. 012/266-45-16. 562322

PODRĘCZNIKI. Rydla 6. 546157

PRZYCZEPA 5 ton rozsiwacz nawozów „Bak”. 014/791-383 po 16.00. 563168

PUSTAKI betonowe, żuźlowe tanio sprzedam w Swosowicach. 012/415-48-05 17.00-21.00. 562985

SOLARIUM dwupłytowe. 012/411-47-26. 562683

„SONY” kineskop. 012/422-95-23. 562480

SPRZEDAM ladę chłodniczą. Nowy Targ, Rynek 32. Tel. 018/266-73-00. 561323

STOŁY bilardowe. 0602-229-606. 159749

ŚWIERKI, 2 m. 012/654-70-35. 559749

TARCICA, więźby, foszty sezonowane. 012/273-17-75. 544845

TRZY miejsca w zabytkowym grobowcu przy kaplicy w Rakowicach. 012/644-78-60. 159315

WORKI foliowe. /012/657-95-84. 557322

ZESTAW barowy: frytkownica, patelnia do steków, podgrzewacz, ekspres do kawy. 0602-44-06-38. 563163

Z powodu wyjazdu sprzedam sklep, Kurdwanów. /047/63-15-76, 0601-82-11-34. 560402

Zwierzaki

DOBERMANY. (012)412-62-31. 562584

DOG niemieckie. 012/654-94-11. 159741

DOG niemieckie. 0602-529-145. 560616

OWCZARKI niemieckie, kuc szetlandzki. 012/415-36-79. 559854

ROTTWEILER, szczenięta bardzo dobre pochodzenie. /012/270-27-24. 561617

Motoryzacyjne

A. A. A. A. A. Auta powypadkowe. 090-271-549. 558857

A. A. A. A. A. Powypadkowe, osobowe, dostawcze. 0601-670-840. 558858

A. A. A. Auta po wypadku zdecydowanie kupię. 012/281-11-45, 0601-862-521. 561391

A. A. Auta powypadkowe zdecydowanie kupię. (012)645-03-72, 090-31-40-97. 560173

ALARM. Antynapad, blokady, immobilisery. Konopnickiej 82. 012/269-06-07 554274

ALARMY, haki holownicze. 012/632-78-16. 555095

ASTRA automatik, 1994, dodatki. 012/638-15-34 wieczorem. 159166

AUTA powypadkowe do remontu kupię. 090-615-163. 555508

AUTA powypadkowe, zniszczone, skorodowane. 090-267-238. 555509

AUTOGAZ. Cystersów 21. (012)413-88-21. 558581

AUTOGAZ (012)412-57-05. 558583

AUTOGAZ, autoryzacja Daewoo Fiat. Montaż, raty, ul. Płazowska 22, 012/656-27-75. 561152

AUTOGAZ hurtownia montaż. 012/412-90-61. 554535

AUTOGAZ, raty, autoryzacja Daewoo, Fiat. Lindego 5. (012)423-76-44. 554570

AUTOKONSERWACJA Firma Zajęczkowski, autoryzacja Fiat, Daewoo. /012/648-66-44, /012/267-63-60. 560791

AUTOMATYCZNE sprzęgło dla inwalidów, montaż. 012/637-17-77, 0601-40-32-26. 158256

AUTOSZYBY. 012/266-52-20, Zakopiańska. 157712

AUTOSZYBY, szymbardachy, al. 29 Listopada, 012/413-10-27 całodobowy. 542149

BEZGOTÓWKOWE naprawy powypadkowe, płyta Autorobot. 012/657-76-76. 537101

BEZGOTÓWKOWO blacharstwo (płyta), lakiernictwo (komora), holowanie, ogledziny PZU, Warta. 012/425-22-11. 543775

CIĄGNIK U912, 1984 r. stan bdb, 19.000 zł. 014/45-25-06. 563167

CINQUENTO, Poloneza, 126p kupię. 012/285-93-86. 562128

ESPERO uszkodzone, sprzedam. 0601-25-01-37. 562518

FAVORITKĘ kupię. 012/274-18-10. 562109

DWUPOKOJOWE kupię, bez pośredników. 012/643-01-75, 090-378-144. 561821

ELEGANCKA garsoniera, balkon, Śródmieście, własnościową zamienię na 2-pokojowe nie własnościowe. Oferty 562188 Kraków, Starowiślna 2. 562192

GARSONIERĘ 29 m² (Huta), sprzedam, 60.000 zł. 012/656-15-21. 556744

JEDNOPOKOJOWE w Skawinie sprzedam. Pokój studentkom wynajmę. 012/429-26-60, 0601-406-478. 159739

KUPIĘ garaż w okolicy ul. Wileńskiej. 012/411-11-81. 159818

KUPIĘ pilnie mieszkanie zadłużone lub nie wykupione. Oferty 562181 Kraków, Starowiślna 2. 562181

KUPIĘ, wynajmę kiosk, lokal. 012/656-31-77. 563142

KWATERY. /012/657-55-18. 550275

LOKAL frontowy, okolice ulicy Krakowskiej, do wynajęcia. 012/425-25-17, 0602-24-97-97. 159770

LOKAL handlowo-usługowy (Śródmieście) parter, 100 m², witryny + 200 m² wysokie piwnice, do wynajęcia. 012/266-49-53. 159632

MIESZKANIA do wynajęcia. 012/414-28-56. 561075

NATYCHMIAST sprzedam trzypokojowe (Podwawelskie). 012/266-30-84. 159312

NOWY Sącz, sprzedam mieszkanie, nowe superkomfortowe, niezamieszkałe, 30 m², tel. 018/44-11-704. 562818

ODPOWIEDZIALNA studentka szuka mieszkania, pokoju. 015/832-25-18. 159821

PILNIE kupię 2-pokojowe (Kozłówek, Nowy Prokocim). 012/278-46-25. 560101

POSZUKUJEMY garsonier. 012/656-49-20. 556081

POSZUKUJEMY lokali sklepowych. (012) 656-49-20. 556131

POSZUKUJEMY mieszkań do wynajęcia. (012)656-49-20. 556132

POSZUKUJEMY mieszkań, domów, lokali. 012/ 654-19-59. 563159

POSZUKUJĘ do wynajęcia mieszkania, domu lub części, może być za Krakowem. 0601-48-68-98. 159507

POSZUKUJĘ do wynajęcia mieszkania, lokalu. 012/422-01-10. 561931

POSZUKUJĘ mieszkania w centrum, z telefonem. 012/422-18-36. 158947

POSZUKUJĘ mieszkania 2, 3-pokojowego. 012/266-01-51. 159769

POSZUKUJĘ pow. magazynowej o pow. 300 m². 012/412-19-43. 561249

PRZYJMĘ młodą, pracującą do komfortowego pokoju. 012/266-13-28. 159628

SPRZEDAM 3-pokojowe, 72-metrowe, telefon, Nowy Bieżanów. /012/658-31-17 wieczorem. 561331

SPRZEDAM mieszkanie własnościowe o pow. 58,2 m² (4 pokojowe, wc, balkon, IV piętro) ul. Sienkiewicza 4/10, Dębica, nr telefonu (014)68-12-331. 563155

SPRZEDAM trzypokojowe, 55 m². 012/657-43-08. 159593

WYNAJMĘ pół domu z ogrodem i garażem na osiedlu Oficerskim, superkomfort, umeblowane, telefon, telewizja satelitarna (bez pośredników). /012/422-17-60. 159721

ZAMIANY, Kielecka 6. 012/411-19-85. 560150

ZAMIENIĘ garsonierę (Przemyśl na Kraków). Tel. grzecznościowy 012/266-46-52 /15-16/. 159814

ZAMIENIĘ własnościowe pokój z kuchnią, 28 m², na 3, 4-pokojowe, własnościowe lub spółdzielcze, może być zadłużone. 012/415-39-13. 562703

2 pokoje, 4 studentkom niepalącym wynajmę 012/658-32-66 wieczorem. 562838

55 m² trzypokojowe (Widok), IV /IV, telefon, sprzedam. 012/654-91-42. 159562

DOM niezbyt duży w Krakowie lub obrzeżach, dwumieszkaniowy, widokowy, ewentualnie z ogródkiem, rozsądna cena, kupię. 012/644-26-84. 159215

DOM, Podgórze, Wola Duchacka (mogą być dwa mieszkania), 240.000 zł, sprzedamy. 012/425-25-17, 0602-24-97-97. 159778

DZIAŁKĘ budowlaną w północno - zachodnich okolicach Krakowa, prywatnie kupię. (012)413-05-22 (7.00-9.00). 561714

DZIAŁKĘ komercyjną 15,5 ara, obok stacji benzynowej w Skawinie, sprzedam. 012/276-22-20, 0601-43-51-20. 159643

DZIAŁKĘ, Podgórze, kupię. 012/657-62-62. 561473

KAMIENICĘ sprzedam. 012/429-24-21.559199

KUPIĘ dom do 400.000 zł. 012/425-25-17, 0602-24-97-97. 159772

KUPIĘ dom: Olsza, Oficerskie. 012/425-25-17, 0602-24-97-97. 159773

KUPIĘ dom w Krakowie, może być stan surowy zamknięty 200 m², 300.000 zł. 012/ 654-23-59 do 20.00. 562275

KUPIĘ mieszkanie/segment, 75 -200 m², północno -zachodni Kraków, wysoki standard, telefon. 012/413-28-74, 012/655-94-12. 159740

NOWY Sącz - okolice. Nowy dom o pow. 350m² sprzedam. 018/443-09-00 po 18.00. 561778

POSZUKUJEMY kamienicy. (012)656-49-20. 556133

SPRZEDAM 90 arów lasu z działką rekreacyjną. 012/38-95-484. 159415

SPRZEDAM atrakcyjną działkę w górach pod camping lub dom, uzbrojona, cena 2.000 zł/ ar. 0602-849-729. 562974

SPRZEDAM dom. 012/415-39-74. 560957

SPRZEDAM działkę budowlaną w Jordaniowie koło Rabki, około 2000 m². /071/720-951, /071/634-928. 159404

TANIO sprzedam działkę budowlaną w Stalowej Woli. (090)67-96-47. 562221

ZARZĄDZANIE nieruchomościami. 012/412-53-72. 155693

Zguby

INDEKS AGH, Sylwia Nowak. 562955

ZAGINĘŁO prawo wykonywania zawodu pielęgniarki Haliny Jabcoń, wydane: UW Katowice nr 4330, 25 VI 1984. 159464

Usługi

ALARMY. 012/269-06-07 554275

ALARMY solidnie. (012)415-53-65, 0601-400-867. 555419

ANTENY. (012)648-30-42. 558171

ANTENY. Alarmy. Bramofony. 0501-417-455. 561383

ANTYWŁAMANIA, tapicerka, kraty. 012/411-72-39, 0501-402-456. 557571

CYKLINOWANIA, układania. 012/643-29-40. 558337

CYKLINOWANIA, układanie. 012/643-11-59. 558340

CYKLINOWANIA, układanie, sprzedaż parkietu. 012/266-45-16. 562320

CYKLINOWANIE ekspresowe. 012/262-06-68. 562185

CYKLINOWANIE, układanie paneli, parkietu, filizowanie, gładź. 0603-276-555. 557883

CZYSZCZENIA. 012/412-72-58. Dywanów, tapicerki. 555757

CZYSZCZENIA. 012/647-90-83, dywany, tapicerki. 563156

CZYSZCZENIA 0602-66-90-79. Karcherem, tanio, solidnie „Active Clean”. 560360

CZYSZCZENIA 1,5 zł/ m². 090-325-772.559841

CZYSZCZENIA Karcherem. 012/4222-731 559342

CZYSZCZENIE 012/637-82-24, 0602-37-41-20 absolutnie tanio, dywanów, tapicerek Karcherem. 158975

DEZYNSEKCJA, deratyzacja, odgrzybianie. 012/654-50-73. 557896

ELEKTROINSTALACJE. 012/632-91-16.546398

ELEKTROINSTALACJE. 012/277-44-47.556336

ELEKTROINSTALACJE. 0601-48-01-62.556337

ELEKTROINSTALACJE, ogrzewania, przyłącza, remonty, awarie. 012/636-37-29, 0501-139-807. 559262

ELEKTROINSTALACYJNY zakład koncesjonowany. 0602-69-99-93. 562171

FLIZOWANIE. 012/649-86-83 po 18.00.561119

GAZ. A. Hydraulika. Piecyki. 012/425-90-57. 556620

HYDRAULIKA. /012/423-23-95. 555566

HYDRAULIKA. /012/658-31-21. 561511

HYDRAULIKA, instalacje miedziane. 0602-259-961. 158801

INSTALACJE sanitarne co, gaz, uprawnienia. 014/61-180-96, 61-281-72. 561429

KOMINKI. 012/425-58-63. 552568

KONTENEROWY wywóz gruzu, śmieci. 012/658-28-33, 090-37-33-00. 554514

KOPARKOŁADOWARKA, Białoruś, mikro-parka. 0602-51-62-42. 556170

KOSZENIE. (012)285-30-32. 557846

KRATY. /012/632-39-38. 546441

LODÓWKI. /012/423-21-09. 562364

MALOWANIE. /012/266-73-26. 158978

MALOWANIE. (012)641-24-64. 555421

MALOWANIE. Gładź. Lakierowanie. VAT. 012/637-23-52. 557515

MALOWANIE. Tapety natryskowe. 012/636-18-49, 090-26-97-28. 553763

MALOWANIE tapetowanie raufaza. (012) 658-76-47. 561415

MALOWANIE, tapetowanie, gładź. Solidnie. 012/657-58-10. 561880

NAPRAWA pralek. /012/649-19-80, 0602-29-32-42. 553951

NAPRAWA profesjonalna, dojazd gratis. RTV Sony, Sanyo. /012/285-92-75. 158647

NAPRAWA telewizorów. 012/411-63-27.555691

NAPRAWA telewizorów Sanyo, Sony, roczna gwarancja. 0601-82-10-30. 558184

OGRODY. Projektowanie, zakładanie. 0501-416-365. 556493

OGRODY, projektowanie, urządzenie. /012/421-31-74. 159710

PRZEPISYWANIE, tanio. 012/266-28-36.549346

PRZEPISYWANIE tekstów. 012/655-91-59. 561255

PRZEPROWADZKA. 012/643-46-83. 555561

PRZEPROWADZKI, Avia. 012/644-88-03.158812

PRZEPROWADZKI, transport fortepianów. 012/267-24-79. 555486

PRZEWIERTY pod drogami. 0602-51-62-42. 556174

REMONTY mieszkań, panele, regips, VAT. 0601-400-278. 561865

SCHODY, drzwi. 012/637-78-63. 159499

SPRZĄTANIE strychów, piwnic. 012/423-17-18. 561027

SZKLARSTWO całodobowe. 012/425-71-20. 555401

ŚCINANIE. (012)285-30-32. 557845

ŚCINANIE drzew. 012/632-95-71. 557236

ŚLUSARSTWO, serwis zamków, tapicerka, blacha. 012/423-05-03, 0601-47-54-70. 561918

T. Absolutnie tani transport. 012/649-39-74. 561463

TANIA atrakcja transportem bagażowym. 012/ 649-69-15. 545437

TANI transport. 012/645-35-67, 0601-25-67-89. 556653

TANI transport. 012/644-59-74, 0601-173-422. 559424

TANI transport 6 t, 10 euro, VAT. 0602-742-987. 562934

TRANSPORT. 012/266-00-37, 0602-352-539. 552404

TRANSPORT. /012/643-47-60. 157260

TRANSPORT 1-10 t, 8-41 m³, 18 europalet. 012/656-37-99, 0602-239-370. 529153

TRANSPORT. 012/266-00-37, 0602-352-539. 552404

TRANSPORT. /012/643-47-60. 157260

TRANSPORT 1-10 t, 8-41 m³, 18 europalet. 012/656-37-99, 0602-239-370. 529153

TRANSPORT, przeprowadzki. 012/425-59-84. 554545

TRANSPORT Starem, Volvo. 012/658-28-33, 090-37-33-00. 537684

UKŁADANIE kostki brukowej. (014)61-180-96, 61-281-72. 561431

USŁUGI transportowe samochodem Scania chłodnia 10 t z windą. Tel. 012/276-22-20, 0601-43-51-20. 159642

WIDEOFILMOWANIA, fotografowanie. 012/632-33-46. 152905

WIDEOFILMOWANIE. 012/645-47-68. 560335

WIDEOFILMOWANIE. Fotografowanie. 012/415-77-94. 551010

ŻALUZJE poziome, pionowe, rolety tekstylne, antywłamaniowe. (012)634-20-60. 559968

Usługi budowlane

BRAMY automatyczne, ogrodzenia stylowe. 012/267-59-27. 527013

BRUKARSKA A Firma „Edificator”. 0501-653-953, /012/658-97-37. 554142

BRUKARSTWO. 012/28-37-204, 090-252-264. 158813

BUDUJEMY stany surowe lub „pod klucz”, Solidnie. 012/267-5927, 0602-290-657. 544921

DACHY, malowanie. /012/429-24-28.555649

DOCIEPLANIE budynków. 0602-290-657. 544944

DOCIEPLANIE budynków, wysoka jakość. Sprzedaż, montaż. (012)419-27-05, 655-34-09, 0601-42-95-50. 556573

DOMY „pod klucz”, stany surowe, wykończymy szybko, profesjonalnie. 012/269-23-03.554338

FUNDAMENTY, murowanie ścian, stropy, więźby, ogrodzenia, tanio, solidnie. /012/65-49-273. 554337

KOMINKI. 012/425-58-63. 552578

KOMINKI. /012/632-83-01. 553015

KOPARKOŁADOWARKA firmy „Case” + Jelcz wywrot. 012/28-37-204, 090-252-264. 158814

KWASOODPORNE wkłady kominowe. 012/272-08-62, 272-35-65. 550568

MAŁOPOLSKIE Pogotowie Budowlane. Usługi murarskie, malarskie, wod.-kan. co, gaz, filizowanie, elektryczne, dekarские. 012/411-90-65. 157777

OGRODZENIA stylowe, bramy automatyczne. 012/267-59-27. 527017

PANELE, siding. 0602-290-657. 544927

PARKIETY tanio. 012/415-63-18. 561492

SIDING. 012/414-23-49. 540091

SIDING. Panele, tynki, docieplanie. 012/267-59-27. 544923

SIDING, montaż. 012/647-06-09. 159317

SIDING, panele PCV, hurtownia, montaż. 012/647-04-33. 159319

WYKOPY, koparka, samochody. /012/386-13-46, 090-383-976. 159408

WYLEWKI. 0602-801-654. 159657

ZADASZENIA, zabudowy, balustrady, aluminium. /012/423-54-14. 157228

Usługi dla biur

AUDIOWIZUALNA obsługa szkoleń i konferencji. (012)632-52-21. 551516

CSC-OFFICE kompleksowe zaopatrzenie biur i instytucji, dostawy na telefon, realizacja indywidualnych zamówień. /012/635-89-42, Kraków, ul. Grenadierów 7b. 159065

Biznes

AGENCJA Exsecutor windykacja należności. (012)412-14-67. 561683

BEZPOŚREDNI importer odzieży używanej sortowanej z USA zaprasza hurtownie i sklepy do współpracy. (014)42-24-25. 561834

DO wynajęcia pomieszczenie produkcyjno-warsztatowe 85m², względnie podejmę współpracę. (018)444-61-64. 561771

ODZIEŻ używana. Hurtownia poleca mix niemiecki. 0601-43-31-10, 0601-41-36-88.

PRZYSTĄPIĘ do spółki, handel, transport, usługi. /012/656-31-77. 563147

TARNÓW! centrum drink bar sprzedam. 0602-57-13-54. 562610

Pozyczki

„KERAM”. Pożyczki pod zastaw, korale, antyki, złoto, srebro, RTV. Skup-komis, sprzedaż. Starowiślna 12. 012/429-42-61. 557305

KORZYSTNY lombard. Kalwaryjska 18. Naprzeciw „Korony”. 012/65-65-150, 0601-56-51-50. 523604

SYBKI kredyty. (012)411-52-03. 555135 /012/422-19-27. 159117

012/634-51-82. 561088

012/637-71-35. 159554

0501-182-580. 158573

0602/533-539. 561884

0602-830-263. 560269

Różne

PRZYJMĘ gruz i ziemię. 012/388-52-93 559364

WESELNE przyjęcia - promocja. (012)648-36-04, 278-29-33. 558134

WRÓŻBY. 012/421-58-84. 556395

WRÓŻKA, jasnowidz. 0602-735-983, 561234

Turystyka

ATRAKCYJNE wczasy w górach, rekreacja, odnowa, odchudzanie, solarium, sauna, atlas, step reebok, masaże. Pensjonaty „Koliba” 33-350 Piwniczna 018/446-41-40, „Małopolanka” 018/471-58-96, 018/446-42-61. 554586

HOTEL Górski w Krynicy. Pokoje z łazienkami. Osobodzien z wyżywieniem 58 zł. 018/471-21-71. 157847

MIKROBUSY. 012/267-36-09. 563089

POKOJE, Zakopane. 018/20-637-08, 012/637-23-57. 560307

RABKA, pensjonat, wypoczynek, leczenie. 018/26-77-071. 156386

RYTRO - zielone szkoły, wycieczki, noclegi, konferencje. 018/446-90-18. 561775

Towarzyskie

A „Boa”. /012/421-29-18. 553325

ADISSA. (012)637-24-22. 561103

ATRAKCYJNA. 012/429-22-39. 561085

CAŁODOBOWO Warszawska 14. (012)423-34-48. 556610

CLUB. /012/267-23-35. 561066

DEBIUTANTKI. 012/656-24-63 561019

EKSKLUZYWNA. /012/656-09-14. 557093

INTYMNIE. /012/412-01-10. 560267

MODELKA. 012/411-40-80. 561087

ZAPRASZAM. 0603-187-569. 561084

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Słomnikach , ul. Poniatowskiego 4 ogłasza

PRZETARG OFERTOWY na sprzedaż:

1. Samochodu dostawczego „Żuk” A 17602 D, rok produkcji 1992, nr rej. KWE 3724, cena wywoławcza - 8.000 zł

2. Samochodu ciężarowego „Star” A 200, rok produkcji 1987, nr rej. KRA 939K, cena wywoławcza - 9.000 zł

3. Przyczepy D-633 o ładowności 6 ton, rok produkcji 1987, nr rej. KRD 462P, cena wywoławcza - 3.000 zł

Oferty należy składać w terminie do 25.09.1998 r., w kopertach z dopiskiem „Przetarg” w siedzibie spółdzielni. Przetarg odbędzie się w dniu 29.09.1998 r. o godz. 9.00. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest złożenie wadium w wysokości 15% w kasie spółdzielni do godz. 8.00 w dniu przetargu. Środki transportowe będące przedmiotem komunikatu można oglądać w Bazie Materiałowej spółdzielni, zlokalizowanej w Kacicach, codziennie od godz. 8.00 do 15.00.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia wyniku przetargu bez podawania przyczyny.

249698

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Victoria” w Krakowie, os. Kościuszkowskie 5 ogłasza

PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY na wynajem lokali przeznaczonych na działalność handlowo-usługową zlokalizowanych w:

1) os. Kościuszkowskie 5, I piętro, pow. 262,78 m², stawka wywoławcza 8,00zł/m² + media + VAT, lokal do użytku od 1.10.98 r.,

2) os. Niepodległości 3, parter, pow. 104,60 m², stawka wywoławcza 15,00 zł/m² + media + VAT, lokal do użytku od 1.11.98 r.,

3) os. Niepodległości 3, parter + piwnica, pow. 172,40 m², stawka wywoławcza 7,00 zł/m² + media + VAT, lokal do użytku od 1.11.98 r.

Przetarg odbędzie się w siedzibie spółdzielni w dniu 25.09.98 r. o godz. 13⁰⁰.

Wadium w wysokości 3.000 zł od lokalu należy wpłacić w kasie spółdzielni w dniu przetargu do godz. 13⁰⁰.

Szczegółowych informacji udziela Dział Techniczny, tel. 648 - 67 - 73.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo do unieważnienia przetargu.

1989cv

Nieruchomości

ADMINISTROWANIE nieruchomościami. 012/423-13-12. 159016

BUKOWINA Tatrzńska - stylowy drewniany dom z lokalem gastronomicznym (wycena) pilnie sprzedam. Tel. (018)20-77-231. 558938

DOBCZYCE, dom wykończony sprzedam. 012/2711-855. 562068

Sport

Puchar Kontynentalny w Nowym Targu

Zwycięskie „Szarotki”

I runda hokejowego Pucharu Kontynentalnego: TYMBARK-PODHALE - ALBA VOLAN-RICELAND Szekesfehervar (Węgry) 6-2 (1-1, 2-0, 3-1), gole dla Podhala: Janusz Hajnos (2, 3, 46), Mirosław Tomasiak (25), Tim Ahlroos (27), Tadeusz Puławski (53), Mikko Koivunoro (53); dla Alby: Ocskay (10), Palkovics (45). Kary: Podhale 6 min. Alba 10 min. Widzów 1200.

PODHALE: Mega - Zamojski, Sroka, P. Podlipni, Szopiński, Hajnos - Puławski, Różański, Z. Podlipni, Koivunoro, Ahlroos - P. Gil, Śmiełowski, Kubowicz, Tomasiak, Łyszczarczyk.

ALBA: Marin - Kangyal, C. Horvath, Palkovics, Ocskay, Csi-

bi - B. Horvath, R. Szuna, Lwow, Ancsin, Zalavari - Dunai, Gebei, Szilassy, Fekete, Rajz - G. Szuna, Kovacs.

W inauguracyjnym meczu turnieju I rundy PK (startuje jeszcze słoweński zespół z Bledu) Podhale pokonało węgierski zespół Alba 6-2. Rywale to niezły zespół, mieli w swoich szeregach 2 Rosjan (bramkarza Marina i napastnika Lwowa) oraz 5 reprezentantów kraju.

Podhale grało bez Semenczenki (złamany nos), lekarze postawili natomiast na nogi słoweckiego bramkarza Mege, obrońców Srokę i Różańskiego. Od pierwszych minut gospodarze byli stroną częściej atakującą, ale szwankowała u nich skuteczność.

Pierwszego gola zdobył w 3 min Hajnos, wyrównał Ocskay w 10 min. Druga odsłona to nadal przewaga gospodarzy, bardzo efektowna była trzecia bramka, po długim podaniu Z. Podlipni strzelił w słupek, a dobitka Fina Ahloorsa trafiła już do siatki.

Ostatnia odsłona należała także do nowotarzan, którzy poprawili celowniki i zdobyli 3 gole. Dwa gole padły w odstępie kilkunastu sekund.

Dzisiaj mecz Alba - HC Bled (Słowenia), w niedzielę: Podhale - Bled. Oba mecze o godz. 19.

Przypomnę, że zwycięzca turnieju awansuje do ćwierćfinałowego turnieju w Cardiff.

(AS)

PZU SA KTH - Unia-Dwory 1-0

Pokonali mistrza!

PZU KTH Krynica - Unia Dwory Oświęcim 1-0 (0-0, 1-0, 0-0). Bramka: Cieraciew 34. Widzów: 3000 tys. Kary: KTH 2 min, Unia 14.

PZU KTH: Jaworski - Precek, G. Piekarski, Ślusarczyk, Słaboń, Zabawa - Cholewa, Mintel, Adamcik, Voznik, Laszkiewicz - Kuc, Tyczyński Twardy, Chabior, Cieraciew - Zasadny, R. Piekarski, Chmielewski, Piksa, Jakubczyk.

Unia-Dwory: Szabanow - Magiera, Czerwik, Puzio, Parzyszek, Klisiak - Goner, Artymenko, Wieloch, Gorbacz, Kotoński - Kuberski, Piątek, Kwiatkowski, Karatajew, Malicki - Wojciechowski, Horny, Sadłocha, Kłys, Baran.

Był to bardzo ciekawy i szybki mecz, stojący na wysokim poziomie. Już w 15 sekundzie spotkania Klisiak mógł zdobyć bramkę, ale jego strzał znakomicie broni Jaworski. W następnych minutach KTH atakuje. Gra trzykrotnie w przewadze, ale bez rezultatu.

W 4 minucie kontra Unii. Goner ogrywa obrońców, strzela, ale znów Jaworski jest na posterunku. Dwie minuty później ogromne zamieszanie pod bramką PZU KTH. Znowu bramkarz gospodarzy jest lepszy od napastników gości. Kolejne minuty to obustronne ataki. W 10 minucie znakomita akcja Unii. Strzela Klisiak, poprawia Puzio, ale Jaworski jakimś cudem broni krążek zmierzający do bramki. W odpowiedzi Precek tra-

fia w słupek. Pod koniec pierwszej trzecji Cholewa gubi krążek we własnej trzecji. Przejmuje go Goner, mija obrońców gospodarzy, strzela, ale Jaworski w akrobatyczny sposób broni.

Druga trzecja rozpoczyna się od zdecydowanych ataków gospodarzy. Najpierw Zabawa, potem Adamczyk, Słaboń - strzelają, ale Szabanow jest na posterunku. W 34 minucie Chabior z bramki gości podaje do Zabawy, ten podaje do Cieraciewa, który strzela jedyną bramką meczu. Minutę później zamieszanie pod bramką KTH, ale Jaworski znów jest na posterunku. Ostatnie trzy minuty drugiej trzecji to bombardowanie bramki gospodarzy. Strzelają Klisiak, Puzio, Magiera, ale bramkarz KTH broni rewelacyjnie.

Trzecia trzecja to bardzo dobra gra w obronie gospodarzy, którzy nie dopuszczają do zbyt wielu akcji inicjowanych przez Unię. W 47 minucie Zabawa jest sam na sam z Szabanowem, ten jednak broni. Minutę później strzela Chabior, ale znów bramkarz gości jest górą. Ostatnie pięć minut meczu Unia prawie nie schodzi z trzeciej obronnej KTH. Strzela Artemenko, Horny, Kwiatkowski, Parzyszek, ale bez skutku. Jaworski broni rewelacyjnie. Na 2,5 minuty przed końcem meczu Unia wycofuje bramkarza. Mimo to KTH dowozi wynik do końca i zwycięża 1-0 po szybkim i ładnym meczu.

JERZY CEBULA

SMS II - Cracovia 1-8

Kontuzja Rafała Radzkiego

SMS II SOSNOWIEC - CRACOVIA 1-8 (0-2, 0-3, 1-3). Bramki: dla SMS II: Piotrowski (55); dla Cracovii: Tomasz Jęknier 2 (27, 31), Łukasz Gil 2 (29, 60), Marcin Cieślak (7), Tomasz Podlipni (10), Paweł Gil (51), Jakub Kudasik (53). Kary: SMS II 10 min, Cracovia 16 min. Widzów 100.

Cracovia: Szweda - Rutkowski, P. Gil, T. Podlipni, Cieślak,

Jęknier - Smreczyński, Kulman, Witowski, Słowakiewicz, P. Radzki - Ślusarek, Urban, R. Radzki, Ł. Gil - Kozendra, Kudasik

Zgodnie z przewidywaniami Cracovia odniosła wysokie zwycięstwo nad drugim zespołem SMS, prowadząc po 11 min 2-0. W II tercji dwa gole Tomasza Jękniera i Łukasza Gila i było 5-0, SMS zdobył honorowego gola przy stanie 0-7.

- Zmieniłem nieco ustawienie zespołu - mówi trener Cracovii Ryszard Białik. - Młoda drużyna SMS gra z meczu na mecz coraz lepiej. Z obu stron to był radosny hokej, było sporo sytuacji podbramkowych, u nas bardzo dobrze bronił Szweda. Ciągle przesładuje nas pech, po Batkiewicz i Baryle kontuzji pachwiny doznał Rafał Radzki i na pewno nie zagra w niedzielę w Bydgoszczy. (AS)

STS - BTH 8-2

Pogrom w III tercji

STS AUTOSAN SANOK - BTH BYDGOSZCZ 8-2 (0-2, 2-0, 6-0). Bramki dla STS: Cwikła 22, Maciej Mermer 36, Zotow 3 (49, 54 i 59), Potow 52, Zubik 52, Pomykała 56, BTH: Druszkiewicz 4, Suchocki 18. Kary: STS 8 min, BTH 10 min. Widzów: 800 osób.

Przez 20 minut zanosilo się na niespodziankę, goście prowadzili 2-0. W II tercji gospodarze wyrównali w 36 min na 2-2. W II tercji gościom zabrakło już sił, worek z bramkami rozwijał się w ostatnich 11 minutach, kiedy to padło aż 6 goli. Trzy gole uzyskał Rosjanin Zotow. (S)

Tabela

Inne wyniki: TTH Toruń - SMS I PZHL Warszawa 4-8 (0-2, 0-2, 4-4). Polonia Bytom - TTS Tychy 4-1 (1-0, 1-1, 2-0), KKH Katowice - Zagłębie Sosnowiec 8-1 (1-0, 2-1, 5-0), mecz Podhale - Stoczniovec 8-2 odbył się awansem.

1. Tymbark	6	10	39:14
2. PZU KTH	6	10	36:7
3. KKH Kat.	5	8	33:10
4. SMS I	4	6	24:10
5. Unia	5	6	21:8
6. STS	5	6	24:15
7. Cracovia	4	6	20:11
8. Stoczniovec	4	4	18:14
9. Polonia	4	4	16:18
10. Tychy	4	4	11:15
11. TTH	4	2	15:21
12. Zagłębie	4	0	9:30
13. BTH Bydg.	5	0	10:39
14. SMS 2	6	0	4:68

Dziennikarze na korcie

Dwóch krakowian - Maciej Malinowski (naczelnym „Naszego Refleksu”) i Grzegorz Bernasik (Radio Kraków) oraz zakopiański korespondent „Tempa” Janusz Chorzępa awansowało do ćwierćfinałów III MP open dziennikarzy w tenisie na kortach Wawelu.

Zawody otworzył wczoraj Zdzisław Nowak, dyr. krakowskiego inspektoratu PZU Życie SA, firmy sponsorującej turniej. - Zgłosiła się rekordowa ilość dziennikarzy, ponad 50 - mówi Jacek Nachyła, prezes Tenisowego Klubu Dziennikarzy.

Dziś i jutro o godz. 9 dalsze gry. Dziś ok. południa odbędzie się m.in. mecz VIP-ów. Z dziennikarzami zagra dowódca KOW, gen. dyw. Zenon Bryk.

Brąz Tomasza Golloba

Tony Rickardsson
żuźlowym mistrzem świata

Wczoraj w Bydgoszczy odbyły się ostatnie w tym roku zawody żużlowe o indywidualne mistrzostwo świata - Lech Grand Prix Polski. Wygrał je Tomasz Gollob, który zdobył brązowy medal MŚ. Tytuł mistrzowski zdobył Tony Rickardsson (Szwecja), a srebrny medal jego rodak Jimmy Nil-

sen. T. Gollob w 17. biegu, decydującym o awansie do czołowej ósemki, zajął pierwsze miejsce, wyprzedzając Tony Rickardssona (Szwecja), Grega Hancocka (USA) i Jasona Crumpa (Australia). Polak na drugim łuku we wspaniałym stylu wyprzedził rywali i nie pozwolił sobie wydrzeć zwycięstwa z rąk.

W pierwszym półfinale ponownie najszybszy okazał się bydgoszczanin, który pokonał Ryana Sullivana (Australia), Leigha Adamsa (Australia) i Marka Lorama (Anglia). Nasz reprezentant skutecznie odpierał ataki Sullivana. W drugim półfinale triumfował Hans Nielsen (Dania) przed Jimmy Nilsem (Szwecja), Rickardssonem i Andy Smithem (USA).

W finale T. Gollob okazał się szybszy od Sullivana, Nilse i Nielsena. Polak świetnie wystartował i do końca prowadził. Tuż za nim jechał Nilsen, którego jednak wyprzedził Sullivan. Gdyby Nilsen był czwarty, do-

szłoby do dodatkowego biegu pomiędzy nim a Gollobem o srebrny medal.

- Zwycięstwo na własnym torze, przed własną publicznością jest dla mnie wielką sprawą. Zwycięstwo to chciałbym zadekować moim rodzicom, braciom i sponsorom, którzy wykładają tak duże pieniądze na mój sprzęt. Nie mogę mówić o niedosycie, że nie udało mi się zostać wicemistrzem świata. Wygrałem jeden z sześciu turniejów, zdobyłem brązowy medal. Cieszę się, że moja praca nie poszła na marne - powiedział uradowany zawodnik Jutrzenki Polonii Bydgoszcz.

Do rundy zasadniczej nie udało się awansować żadnemu z Polaków startujących w fazie kwalifikacyjnej. Odpadli: Jacek Gollob, Piotr Protasiewicz, Robert Dados i Sebastian Ułamek.

Czołowa ósemka MŚ (automatycznie zakwalifikowała się do przyszłorocznego cyklu Grand Prix): 1. Tony Rickardsson (Szwecja) 111, 2. Jimmy Nilsen (Szwecja) 99, 3. Tomasz Gollob (Polska) 97, 4. Hans Nielsen (Dania) 76, 5. Chris Louis (Anglia) 75, 6. Greg Hancock (USA) 69, 7. Ryan Sullivan (Australia) 68, 8. Billy Hamill (USA) 62... 19. Piotr Protasiewicz 16, 21. Sebastian Ułamek 10 pkt.

(FIL)

W turnieju „O Srebrną Siatkę Wisły”

Porażka faworyta

Nike Węgrów i Kolejarz Katowice zagrają dziś o godz. 14.30 w finale rozgrywanego w Krakowie turnieju „O Srebrną Siatkę Wisły”. Obydwa zespoły awansowały w tym roku do serii A I ligi. Wisła-Solidex i Autopart Stal Mielec spotkają się dziś o godz. 12.30 w meczu o trzecie miejsce.

Kosek, Kwaśniewska, Piekarczyk i Lehman-Dybała. Na parkiecie pojawiły się też Szydełko i Barbaszewska.

Tymczasem mielecka Stal pokonała Nike Węgrów 2-1 oraz Azoty Chorzów 3-0, ale niespodziewanie nie poradziła sobie z warszawską Skrą, ulegając jej 1-2. Ta porażka odebrała Stali

Broni Jolanta Ziębacz, obok Renata Piekarcz

Fot. Waclaw Klag

Na drodze do finału stanął Wiśle katowicki Kolejarz, z którym krakowianki przegrały 1-2 (4, -5, 9). Trzysetowe zwycięstwa nad BKS Bielsko oraz AZS Opole pozwoliły gospodyniom turnieju zająć drugie miejsce w grupie, dające prawo gry o trzecie miejsce. Podstawowy skład Wisły stanowiły: Ziębacz,

przodownictwo w grupie. Podczas potyczki z Nike poczyniłam mielczanek przyglądał się z ławki rezerwowych trener piłkarki Wisły Franciszek Smuda. Prowadził miłą konwersację z dawnym kolegą z mieleckich czasów - Romanem Murdzą, szkoleniowcem Stali.

(ART)

Porozumienie PZPN - PALP

Obiadująca w Warszawie Komisja Mieszana PZPN i Piłkarskiej Autonomicznej Ligi Polskiej opracowała projekt porozumienia, który wkrótce zostanie przedstawiony Zarządowi Związku. Ustalono, że PALP przejmie uprawnienia Wydziału Gier. Dwóch przedstawicieli Ligi Polskiej wejdzie w skład Wydziału Dyscypliny, a jej pełnomocnik będzie konsultował sprawy, za

które odpowiada Wydział ds. Bezpieczeństwa na Obiektach Piłkarskich. Działacze PALP nie chcą mieć członków w składzie Zarządu PZPN. Działacze PALP w piątek złożyli wniosek do Zarządu o ponowne rozpatrzenie, przez Wydział Gier, walkoweru na korzyść Górnika Zabrze za mecz trzeciej kolejki z Pogonią Szczecin.

(PAP)

■ WYGRANA POLSKI. W towarzyskim meczu piłkarzy ręcznych Polska pokonała w Nowym Dworze Mazowieckim Ukrainę 30-21 (13-8).

■ PORAZKA ZASTALU. W spotkaniu I ligi koszykarzy Dallas Zastal Zielona Góra przegrał z AZS Elana Toruń 81-87 (41-47).

■ LEPSI NA SZACHOWNICY. Szachiści Polonii Warszawa pokonali Randaberg Sjakklubb (Norwegia) 6-0 w I rundzie półfinału PE w Bratysławie.

■ SĄD ZAWIESIŁ. Sąd Wojewódzki w Rzeszowie zawiesił władze Rzeszowskiego OZPN. Do czasu powołania nowych władz sąd wyznaczył kuratora. Z wnioskiem do sądu o odwołanie władz ROZPN wystąpił wojewoda rzeszowski, który po przeprowadzeniu kontroli uznał, że władze związku wybrane zostały z naruszeniem prawa.

■ TRIUMF ZINCZENKO. Rosjanin Andriej Zinczenko (Vitalicio Seguros) wygrał 13. etap Vuelta a Espana, ze startem i metą w Sabinanigo (208,5 km). Liderem pozostał Hiszpan Abraham Olano (Banesto).

■ „BRĄZ” BABIK. Adriana Babik (Biathlon Wałbrzych) zdobyła w Osrblie (Słowacja) brązowy medal w biegu na 4 km podczas MŚ w biathlonie letnim. Zwyciężyła Nadieżda Tałanowa (Rosja). Dziewiąta była Magdalena Grzywa (WKS Zakopane). Na 6 km triumfował Aleksiej Kobieliw (Rosja), a trzynasty był Wojciech Kozub (WKS Zakopane).

■ BECKENBAUER W DFB. Franz Beckenbauer wejdzie w skład Komitetu Wykonawczego Niemieckiego Związku Piłki Nożnej.

■ NIE ZAGRAJĄ W ME. Polscy siatkarze przegrali w Częstochowie z Francją 1-3 (8-15, 9-15, 15-10, 3-15) i stracili szansę na awans do przyszłorocznych finałów mistrzostw Europy. Polska zajęła piąte miejsce w tabeli grupy A3 Euroligi. Prowadzą Włochy 16 przed Grecją 11, Francją 11, Hiszpanią 11, Polską 10 i Ukrainą 7 pkt. (F)

Trzy zdania z za słupka

Niesprawiedliwość

Władze niektórych województw czynią starania o deportację bułgarskich dziewcząt, oferujących swój wdzięk i urodę na parkingach i wzdłuż niektórych dróg. To nie jest w porządku. Wszak bułgarscy piłkarze dali nam ostatnio wygrać i nie wiadomo, kiedy taka sytuacja znowu się powtórzy.

TOMASZ DOMALEWSKI

Ile wygralesz?

Liga Mistrzów: 7 rozw. z 12 traf. po 8,968,52 zł, 90 rozw. z 11 traf. wygr. po 348,77 zł, 997 rozw. z 10 traf. po 31,48 zł.

Multi Lotek

Losowanie z piątku
1, 2, 9, 12, 13,
16, 18, 19, 21, 30,
32, 42, 43, 45, 50,
51, 58, 66, 68, 70.

Dzisiaj Wisła - Legia, godz. 15.30

Kulawik na 90 procent

- Franciszek Smuda szuka fortelu na rywala
- W przerwie pojedynki Dębski - Dziekanowski?

Ostatni trening piłkarzy Wisły przed meczem z Legią (sobota, godz. 15.30, sędziuje Andrzej Kobiński z Kielc). W zajęciach nie uczestniczy kontuzjowany Sunday (naciągnięcie pachwiny i mięśni brzucha), ćwiczy już kapitan zespołu Tomasz Kulawik.

Kulawik: - Czuję się coraz lepiej, ale o tym, czy zagram, zdecyduję z lekarzem w dniu spotkania. Trener Franciszek Smuda jest optymistą: - Jestem przekonany, że Kulawik wybiegnie na boisko.

Trening Wisły jest krótki, trwa 40 minut. Na połowie boiska zawodnicy grają w szczyptorniaka, z tym, że akcję kończą w I połowie strzałami głową, w II - nogami. Potem seria strzałów na bramkę. Skuteczność wysoka, większość uderzeń łąduje w siatce. Na koniec krótki trening taktyczny, trenerzy Smuda i Kmiecik pokazują, jak legionieści rozgrywają stałe fragmenty gry przy rzutach wolnych.

Trener Smuda nie jest zadowolony ze stanu płyty boiska. Po ostatnich opadach boisko jest dość miękkie, porobiły się dziury, które Smuda starannie ubija butem. Trener nie chce nawet słyszeć, aby planowany przed głównym spotkaniem mecz oldbojów Wisły i Legii odbył się na głównej płycie. - Muszą grać na boisku rezerwowym - stwierdza stanowczo.

- Co zadecyduje o losach meczu? - pytam trenera Franciszka Smudę. - W pierwszym rzędzie umiejętności, a poza tym jak to w piłce, łut szczęścia, lepsza dyspozycja danego dnia. Tych czynników jest wiele.

- Czy w zakresie taktyki można czymś zaskoczyć rywala?

- W futbolu zawsze można coś wymyślić. Szukam fortelu na Legię. Sądzę, że trener Kopa też będzie coś starał się wykombinować.

Ryszard Sarnat niezbyt miło wspomina ostatnie mecze z Legią. - Jako ostatnio nie mieliśmy szczęścia do legionistów, wiosną choć nie byliśmy gorsi przegraliśmy w Warszawie 0-1. Przed rokiem punkt dla Legii w ostatniej minucie uratował Czereszewski.

Czy Grzegorz Niciński pokona bramkarza Szamotulskiego?

Fot. Waclaw Klag

Musimy bardzo uważać na tego piłkarza, potrafi zaskakująco strzelić. Wierzę, że nasza obrona zagra jednak skutecznie, a ja zachowam czyste konto.

Ryszard Czerwiec zbiera ostatnio dobre recenzje: - Będzie to mecz bardzo wyrównanych zespołów - mówi. - Składy obu drużyn są porównywalne, choć fachowcy nieco wyżej stawiają naszą drugą linię. Legia nieprzypadkowo jest liderem, mają naprawdę mocny zespół.

Przypuszczalny skład Wisły: Sarnat - M. Zając, B. Zając, Węgrzyn - Pater, Bukalski, Czerwiec, Kulawik, Kaliciak - Frankowski, Niciński.

Jak już informowaliśmy kasy i bramy stadionu będą otwarte o godz. 13.30. O tej godzinie ma zacząć się mecz oldbojów, w drużynie Legii mają zagrać: Kazimierski w bramce, Gadocha, Dziekanowski, Ćmikiewicz, Białas, w zespole Wisły:

KSZO Ostrowiec - Wawel, sobota, godz. 16

Bez kalkulacji

KSZO OSTROWIEC - WAWEL, sobota, godz. 16, sędziuje Bakaluk z Olsztyna.

Wawel czeka w sobotę kolejny bardzo trudny mecz wyjazdowy. KSZO ma przecież I-ligowe aspiracje, w zespole trenera Henryka Apostela gra kilku doświadczonych piłkarzy jak bramkarz Jojko, napastnicy Świerad i Żelazowski, Bilski, Budka, Pasionek.

- Zdajemy sobie sprawę z tego, że rywal będzie chciał koniecznie wygrać - mówi trener Wawelu Marek Motyka. - Ale my nie zamierzamy ułatwiać mu roli. Nasza sytuacja w lidze po ostatnich niepowodzeniach stała się trudna. Bardzo potrzebujemy punktów. Dlatego w Ostrowcu nie będziemy kalkulować, grać będziemy o jak najlepszy wynik.

- Ostatnio miał Pan trochę problemów ze składem, kilku graczy było kontuzjowanych...

- Nadal nie mogą grać Kozik i Księżyc (ten ostatni ma zerwaną torebkę stawową), do gry wraca natomiast napastnik Careca. W bramce dam ponownie szansę Boraczyńskiemu, w obronie młodemu Madejowi.

Wawel zagra w Ostrowcu prawdopodobnie w składzie: Boraczyński - Szary, Kazimierski, Madej, Pydyś - Łatka, Wołowicz, Szwajca, Szewczyk - Careca, Szeliga.

W drużynie gospodarzy pod znakiem zapytania stoją występy bramkarza Jojki oraz Pasionka, na pewno nie wystąpią Jop (choroba) i Kot (kontuzja).

(AS)

Unia - Piotrcovia, sobota, godz. 16

Nie znają rywala

UNIA Tarnów - PIOTRCOVIA/Ptak Piotrków Trybunalski, sobota, godz. 16, sędziuje Ryszard Kutyla (Lublin).

Gospodarze w 8 meczach zdobyli 11 punktów (3 zwycięstwa, 2 remisy, 3 porażki, bramki 10-8) i zajmują szóstą lokatę w tabeli. Goście w 7 spotkaniach zgromadzili 9 punktów (3 zwycięstwa, 4 porażki, bramki 8-8) i są na dziewiątej pozycji. Kto dziś poprawi swój dorobek?

Trener tarnowian Zbigniew Kordela znowu ma kłopoty kadrowe. Przez cały tydzień nie trenował bramkarz Mariusz Starwarz, który doznał porażenia nerwu twarzowego. Borykający się ostatnio z kłopotami zdrowotnymi pomocnik Jerzy Łapczyński zagrał w drugiej drużynie...

nie i... rywal rozwalił mu staw skokowy. Obaj na pewno nie wystąpią przeciwko piotrkowianom. Niepewny jest też udział w grze obrońcy Jacka Wójcika, który ciągle narzeka na Achillesa. Boli go noga i nie jest w pełni sił. Na szczęście nikt nie musi pauzować za kartki.

- Nie widziałem w akcji Piotrcovii i nie wiem, na co ją stać. To dla nas wielka niewiadoma. Znam może dwóch graczy tego zespołu - powiedział Kordela.

Pozostałe pary: Ceramika Opoczno - Petrochemia Plock, Górnik Łęczna - Stal Stalowa Wola, Korona Kielce - Radomsko, Stal Sanok - Hetman Zamoc oraz Avia Świdnik - Jeziorak Iława. Pauzuje Hutnik.

(FIL)

Elita chodu

Na Rynek marsz!

Światowa elita zawodników weźmie udział w II międzynarodowym mityngu w chodzie sportowym pod nazwą: Na Rynek marsz! Zawody odbędą się 27 września w Krakowie. Głównym inicjatorem imprezy, tak jak przed rokiem, jest mistrz olimpijski, świata i Europy Robert Korzeniowski. Patronat nad imprezą obejmie m.in. „Dziennik Polski”.

3 sety Sakowicz

Na kortach Warszawianki rozpoczął się turniej nadziej Supermasters '98. Są to ostatnie zawody z cyklu młodzieżowych turniejów tenisowych mijającego sezonu.

Skłasyfikowana na piątym miejscu w rankingu ETA do lat 14, w 1/4 finału kadetek Joanna Sakowicz (Wawel) z trudem pokonała Martę Malinowską (AZS Łódź) 6-7 (4:7), 6-0, 7-5. Krakowianka odczuwała ból w odcinku lędźwiowym kręgosłupa. Jej koleżanka klubowa Magdalena Wojdyła, w tej samej kategorii wiekowej wygrała z Małgorzatą Kanabus (AZS Warszawa) 6-3, 6-1.

Oto inne wyniki krakowian: skrzatki: Olga Brózda (Posnania, rozstawiona z nr 1) - Sabina Dobranowska (TKKF Alka) 6-3, 6-1; młodzicy: Michał Wojnar (Wawel) - Michał Przysiężny (AZS Wrocław) 6-3, 6-4; kadeci: Jakub Kmita (Start Wisła Toruń) - Tomasz Braniecki (Nadwiślan) 6-4, 6-0.

(FIL)

Festiwal Biegowy Samsunga

Razem z Korzeniowskim

W Krakowie, na Błoniach, odbędzie się dziś masowa impreza: „Biegajmy razem”. Organizuje ją firma Samsung Electronics Polska, oficjalny sponsor igrzysk olimpijskich.

Ta znana koreańska firma zaczęła propagować biegi masowe 4 lata temu, a początek dały Węgry. Włączyła się też Polska, tylko w ub. roku bieg u nas się nie odbył, bo pieniądze na jego organizację przeznaczono dla powodzian.

Biegi organizuje się we wszystkich krajach tego samego dnia i porze. W tym roku - 19 września, w godz. 10-14. Dystans wynosi 5 km. Oprócz Krakowa, biegi odbędą się w Warszawie i Gdańsku, a poza granicą w 35 miastach Europy.

Ideą imprezy „Biegajmy razem” jest propagowanie sportu i rekreacji wśród młodzieży. Dlatego w sobotnim biegu najważniejszy będzie udział i dobiegnięcie do mety, a nie miejsce na finiszu.

Udział zgłosiło ok. 6 tys. młodzieży z różnych szkół. Honorowym gościem będzie mistrz olimpijski w chodzie Robert Korzeniowski, który też ma stanąć na starcie.

Organizator przewidział nagrody - zostaną rozlosowane wśród tych młodych biegaczy, którzy ukończą bieg. Także nagrodzone zostaną wyróżniające się frekwencją swych uczniów szkoły. Przewidziane są też na Błoniach występy artystyczne.

(JOT)

Krakowianie liderami

Po 9 odcinkach specjalnych 46. Rajdu Samochodowego „Wisła '98”, nadal prowadzi załoga Janusz Kulig, Jarosław Baran (A. Krakowski, renault megane maxi). Mistrzowie Polski mają 33,6 sek przewagi nad Robertem Gryczyńskim/Tadeuszem Burckackim (A. Bielski,

toyota corolla WRC) i 45,4 sek nad załogą Marek Gieruszczak/Marek Skrobot (A. Karkonoski, toyota corolla turbo). Na 6. odcinku specjalnym wyleciała z trasy załoga czeska - Dalibor Slivka/Jaromir Bilutec, potrącając kibica, który doznał złamania nogi.

(PAP)

Biegły sztafety

Na trasie Dobczyce - Wiśniowa odbyła się XVI Sztafeta Szlakiem Walk Partyzantów AK i BCH. Startowało 364 zawodników z 16 szkół podstawowych i 10 szkół średnich. Oto najlepsze sztafety: szkoły podstawowe: 1. ZSR Dobczyce 42.02, 2. ZSM Myślenie 42.14, 3. LO Myślenie 42.52; szkoły średnie: 1. SP Wiśniowa 45.12, 2. SP Dobczyce 47.42, 3. SP Gdów 48.03.

(FIL)

Dwa lyki statystyki

Będzie 150. gol dla gospodarzy?

■ BĘDZIE to 110. mecz Wisły z Legią. Bilans jest korzystny dla krakowian: 42 wygrane przy 37 zwycięstwach Legii i 30 remisach. W bramkach lepsi są jednak legioniści 151-148. Czy dzisiaj padnie jubileuszowy, 150. gol dla Wisły?

■ PIERWSZY mecz oba zespoły rozegrały 18 kwietnia 1927 w Warszawie, Wisła wygrała wówczas 4-1 (pierwszego gola strzelił Czulak), w rewanżu w Krakowie też górą była Wisła (1-0, gol Henryka Reymana).

■ W KRAKOWIE oba zespoły spotkają się po raz 56, bilans jest zdecydowanie na korzyść Wisły: 28 wygranych, 17 remisów, tylko 10 porażek, w bramkach 90-54.

■ OSTATNIE trzy pojedynki Wisły i Legii w lidze: Wisła z Ruchem Radzionków (wyjazd) 1-1, z Amicą (dom) 1-0, z Katowicami (w) 2-1, Legia z Katowicami (w) 3-1, z Widzewem (d) 1-0, z Bełchatowem (d) 3-0.

(S)

Bojowe nastroje w warszawskim zespole

Nie boimy się Wisły!

- Trener Jerzy Kopa przywiózł do Krakowa 18 graczy
- Skrzypek od pierwszej minuty?

Wczoraj piłkarze Legii przeprowadzili na swoim stadionie ostatni trening, wsiedli do autokaru i wyjechali na mecz z Wisłą. Zamieszkali w hotelu gdzieś pod Krakowem (gdzie? - to tajemnica, powiedziano nam w stołecznym klubie), skąd bezpośrednio przyjadą na mecz.

- Trenerzy zabrali do Krakowa 18 zawodników - mówi kierownik drużyny Ireneusz Zawadzki. - Pojechali wszyscy, którzy byli w składzie na ostatni zwycięski mecz z Bełchatowem (3-0). Nadal nie mogą grać z powodu kontuzji Sokolowski (jest po operacji) i Kucharski (już wznowił lekki trening).

- Jakie nastroje w drużynie?

- Bardzo bojowe, zawodnicy doceniają klasę rywala, ale wierzą w swoje umiejętności i zapowiadają walkę o jak najlepszy wynik.

- Satisfakcjonować Was będzie remis czy wygrana?

- To jest mecz z gatunku takich, w których wszystko jest możliwe. Gdybym grał w totka, to postawiłbym na trzy warianty. Choć jako kierownik drużyny wierzę, że nie wrócimy z Krakowa bez punktu (może punktów). Gramy coraz lepiej, skuteczniej. Mamy kilku piłkarzy takich jak choćby Czereszewski, Karwan, którzy indywidualnymi zagraniem są w stanie przechylić szalę meczu na naszą korzyść.

- Jakie rozelenianie Wisły mają Wasi szkoleniowcy, trenerzy Jerzy Kopa i Stefan Białas?

- Myślę, że wystarczająco dobrze. Trener Jerzy Kopa oglądał na żywo mecz Wisły w Katowicach. Mamy zarejestrowany na taśmie pojedynek pucharowy Wisły z Mariborem. Myślę, że także Wisła wie dostatecznie dużo o naszym zespole. W tej sytuacji o wyniku zadecyduje lepsza dyspozycja któregoś z zespołów w sobotnie popołudnie.

Z naszych informacji wynika, że Legia zagra prawdopodobnie w składzie: Szamotulski - Murawski, Zieliński, Mosór - Solnica (lub Skrzypek), Magiera, Wiechowski, Czereszewski, Bednarz - Karwan, Mięciel. Jedyna zagadka to czy Skrzypek (nie grał jeszcze całego meczu po kontuzji) zagra od pierwszej minuty, czy też Legia zacznie spotkanie z Solnicą.

(AS)

Dzisiaj inauguracja rozgrywek serii B I ligi piłki ręcznej

CRACOVIA: wielkie roszady

Z piłką Barbara Tochowicz-Sarnat

Fot. Wacław Klag

Dzisiaj rozpoczynają się rozgrywki serii B I ligi piłki ręcznej. Grać w nich będą zespoły, które w ubiegłym sezonie zajęły w II lidze miejsca od drugiego do szóstego oraz spadkowicze z I ligi. Rywalizacja odbywać się będzie systemem „każdy z każdym” – w dwóch rundach, ale – w odróżnieniu od serii A – po jednym meczu danej drużyny w każdej kolejce. Do serii A awansują po dwie drużyny i tyleż samo spadnie do II ligi.

W CRACOVII – spadkowicz z ekstraklasy – nastąpiły wielkie zmiany. Z drużyny ubyło aż siedem zawodniczek. Sa to: **Katarzyna Piwowarska** i **Joanna Stokłosa** (powróciły z wypożyczenia do Gościubi jeszcze przed końcem ubiegłego sezonu), **Monika Pełka** (przeszła do Zgody Bielszowice), **Kinga Sadowska** (wyjechała grać do II-ligowego klubu w Niemczech), **Edyta Wiśniewska** (wkrótce rozpocznie

studia na Akademii Ekonomicznej), **Małgorzata Kijewska** i **Kazimiera Szczypkowska** (zrezygnowały z gry z uwagi na sprawy rodzinne). W klubie po-

rzyna **Braś**, **Katarzyna Goryl** i **Edyta Pochopień** (wszystkie zostały wypożyczone z Gościubi) oraz **Marta Machłowska** (poprzednio AZS AWF Kraków, podjęła grę po półrocznej przerwie spowodowanej urodzeniem dziecka).

– W drużynie nastąpiły duże zmiany ilościowe. Czy będą to zmiany jakościowe – przekonamy się po pierwszych meczach. Mamy ambicję, by stworzyć ekipę, która spokojnie zabezpieczy sobie byt w serii B pierwszej ligi. Potem, jeśli znowu nie doznamy osłabień, będziemy próbowali powalczyć o awans do serii A. Obecnie mamy bardzo młodą drużynę, z trzema starszymi zawodniczkami. Ukrainki miały propozycję z Kielc i Szczecina, ale tak dobrze się zaaklimatyzowały w Krakowie, że nie chcą stąd odchodzić. Z nowych zawodniczek dużą indywidualnością jest **Bielecka**, która ma silny rzut i dobre warunki fizyczne

W ubiegłym sezonie Cracovia miała wielkie problemy. Brakowało pieniędzy na odpowiednie przygotowania do rozgrywek (nie było obozu zimowego), wzmocnień drużyny (nikogo nie kupiono), a nawet na wyjazdy

Mecze I rundy

19.09	Victoria Toruń	(w)
26.09	Kolporter Kielce	(w)
3.10	AZS AWF Wrocław	(d)
10.10	AZS AWF Warszawa	(w)
17.10	Słupia Słupsk	(d)
7.11	AZS AWF Poznań	(w)
14.11	Otmęt Krapkowie	(d)
21.11	Dora Dzierżoniów	(w)
9.01	AKS Gdynia	(d)
16.01	Start Gdańsk	(w)
30.01	AZS AWF Katowice	(d)

d - w domu, w - wyjazd

na mecze (do Elbląga krakowianki, którym groził podwójny walkower i zdegradowanie na najniższy szczebel rozgrywek, pojechały dzięki pomocy prywatnej osoby). – Klub nie był zainteresowany naszą sekcją. Mimo że byliśmy beniaminkiem ekstraklasy, spisał nas na straty. Dopiero później przypomniał sobie o nas. Teraz jest wszystko zabezpieczone. O pieniądze nie mamy się co martwić – podkreślił Surdyka.

Przygotowania do nowego sezonu krakowianki rozpoczęły 17 sierpnia. Były na tygodniowym obozie w Kuźni Raciborskiej i trenowały w hali Wawelu, gdzie nadal rozgrywać będą swoje mecze.

Kierownikiem autonomicznej sekcji jest były prezes klubu **Kazimierz Zawrotniak**, a kierownikiem drużyny były dyrektor Cracovii **Krzysztof Tatarczuch**. Drugim trenerem pozostał **Adam Krempl**, który jutro ma powrócić z USA. (FIL)

Ruszają DMP w badmintonie

Zmieścić się w czwórce

Z Krakowa tylko AZS AGH

Jutro ruszają rozgrywki o drużynowe mistrzostwo Polski w badmintonie.

W tym roku zespoły I ligi podzielone zostały na dwie grupy – I ligę A i I ligę B. W I lidze

wynik – mówi trener AZS AGH **Krzysztof Hodur**. – Ze składu ubyli **Edyta Buziecka**, **Robert Mateusiak**, **Bożena Bąk**, a **Jacek Hankiewicz** doznał poważnej kontuzji i gotowy do gry może

Od postawy **Damiana Pławeckiego** i **Joanny Bednarskiej** zależy awans krakowskiego AZS AGH do czwórki

Fot. Wacław Klag

A znalazły się: SKB Suwałki, Technik Głubczyce, Ruch Piotrków Trybunalski, Piast Słupsk, Bizon Płock, Warmia Olsztyn, Kolejarz Częstochowa i AZS AGH Kraków, natomiast w I lidze B: Wilga Garwolin, Zremb Solec Kujawski, Stal Nowa Dęba, Orlicz Suchedniów, Jutrzenka Choszczno i Ołobok Ostrów Wielkopolski. Zespół krakowski Armatury wycofał się z rozgrywek I ligi B.

Zmieniony został też system rozgrywek I ligi A. Na początku osiem zespołów walczy systemem każdy z każdym, następnie czołowa czwórka z zaliczeniem punktów z rundy zasadniczej walczy o mistrzostwo Polski, cztery najniższe drużyny – o utrzymanie. Z I ligi A spada najniższa ekipa.

Jedynym reprezentantem Krakowa na tym szczeblu rozgrywek jest AZS AGH, który do sezonu przystępować będzie jako drużynowy wicemistrz Polski.

– W tym sezonie bardzo trudno będzie nam powtórzyć ten

być najwyżej w końcówce sezonu. Zawodnicy, którzy do nas przyszli, raczej nie będą grać od początku w wyjściowym składzie. Naszym celem będzie awans do czołowej czwórki, ale na pewno nie będzie to łatwe zadanie. Głównymi faworytami będą SKB Suwałki i Technik Głubczyce, które dokonały poważnych wzmocnień i będą poza zasięgiem wszystkich pozostałych drużyn.

Kadra AZS AGH Kraków: Joanna Bednarska, Agata Stelmachczyk, Katarzyna Wójcik, Katarzyna Grudzień, Joanna Forryś, Dominika Guzik, Damian Pławecki, Jacek Hankiewicz, Wacław Rudnicki, Mariusz Pogoń, Arkadiusz Kołodziej, Damian Buniak, Zbigniew Jasiulewicz, Dariusz Pytłowy.

Przybyli: Dominika Guzik, Joanna Forryś z Armatury, Wacław Rudnicki z Białorusi, Zbigniew Jasiulewicz z SKB Suwałki.

W sobotę AZS AGH podejmować będzie Technika Głubczyce. (PAN)

HUTNIK: w osłabieniu o awans?

Dzisiaj nastąpi inauguracja rozgrywek serii B I ligi piłki ręcznej. Liczba startujących drużyn i system rozgrywek są takie same jak u kobiet.

Mecze w I rundzie

19.09	Wisła Puławy	(w)
26.09	Grunwald Poznań	(w)
3.10	MKS Końskie	(d)
10.10	Stilon Gorzów	(w)
17.10	MTS Chrzanów	(d)
30.10	Olimpia P. Śl.	(w)
7.11	Wolsztyniak	(d)
14.11	Unia Tarnów	(w)
21.11	Chrobry Głogów	(d)
5.12	MSPR Łódź	(w)
12.12	MMTS Kwidyn	(d)

d - w domu, w - wyjazd

W poprzednim sezonie HUTNIK przez długi okres był liderem tabeli II ligi, ale po porażce u siebie z AZS AWF Biała Podlaska stracił praktycznie szanse na powrót do grona najlepszych drużyn w kraju. Teraz ponowi próbę awansu. Z jakim skutkiem?

W zespole doszło do kilku przetasowań kadrowych. Nowym trenerem został **Jan Sowa**, dotychczasowy drugi szkoleniowiec. Zastąpił on **Zbigniewa Podolskiego**, który objął funkcję dyrektora klubu. Nowym kierownikiem zespołu został były świetny zawodnik Hutnika z jego najlepszych czasów **Marek Wiłkowski**.

Z gry w piłkę ręczną zrezygnował **Dariusz Barski**, który otrzymał atrakcyjną ofertę pracy jako przedstawiciel firmy tytoniowej. Wolną rękę w wyborze nowego klubu dostał senior zespołu **Artur Pater**. Przeniósł się on do Janiny Libiąż. Do pierwszego zespołu zostali włączeni juniorzy: **Rafał Brodniewicz**, **Bartłomiej Gmyrek** i **Miłosz Wasilewski**. Z kolegami trenuje także rozgrywający **Sylwester Wojdyło** z MKS PM Tarnów. Na razie jednak nie został on uprawniony do gry.

Wielkiego pecha ma **Andrzej Kierczak**, który w ubiegłym sezonie z powodu kontuzji pauzo-

wał przez kilka miesięcy. Ostatnio znowu odnowiła mu się kontuzja i musiał przerwać zajęcia. Na pewno nie zobaczymy go na boisku do końca tego roku. Przez pewien czas trenował on na obozie z Iskrą Kielce, ale ostatecznie powrócił do Hutni-

tylko z mocnymi rywalami – powiedział Sowa.

Czy krakowian stać na awans? Na początku rozgrywek czekają ich dwa ciężkie wyjazdy – do Puław i Poznania, a potem mecz u siebie z MKS Końskie. – Pierwsze spotkania powinny

W dynamicznej akcji **Tomasz Wróbel**

Fot. Wacław Klag

ka. Propozycję zmiany barw klubowych miał także inny wielce utalentowany zawodnik **Sławomir Szmaj**. Pytały się o niego Zepter Cussons Śląsk Wrocław (trenował w nim przed rokiem) i Petrochemia Płock...

Zajęcia hutnicy rozpoczęli pod koniec lipca. W sierpniu przebywali na 8-dniowym obozie w Zakopanem, gdzie pracowali głównie nad siłą i kondycją. Rozegrali tylko 5 sparingów. Pokonali dwa razy Janinę Libiąż i raz MTS Chrzanów oraz zremisowali i przegrali z Pogonią Zabrze. – Tych sprawdzianów powinno być przynajmniej dziesięć, ale niektóre kluby miały różne problemy, a jak grać, to

dać nam pogląd, czy forma zespołu jest adekwatna do naszych zamierzeń. Z moich zawodniczych doświadczeń wiem, że największe sukcesy rodzą się w bólach. Chciałbym, by w dwudziestą rocznicę zdobycia przez Hutnika pierwszego mistrzostwa Polski udało się nam awansować – powiedział Wiłkowski. – Marzymy o awansie, bo innych celów nie możemy mieć – dodał Sowa.

W przygotowaniach do sezonu krakowianom bardzo pomógł Chemobudowa i zakład kokosowniczy HTS. Sekcja nie ma na co dzień strategicznego sponsora, korzysta tylko z pomocy klubu. (FIL)

Kadra drużyny

bramkarz	Sławomir Szmaj	20 lat	185 cm	repr. A i mł.
bramkarz	Rafał Tryliński	25 lat	191 cm	
rozgrywający	Bartłomiej Gmyrek	19 lat	190 cm	
rozgrywający	Marceli Grzejszczak	23 lata	187 cm	
rozgrywający	Andrzej Wojs	33 lata	189 cm	
rozgrywający	Miłosz Wasilewski	19 lat	185 cm	
rozgrywający	Janusz Wawrzyniak	23 lata	194 cm	
rozgrywający	Tomasz Wróbel	24 lata	182 cm	repr. mł.
skrzydłowy	Grzegorz Balicki	22 lata	185 cm	
skrzydłowy	Dariusz Gniewek	29 lat	183 cm	
skrzydłowy	Andrzej Kierczak	24 lata	182 cm	repr. A
skrzydłowy	Krzysztof Poznański	28 lat	176 cm	
obrotowy	Andrzej Korus	24 lata	190 cm	
obrotowy	Lukasz Wróbel	21 lat	190 cm	

Sportowy ekran

W telewizji polecamy m.in.:

SOBOTA. 13.50 TVP 1: I liga koszykarek (Fota Porta Gdynia – Polifarb Wrocław); **15.25 CANAL PLUS:** I liga piłkarska (Wisła Kraków – Legia Warszawa); **18–20 SAT 1:** piłkarska Bundesliga; **21.40–22.30 CANAL PLUS:** Liga + (mag.); **23.05 TVP 1:** Sportowa sobota (m.in. mecz Euroligi siatkarki Polska – Francja); **22.15–0.15 SAT 1 i 22.30–0.45 CANAL PLUS:** boks zawodowy (Dariusz Michalczewski – Mark Prince); **2.30 CANAL PLUS:** boks zawodowy (m.in. Evander Holyfield – Vaughn Bean).

NIEDZIELA. 13.50 CANAL PLUS: liga hiszpańska (Real Madryt – Barcelona); **16 WIZJA TV:** żużlowy play off (Van Pur Rzeszów – Jutrzenka Polonia Bydgoszcz); **16.55 CANAL PLUS:** liga angielska (Arsenal Londyn – Manchester United); **18.20 RAI UNO:** liga włoska; **19–20 DSF:** boks zawodowy (Dariusz Michalczewski – Mark Prince, Oscar de la Hoya – Julio Cesar Chavez); **19–20.15 SAT 1:** piłkarska Bundesliga (Bayern Monachium – HSV Hamburger); **21.50–23.15 CANAL PLUS:** Sport + (mag.); **22.35 TVP 1:** Sportowa niedziela.

Uniwersytet Jagielloński, ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków
zaprasza do udziału

W PRZETARGU DWUSTOPNIOWYM

na wybór Generalnego Realizatora Kompleksu Nauk Biologicznych
Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Postępowanie prowadzone będzie z zastosowaniem preferencji krajowych.

Specyfikację istotnych warunków można odebrać osobiście w siedzibie zamawiającego w pokoju nr 23. Cena specyfikacji wynosi 300 zł.

Termin składania ofert wstępnych upływa z dniem 30 listopada 1998 roku o godzinie 13.00.

Niedziela

TVP 1

- 7.00 Kraj (powt.)
- 7.20 Notowania
- 7.50 Proszę o odpowiedź
- 8.00 Poranek filmowy: Wesołych zwierzaków świat
- 8.30 Teleranek
- 8.55 Emilka ze Srebrnego Nowiu - serial kanadyjski
- 9.50 Wiadomości naukowe
- 10.00 W Starym Kinie: „Jadzia” 1936 - komedia polska (1936), reż. Mieczysław Krawicz, wyk. Jadwiga Smosarska, Mieczysława Ćwiklińska, Aleksander Żabczyński
- 11.25 Spotkanie z Balthusem - film dokumentalny
- 12.00 Anioł Pański
- 12.15 Ludzki świat
- 12.45 Czytadło - wydanie krakowskie
- 13.00 Wiadomości
- 13.10 Tydzień
- 13.45 Zwierzęta świata. Morskie niebezpieczeństwa: Zrozumieć rekina - kanadyjski serial dokumentalny (emisja z teletekstem)
- 14.10 Zaproszenie do Teatru TV
- 14.30 Seriale wszech czasów: „Szpital na peryferiach” (12/20) - serial czeski (emisja z teletekstem), reż. Jaroslav Dudek, wyk. Ladislav Chudik, Ladislav Frej, Milos Kopecky
- 15.30 Motoryzacyjny magazyn Krzysztofa Hołowczyca - Moc
- 15.55 Kamera wśród ludzi
- 16.30 Spotkanie z mappetami
- 17.00 Teleexpress
- 17.25 Śmiechu warte
- 17.50 Dziennik Telewizyjny
- 18.10 „Dotyk anioła” (44) - serial USA (emisja z teletekstem)
- 19.00 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 19.46 Sport
- 19.48 Prognoza pogody
- 20.00 „Matki, żony i kochanki” (16) - serial TVP
- 21.00 Taksówka Jedynki
- 21.20 Decyzja należy do ciebie: Być kobietą (audiotele 070055580 tak, 07005590 nie)
- 22.05 Opinie - program publicystyczny
- 22.35 Sportowa niedziela
- 23.35 „Gabriela” 1983 - film brazylijski (1983), reż. Bruno Barreto, wyk. Sonia Braga, Marcello Mastroianni, Antonio Cantafora *Właściciel baru angażuje do pomocy w kuchni biedną, ale piękną Mulatkę. Oczarowany karczmarz proponuje jej małżeństwo; idylla nie trwa jednak zbyt długo.*
- 1.15 Roger Planchon, człowiek teatru - film dokumentalny
- 2.05 Zakończenie programu

TVP 2

- 6.55 Sport-telegram (powt.)
- 7.00 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
- 7.30 „Matki, żony i kochanki” (4/10) - serial TVP (dla niesłyszących)
- 8.25 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
- 8.30 Program lokalny
- 9.35 Wratislavia Cantans '98: Koncert z okazji 350 rocznicy pokoju westfalskiego
- 10.15 Szalone liczby
- 10.45 Kręcioła
- 11.10 Humphrey Bogart - angielski film dokumentalny
- 12.05 Perły z lamusa - koniec wieku: „Zielony płomień” - film USA (1954), reż. Andrew Marten, wyk. Grace Kelly, Stewart Granger, Paul Douglas *Angielski awanturnik i podróżnik, który zjeździł świat w poszukiwaniu*

- szmaragdów, przybywa do Kolumbii zwabiony legendami o tamtejszych drogocennych kamieniach.*
- 13.55 30 ton! - lista, lista - lista przebojów
- 14.25 Ulica Sezamkowa - program dla dzieci
- 15.00 Familiada - teleturniej
- 15.30 „Złotopolscy” (72) - telenowela TVP
- 16.00 Szansa na sukces: Big Cyc
- 17.00 Studio sport
- 18.00 Panorama
- 18.10 Program lokalny
- 18.35 Magia liter - teleturniej (audiotele 0-70055600)
- 19.05 7 dni świat
- 19.35 Yach Film Festival
- 20.00 Drozda na bis
- 21.00 „Nowojorscy gliniarze” (48) - serial USA
- 21.50 Dwójkomania
- 22.00 Panorama
- 22.30 Audiotele - rozwiązanie konkursu
- 22.40 „Latający Cyrk Monty Pythona” (16) - angielski serial komediowy
- 23.15 **Koncert inauguracyjny Festiwalu Krzysztofa Pendereckiego**
- 24.00 Jazz bez wolności
- 0.40 Studio sport: Motocyklowe MŚ o Grand Prix Europy
- 1.10 Sport-telegram
- 1.15 Zakończenie programu

POLSAT

- 6.00 Muzyka na bis
- 6.30 Disco Polo Live
- 7.30 Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych
- 8.00 Rekiny wielkiego miasta - serial animowany
- 8.25 Power Rangers (102) - serial komediowy
- 9.55 Disco Relax
- 11.00 Pomoc domowa (103) - serial komediowy USA
- 11.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (16) - serial komediowy USA
- 12.00 Dharmia i Greg (3) - serial USA
- 12.30 „Przygoda na biegunie północnym” - japoński pełnometrażowy film animowany (88 min) *Opowieść o przygodach pary niedźwiadków polarnych, które muszą udawać groźnego króla Północy w zastępstwie swojego ojca, zranionego przez myśliwych.*
- 14.05 Reportaż
- 14.30 Pacific Blue (38) - serial sensacyjny USA
- 15.25 Rykowisko
- 16.00 Informacje
- 16.10 Zepther Sport Magazyn
- 16.20 Świat według dzieci (3) - serial komediowy USA
- 16.45 Miłość od pierwszego wejrzenia
- 17.20 Dawson's Creek (3) - serial USA
- 18.15 Herkules (40) - serial USA
- 19.05 Idź na całość - show z nagrodami
- 20.10 Strażnik Teksasu (27) - serial sensacyjny USA
- 20.50 Losowanie Lotto
- 21.00 „Tak zwany bohater” - film USA (1982), reż. Michael Pressman, wyk. Richard Pryor, Margot Kidder, Ray Sharkey (93 min) *Po sześciu latach w obozie jenieckim w Wietnamie, czarnoskóry weteran znajduje swe dawne życie w ruinie. Bez rodziny, pieniędzy i przyjaciół nie traci optymizmu i wiary w przyszłość.*
- 22.50 Wyniki losowania Lotto
- 22.55 Miss Polski '98 - relacja z koncertu finałowego, który odbył się 12 września 1998 w Grecji
- 0.55 Muzyka na bis
- 2.40 Pożegnanie

POLSAT 2

- 7.00 Na topie 7.30 Soundtrack - program o muzyce filmowej 8.00 TV Shop 8.30-9.30 Seriale animo-

- wane 9.30 Droga do Avonlea (51)
- 10.30 Zdobywcy (4) 11.30 Disco Polo Live 12.30 Za kulisami (3)
- 13.30 TV Shop 14.00 JUNIOR - show Jurka Petersburskiego Juniora 14.30 ROM - Radioaktywny Obszar Muzyczny 15.00 Magazyn Motoryzacyjny Młodych 15.30 Jacek Ziobro Superstar 16.00 Droga do Avonlea (52) 17.00 Informacje 17.10-18.00 Seriale animowane 18.00 Wrestling: wszystkie chwytów dozwolone (50) 19.00 Micaela (32) 19.50 „Różowa taksówka” - film francuski 21.50 Pani de Monsoreau (3) 22.50 Plastik TV 23.20 Afficionado 23.50 DJ Club 0.20 Między snem a jawą 1.20 Pożegnanie

tvn

- 7.00 Telesklep
- 8.00 Sylwan - serial animowany
- 8.30 Ich czworo i pies - serial dla dzieci
- 9.00 Twój problem, nasza głowa
- 9.55 Mowgli (3) - serial dla dzieci
- 10.25 Key West (3) - serial przygodowy USA
- 11.20 Automaniak
- 11.45 TVN
- 12.00 **Fakty, sensacje XX wieku: Tragiczne wydarzenia XX wieku, Katastrofa na Wybrzeżu Szkieletów - cykl filmów dokumentalnych**
- 13.00 Pod dobrą gwiazdą
- 13.45 Gotuj z Kuroniem
- 14.15 **Film na deser: „Straszne misie” - komedia USA (1976), reż. Michael Ritchie, wyk. Walter Matthau, Tatum O'Neal, Vic Morrow (120 min)**

- 16.15 Teleplotki
- 16.45 Zwariowana forsa - program rozrywkowy
- 17.15 Rodziców nie ma w domu (3) - serial polski
- 17.45 Mini Playback Show
- 18.55 Pogoda
- 19.00 TVN Fakty
- 19.25 Sport
- 19.30 „Uciekinier” - film sensacyjny USA (1996), reż. Chuck Bowman (110 min)
- 21.20 Talk Show
- 21.50 Relacja z pokazu sztucznych ogni
- 22.05 Ludzie w drodze
- 22.35 Ale plama - program rozrywkowy
- 22.50 Pogoda
- 22.55 „Skandal” - film angielski (1988), reż. Michael Cation-Jones (115 min)
- 0.50 Granie na ekranie

NASZA TV

- 8.00 Dog Tracer - serial animowany
- 8.30 Dogtanian i trzej muszkieterowie - serial animowany
- 9.00 Moje życie pod psem (1) - serial przygodowy dla młodzieży
- 9.30 Rycerze nie zawsze bez skazy (1) - angielski serial kostiumowy
- 10.30 Szczęśliwa Ósemka
- 11.00 Czarne kapelusze (1) - serial kryminalny USA
- 12.00 Muzyczny regał - program muzyczny
- 12.30 Życie zwierząt (37) - film przyrodniczy
- 13.00 Gotowanie z dziadkiem
- 13.15 CINEMA - magazyn nowości filmowych
- 13.45 Lista przebojów podwórkowych - program rozrywkowy
- 14.15 Na wokandzie (2) - serial obyczajowy USA
- 14.45 Philip Marlowe (1) - serial kryminalny USA

- 15.45 Wielkie romanse XX wieku (1) - serial dokumentalny
- 16.15 TVarze - magazyn dla wszystkich
- 16.45 Letnie wakacje - film przygodowy USA
- 18.30 Telewizyjne Biuro Matrymonialne
- 19.05 Equalizer (2) - serial sensacyjny USA
- 20.00 Hit tygodnia: „Dzikość serca” - film sensacyjny USA (1990)
- 22.10 Wieczór z wampirem - talk-show
- 23.15 Kalejdoskop filmowy: „Farma na odludziu” - film angielski (1995)
- 1.00 Gry nocne - program interaktywny

TELEWIZJA KRAKÓW

- 7.00 Owadolandia - serial animowany
- 7.10 Sówka Pusia poznaje świat - serial animowany
- 7.20 Zwierzęta czterech pór roku - serial animowany
- 7.25 Czarodziejski otówek - serial dla dzieci
- 7.30 Przygody Guliwera - serial animowany
- 7.50 Czy wiecie, że...? (16/26) - program popularnonaukowy USA
- 8.30 Przeboje Telewizji Kraków
- 9.00 Kalejdoskop sportowy
- 9.30 Reportaż z koncertu - program muzyczny dla młodzieży. Relacja z koncertu „Ostatni atak lata”
- 10.00 Opowieści znad rzeki (1/6) - angielski serial dokumentalny: Jeśli chcesz być szczęśliwy, naucz się wędkować
- 10.30 Grillowanie na ekranie (3/5) - serial poradnikowy USA
- 11.00 Badacze dalekich stron (3/13) - kanadyjski serial popularnonaukowy: Niedźwiedź Kermode'a
- 11.30 **Mozart w podróży (16/20) - niemiecki serial dokumentalny: Wiedeń/Praga - druga strona medalu**
- 12.30 Rola - magazyn dla rolników
- 12.50 Z plecakiem i walizką - magazyn turystyczny
- 13.15 Zyciorysy (powt.)
- 13.55 Kufer babci Aliny
- 14.15 Powitanie jesieni z TV Kraków
- 14.30 Kobieta w bieli (3/12) - serial francuski
- 15.30 Było sobie życie (18/26) - serial edukacyjny: Układ limfatyczny
- 16.00 Tropiciele gwiazd (19/26) - serial australijski dla młodzieży: Tajemnice
- 16.30 Drużyna marzeń (31/64) - angielski serial dla młodzieży
- 17.00 Sport: koszykówka - transmisja z meczu o mistrzostwo I ligi: AZS Elana Toruń - AZS Lublin
- 18.00 Powitanie jesieni z TV Kraków
- 19.00 Reportaż z koncertu (powt.)
- 19.30 Celine Dion - Kolor mojej miłości - koncert
- 20.30 Powitanie jesieni z TV Kraków
- 20.40 Trzy przeboje
- 21.00 Sprawozdawczy magazyn sportowy
- 21.30 Kronika
- 21.45 Powitanie jesieni z TV Kraków
- 21.55 Promocja
- 22.00 Opowieści znad rzeki - angielski serial dokumentalny
- 22.30 „Bezgraniczna przyjaźń” - film historyczno-obyczajowy USA

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 7.00 Szymon mówi show 7.15 Rozkodowany Bugs Bunny

- 8.00-12.25 PROGRAM KODOWANY
- 8.00 Wyspa Noego - serial animowany
- 8.30 Wycieczki przyrodnicze - cykl dokumentalny
- 9.00 „Dzika rzeka” - film przygodowy USA (1994), reż. Curtis Hanson, wyk. Meryl Streep, Kevin Bacon (107 min)
- 10.50 „Power Rangers” - film sensacyjny USA (1995), reż. Bryan Spicer (92 min)
- 12.25-13.50 PROGRAM NIE KODOWANY 12.25 Nie prze-gap 12.30 Reflektor 13.20 Strefa mroku (38) - serial s.f. USA
- 13.50-19.00 PROGRAM KODOWANY
- 13.50 Mecz tygodnia ligi polskiej
- 16.00 East Side Story - film dokumentalny
- 16.55 Mecz tygodnia ligi angielskiej
- 19.00-20.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 19.00 Star Trek. Voyager IV - serial s.f. USA 19.45 Łapu capu
- 20.00-6.55 PROGRAM KODOWANY
- 20.00 „Kryminalistki” - komedia niemiecka (1997), reż. Katja von Garnier, wyk. Nicolette Krebitz, Katja Riemann, Jasmin Tabatabai, Jutta Hoffmann (105 min)

Zwariowana opowieść o czterech uciekinierkach z więzienia, robiących oszalałą karierę muzyczną.

- 21.50 Sport + - magazyn sportowy
- 23.15 „Každy szuka swego kota” - komedia francuska (96 min)
- 0.55 „Odznaka zdrady” - film sensacyjny USA (106 min)
- 2.45 „Fever Lake” - horror USA (89 min)
- 4.15 „Sztuka latania” - film USA (103 min)
- 6.00 Złota drużyna - film dokumentalny

RTL 7

- 6.20 Rodzina Potwornickich - serial komediowy
- 6.40 Trzecia planeta od Słońca - serial komediowy
- 7.05 Sliders - serial s.f.
- 7.50 Steven Spielberg przedstawia: Niesamowite historie - serial s.f.
- 8.40 Siódemka dzieciakom
- 10.10 Bolek i Lolek zapraszają
- 10.55 Opowieści złotej mały - serial przygodowy
- 12.30 Wyprawy z National Geographic - serial popularnonaukowy
- 13.30 Autostrada do nieba - serial
- 14.25 Pogoda dla bogaczy - serial
- 15.20 Siódme niebo - serial komediowy
- 16.10 Cienka niebieska linia - serial komediowy
- 16.40 Tata major - serial komediowy
- 17.05-22.10 PRZEBOJOWA NIEDZIELA
- 17.05 „I Wanna Hold Your Hand” - film USA (1978), reż. Robert Zemeckis, wyk. Nancy Allen, Bobby Di Ciccio, Marc McClure, Theresa Saldana (96 min) *W roku 1964 The Beatles po raz pierwszy przyjeżdżają do Ameryki. Grupa nastolatków próbuje za wszelką cenę dostać się na koncert...*
- 18.50 7 minut
- 19.05 Equalizer - serial kryminalny
- 20.00 „Dzikość serca” - dramat USA (1990), reż. David

Lynch, wyk. Nicolas Cage, Laura Dern, Diane Ladd, Wilem Dafoe (120 min)

Marietta chce pozbyć się swojego kochanka, który porzucił ją dla jej pociągającej, młodej córki. Mściwa kobieta nawet po wielu tragicznych wydarzeniach nie daje za wygraną.

- 22.10 Wieczór z wampirem - talk-show
- 23.15 „Ludzie koty” - horror USA (1982), reż. Paul Schrader, wyk. Nastassia Kinsky, Malcolm McDowell, John Heard, Annette O'Toole (118 min)
- 1.10 Equalizer - serial kryminalny
- 1.55 Wieczór z wampirem - talk-show (powt.)
- 2.50 „Ludzie koty” - horror USA (powt.)

tvKatowice

- 7.00 - 8.30 Pasma wspólne
- 8.30 Pryzmat - magazyn 8.50 W cztery świata strony 9.05 Koszałek-Opalek 9.30 Nasz świat 10.00 - 12.30 Pasma wspólne 12.30 Telegiga '98 - teleturniej 13.05 Studio sport 13.30 Z życia Kościoła 13.55 Klub globtrotera 14.30 - 19.00 Pasma wspólne 19.00 Nasz świat - program muzyczny 19.30 - 21.30 Pasma wspólne 21.30 Aktualności 22.00 - 0.10 Pasma wspólne

TVPOLONIA

7.00 TV Polonia zaprasza - Program dnia 7.05 Słowo na niedzielę 7.10 Złotopolscy (powt.) 8.00 Hulaj dusza 8.25 Świat Bałtyku: „Morze niczyje, morze wspólne” - film dokumentalny 9.10 Dzień dobry na dzień dobry 10.00 Śniadanie z TV Polonia 10.30 Magazyn kulturalny 10.45 Niedzielne muzykowanie: Muzyczny Festiwal Łańcut '98 - Sinfonietta Cracovia pod batutą Jerzego Maksymiuka 11.35 Kot w butach 12.00 Szkoła na wesoło 12.30 Kronika końca wieku 13.00 Transmisja niedzielnej mszy świętej 14.05 Teatr rodzinny: Anna Onichimowska „Małgosia” (1996), reż. Olaf Lubaszenko (35 min) 14.45 Podwieczorek 15.30 Biografie: „Zapomniany przyjaciel, rzec o Herbercie Hooverze” - film dokumentalny 16.25 Tak jak w kinie 16.50 Pocztalicyon 17.00 Teleexpress 17.15 Hrabia Kaczula 17.45 Wspomnień czar: „Prokurator Alicja Horn” - film polski 18.35 Kraków 2000 - rok Krzysztofa Pendereckiego 18.45 Latarnik - magazyn kulturalny 19.15 Dobranocka 19.30 Wiadomości 19.45 Prognoza pogody 19.48 Kto jest kim w Polsce 20.00 „Dzieci i ryby” - komedia polska (1997), reż. Jacek Bromski, wyk. Anna Romanowska, Gabriela Kownacka i inni (96 min) 21.40 IV Letni Festiwal Kabaretu Koszalin '98: To pisać ten bilet? (1), wyk. Koń Polski, Elita, Kabaret Moralnego Niepokoju i inni 22.30 Panorama 23.05 Ze wszystkich stron 23.35 Twoja Lista Przebojów 0.15 Twarzą w twarz z Europą

Za zmiany wprowadzone w ostatniej chwili do poszczególnych programów, redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Telewizja

Sobota

TVP 1

- 7.00 Rolnictwo na świecie (powt.)
7.15 Agrolinia
7.45 Śniadanie na farmie
8.05 Wszystko o działce i ogrodzie
8.30 Wiadomości
8.41 Pogoda
8.45 Współcześni wojownicy: Pustynna Burza. Zwycięstwo
9.05 Ziarno - program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców
9.30 5-10-15 - program dla dzieci i młodzieży
9.55 Kto ty jesteś (3) - Jaki znak Twój. Hymn
10.25 Walt Disney przedstawia: Kacza paczka; Niepewne czasy (emisja z teletekstem)
11.40 Kraj
12.00 Wiadomości
12.10 Z kamerą wśród zwierząt: Jesienne menu
12.40 Czesy - katolicki magazyn informacyjny
12.55 Jeśli nie Oxford, to co? - teleturniej
13.25 Stop-kłatka
13.50 Studio sport: Koszykówka - Liga Polska
15.25 Goniec kulturalny
15.45 Twoja lista przebojów
16.25 „Pan Złota Rączka” (26) - serial USA
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? - quiz
17.50 To jest telewizja
18.10 „Przygody Sindbada” (3/22) - serial USA
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.54 Prognoza pogody
20.05 „Pod ostrzałem” - film USA (1983), reż. Roger Spottiswoode, wyk. Nick Nolte, Gene Hackman (83 min)
22.15 Mdm po godzinach
23.05 Sportowa sobota, w tym mecz siatkówki Polska-Francja
0.05 „Milczenie owiec” - film USA (1991), reż. Jonathan Demme, wyk. Jodie Foster, Anthony Hopkins, Scott Glenn (114 min) Studentka akademii FBI włączona do śledztwa w sprawie psychopatycznego mordercy ma za zadanie nawiązanie kontaktu z innym zabójcą, niegdyś wybitnym psychiatrą. Między agentką a przestępcą rozpoczyna się niezwykle pojedynek...
- 2.05 Po tamtej stronie: Natłok myśli
2.45 Po tamtej stronie: Cyfrowa miłość
3.30 Zakończenie programu

TVP 2

- 7.25 Sport-telegram (powt.)
7.30 Folkowe nuty

- 8.00 Tacy sami
8.30 Program lokalny
9.30 Powitanie
9.35 „Jaś Fasola” - serial angielski
10.00 Kąśna na żądanie - reportaż z Festiwalu Muzyki Kameralnej w Kąśnicy Dolnej
11.00 Podróże w czasie i przestrzeni. Opowieści Serengeti (3): Opowieść geparda - angielski serial dokumentalny
12.00 Kino bez rodziców: Spotkanie z Hanna Barberą
12.35 „Cudowne lata” (45): Córka tatusia - serial USA
13.05 Przepis na sukces Aleksandra Gudzwatego
13.40 „Jake i Ben” (12) - serial kanadyjski
14.25 Animals
14.50 Familiada - teleturniej
15.25 „Złotopolscy” (71) - teleturniej
16.00 Wielka gra
16.55 „Czterdziestolatek - 20 lat później” (1) - serial TVP (emisja z teletekstem)
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Magia liter - teleturniej
19.05 „Jaś Fasola” - serial angielski
19.35 Yach Film Festiwal
20.00 Rewa, czyli „Jakby cię pyta...” (2)
20.40 Cygańska noc na bis
21.20 Katastrofy na żywo (3): Na śmierć i życie - film dokumentalny USA
21.50 Słowo na niedzielę
22.20 Panorama
22.40 „Dzieci prairii” (1/2) - film USA (1994), reż. David Green, wyk. Sidney Poitier, Michael Moriarty, Farrah Fawcett
Dziki Zachód w latach 80. ubiegłego stulecia; miłość, zemsta, rasizm...
- 0.10 Fenomen Queen - angielski film dokumentalny
1.10 Sport telegram
1.15 Zakończenie programu

POLSAT

- 6.00 Muzyka na bis
6.30 Disco Relax
7.30 W drodze - magazyn redakcji programów religijnych
8.00 Kapitan N. - serial animowany
8.25 Power Rangers (101) - serial komiksowy
8.55 Kalambusy - program dla dzieci
9.25 Klip klaps
9.55 Lista przebojów - program muzyczny
10.05 Strażnik Teksasu (26) - serial sensacyjny USA
10.55 „Naręczona inna niż wszystkie” - film francuski (1994), reż. Eric Civanan (80 min)
12.25 „San Francisco” - film USA (1936), reż. W.S. Van Dyke II, wyk. Clark Gable, Jeanette MacDonald, Spencer Tracy (115 min) Szuler i pastor walczą o duszę śpiewaczki kabaretowej w „mieście bezprawia”, San Francisco, które wkrótce runie w strasznym trzęsieniu ziemi 1906 roku.
14.30 Extralarge (3) - serial włoski
15.30 Oskar - magazyn filmowy
16.00 Informacje
16.10 Zepier Sport Magazyn
16.20 Dziewięciu wspaniałych: gra zabawa

- 17.15 Pacific Blue (37) - serial sensacyjny USA
18.10 Xena, wojownicza księżniczka (3) - serial s.f. USA
19.05 Disco Polo Live
20.00 Idź na całość - show z nagrodami
20.50 Losowanie Lotto i Szczęśliwego Numerka
21.00 Nocny patrol (16) - serial kryminalny USA
22.00 „Snajper” - film francuski (1989), reż. Klaus Biedermann (82 min)
Po Paryżu grasuje płatny morderca, strzelec wyborowy nie pozostawiający żadnych śladów. Tropiący go policjanci są coraz bardziej sfrustrowani i gotowi zapłacić każdą cenę za sukces.
23.30 Ogłoszenie wyników Lotto
23.35 Ostatni do wzięcia (3) - serial USA
0.05 Playboy: „Pamiętnik Czerwonego Pantofelka” oraz „Marzenia na jawie”
1.05 „Amor” - film erotyczny USA
2.35 Muzyka na bis
3.35 Pożegnanie

POLSAT 2

- 7.00 Dance TV 7.30 Festiwal Polsat dance 7.45 Plastik TV 8.00 TV Shop 8.30-9.30 Seriale animowane 9.30 Droga do Avonlea (50) 10.30 Zdobywcy (3) 11.30 Żar młodości (542) 12.30 Pani de Monsoreau (2) 13.30 TV Shop 14.00 Link New Look 14.30 ROM - Radioaktywny Obszar Muzyczny 15.00 Soundtrack 15.30 Na topie 16.00 Droga do Avonlea (51) 17.00 Informacje 17.10-18.00 Seriale animowane 18.00 Wrestling: wszystkie chwytty dozwolone (49) 19.00 Micaela (31) 19.50 „Hrabia Max” - film włoski (1957), reż. Giorgio Bianchi (99 min), wyk. Vittorio de Sica 21.30 Idź na całość 22.30 „Różowa taksówka” - film francuski (115 min) 0.30 Przytul mnie 1.30 Pożegnanie

tvn

- 7.00 Telesklep
8.00 O czym szumią wierzby - serial animowany
8.30 Latarnia Solusia - serial animowany
8.45 De De Reporter - program dla dzieci
9.00 Twój problem, nasza głowa
9.50 Rzut za 3 - następcy Jordana
10.20 Gillette
10.50 „Brzydki Amerykanin” - film USA (1963), reż. George Englund, wyk. Marlon Brando, Eiji Okada, Sandra Church (130 min)
13.00 Salon gier komputerowych
13.25 Big Star Party - superlista
14.15 Gwiezdne wrota (3) - serial s.f. USA
15.15 Buffy - postrach wampirów (3) - serial dla młodzieży USA
16.15 Multikino - filmy, gwiazdy, plotki
16.45 Studio Tramwaj
17.00 Maraton uśmiechu
17.45 Ale plama - program rozrywkowy
18.00 Wszystko albo nic - teleturniej
18.55 Pogoda
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport
19.30 „Kontrakt małżeński” - komedia USA, reż. Carol Wiseman, wyk. Patsy Ken-

- sit, Stephane Freis, Anne Marie Pisani (105 min)
21.15 To było grane!
22.30 TVN Pogoda
22.35 „Bezkresne Morze Sargasowe” - australijski film kostiumowo-erotyczny (1992) (115 min)
0.30 „Dama do towarzystwa” - film USA (1980) (100 min)
2.10 Granie na ekranie

NASZA TV

- 7.00 Nasz sklep
8.00 Zaginione miasto (2) - angielski serial dla młodzieży
8.30 Opiekunki (5) - serial hiszpański
9.00 Zagraj - wyśpiewaj - program muzyczny dla dzieci
9.30 Loving (50) - serial USA
10.00 Antonella (94) - serial argentyński
11.00 City (177) - serial USA
11.30 Płonąca pochodnia (9, 10) - serial meksykański
12.30 Melanżeria - program muzyczny
13.00 Nie ma jak w domu (5) - serial australijski
13.30 Przynęta (8) - serial kryminalny USA
14.00 Klub 1001 podróży
14.30 Moje życie pod psem (1) - serial przygodowy dla młodzieży
15.00 Słoneczny maraton (3) - teledziewiadek
15.30 Rycerze nie zawsze bez skazy (1) - angielski serial kostiumowy
16.30 VIP
16.45 Czarne kapelusze (1) - serial kryminalny USA
17.45 Nasze wiadomości
18.00 Królewski interes - film dokumentalny
19.05 Equalizer (1) - serial sensacyjny USA
20.00 „Chłopcy z Brazylii” - amerykańsko-angielski film sensacyjny
22.10 Nasze wiadomości
22.30 - 2.00 Powrót do Titanica, wywiady z Jamesem Cameronem i Leonardem Di Caprio. Jak powstał film „Titanic” - reportaż. Titanica a sprawa polska „Pamiętna noc” - angielski film fabularny. Orkiestra z Titanica

TELEWIZJA KRAKÓW

- 7.00 Detektyw Bogi
7.25 Czarodziejski ołówek
7.30 Król Artur i kwadratowi rycerze okrągłego stołu - film animowany USA
7.55 Podróże z Małą Gwiazdką - serial kukielkowy dla dzieci
8.30 Kronika
8.40 Wiara i życie
9.00 Studio targowe
9.15 Podpowiedzi w plenerze
9.30 Niebezpieczna zatoka (17/23) - serial kanadyjski
10.00 Podróże kulinarne po Francji
10.30 Czas ogrodów - serial dokumentalny USA
11.00 Motocyklem dookoła świata - angielski serial dokumentalny
11.30 Kung fu (3/23) - serial przygodowy USA
12.30 Euromagazyn
13.00 Gwiazdy Hollywood - magazyn filmowy
13.30 Krok do przodu - teleturniej dla młodzieży

- 14.00 Krajobrazy - magazyn krajoznawczy
14.30 Arie i duety operowe w wykonaniu solistów i orkiestry Teatru Muzycznego w Krakowie
15.30 Świat przyrody - serial angielski
16.30 Tak, panie ministrze (17/21) - angielski serial komediowy
17.00 Pasaż - magazyn nie całkiem kulturalny
18.10 Kronika
18.30 Pełna kultura
19.00 Marginalki - magazyn kabaretowy
19.15 Mały jazz
19.30 „Kawaler Srebrnej Róży” (1/2) - film niemiecki
21.30 Kronika
21.45 Wiadomości sportowe
21.55 Promocja
22.00 Podróże kulinarne po Francji (powt.)
22.30 „Teddy” - film USA, reż. Delbert Mann, wyk. Craig T. Nelson, Susan Blakely
Wzruszająca opowieść o małym Teddy - dzielnym synu senatora Edwarda Kennedy'ego

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 7.00 Łapu capu 7.15 Diabelski Młyn
8.00-12.25 PROGRAM KODOWANY
8.00 Wyspa Noego - serial animowany
8.30 „Pieczone gołąbki” - komedia polska (90 min)
10.10 „Sknerus” - komedia USA (113 min)
12.00 Kuchnia Filmowa - magazyn filmowy
12.25-14.30 PROGRAM NIE KODOWANY: 12.25 Nie prze-gap 12.30 Rozkodowany Bugs Bunny 13.15 Szymon mówi show 13.30 Reportaż z cyklu 24 godziny
14.30-19.30 PROGRAM KODOWANY
14.30 Raj na ziemi: Madagaskar - film dokumentalny
15.25 Mecz plus mecz
18.00 „Naga broń 33 1/3: Ostateczna zniewaga” - komedia USA (79 min)
19.20 Deser: Air Fright - film krótkometrażowy
19.30-20.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 19.30 Aktualności filmowe
20.00-6.55 PROGRAM KODOWANY
20.00 „Ostatni sprawiedliwy” - western USA (1996), reż. Walter Hill, wyk. Bruce Willis, Bruce Dern, Christopher Walken (97 min)

- 21.40 Liga + - magazyn sportowy
22.30 Boks zawodowy

- 0.45 „Prowokator” - francuski film sensacyjny (100 min)
2.30 Noc boks zawodowego

RTL 7

- 6.20 Ukryta kamera
6.40 Forever - serial
7.30 Teleshopping
8.35 Miłość i dyplomacja - serial
9.00 Sunset Beach - serial
9.40 Siódmka dzieciakom
11.25 Bolek i Lolek zapraszają
12.55 „Serce robota” - film s.f.
14.15 Ukryta kamera - program rozrywkowy
14.40 Rodzina Potwornickich - serial komediowy
15.05 Trzecia planeta od Słońca - serial komediowy
15.30 Steven Spielberg przedstawia:
16.20 Czynniki PSI - serial s.f.
17.10 Sliders - serial s.f.
18.00 M.A.N.T.I.S - serial s.f.
18.50 7 minut
19.05 - 23.50 S O B O T A MOCNYCH WRAŻEŃ:
19.05 Equalizer - serial kryminalny
20.00 „Chłopcy z Brazylii” - film sensacyjny USA (1978), reż. Franklin Schaffner, wyk. Laurence Olivier, Gregory Peck (120 min)
22.10 „Klub potworów” - horror USA (90 min)
23.50 Alfred Hitchcock przedstawia - serial kryminalny

tvKatowice

- 7.00 - 12.30 Pasma wspólne
12.30 Muzyka 12.50 Muzyka pełna nastrojów, czyli najpiękniejsze utwory wielkich kompozytorów 13.10 Kronika towarzyska i rodzinna 13.30 El TV Muzyk... 14.00 Krajobrazy 14.30 Śląska kronika filmowa 14.55 Spotkanie z dokumentem 15.30 - 17.00 Pasma wspólne 17.00 Telefoniada 17.45 Skąd ten cytat 18.00 Panorama 18.10 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Śląska gospoda 19.00 Persona 19.30 Kawaler srebrnej róży (1/2) 21.30 Aktualności 21.40 Wiadomości sportowe 22.00 - 24.00 Pasma wspólne

TVPOLONIA

- 7.05 Festyn w Becejłach 7.20 Kabaretowy Osjaków (2) 7.35 Hity satelity 7.55 Dzień dobry na dzień dobry 8.30 Wiadomości 8.40 Dzień dobry na dzień dobry 9.30 Ala i As 9.50 Szafiki 10.20 Zwierzolub 10.40 Brawo bis! 13.00 Wiadomości 13.10 Spojrzenia na Polskę - program publicystyczny 13.30 Od przedszkola do Opola 14.15 Magazyn polonijny z Niemiec 14.45 Powrót Arabeli (20/26) 15.15 Od rozbioru do wolności 15.40 Bajkowa koncepcja świata 16.00 Wieści polonijne 16.15 Mówi się... 16.35 Ludzie listy piszą 17.00 Teleexpress 17.15 Finał wyścigów motocyklowych Polonia Cup 18.15 Złotopolscy (5, 6) 19.15 Dobranocka 19.30 Wiadomości 20.00 „Podróż do śmierci” - dramat polsko-niemiecki 21.30 Koncert jubileuszowy TV Polonia (1) 22.30 Panorama 23.05 Wszystko jest poezją w poezji ukryte 23.35 Koncert jubileuszowy TV Polonia (2)

Biura Reklam i Ogłoszeń:

KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax: 421-97-77, Informacja: tel. 422-08-87 421-45-72

kasy: czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14

ul. Starowińska 2, tel. 421-45-72

ul. Wiśniowa 2, tel. 422-70-89

oraz terenowe oddziały i ekspozytury redakcji (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

NAKLAD KONTROLOWANY
SZNACZKI KONTROLI DISTRIBUCJI PRASY

DZIENNIK POLSKI

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1
www.dziennik.krakow.pl

Redaktor Naczelny:
CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI

tel. 422-63-04, fax: 422-82-49,
e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Redaktor wydania: Krzysztof Samborski

Centrala: tel. 422-75-88

(łączy ze wszystkimi działami)

Dział Łączności z Czytelnikami:

tel. 422-95-92,

Sekretarz Redakcji: tel. 422-28-98

(od godz. 16 tel./fax: 422-05-67),

Dział Krajowy: tel. 422-47-06

Dział Ekonomiczny: tel. 422-25-79

Dział Zagraniczny: tel. 422-07-56

Dział Miejski: tel. 422-87-25,

Dział Sportowy: tel. 421-97-23

ODDZIAŁY WYDAWNICTWA JAGIELLONIA SA I REDAKCJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”:

NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax: (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45

Ekspozytury: NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax: (0-18) 266-30-72

OSWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel./fax: (0-33) 44-16-00

ZAKOPANE, KMPiK, ul. J. Zborowskiego 2, l.p., tel./fax: (0-18) 201-35-30,

ZYWIEC, tel./fax: (0-33) 61-48-65

RZESZÓW, ul. Księdza Jałowego 29, tel./fax: (0-17) 85-22-478, tel. (0-17) 85-22-479

Ekspozytury: KROSNO, ul. Lewakowska 31, tel./fax: (0-13) 43-622-90, 43-258-23 w. 29

PRZEMYŚL, ul. Katedralna 3, tel./fax: (0-16) 678-77-43

TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax: (0-14) 21-35-20, 22-31-48

Ekspozytury: BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax: (0-14) 61-256-22

DEBICA, ul. Rzeszowska 14, tel./fax: (0-14) 670-87-72

WYDAWCA:

Wydawnictwo Jagiellonia SA
31-072 Kraków, ul. Wielopole 1,
tel. 422-07-12, fax: 422-08-78

Prezes Zarządu:
WOJCIECH TACZANOWSKI

Druk: Centrum Prasowo-Poligraficzne w Krakowie Spółka z o.o. Drukarnia w Krakowie, al. Pokoju 3

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., z graniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Weekend z DZIENNIKIEM

Ogromny szczupak wyskakuje z toni jeziora, a potem wpada z powrotem w wodę, rozpryskując wysokie fontanny. Bajecznie kolorowa animacja zielonych lasów, błękitnej tafli akwenu, kwiatów na trawiastym brzegu, osłabia na chwilę napięcie, ale oto widzimy łódkę z dwoma chłopcami na pokładzie i już wiadomo, że dramaturgia opowieści rozegra się pomiędzy drapieżną rybą a małymi wodniakami.

Chłopaczyska jakiegoś znajome, jeden wysoki i szczupły, drugi niższy, okrągłutki... Bolek i Lolek to nie są, ale może jacyś ich krewni?

Charakterystyka bohaterów:

„*Olek - chłopiec w wieku około sześciu lat, sympatyczny, mały grubasek o puciułowatej twarzy, w oczach ma wesołe iskierki, które zdradzają jego temperament. Ubrany w za duże, jakby ze starszego brata, krótkie spodenki na szelkach, sportową koszulkę, opadnięte skarpety - podkolanówki i buty typu adidas.*

„*Tolek - chłopiec w wieku około 7 lat, szczupły, zręczny, o wesołym wyrazie twarzy, pozornie odważny. Włosy niesforne rozmieszane na głowie, z kogucikiem na środku czupryny. Ubrany w spodnie ogrodniczki, sportową koszulkę, buty typu adidas.*”

Przed wakacjami komiksowa wkładka z przygodami Olka i Tolka pojawiła się w jednym z ogólnopolskich, kolorowych miesięczników. Nakład rozszedł się bardzo szybko, zadzwoniły telefony, zwłaszcza po ukazaniu się drugiego numeru czasopisma, w którym najmłodszy czytelnicy nie znaleźli następnej przygody rysunkowych łobuziaków.

„*Zainteresowanie przeszło nasze oczekiwania - mówi Marian Cholerek, bielski rysownik znany ze Studia Filmów Rysunkowych, dziś pracujący na własny rachunek. - Zapotrzebowanie na*

Pierwszy odcinek nowego serialu ma sensacyjny początek. Dziennikarz pewnej gazety znajduje przypadkowo zdjęcia, pokazujące Bolka i Lolka trzymających w niemowlęcych bec-

Adam Molenda

Kuzyni Bolka i Lolka

Istnieją scenariusze filmu, który - zdaniem - właściciele powtórzy sukces słynnego serialu

kach dwóch małych chłopców. Wiadomość szybko obiega świat i pojawiają się

tłumy paparazzich...

Zdzisław Kudła, dyrektor Studia Filmów Rysunkowych, o inicjatywie słyszał, ale zachwytu nie przejawia:

„*Jestem przekonany, że niebawem będziemy mogli z powrotem pokazywać na ekranach Bolka i Lolka. Wykupiliśmy prawa do tych postaci od Alfreda Ledwiga i Leszka Lorka, więc jesteśmy pewni - sądowe rozstrzygnięcia będą dla SFR korzystne.*

Rodzina Nehrebeckich też by tego chciała, ale mocno wątpi. Spory dotyczące praw autorskich trwają już ponad dwadzieścia lat. Dotyczą przede wszystkim ustalenia autorstwa plastycznego opracowania postaci, a nawet pomysłu serialu. Bracia Nehrebecki twierdzą, że to oni, jako dzieci, byli żywym impulsem dla swego ojca, który przglądając się ich zachowaniem i zabawom postanowił przenieść je na celuloid. Pierwsze wizerunki drukowano w czasopiśmie „Świat Przygód”, wydawanym niegdyś najpierw w Katowicach, a potem w Warszawie. Chłopcy nazywali się Wicek i Wacek, ale do filmów zmieniono imiona, gdyż brzmiały staroświecko.

Inna wersja wydarzeń mówi, iż trzon twórczy SFR spotkał się kiedyś przy przyjacielskiej wódce i doszło do burzy mózgów, z której wyłoniły się postaci telewizyjnych ulubieńców całej kuli ziemskiej.

Dziś niezwykle trudno ustalić jak było naprawdę, dokumentacja tamtych dni jest bowiem szczątkowa. Nikt się nie spodziewał, że do Polski tak szybko wróci kapitalizm i sukces chłopców z główkami niczym piłeczki pingpongowe zaczęnie być przeliczalny na wielkie pieniądze. Owszem, nieźle profity mogły być już w PRL, bo rzemieślnicy upominali się

o zezwolenie

na drukowanie Bolka i Lolka na koszulkach, gumowych piłkach, czy opakowaniach lodów. Doszło jednak do procesów pomiędzy twórcami ze SFR i jak do dzisiaj, nie zarobił na tym przyzwyczajenie żaden z autorów czy ich spadkobierców.

Olek i Tolek już na pierwszy rzut oka są podobni, ale jednak... inni niż ich przebojowi, starsi kuzyni. Postaci mają więcej rysunkowych szczegółów, rysy twarzy są bardziej wyraziste, zaś czupryny długie i gęste, jak u rockowych muzyków. Różnice zresztą dotyczą nie tylko aparatury, ale również charakterów.

W tandemie Bolek i Lolek ten wyższy był inspiratorem szalonych przygód, zaś okrągłutki i gapiowaty miał z tej przyczyny mnóstwo problemów. U nowej dwójki jest odwrotnie:

W końcu przejrzał dokładnie aż 400 fotografii, wybierając z nich cechy najbardziej charakterystyczne dla sześciu- i siedmiolatków. Pokazał gotowy projekt postaci dzieciakowi przyja-

szpaw. *Kaczora Donald a czy Królową Śnieżkę pokazują się z powodzeniem do dzisiaj. Co siedem lat dorasta nowe pokolenie, które może oglądać tych samych rysunkowych bohaterów.*

też żarłocznym szczupakiem. Grzecznie, ale stanowczo przeciwstawiają się też ludziom zaśmiecającą przyrodę.

Nowe pomysły związane są z nieograniczonymi możliwościami zabawy z komputerem, zaś jeszcze inne - postawieniem Olka i Tolka oko w oko z bohaterami światowego kina: Rambo, Terminatorem, Batmanem, Supermanem. Narysowane chłopaczyska z Bielska utworzą nawet boysband i staną do rywalizacji z dziewczętami ze Spice Girls.

„*Chodzi o to, żeby serial był czytelny i do przyjęcia w każdym państwie świata - słyszę. - Narracja jest napisana w taki sposób, że można ją łatwo przetłumaczyć... Chcemy uniknąć smutnych doświadczeń tych producentów, którzy próbowali robić filmy rysunkowe wyłącznie na użytek krajowy, gdzie żyje na przykład 3 mln ludzi.*

Odcinki mają mieć, zgodnie ze współczesnymi wymogami większości sieci telewizyjnych na całym świecie, po 23 minuty emisji. Przy produkcji każdego mniej więcej dwa miesiące przeznaczają się na animację, co najmniej jeden na malowanie i kopiowanie, jeszcze kilka tygodni na inne czynności, w sumie około czterech miesięcy i to tylko dlatego tak krótko, że pracuje się przy zastosowaniu komputerów.

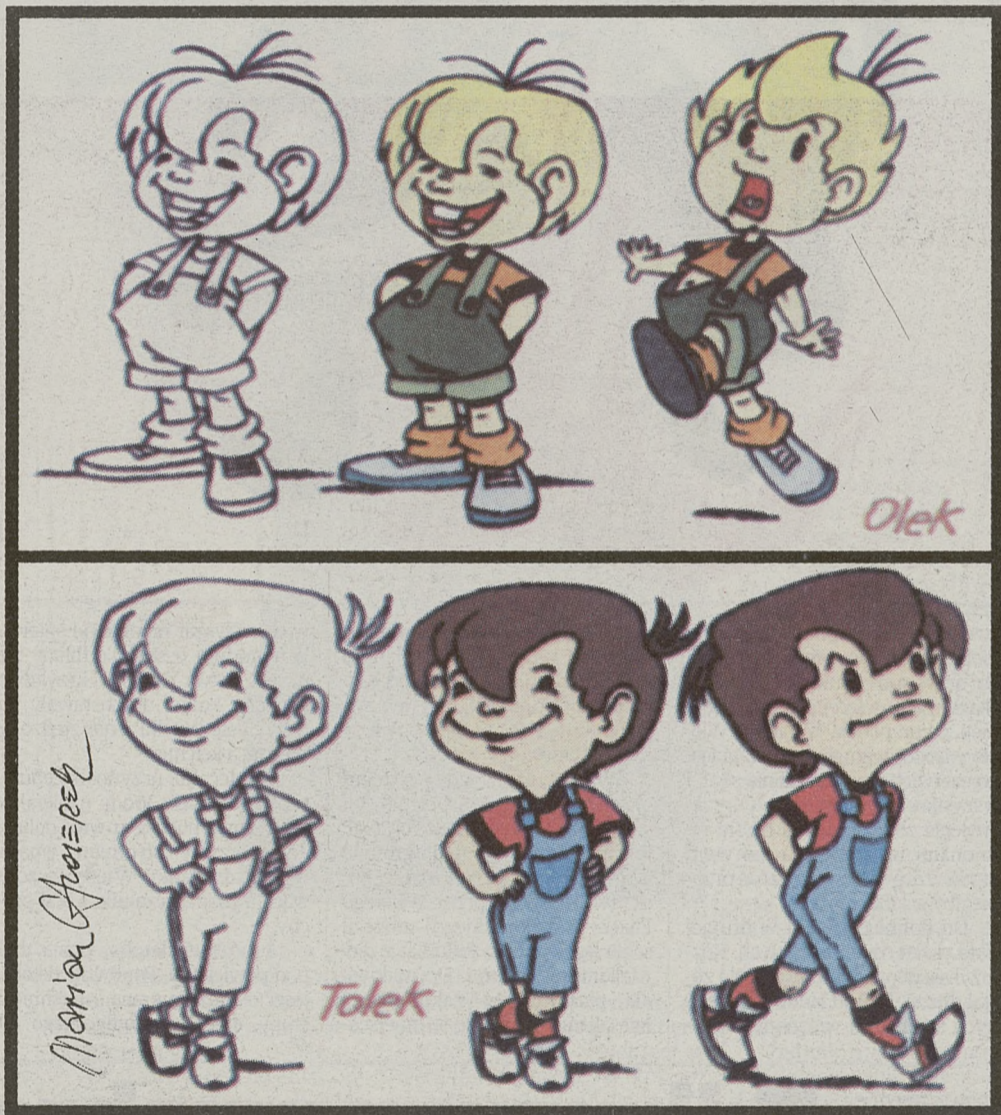
Potrzebnych będzie kilkunastu, może nawet dwudziestu profesjonalnych rysowników zatrudnionych na stałe przy filmie.

„*Moim marzeniem jest ponowne zintegrowanie środowiska kolegów, z którymi niegdyś pracowaliśmy w Studiu Filmów Rysunkowych - mówi Marian Cholerek. - Wielu z nich nie ma zajęcia odpowiadającego ich zdolnościom, funkcjonują właściwie bez zawodowego celu. Ba, niektórzy są skłóceni, głównie przez ten niegdyśniejszy, nieszczęśliwy podział, wynikający z nieudanej współpracy z Hanną - Barberą.*

Obaj pomysłodawcy serii założyli spółkę pod nazwą: RM Studio im. Władysława Nehrebeckiego. Firma ma gotowe scenariusze oraz koncepcje plastyczne filmu, który, zdaniem jej właścicieli, rokuje szanse na powtórzenie sukcesu Bolka i Lolka. Żeby zacząć, czyli zrealizować 7 - 8 odcinków, trzeba 2 milionów złotych.

„*Rozpoczęliśmy od wydawania komiksów, żeby zdobyć chociaż część niezbędnej kapitału - wyjaśnia Roman Nehrebecki. - Entuzjastyczny odzew po pierwszych 240 tysiącach egzemplarzy rozprowadzonych w ogólnopolskim miesięczniku rokuje sukces edytor-ski i finansowy.*

Autorzy serii o Olku i Tolku uzyskali już obietnicę kierownictwa Telewizyjnej Agencji Produkcji Teatralnej i Filmowej współfinansowania ich artystycznych zamierzeń. Chęć udziału finansowego zgłasza pewien austriacki przedsiębiorca. Spółka otwarta jest ciągle na różne możliwości przedsięwzięć biznesowych, bo przecież po komiksach i emisji w TVP przyjdzie czas na kasety video i prezentacje zagraniczne... Warunek jest jeden - muszą znaleźć się inwestorzy, którzy uwierzą w sukces tak samo mocno jak entuzjaści z Bielska.

„*Olek to chłopiec błyskotliwy, jest inicjatorem zabaw i różnych figli, które płata swemu bratu Tolкови, rodzicom i ludziom dorosłym. Psoci nawet wspólnie ze zwierzętami domowymi oraz tymi, które napotyka w okolicy. Bardziej niewinny wygląd powoduje, że wszyscy biorą go za spokojniejszego i grzeczniejszego, jednak to jego pomysły wywołują kłopotliwe sytuacje, z których nie zawsze udaje mu się wybrnąć bez pomocy Tolka.*

Tolek towarzyszy Olkowi w wymyślanych przez niego zabawach, spełnia posłusznie polecenia i upada przez to nieraz w poważne kłopoty.”

Pan Marian usiłował narysować chłopców przez... cztery lata, wychodząc od koncepcji postaci Bolka i Lolka, ale z żadnej próby nie był zadowolony. Postanowił w końcu oprzeć się na swych doświadczeniach fotograficznych - amatora. Od lat z przyjemnością i ze względów praktycznych robi mnóstwo zdjęć synowi i innym dzieciom. Wykorzystuje je później w pracy rysow-

ciół i gdy ten zawałał, że to Bolek i Lolek, rysownik wiedział, że podobieństwo kuzynów jest takie jak trzeba.

Ale nie łudzące... Można się domyślać, że powodem innego **image nowych bohaterów**

jest oczywiście próba zabezpieczenia się przed ewentualnymi pretensjami ze strony pracowników procesowych państwa Nehrebeckich, a szczególnie bardzo aktywnie dopominającym się o swoje, prawdziwie czy wydumane prawa Alfredem Ledwigiem, który mieszkając w Niemczech usiłuje sprzedawać wizerunki Bolka i Lolka, a co zresztą spadkobiercy Władysława Nehrebeckiego też wytoczyli mu sprawę za Odra.

„*Myszę, że Bolek i Lolek mogą być znowu popularni. Trzeba byłoby tylko te postaci nieco u współczesnić, filmy opatrzyć nową muzyką - utrzymuje dyrektor Kudła. - Fabularne obrzędy animowane to znakomity interes, ale decydenci, choćby telewizyjni, nie zdają sobie z tego*

rów. Cały świat na tym zarabia.

Roman Nehrebecki co do zalet filmów animowanych się zgadza, jednak wobec konkretnych bohaterów ma inne zdanie:

„*Sentyment do Bolka i Lolka istnieje, jednak te postaci już się zestarzały i przeszły do legendy, podobnie jak w dziedzinie muzyki stało się z Beatlesami...*

Pan Roman uważa, że potrzebna jest produkcja całkiem inna niż ta, którą masowo kupuje się z Zachodu. W tej za dużo jest przemocy, drastycznych scen, nietolerancji i konfliktów. Dlatego sam napisał scenariusze do piętnastu odcinków serialu o Olku i Tolku.

Pierwsze przygody chłop-ców mają

akcenty proekologiczne,

ale ostrożne, by nie przestraszyć widzów nadmiernym dydaktyzmem. Malcy grają rolę obrońców zwierząt, chroniących je przed kłusownikami Leonem i jego pobratymcami, czy

Jacek Świder

W blasku świeczki

Gdy ma się osiem lat, patrzy się prosto w oczy, z ufnością wiernego psa

W dolinie ścieliły się długie cienie. Zapamiętał wielką pomarańczową kulę słońca, która szybko przekroczyła linię skarłatych sosen rosnących po zachodniej stronie. Po chwili, z jaru wypełnionego szmerem Sanki, wylała się na niego lepka i zimna mgła. Wplątała we włosy, chwyciła za gardło.

Niemal po omacku dotarł do drewnianego mostku. Powoli, krok po kroku, piał się zбочem porośniętym młodymi grabami. Uspokoił się, gdy dotknął policzkiem zimnej, wapiennej skały. Stopa za stopą, pamiętając co mu radzono, doszedł do rozpadliny. Za nią już tylko kilka metrów w dół...

Nie może sobie przypomnieć, czy długo tak siedział – po turecku, z obolałą od rozpuszczalnika głową. Przetarł policzki. Włożył rękę do plecaka i wyciągnął świeczkę. Niewielką, wypaloną przynajmniej do połowy. Drżący płomień zaznaczył dookoła skalne występy. Cienie rozpełzły się po wapiennym sklepieniu i ułożyły w tarantule z zakrzywionymi odnóżami, meduzy z szerokimi płaszczami i feniksy ogniście trzepocące skrzydłami.

Zasunął wilgotny śpiwór i zasnął.

***

Powąchał pierwszy raz, gdy miał osiem lat. Zbierało się na deszcz, a gdy pada deszcz – dzieci się nudzą. Jemu się nie nudziło, ale znudzeni byli znajomkowie z giganta. Gdy ma się osiem lat, patrzy się prosto w oczy, z ufnością wiernego psa. On, najmłodszy z nich wszystkich, tak właśnie patrzył.

A później były dworce, rowy, plaże, kanały. Wagony na bocznicach i wiaty przystanków autobusowych w szczerym polu. Furty klasztorne, a w nich zakonnice – te, które dały kartofle i inne, którym widocznie kartofli zabrakło, bo gniewnie kazały wracać do matki i ojca.

A w głowie dalekie wspomnienie jesiennego plaży i pierwszych papierosów, palonych po kryjomu na wydmach. Gdzieś w okolicach Ustronia Morskiego czy Śliwna. Rozpuszczalniki były wtedy cichą i odległą melodią przyszłości, zapisaną w iskrzących gwiazdach nad linią morską horyzontu. Każdemu w tych gwiazdach coś pisane.

Powąchał więc pierwszy raz, gdy miał osiem lat – bardzo dawno temu. Wcześniej jego rodzina przeniosła się z Ustronia do Szczecinka. Ze Szczecinka drogi prowadziły w różne strony świata. Jedną z nich zaprowadziła go do Krakowa. Inną goniła go karta powołania wypełniona przez skrupulatnego podoficera Wojskowej Komendy Uzupełnień.

Do Dolinki Mnikowskiej trafił nieprzypadkowo. Mniej w niej ludzi niż w innych jurajskich uroczyskach. Za to więcej pieczar, zagłębień, dziur, półek, kominów. Więcej wieczornego słońca chlapiącego czerwienią powierzchnię skał. I wszystko jakby mniejsze. O przeciwległe zbocza można by się ramionami wesprzeć, a korytem Sanki zdrowy mężczyzna przebiegłby w kilka minut.

Do dolinki przybył w drugiej połowie lat osiemdziesiątych. Rozłożył się obozem na chwilę, ale został dłużej. Pośród jadowicie zielonych szpilek na wiosennych mo-

drzewiach, jaszczurek wygrzewających się na rozgrzanych letnim słońcem kamieniach. Wśród szarozłoty, jesiennych liści dębiny i grabu, rażącej oczy bieli w każdej kolejną zimę.

W pieczarze, gdy rozpalili ogień, szybko robiło się ciepło. Taką już jest natura wapiennych skał. Kilkanaście metrów nad ogromną dziewiętnastowieczną Matką Boską (wymalowaną przez Walerego Eliasza Radzikowskiego) ułożył sobie legowisko na kilka lat z niewielkimi przzerwami. Do malowidła przychodziły zakonnice i mieszkańcy okolicznych miejsc-

wości. Słyszał niedzielne śpiewy. W tygodniu o skały odbijały się przekleństwa drwali i krzykliwe śmiechy kobiet. Pozostawały po nich puste butelki i nie zjedzony do końca ketchup.

W plecaku przynosił cebulę, czosnek i chleb. Wodę nabierał w plastikową butelkę u wrót doliny, gdzie czysty strumień wpada wprost do Sanki. Wtedy jeszcze wachał rozpuszczalniki i brał prochy.

A później detoks, praca, ból pod powiekami. Ponownie detoks, jeszcze cięższa praca, opuchnięte stopy, stęchlizna wilgotnego od

wielu dni ubrania. Jeszcze raz ból pod powiekami i grupa w Monarze, gdzie chwycił za pisak. Najpierw czarny.

W niskim pokoju bez elektryczności, przy stoliku z przyciętymi nogami i zdrapaną politurą. Na kłęczkach albo w kucki, z pochyloną głową i zaciśniętymi ustami. Zapalił świeczkę, niewielką, z poczeriałym knotem. Czarnym pisakiem wywołał pierwsze tarantule z zakrzywionymi odnóżami, meduzy z szerokimi płaszczami i feniksy ogniście trzepocące skrzydłami.

***

Dom buduje się całe życie. W jednym z domów Monaru, w Pleszowie, za płotem Huty Sendzimira, znalazł wilgotną piwnicę. Ciemną, z niewielkim oknem. Styropian trafił na hałdzie huty, gdzie codziennie kilkanaście osób wybiera drewno, złom, papier i inne skarby. Zorganizował stare szafki i okrągły stolik. Pomędzy mur i styropian wsadził dodatkowo folię. Na półce ustawił widokówkę z zagranicy od przyjaciela i gazetowe fotografie kobiecych twarzy. Pod ścianą postawił miednicę. Zamiast łóżka rozłożył siennik.

Gdy wszystko było gotowe, zasiadł przy niskim stoliku, podpalił najpierw świeczkę, później papierosa i pociągnął pisakiem pierwszą kreskę. Z początku nieśmiało, później coraz odważniej. Rwał nerwowo kolejne kartki z bloku. Na papierze pozostawały wijące się węzowe linie, rozcapierzone na końcach, niekiedy zawinięte w potworne żrenice – kwiaty.

Kupił rower. Porządny, taki na wiele lat.

Na wystawę w ośrodku kultury w Skawinie zaprosił sporo ludzi. Wcześniej prace oglądali specjaliści. Coś powiedzieli – nie bardzo pamięta co. Później ktoś zabrał kilka rysunków do Anglii. Tam próbowano interpretować.

Po czarnych liniach przyszedł czas na kolory. Głównie ostrą czerwień i granat. Drażniąco, niespokojne, tylko z rzadka przechodzące w krągłą zieleń w górnej partii obrazu.

Do roweru dokupił plastikowy kosz, na tylny błotnik. Gdy jedzie gdzieś za miasto, zabiera

w nim chleb, cebulę i czosnek. Papierosy trzyma w kieszeni kurtki, pod ręką.

Chce zrobić następną wystawę. Jeszcze nie wie gdzie i kiedy, ale na pewno zrobi.

W niedzielne południe w Pleszowie słychać bicie kościelnych dzwonów. Z podwórka jednego z budynków Monaru, przez kilka desek udających ścianę stodoły, widać kominy huty. Stara stodoła, mimo że upłynęły dziesiątki lat, wciąż jakoś się trzyma. Na deskach pozostały jeszcze stare napisy o zapalkach, o dzieciach i o pożarze. Poczerniałe, mało czytelne.

Kominy dymią codziennie od prawie pięćdziesięciu lat. Na podwórku spada tyle pyłu, że jeśli by go chwycić w jedną wielką szklaną probówkę, słup miałby kilka metrów wysokości każdego roku. Do domu prowadzi kręta i wąska droga wprost z przystanku tramwajowego. Przy drodze stoi kapliczka. Ktoś ją ostatnio wyremontował. Starą, zabrudzoną elewację zastąpił nową – mimo bliskości huty, wciąż białą. Wcześniej wyglądała jak obszarpaniec.

Na prawo od kapliczki jest jego kawałek świata. Na lewo hałasuje kombinat. Środkiem jedzie tramwaj wożący ludzi do pracy.

Niełatwo wytrzymać w jednym miejscu, wśród tych samych ludzi. W ubiegłym roku odszedł na kilka miesięcy. Wynajął pokój w mieście. Gdy zabrakło pieniędzy, wrócił do domu. Zamieszkał na poddaszu, bo z piwnicy pozostały gołe ściany. Dom żyje kolejnymi ludźmi, którzy przychodzą i odchodzą.

Zimno znosi bardzo dobrze, ale nie lubi, gdy mu się leje za kołnierz, więc jeszcze raz zszedł do piwnicy. Posprzątał, przy ścianach ułożył styropian, przywleczone z hałdy – wysypiska. Szafki znosi jedną po drugiej, bez pośpiechu, tak, aby zdążyć przed jesiennymi ulewami.

***

- I co ja właściwie rysuję? No, chyba to, co we mnie siedzi. Nie, nie narysuję portretu pięknej kobiety, ani drzewa, ani pałacu. Nie zrobię karykatury za pięniadze. Nie skopiuję z gazety, plakatu, obrazu w muzeum.

No dobrze – rysuję to, co we mnie siedzi złego. Te czarne rozchodzące się linie, to taki bałagan. Rysuję to, co siedzi we mnie dobrego. Granat na dole to czysta woda w strumieniu, a zieleń na górze – to trawa. Zresztą, może to coś całkiem innego.

Ciemności wcale mi nie przeszkadzają. Mam dobry wzrok, a poza tym lubię rysować przy świeczce. Świeczka jest ciepła i rzuca rozedrgane cienie.

Odkrywcy wyobraźni

Słyszeli już różne określenia pod swoim adresem – „cudaki” należą do tych najdelikatniejszych. Zwykle jednak odbierani są z życzliwym zainteresowaniem. Bo czyż widok młodych ludzi siedzących w mieszkaniu i udających trolle, czy też ganiających po lesie w strojach przywodzących na myśl świat mitów i legend może kojarzyć się z czymś zdroźnym?

- *Moda na Role Playing Games czyli gry fabularne trafiła do Polski z Zachodu pod koniec lat osiemdziesiątych. RPG to zabawa, na którą składa się połączenie opowieści, gry i teatru. Z tym, że tutaj, podobnie jak podczas happeningu zakończenie jest sprawą otwartą – mówi Rafał Olszowski, szef krakowskiej Galicyjskiej Gildii Fanów Fantastyki, w „cywilu” student II roku studiów międzynarodowych UJ. - Akcja RPG toczy się w wyobraźni graczy, zadaniem uczestnika jest odgrywanie jakiejś roli. Tylko od graczy zależy, jak potoczą się dalsze losy otwartej przez niego postaci.*

Wszyscy uczestnicy RPG biorą udział w tworzeniu – zarysowanej i opisanej przez prowadzącego grę Mistrza – postaci, fabuły i akcji. Mistrz opisuje graczom ich bohaterów, miejsca w jakich się znajdują, układa zarys scenariusza przygody, osądza również, co bohaterowie w danej chwili mogą zrobić.

Podczas gry zwykle obowiązuje konwencja fantastyczna: świat zamieszkały przez olbrzymy, karły, wilkołaki, wampiry, duchy, magów, trolle. Są jednak też gry, których akcja toczy się w rzeczywistości jak najbardziej historycznej. „Dzikie Pola. Rzeczpospolita w ogniu” to

gra fabularna

dziejąca się w Polsce szlacheckiej XVII wieku. Tu np. gracze wcielają się w rolę Sarmatów, a Mistrz

Gry nazywana jest „Starostą”. Opowiada o grającym, czyli „Ichomościom Panom Graczom” o tym, co dzieje się dookoła fabularnego świata. W trakcie zabawy, uczestnicy zwracają się do siebie „Waszmość” lub „Panie Bracie”, walczą w pojedynkach, ratują porwane panny oraz bronią Częstochowy przed szwedzkim potopem. Oczywiście werbalnie.

Przeniesieniu się do fantastycznych światów, pomaga, oprócz przygotowanych wcześniej strojów, wybór odpowiedniego miejsca: najczęściej są to lasy, skałki czy ruiny mogące przypominać krajozbraz rodem z książek fantastycznych. Uczestnicy gry wcielając się w różnorakie postaci przyjmują nie tylko ich kostium. Kreują całe ich życie, zapoznają się także z zasadami rządzącymi wyimaginowanym światem.

Wielbiciele RPG jak jeden mąż

czytają literaturę fantasy.

Wzorce czerpane z klasycznych utworów tego gatunku inspirowały twórców gier fabularnych. Z kolei inspiracje tej literatury znajdziemy w starobabilońskim „Gilgameszu”, mitach starożytnych Greków, skandynawskich sagach, germańskich i słowiańskich mitach, legendach irlandzkich oraz poezji staroarabskiej. Literatura fantasy dużo zawdzięcza również średniowiecznym pieśniom

bardów i trubadurów oraz osiemnastowiecznej powieści gotyckiej. Na topie jest również Edgar Allan Poe, Williama Morris, Lord Dunsany, E.R. Eddiso oraz współcześni: Robert E. Howard, JRR Tolkien i Ursula Le Guin. Dużą popularnością cieszy się Stephen Donaldson, Peter S. Beagle, Marion Zimmer Bradley, William Morris, bracia Strugaccy i Frank Herbert. Z polskich autorów czytany jest Andrzej Sapkowski, Janusz A. Zajdel, Marek Oramus, Stefan Grabiński (*polski Poe* – mówią RPG-owcy), Marek S. Huberath czy ostatnio bardziej znany z „Kawy czy herbaty” Rafał Ziemiakiewicz (*upadek* – słychać komentarz). Z racji mało heroicznego traktowania rycerskiej symboliki niezbyt wysokie notowania ma Cervantes.

- *Istnieje wciąż głód na powieści, które całymimi garściami czerpią z mitów i legend całego świata – mówi Rafał. - Każdy szanujący się miłośnik gier przynajmniej przegląda „Fantastykę”, „Talizman”, „Nową Fantastykę” oraz „Magię i Miecz”.*

Spotykają się na ogólnopolskich konwentach. Zjeżdżają na nie miłośnicy gier fabularnych i fantastyki z

całego kraju.

- *Na konwentach terenowych w grze bierze udział nawet 200 osób. Gra się drużynowo, każdy zespół ma jakieś cele i dąży do ich realizacji. Jed-*

nak cały czas każdy musi się trzymać swojej roli – tłumaczy Paweł Świerszcz.

Na konwencie Paweł brał udział w LARP-ie (Live Action Role Playing) – nieco rozbudowanej wersji RPG – „Robin Hood”. Swoją tematyką nawiązywał on do wersji mitu znanej z serialu telewizyjnego. Tłem akcji było mityczne średniowiecze. O władzę rywalizowało trzech baronów. Kiedy po władzę sięgnął jednak herszt banitów, jeden z pokonanych pretendentów wezwał na pomoc wojska francuskie i szkockie... Zabawa trwała osiem godzin.

Podczas gry, w miejsce dotychczasowych pojedynków polegających na próbie zerwania przeciwnikowi paska przyklejonego do klatki piersiowej (równało się to odpadnięciu z gry), wprowadzono pojedynek na broń białą, czyli plastikowe rurki obłożone gąbką. W grze uczestniczyły również przedstawicielki płci pięknej.

O wszystkich

ważniejszych wydarzeniach

z życia miłośników gier fabularnych można przeczytać m.in. w magazynie poświęconym grom fabularnym i fantastyce „Quenta”, wydawanym przez Galicyjską Gildię, której członkowie od trzech lat spotykają się w Domu Kultury przy ulicy 29 Listopada w Krakowie. Zrzesza ona prawie 200 osób, stale w spotkaniach uczestniczy ok. 40 wielbicieli gier fabularnych. Znają się oni zwykle ze szkół podstawowych i średnich, swoją pasją zarażają również znajomych na studiach.

KRZYSZTOF MAĆKOWSKI

Królewski los

Jego Królewska Wysockość, zarazem mechanik samochodowy Cephas Bansah pięćdziesiąt rocznicę urodzin obchodził w niemieckim mieście Ludwigshafen, w którym jest znaną osobistością. Na tron wstąpił w 1992 roku, wybrany przez liczącą 206.000 ludzi plemię Ewe, żyjące we wschodniej części Ghany. Od tego czasu „jego wysokość w kombinacjach roboczym” – jak sam lubi się określać, ma masę zajęć, związanych z królewskim majestatem.

Swym ludem rządzi za pośrednictwem faksu i telefonu z domu w Ludwigshafen, sąsiadującego z należącym do niego warsztatem samochodowym. Tron i inne insygnia władzy rozmieszczono w korytarzu. Weekendy król spędza głównie w podrózkach i na zdobywaniu pieniędzy dla swych podwładnych. Co sześć tygodni udaje się do Ghany.

50. urodziny Bansah obchodził podczas niemiecko-afrykańskiego festiwalu, zorganizowanego w browarze w Ludwigshafen. Wyraził przy tym nadzieję, że jego lud nie poczuł się urażony faktem, że uroczystości zorganizowano poza krajem. „Kiedy rodacy świętowali z okazji mojego jubileuszu, wiedzieli, że duchem jestem z nimi” – stwierdził monarcha.

Bansah spędził połowę życia w Niemczech. Do Ludwigshafen został wysłany przez dziadka, swego poprzednika na tronie, w 1970 roku, w ramach programu wymiany studentów. Zdobył tam zawód mechanika samochodowego i specjalisty w dziedzinie maszyn rolniczych. Ożenił się z Niemką, z którą ma syna i córkę.

Kiedy w 1987 roku zmarł jego dziadek, plemię Ewe długi czas poszukiwało następcy tronu. Po pięciu latach starszyzna plemienna zdecydowała, że Bansah musi zostać królem. Jego ojciec i brat, którzy mieli pierwszeństwo do tronu, nie mogli być wybrani, gdyż są małkutami, zaś leworęczność jest traktowana w Ghanie jako coś „nieczystego”.

W drugiej ojczyźnie przyjaciele nakłonili go, aby wykorzystał swoje kontakty i zdobył pompy wodne dla roddaków w Ghanie. Wkrótce skierował do Afryki duży transport urządzeń.

Z biegiem czasu napływało coraz więcej ofert pomocy. M.in. król wysłał swemu ludowi 350 rowerów, które zostały przerobione na trójkołowe pojazdy dla inwalidów. Zbudował najdłuższy w Ghanie most dla pieszych, przerzucony nad niebezpieczną rzeką, rozpoczął budowę szkoły zawodowej.

Pieniądze na realizację projektów często zdobywa dzięki występom w telewizji niemieckiej, w której pojawia się w pełni majestatu, w koronie na głowie. Podwładni Bansaha stopniowo przyzwyczajają się do faktu, że ich władca przebywa daleko. Zdają sobie zresztą sprawę z osiągniętych dzięki temu korzyści.

Kiedy król przybywa do Ghany, ma bardzo napięty program pobytu. Lud przybywa do jego rezydencji już o świcie i wierza się ze swych trosk. Nie ma mowy o wypoczynku.

(KW)

– frasował się redaktor lokalnego magazynu kulturalnego. – *Wpis ma zawierać następujące informacje. 260 filmów i 218 nagród, w tym 42 międzynarodowe. Lehnert zapewne szybko poprawi wyniki i zmusi Guinnessa do stosownych korekt”.*

W istocie, „Europa” błyskawicznie zdobyła uznanie kolejnych jury na niezliczonych festiwalach. – *A kiedy tak sobie jeździła po świecie i zdobywa-*

liczniej w zainicjowanym i współorganizowanym przez Henryka Międzynarodowym Festiwalu Filmów Nieprofesjonalnych „Kochać człowieka”, odbywającym się w Oświęcimiu pod patronatem UNICA.

Jak to z Guinnessem było?

Kiedy otrzymał kolejną nagrodę, młodsza córka, Katarzyna zagadnęła: – *Tato, masz już tych nagród tak dużo, że*

znany mu, jako 12 Polakowi, w 1989 roku oraz nagroda Ministra Kultury i Sztuki z 1996 roku. Pan Henryk bardzo ceni sobie także Grand Prix, które zdobył „Alarm” na prestiżowym Festiwalu w Pilźnie.

Dał nam szkołę

Rok temu, kiedy było już niemal pewne, że osiągnięcia oświęcimskiego filmowca zostaną odnotowane w Księdze Guin-

i... ostatni (jak dotąd) obraz w przebogaty dorobku Lehnerta, w którym wystąpił równocześnie jako aktor. Pomagał mu Marian Żmuda. Później stworzyli jeden z najaktywniejszych w kraju amatorskich klubów filmowych.

– *Po burleskach były rzeczy poważne, nawet wręcz za poważne: o obozie Auschwitz-Birkenau – kontynuuje Henryk. – Ten temat się w Oświęcimiu sam na-*

Ślusarz – filmowiec

Aktualny wynik brzmi: 283 filmy i 253 nagrody

grozi koniecznością dodrukowania erraty!

Wytrawni spece z wydawnictwa polegali, choć walczyli dzielnie, kilkakrotnie korygując odpowiednią notatkę. Tymczasem nowa edycja nie zdążyła opuścić drukarni, kiedy Henryk Lehnert po raz kolejny poprawił rekord.

Niektórzy uważają, że jego sumiaste wąsy (wystające – obowiązkowo! – zza kamery) stały się tak naturalnym elementem krajobrazu Oświęcimia, jak przecinająca miasto pół Soła, czy zamek piastowski. Rzeczywiście – można odnieść wrażenie, że Henryk jest wszędzie; wrażenie to udziela się już trzeciemu, jeśli nie czwartemu pokoleniu mieszkańców. Dumni ze swego światowego rekordzisty mówią o jego dorobku z humorem: gdyby drogi w Polsce miały w sumie taką długość jak taśmy filmowe zapisane przez Lehnerta, to mielibyśmy najgęstszą sieć komunikacyjną na świecie!

Humor humorem, ale trzeba pamiętać, że ani jednego centymetra taśmy Henryk nie zużył z myślą o rekordzie. Po prostu cały czas robił swoje, oddając się kręceniu filmów. – *Zrobiłem ich ponad dwieście, potem 260 – uśmiecha się. – W końcu wpisałem mnie do księgi. Razem z nagrodami za filmy. Ile tych nagród było? Napisałem 218, w tym 42 międzynarodowe.*

Ale rzecz już jest nieaktualna.

Studio w... ubikacji

– *Zawsze byłem niespokojnym duchem. – wyznaje. – Już jako młodzieniec poczynalem sobie dość oryginalnie, bo mieszkając w Oświęcimiu postanowiłem zostać... marynarzem. Byłem prezesem Ligi Morskiej. Zdałem do szkoły – morskiej oczywiście, ale, niestety, okazało się, że mój brat jest w Ameryce (w latach 50. oznaczalo to po prostu: „urogi element”!), no i nie zostałem przyjęty.*

Nie spełniło się jedno marzenie? Toż to nie koniec świata. – *Zaczęłem śpiewać w zespole „Pilsko”. Później zaangażowałem się w turystykę. Zwiedziłem 34 państwa na 4 kontynentach. Nigdy jednak nie myślałem, że zostanę filmowcem – i to takim, dla którego obraz stanie się największą pasją życia.*

Zaczynał na początku lat 60., jako dwudziestokilkulatek. Banalnie. – *Starszej córce Ewelinie kupiłem projektor 8 mm, żeby mogła pooglądać żywe obrazki. Obejrzelismy kilka razy film „Na hacerskim bivaku” i zobaczyłem, że sam zrobiłbym go lepiej. Jak miałem to udowodnić? Kupiłem enerdowską kamerę i... zacząłem od burleski. Robiłem przecież filmy dla córki, więc chodziło o to, żeby były śmieszne.*

Najpierw były „Przygody myśliwego Walka”, pierwszy

rzucal. Z czasem zacząłem kręcić o wszystkim, co tylko może spotkać w życiu człowieka. Filmując poznałem paru innych fanatyków kamery, takich jak Żmuda. W 1963 roku założyliśmy w Zakładowym Domu Kultury sekcję, przekształconą dwa lata później w Amatorski Klub Filmowy „Chemic”.

Klub dostał od ZDK-u pomieszczenia po... ubikacji. – *Kto by pomyślał, że – za zaproszeniem – kibelek stanie się... kuźnią talentów zdobywających nagrody na całym świecie? – śmieją się weterani kamery.*

Już w drugim roku działania AKF-u, Lehnert otrzymał główną nagrodę na Ogólnopolskim Konkursie Filmów Amatorskich w Opolu, najbardziej prestiżowym festiwalu filmów krótkometrażowych – za obraz „Pamiętamy” (z cyklu „za poważnych”). Laury na przeglądach i festiwalach zdobył też Żmuda za „Dzieciństwo”.

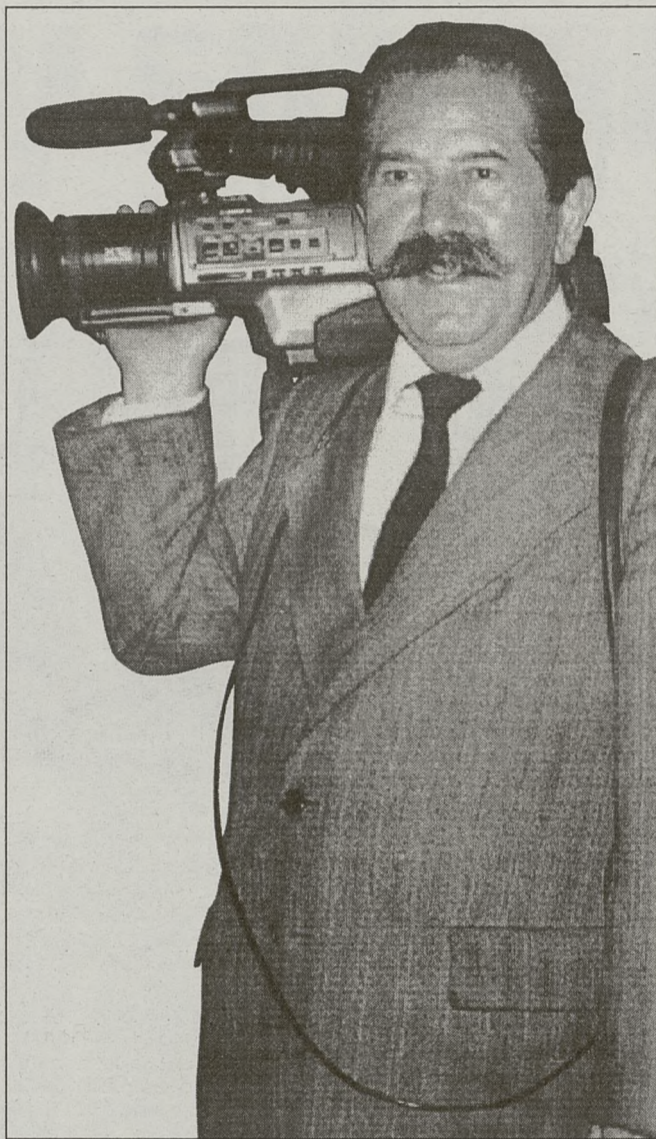
Ślusarz-filmowiec

Zawód wyuczony Lehnerta: ślusarz. W tym charakterze pracował w oświęcimskich Zakładach Chemicznych do 1966 roku. Potem przeszedł do branżowego ośrodka spawalnictwa, gdzie przygotowywał filmy specjalistyczne (resort przemysłu zaproponował mu nawet stałe uczestnictwo w komisji ds. filmów naukowo-technicznych). Kręcił także „Kroniki zakładowe” ZChO. Z czasem coraz więcej czasu mógł poświęcać własnej pasji. Przełożeni, koledzy, przyjaciele – wszyscy zauważyli, że do kamery ma nie lada smykałkę. W końcu któregoś dnia lekarz zakładowy w kartotece zdrowia pod rubryką zawód wpisał: „ślusarz-filmowiec”.

Jeśli kreślił te dwa słowa z pewną dozą drwiny, dziś musi mieć się z pyszna. Przed czterema laty Lehnert zgłosił do Międzynarodowego Festiwalu w Hamburgu trzy swoje filmy – „Dylemat”, „Alarm” i „Malarz”, wygrał wszystko, co było do wygrania. „Dylemat” otrzymał Grand Prix i złoty medal, „Alarm” medal srebrny, a „Malarz” – brązowy. Niemiecka prasa pisała, że „polski amator rozbił bank”.

Dwa lata później – kolejny wysyp: filmy Henryka na międzynarodowych festiwalach zdobyły w sumie 22 nagrody, z czego znaczną część zgarnął obraz „Rendez vous”, w którym główną rolę grają... buty. Obraz ten nagrodzono m.in. w Pilźnie, Pradze i Passau oraz w Krakowie, na III Ogólnopolskim Festiwalu Filmów Animowanych. Była to jedyna nagroda dla amatora na imprezie zdominowanej przez zawodowców...

Trofeów zazdroszczą Lehnertowi najwybitniejsi amatorzy z całego świata. Najcenniejsze dlań wyróżnienia to Złoty Medal Międzynarodowej Unii Kina Nieprofesjonalnego (UNICA) przy-

nessa, Henryk kończył film „Europa”, polityczny żart o wchodzeniu przez Polskę i inne państwa postkomunistyczne do jednoczącej się Europy.

W czasie jego kręcenia, podobnie zresztą jak przy „Rendez vous”, Lehnert wykorzystał stworzoną przez siebie technikę trikową, „zdjęć rwanych”. W efekcie jej zastosowania postacie i przedmioty poruszają się na ekranie w specyficzny sposób, przypominając kukiełki. Przydaje to szczególnego znaczenia opowiadanym historiom i przyciąga uwagę widzów.

Techniką tą można się posługiwać wyłącznie przy użyciu tradycyjnej kamery, z taśmą 16-milimetrową, dzisiaj znacznie kosztowniejszą od wideo. – *Chwała Bogu, AKF ma jeszcze zapasy takich filmów – mówi Henryk, który sam parą się wywoływaniem i obróbką laboratoryjną.*

Techniką Lehnerta zainteresowali się zawodowcy. W Łódzkiej Szkole Filmowej, gdzie trafiła część twórczości amatora, znani operatorzy, jak Tomasz Lengren, wykorzystują metody Henryka podczas wykładów ze studentami. W Łodzi pojawił się nawet termin: „szkoła Lehnerta”.

Zawodowcy o głośnych nazwiskach oraz wybitni krytycy filmowi uczestniczą też coraz

ła, Henryk nakręcił... kilkanaście nowych filmów – uśmiechają się koledzy.

Go w duszy gra?

Nie robi filmów dla nagród, uznania, medali. Po prostu mieszka w nim niemożliwa do przezwyciężenia potrzeba rejestrowania wszystkiego wokół – oraz tego, co gra w duszy. Do opisu świata zewnętrznego najlepsza jest kamera wideo. Henryk kręci nią niekończące się „Oświęcimskie przemiany”, coś na kształt cyklu filmów dokumentalnych o życiu miasta – z akcentem na tytułowe przemiany właśnie. Na wideo zarejestrował też np. wielką wodę (film „Powódź” – i... kolejne nagrody) oraz imprese.

Do pokazywania tego, co w duszy gra, najlepsza jest tradycyjna taśma, szesnastka. Dzięki niej i „zdjęciom rwanim” powstaje specyficzny świat Lehnerta, taki jak w „Rendez vous”, gdzie zwykłe buty „odegrały” los człowieka – od narodzin, przez miłość, rodzicielstwo, aż po śmierć.

Nagrody prawie nie zmieniają w życiu filmowca. – *Tyle tylko, że otrzymuję obecnie jeszcze więcej zaproszeń na festiwale, nawet do tak odległych miejsc, jak Australia czy Nowa Zelandia – mówi Lehnert.*

Ktoś mógłby pomyśleć, że rekordzista, zdobywszy tyle wyróżnień na sześciu kontynentach, zjechał cały glob. Na festiwale do różnych zakątków świata jeździł jednak wyłącznie filmy. Jego samego na to nie stać. Dzięki własnym obrazom odwiedził jedynie Czechy i Berlin. Zdecydowanie więcej zwiedził, kiedy zajmował się turystyką.

Jednak nie dla wyjazdów i profitów Henryk Lehnert kręci! Oczywiście nagrody uпрzyjemniają życie. Są dowodem, że to, co stworzył, trafia do ludzi, porusza ich – albo po prostu – zwyczajnie się podoba. A „styl Lehnerta” podoba się niezmiennie. Podczas odbywającego się niedawno Festiwalu Narodów w Ebensee w Austrii – do konkursu zgłoszono ponad 400 filmów, m.in. z USA, Argentyny, Japonii, Izraela, Kanady, Indii – Brązowym Niedźwiedziem nagrodzono dwa obrazy oświęcimskich twórców, w tym „Europę”.

Podczas zorganizowanego kilka dni wcześniej prestiżowego Ogólnopolskiego Konkursu Filmów Amatorskich w Koninie Henryk zdobył pierwszą nagrodę – tym razem za nowy obraz „Rywale”.

Jego rekordy pogodziły nawet „Gościa Niedzielnego” i „Playboya”. W każdym razie oba pisma donosiły o nim z podobnym entuzjazmem.

Buchalterzy z Guinnessa! Aktualny (?) wynik brzmi: 283 filmy, 253 nagrody i wyróżnienia, w tym 51 międzynarodowych.

ZBIGNIEW BARTUŚ

mógłbyś trafić do Księgi Guinnessa!

– *Nie potraktowałem jej słów serio – śmieje się Lehnert. – Kiedyś jednak oglądałem w telewizji program, w którym przedstawiciel jednego z klubów filmowych pochwalił się, że w ich dorobku jest ponad 150 nagród, co według niego stanowi rekord. Ja sam miałem ich już wtedy na koncie dobrze ponad dwieście. Potem sprawy potoczyły się bardzo szybko. Wypełniłem specjalne ankiety, pobierałem wycinki z gazet i kopie programów telewizyjnych na swój temat. Wszystko dostarczyłem do przedstawiciela Guinness Book w Krakowie. To było chyba w marcu, a pod koniec kwietnia dostałem list z wydawnictwa, że moje dokonania zostały rzeczywiście uznane za rekordowe. W październiku otrzymałem certyfikat, potwierdzający ustanowiony przeze mnie rekord. Dzięki temu informacja o sukcesach Henryka znalazła się w księdze wydawanej w 40 krajach, w 37 językach.*

W czasie przygotowywania kolejnej edycji księgi, Henryk – przy pomocy Katarzyny – kończył „Europę”. „Ewentualne nagrody dla tego obrazu mogą sprawić kłopot wydawcom, którzy uznali dotychczasowe dokonania Lehnerta za rekordowe

Z hejnatem

Marginalki

Kunsthändler

Nazywał się Horowitz i robił w obrazach. Miał przy ulicy Wiślniej „galerię”. Cudzystów w pełni usprawiedliwiony, bo jaka to była galeria. Jak pisał Andrzej Pronaszko - „mieściła się (...) w dwóch wąskich pokoikach, biegnących w głąb domu amfiladą, ciemnych i brudnych, a tak zapchanych obrazami stojącymi wzdłuż ścian systemem piętrowym, jedne na drugich, że zastaniały sobą te, które już swego czasu zostały na ścianach powieszono. Orientować się w sterach tych płócien, nabitych na blejtramy i oprawnych w tandetne ramy, potrafił jedynie sam Horowitz.

Mały, garbaty, bez szyi, z mocno przechyloną głową, podobny był - jak twierdził Pronaszko - do wielbłąda, który długą szyję wciągnął w tułów, położył łeb na garbie i oczami pełnymi melancholii patrzył w księżyc, polyskujący nad nim bladym blaskiem srebrnej pięciokoronówki.

Ta pięciokoronówka nie pojawiła się bez powodu w malowniczym, w końcu sporządzonym przez malarza, opisie. Horowitz nie uznawał banknotów, preferując bilon, który - jak chyba nie bez racji uważał - wywierał na kontrahentów magiczny wpływ. Kiedy targował jakiś obraz, miał zwyczaj ustawiać z monet wysokie stosiki. Piramidkę z dwudziestohalerzówek, piramidkę z monet jednokoronowych. Srebrna obfitość miała olśnić biednego malarzynie, ovladnąć jego wyobraźnię, zmusić do kapitulacji. Kiedy magiczne zabiegi nie odnosiły skutku, handlarz z wielkim smutkiem i kwaśną miną sięgał do kieszeni. Po pięciokoronówkę albo nawet kilka pięciokoronówek. I obraz opuszczał pracownię, aby na małym wózku powędrować na Wiślną, do zagraconej „galerii”...

Mimo wszystkich swych wad, miał Horowitz jedną wielką zaletę - nie mówił malarzom, co i jak mają malować. „Nie-Horowitze” natomiast mieli swoje specyficzne wymagania i twarzo przy nich stali. (...) W górnej części obrazu Matka Boska Królowa, obok parę aniołków (...), pod nimi biały orzeł na tle dwóch, skrzyżowanych z sobą sztandarów, z których jeden o barwach narodowych, drugi miejskich. Pośrodku musiał się znaleźć obojętnie kopiec Kościuszki i Kościuszko w otoczeniu rycerstwa pancernego... „Nie-Horowitze” żądali jeszcze - i to na tym samym obrazie - Sobieskiego, Bartosza Głowackiego, szlachty w braterskim uścisku z mieszczanami i chłopstwem, bratanków-Węgrów, zwalających rzemieślników podtrzymujących wielgachny herb Krakowa. A Horowitz nie miał specjalnych wymagań, chociaż wołał, aby na obrazie wszystko było jasne i zrozumiałe. Bo, jak powiadał: Klient, co kupuje obraz, musi wiedzieć, co człowiek, co krowa.

Co najdziwniejsze - jak wielu marszandów - handlarz z Wiślniej zupełnie nie znał się na malarstwie. Jednak natura wyposażała go w przedziwny węch, który powodował, iż kupował obraz tych malarzy, którzy w przyszłości mieli zdobyć nazwisko... **AMK**

W „Księdze Powtórzonego Prawa” Starożytności Testamentu czytamy: „a dom ten będzie za przypowieść wszystkim przechodzącym”. Na frontonie rzymskiej katedry św. Jana na Lateranie dostrzegamy napis: „OMNIUM URBIS ET ORBIS ECCLESIAE MATER ET

kami pomyślności i różnych przypadków tej monarchii, iż gdyby nie było pisanej historii krajów polskich, ściany i marmury jej w większej części poznać by ją dały.

W tych słowach zawarł Olechowski głęboką prawdę o katedrze wawelskiej, odczytując właściwie jej przyszłą funkcję - sanktuarium wszystkich Pola-

ła się jako metafora polskości. Zresztą oddajmy głos młodemu Zygmuntowi Krasińskiemu, który w roku 1833 odwiedził ten narodowy przybytek i tak go opisał:

- Zagłębiłem się cały w przeszłości, której symbole wznoszą się przede mną w arabeskach goetyku, w fantastycznych arkadach i nawach katedry. Spójrz

dążyli uparcie do odzyskania narodowego bytu. Jak bowiem pisał w roku 1845 wielki miłośnik Krakowa, Józef Mączyński: - Spomiędzy wszystkich kościołów, które Krakowowi wyjednali imię drugiego Rzymu, pierwszeństwo przysłać należy kościołowi katedralnemu, temu chrześcijańskiemu i polskiemu Panteonowi... Tu, wśród pamiątek

no sobie jasno sprawę, że katedra krakowska jest nie tylko miejscem sprawowania ofiary eucharystycznej, lecz także wielkim narodowym sanktuarium, zawierającym ogromną wielkość historyczną, całą naszą przeszłość, tę najwspanialszą, najchlubniejszą. Gdy bowiem brakło monarchów, dawno przebrzmiałego gwaru wawelskich

Michał Rożek

Semantyka katedry wawelskiej

Gmach ten jest kamienną księgą dziejów kraju i Kościoła

CAPUT” - wszystkich kościołów miasta (Rzymu) i świata matka i głowa. Każda bowiem katedra jest matką wszystkich kościołów diecezji. Krakowska katedra ma szczególny charakter i do niej odnieść można cytowane na początku słowa zaczerpnięte z „Księgi Powtórzonego Prawa”. Jest ta świątynia bowiem „przypowieścią wszystkim przechodzącym”. Była ona od wieków nie tylko świątynią liturgiczną, lecz także pełniła funkcje państwowe. Los wyznaczył jej wyjątkową rolę w dziejach narodu i państwa polskiego. To tutaj od roku 1320 koronowano naszych władców, a od roku 1333 grzebano tutaj królów. I w tej mierze były także wyjątki. Odtąd - kiedy pochowano w katedrze Władysława Łokietka - grzebano naszych monarchów na Wawelu bez względu na osobiste zasługi, kłeski czy winy, a był to przywilej królów szanowany przez naród przez wieki. Od czasów Łokietka grób św. Stanisława, umieszczony pośrodku królewskiej katedry, pełnił niezwykłą rolę - to Ołtarz Ojczyzny (Ara Patriae). Tu bowiem składano zdobyczne trofea wojenne, tu także uzyskiwano błogosławieństwo Boże przed wyruszeniem do boju. Wreszcie od średniowiecza była katedra wawelska kościołem pielgrzymkowym, a to z racji posiadania od 1184 roku relikwii św. Floriana i przede wszystkim relikwii św. Stanisława ze Szczepanowa - głównego patrona Królestwa Polskiego, wyniesionego na ołtarze w roku 1253. Te wszystkie funkcje z powodzeniem pełniła do czasów zaborów. Przez stulecia była nie tylko największym w Rzeczypospolitej monumentem artystycznym, lecz także historycznym, zawierającym spory ładunek emocjonalno-treściowy. Jan Duklan Ochocki zwiedzając katedrę w 2 poł. XVIII wieku, pisał: - Co krok godła, napisy, pamiątki przenoszące w ubiegłe wieki, cień posępny jakby go lata przeszłe rzuciły, wszystko razem sprawia, że na zimno oglądać, dziwić się rozbiierać niepodobna, ale ze czcią, z uszanowaniem, z niepojętym uczuciem stąpa się po ziemi poświęconej tyłk popiołami, ogląda na ściany, na których tyle bohaterów oczów spoczywało.

Tę bezsprzeczną dziejową misję katedry krakowskiej pomnożyły lata narodowej niewoli, gdy ten skromny katedralny kościół urastał do rangi symbolu, wręcz narodowego sacrum. Otóż w XIX stuleciu, gdy brakło koronowanych, składano w podziemiach katedry bohaterów narodowych i Królów Ducha. Treści patriotyczne katedry jako narodowego sanktuarium skrzystalizowały się jeszcze z końcem XVIII wieku. Podczas pamiętnej wizyty w Krakowie (1787 r.) króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, biskup sufragan Józef Olechowski powiłał w murach katedry ostatniego polskiego monarchę tymi słowami: - Tyle ta bazylika ma związków z dziejami narodu polskiego, tyle z epo-

Fot. Anna Kaczmarz

ków, ową kamienną księgą historii ojczystej, gdzie można było się uczyć nieklamanych dziejów narodowych.

Świątynia wawelska z jej pomnikami, grobami królów, a od początku XIX wieku bohaterów narodowych (w 1817 r. sprowadzono na Wawel szczątki księcia Józefa Poniatowskiego, a w 1818 r. Tadeusza Kościuszki), była obiektem szczególnego zainteresowania zrodzonych w niewoli, okutych w powiciu. Rozumiano patriotyczny sens katedralnych monumentów. W owym czasie bowiem trwałym elementem podtrzymującym świadomość narodową była historia, a wraz z nią zabytki, w których dostrzegano ewangeliczne żywe kamienie (lapides vivi). Widziano w pomnikach nieme ślady burzliwych dziejów, pełnych wzlotów i upadków.

Dla elit społecznych Wawel i katedra kojarzyły się zawsze z grobami królewskimi. Medytacja nad grobem była zawsze częścią składową romantyzmu, nie tylko jako symbol przemijania, lecz także treści patriotycznych pobudzających w efekcie do czynu. Katedra krakowska jawi-

wraz ze mną na rycerzy, którzy zrywają się ze swoich grobowców, na królów wybranych przez naród, którzy idą przed ołtarz i padają na kolana, aby otrzymać namaszczenie Pańskie. Cała dawna Polska powstała na mój głos. (...) Spójrz, jaka jest wielka, wspaniała, iskrząca od broni, huczna od krzyku, harmonijna od pieśni - tarcza przeciw niewiernym, ostanająca Europę w gigantycznej walce od bram Konstantynopola po mury Wiednia. A obecnie nie ma więcej śladów dawnej Polski. Oto przeszłość, skończona, wypłniona, poetyczna.

Tak więc po utraceniu przez Polskę niepodległości katedra krakowska zaczęła pełnić funkcję polskiego Kapitolu i Panteonu zarazem. Zwiedzając katedrę, uczono się w jej murach polskości, tkwiącej w każdym detalu tej świątyni. Skończyła się też pierwotna funkcja katedry jako kościoła koronacyjnego i grzebalnego dla naszych monarchów. Katedra stała się w owych czasach misterium narodowych dziejów. To tutaj ogniskowały się myśli i uczucia wszystkich Polaków, którzy nawet w okresie zaborów

i wspomnień, żyjesz wielkim życiem przeszłości, tu, jeżeli tylko umiesz czytać uczuciem, gmach ten stanie ci się kamienną księgą dziejów kraju i Kościoła i będziesz w niej czytał to, co cię zachwyci, rozczyli, nauczy i cnotliwym uczyni. Te słowa znalazły się w dziele Mączyńskiego pt. „Pamiątka z Krakowa”, zatem książkę dostępną każdemu, który chciał w połowie XIX stulecia poznać podwawelski gród. Książka miała także mutację francuską pt. „Cracovie et ses environ. Description historique, géographique et pittoresque” (1846).

Katedralne mury, owa zaklęta w marmurze księga historii, uczyły każdego odwiedzającego tę ongiś królewską świątynię dziejów ojczystych. Do pielgrzymów nawiedzających jej wnętrza kościół ten przemawiał zespołem pomników, ołtarzy, dawno zgasłych imion, wyznaczających historyczną ciągłość rozdartego na części państwa. Znakomicie odczuł i zrozumiał właśnie taką, a nie inną rolę, jaką katedrze przypisał wiek XIX, francuski pisarz Honoriusz Balzac, który przed połową XIX stulecia zwiedzał katedrę wawelską. Zdawa-

dworzan, ten katedralny, a zarazem dworski kościół otrzymał nowe znaczenie: pierwszej w Polsce świątyni o funkcji nie tyle religijnej, lecz nade wszystko narodowego mauzoleum, pomnika dziejów ojczystych. Ten stan przetrwał do początku XX stulecia.

W drugiej połowie XIX wieku urządzono i udostępniono do zwiedzania groby monarsze, pełniące przecież wyznaczoną im z góry patriotyczną rolę. Stanisław Windakiewicz pisał o królewskiej nekropolii: - Tak wzruszających katakumb nie posiada żaden naród. W dawniejszych czasach, przed powstaniem dzisiejszej Polski, było to miejsce jedyne, w którym myślało się o innej Polsce, niż ta, którą się pozostawiało za sobą. Z pod całunu grobowego przemawiała inna rzeczywistość, niż ta, którą było otoczone społeczeństwo. To osobliwe znaczenie katedry, grobów królewskich, zrozumie tylko ten naród, który przez choć dziesiątek lat zasnął niewoli. Ten symboliczny charakter katedry, historyczną otoczkę, pełną dziewiętnastowiecznego patosu, w pełni rozumieli współcześni, traktując królewską katedrę jako zwornik dziejów ojczystych.

Dla tych pokoleń katedra była streszczeniem dziejów narodu, znakiem widomym naszej jedności, symbolem naszej dawnej wielkości i chwały. Była to jakby faza przejściowa w oczekiwaniu na przyszłą niepodległą Polskę, którą wieścili poeci, a w której powstanie wierzył Stanisław Wyspiański, umieszczając akcję dramatu „Akropolis” w katedrze wawelskiej, w świętą noc rezurekcyjną.

Może najlepiej funkcję katedry jako sacrum narodowego oddają słowa Wyspiańskiego pomieszczone w „Wyzwoleniu”: - Tu wszystko jest Polską, kamień każdy i okruh każdy, a człowiek, który tu wstąpi staje się Polski wieścią... Otacza was Polska, wiecześnie nieśmiertelna.

Katedra krakowska to świątynia szczególna, bo skupiająca kiedyś funkcje koronacyjne, funeralne i trofealne. Wielki historyczny cmentarz z grobami monarszymi, bohaterów narodowych i wieszczów. Uczyla dziejów narodowych, była symbolem trwałości państwowej, bowiem, jak słusznie zauważył jeszcze u schyłku Rzeczypospolitej Obojga Narodów Franciszek Salezy Jezierski: - Po świętości kościołów (...) u dawnych narodów, nie było widoku bardziej uciążającego uszanowania, jak groby osób wielkich z swoich przyniołów albo dostojęstwa. Podobnie jak w minionych stuleciach, jest dzisiaj katedra szczególnym znakiem przeszłości - źródłem świadomości narodowej, ogniskującym całą naszą przeszłość odzwierciedlającą pogmatwane losy ojczyzny. Katedra biskupia, królewska, wreszcie papieska - to logos i etos tej przedziwnej świątyni, symbolu polskości.

W „Zielonym Baloniku” śpiewano piosenkę o krakowskim Rynku:

*W nim całego życia obraz
Każdemu tak znany:
Friedlein, wieża Mariacka,
Hawelka, Barany*

- bo też z początkiem naszego stulecia księgarnia Friedleina mieszcząca się w kamienicy „Hetmańskiej” w Rynku Głównym 17, była ważnym punktem na mapie miasta.

Rodzina Friedleinów pochodziła z Bawarii. Dziad piętego krakowskiego prezydenta Jan Jerzy Fryderyk, syn pastora ewangelickiego z Deutenheim,

i o dobro miasta dbałym gospodarzem. Toteż w ciężkich obecnych okolicznościach (...) na niego zwróciła się uwaga ojców miasta i pomimo poważnej i w każdym innym wypadku ze wszech miar godnej zalecenia kandydatury Antoniego hr. Wodzickiego, jemu poważną więszością ster rządów Krakowa powierzono („Tygodnik Ilustrowany”).

Konserwatywny „Czas” przyjmuje porażkę hrabiego Wodzickiego z pozornym spokojem; dopiero za sześć lat do bierze się zwycięzcy do skóry.

Początek rządów nowego prezydenta upływa pod znakiem uroczystości i obchodów.

i drogę. W tej uroczystości miejsca dla niego nie ma!

PPSD postanowiła więc urządzić odrębną uroczystość.

***

Wróćmy jednak do prezydenta, o którym zresztą wspomniany Ignacy Daszyński, od roku 1902 radca miejski, pisać będzie w pamiętnikach ciepłymi słowami: - *Staruszek Friedlein miał dla mnie wiele sentymentu i żyliśmy w wielkiej zgodzie.*

Początkowo Friedlein podejmuje dość energicznie sprawę reformy tymczasowego statutu gminnego z 1866 r. W roku 1894 i w następnym wprowadzono drobne korekty, zaś 6

studzien pompowano do zbiornika pod kopcem Kościuszki, skąd dzięki własnemu ciśnieniu dochodziła rurociągami do miasta.

W tym samym 1901 roku pojawiły się na ulicach Krakowa tramwaje elektryczne. Zanim to tego doszło, już w 14 lat po uruchomieniu pierwszej linii tramwaju konnego, powstała druga linia (1896) na trasie Rynek Główny - park Krakowski o długości 1670 metrów. W tymże czasie linię od mostu Podgórskiego do dworca kolejowego przebudowano na dwutorową. Wagony ciągnął jeden koń, tylko na stromym odcinku od ul. Stradomskiej do kościoła

nów, wieży wyższej kościoła Mariackiego.

Reformowano oświatę ludową, wiele szkół podniesiono z „pospoliczych” do stopnia „wydziałowych” (7-klasowych), zreorganizowano szkołę żeńską im. św. Scholastyki z kursami dla kobiet. Ciesząca się największą renomą szkoła średnia - Gimnazjum św. Anny (im. B. Nowodworskiego) w roku 1898 otrzymuje nowy budynek Na Groblach.

***

Jaki był osobisty udział Friedleina w tych tak różnorodnych przedsięwzięciach?

Pałac Wielopolskich i jego lokatorzy (VI)

Marek Lovell

Cnotliwy safandula

introligator, przybył wraz z żoną do Krakowa około roku 1795. Wkrótce założył tu warsztat introligatorski, sklep z książkami szkolnymi i nabożnymi oraz czytelną. Jego syn Daniel Edward przejął i znacznie rozwinął firmę, jednak w czasie pożaru Krakowa w 1850 roku stracił niemal cały majątek. Spaliła się drukarnia, introligatornia, sklepy, biblioteka, bardzo cenne zbiory rycin i map (wszystko to znajdowało się przy ulicy Dominikańskiej); ocalała jedynie księgarnia w Rynku.

Syn Daniela Edwarda, Józef, urodził się 4 lutego 1831 r. W roku 1848 ukończył Gimnazjum św. Anny i zaczął studia na wydziale filozoficznym UJ. Szczególnie interesował się wówczas geologią. Najpierw prowadził rachunkowość księgarni, zaś w roku 1855, po śmierci ojca przejął firmę, kontynuując tradycję rodzinną. Spokrewniony przez żonę z profesorem Józefem Majerem, pierwszym prezesem Akademii Umiejętności, utrzymywał bliskie kontakty ze środowiskiem krakowskich naukowców. Karol Estreicher w listach do Felicjana Faleńskiego często pisał o nim z uznaniem, podkreślając rzetelność i uczciwość księgarza. Był także Friedlein zapalonym numizmatykiem i ze znanstwem gromadził kolekcję rycin.

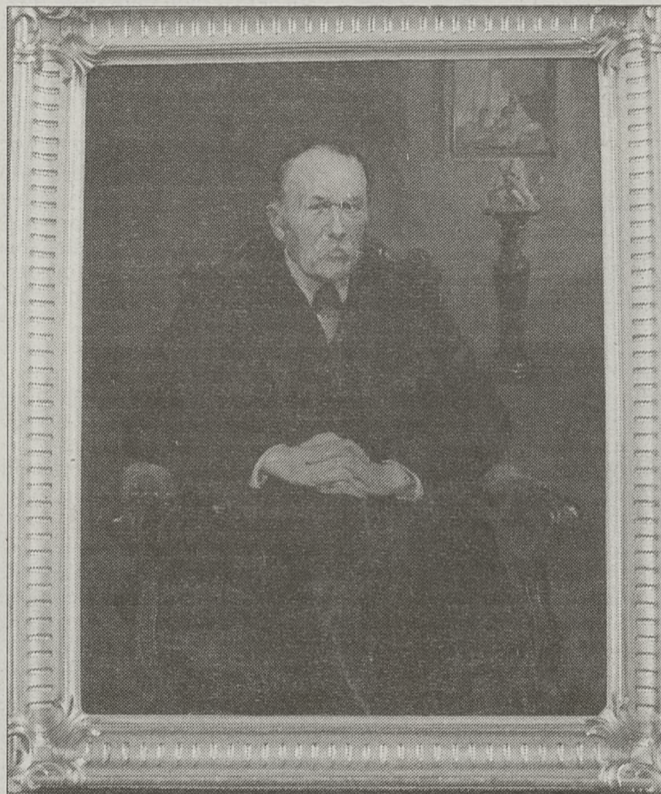
- *Używa powszechnego szacunku, dla swej nieskazitelności charakteru, niezależności i uczynności dla obywatelstwa - czytamy w „Kalendarzu Józefa Czecha” - toteż zostaje wybrany do pierwszej Rady Miejskiej (1866). W Radzie zasiadać będzie lat blisko czterdzieści (z przerwą 1879-81); przez długi czas przewodniczył sekcji ekonomicznej, zaś w latach 1884-93 pełnił funkcję pierwszego wiceprezydenta.*

Przymioty Józefa Friedleina, przedstawione w „Kalendarzu” z takim namaszczeniem, wielu współczesnych oceniali nieco inaczej. Boy-Zeleński zupełnie bezceremonialnie nazywał go po prostu cnotliwym safandulą.

***

Ale zatrzymajmy się przy dacie 24 maja 1893 roku, początku prezydentury zacnego księgarza. W tym czasie rozprawia się w Krakowie głównie o dwóch sprawach - kiepskiej sytuacji finansowej miasta i, jak zwykle, zmaganiach konserwatystów z demokratami. Tak komentowała wybór Friedleina prasa:

- *Choć nie błyszczał w Radzie zdolnościami i inicjatywą, w wielu okolicznościach okazał się skrzętnym, energicznym*

JÓZEF FRIEDLEIN (1831-1917), prezydent Krakowa od 24 maja 1893 do 7 lipca 1904 r. Portret namalował Stanisław Żarnecki.
Fot. Danuta Jurczyk-Curylo

21 października 1893 r. Friedlein, dotąd przewodniczący komisji nadzorującej budowę teatru, otwiera nowy gmach (proj. Jan Zawiejski; dzisiejszy Teatr im. J. Słowackiego). W listopadzie tegoż roku - pogrzeb Jana Matejki. W 1894 r. - pogrzeb kardynała biskupa Albina Dunajewskiego oraz obchody setnej rocznicy powstania kościuszkowskiego. A i w późniejszych latach okazji do uroczystych zgromadzeń nie braknie - w 1898 r. odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza, w 1900 r. obchody pięćsetnej rocznicy odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego, w 1901 r. złożenie hołdu biskupowi Janowi Puzynie po otrzymaniu przezeń purpury kardynalskiej.

Przy okazji wspomnijmy epizod świadczący o rozwoju nowej siły w krakowskich układach politycznych: Polska Partia Socjalno-Demokratyczna wystąpiła do komitetu obchodów setnej rocznicy urodzin Mickiewicza z prośbą o wyznaczenie miejsca w pochodzie dla robotników i o pochodzenie na zabranie głosu swojemu przedstawicielowi. W komitecie zarządziło. Hrabia Wodzicki oświadczył: - *W razie dopuszczenia do głosu partii socjalistycznej będzie przemawiał niewątpliwie pan Daszyński, a to oburza mnie, aby na uroczystości narodowej przemawiał człowiek, który zwalcza wszystko, co dla Mickiewicza było święte*

października 1901 roku nadany zostaje miastu, ustawą cesarską, nowy „Statut gminny dla stołecznego królewskiego miasta Krakowa”. Liczbę radców zwiększono do siedemdziesięciu dwóch. Obniżono nieco cenzus majątkowy (w czasie wyborów do Rady w 1902 roku z ponad 85 tysięcy mieszkańców prawo wyborcze posiadało 6336 osób). Zachowując podział na trzy koła wyborcze, koło trzecie poszerzono o trzeci oddział. Nowy statut obowiązywał (z korektami poszerzającymi skład Rady Miejskiej) do okresu międzywojennego.

Politykę finansową miasta cechuje z początku - z konieczności - znaczna wstrzeźliwość. Friedlein istotnie okazuje się skrzętnym gospodarzem. Za jego dziewięcioletnich rządów Kraków wzbogacił się jednak o wiele istotnych inwestycji, ba, właśnie w tym okresie zrealizowany zostanie - po trzydziestu latach - jeden z najważniejszych postulatów Józefa Dietla: wodociąg miejski. W 1896 roku Rada podjęła uchwałę o budowie wodociągu pompowego zasilanego wodą gruntową z Bielan. Zaciągnięto pożyczkę. Budynki i urządzenia na Bielanach zaprojektował inżynier Roman Ingarden. Do budowy przystąpiono rychło. Uroczyste otwarcie nastąpiło 14 lutego 1901 roku. Wodę ze

św. Idziego przy ul. Grodzkiej wprężano do pomocy drugiego konia. Tabor liczył 32 wagony - 16 zamkniętych kursujących w zimie i 16 letnich, otwartych.

Ponieważ w tym czasie w Europie coraz powszechniejszy stawał się tramwaj elektryczny, władze miejskie rozpatrują możliwość wprowadzenia go w Krakowie. Dyskutują zawzięcie, czy mają to być pojazdy poruszane prądem dostarczonym ze szpecących miasto przewodów zawieszonych nad ulicami, czy zastosować wozy akumulatorowe. Dwóch członków Rady wystąpiło za granicę, by przeprowadzić stosowne obserwacje i badania.

Ostatecznie, w latach 1898-1900 powstaje Krakowska Spółka Tramwajowa, która przystępuje do elektryfikacji linii. 16 marca 1901 roku uroczystość uruchamiania się komunikacji elektrycznej. Nowe tramwaje kursują na tych samych trasach, którymi jeździły wagoniki konne. Zasilane są z sieci zawieszonych nad torami, zaś prąd pochodzi z własnej centrali elektrycznej Spółki Tramwajowej. Już w październiku 1902 r. otwarto dalsze linie: ul. Djetla - Starowiślna - Sienna - Rynek Gł.; ul. Długa - Rynek Gł. - Zwierzyniecka; ul. Szewska - Podwale - park dr. Jordana. Spółka posiada wówczas 30 wagonów silnikowych i 14 doczepnych.

***

W tym samym czasie, gdy Rada Miejska zaczęła myśleć o elektryfikacji tramwajów, pojawił się nowy temat - budowy elektrowni miejskiej. Działa już wówczas kilka niewielkich elektrowni prywatnych oświetlających między innymi Grand Hotel i browar J. Gotza. W 1900 roku powstaje elektrownia w Podgórzu. W końcu w Krakowie przystąpiono do budowy elektrowni o mocy 0,8 MW, którą uruchomiono w lutym 1905 r. przy ul. św. Wawrzyńca.

Powoli wkracza do krakowskiego grodu nowoczesność. Rozwija się budownictwo. W ostatnim dziesięcioleciu XIX wieku na terenie miasta wybudowano 438 nowych domów, najwięcej w dzielnicach Piasek, Kleparz i Wesoła. W 1900 roku Kraków liczy nieco ponad 85 tysięcy mieszkańców.

W czasie rządów Friedleina miasto subwencjonowało prace konserwatorskie, m.in. restaurację katedry wawelskiej, kościoła Bożego Ciała, krużganek klasztoru oo. Dominika-

Współcześni zarzucali mu zbyt miękkość i kunktatorstwo. Po upływie sześciolletniej kadencji, w 1899 roku, „Czas” krytykuje go bezceremonialnie. Przywołuje postaci Dietla i Zybkiewicza, wylicza sprawowane przez nich wysokie funkcje polityczne i społeczne, i stwierdza pod adresem konsekwentnie apolitycznego Friedleina: - *Przykre się tutaj obniżenie wytworzyło ku wielkiej ujmie i szkodzi Krakowa.*

Blisko siedemdziesięcioletniemu Friedleinowi zarzuca też „Czas” bierność: - *Obecny prezydent postępował zawsze tak, jak gdyby się sam obawiał swej władzy i nieodłącznej od każdej władzy odpowiedzialności. Najchętniej byłby nigdy zdania swego nie objawił (...) Brakowi samodzielności przypisać przede wszystkim należy dziwny bądź co bądź i niezdrowy objaw, iż w najważniejszych i zasadniczych dla miasta sprawach inicjatywa i działalność przypadła w udziale nie naturalnemu kierownikowi administracji miejskiej, to jest prezydentowi, lecz temu lub owemu z radców miejskich, który z fachu swego lub szczególnego jakiegoś zamiłowania występował z wnioskiem, porywał za sobą Radę i prowadził rzecz nie pod prezydentem, lecz obok niego.*

Józef Friedlein, dzięki głosom radców mieszczańskich, został ponownie wybrany prezydentem, lecz w postawionych mu zarzutach było dużo racji; na przykład sprawę wodociągów wywalczył de facto lekarz Odo Bujwid. Gdy energiczny wiceprezydent Juliusz Leo, przedstawiający w jakiś czas później projekt rozszerzenia granic Krakowa i bogaty plan inwestycyjny, żąda dla siebie swobody działania, Friedlein ustępuje 7 lipca 1904 roku.

Był zapewne „cnotliwym safandulą”, burmistrzem nie całkiem odpowiadającym znaczeniu już wówczas randze i roli Krakowa w życiu kraju; ale doprowadził do ładu finanse miasta, ukończył wiele przedsięwzięć rozpoczętych przez poprzedników - przygotował niejako grunt dla wybitnego następcy.

Friedlein, wycofawszy się z życia publicznego, powraca do swoich książek i zbiorów, amatorsko zajmuje się introligatorstwem. W czasie jego prezydentury księgarnia cały czas funkcjonowała, choć, jak zaświadcza współcześni, praca dla miasta odbywała się z uszczerbkiem własnych interesów.

Józef Friedlein zmarł w Krakowie 25 maja 1917 roku.

(CDN.)

Marginalia

Na studenckim szlaku

Krakowska memuarystyka z upodobaniem opisuje zesłowieczne handlowe i pokoje śniadankowe, międzywojenne knajpki, a przecież na nich nie skończyła się historia krakowskiej gastronomii. Wprawdzie zaszkodziły, i to jeszcze jak zaszkodziły, powojenne porządki, bo wiadomo, że na społeczeństwie najgorzej wychodzi poezja i knajpa, ale jeszcze w latach sześćdziesiątych niektóre, dość podłe, prawde mówiąc, lokale miały swoją atmosferę, swój całkiem już dzisiaj zapomniany koloryt. Mam na myśli dwie knajpy - „Barcelona” i „U Żyda”.

Próżno szukałbyś tych nazw w oficjalnych dokumentach. „Barcelona” zwała się inaczej, nazwa „U Żyda” też funkcjonowała w drugim obiegu, obie zaś knajpy miały jedną wspólną zaletę, usytuowane były nie tylko w pobliżu uniwersytetu, ale na drodze do „Zaczka”. Pierwsza na rogu Straszewskiego i ówczesnej ulicy Manifestu Lipcowego, druga przy Manifestu, naprzeciw Retoryka. Takie położenie oraz fakt, że budynki uniwersyteckie, łącznie z akademikami, nie były jeszcze tak rozproszone, powodował, że klientami obu knajp byli przeważnie studenci.

Nie tylko oni, bo w „Barcelonie”, w towarzystwie żony, jadał na przykład obiad profesor Szuman, nestor polskiej psychologii, który dawnym dobrem obyczajem zachował na emeryturze swój gabinet w mieszczącej się nieopodal katedrze psychologii. Do „Barcelony” chodziło się jednak przede wszystkim na piwo. No, może czasem, gdy głód dokuczał, a w kieszeni brzęczały monety, także na włoską sałatkę, ale przede wszystkim na piwo.

Oczywiście beczkowe, w zimie złamane, czyli podgrzane, czasami - dla dość licznych wówczas amatorów tej mieszanki - doprawione sokiem. Za barem, w zapachu piwa, przy syczącej pipie królowała nobliwa, siwłosa pani, a po sali krążyła dwójka kelnerów - pani Gienia i pan Jasio - Pat i Patachon „Barcelony”.

Pani Gienia była wielką, zwalista, jej obfite ciało wylewało się ze służbowego stroju, a wielkie, łakome usta wydawały się jeszcze większe wskutek szczydrego stosowania krwistej szminki. Natomiast pan Jasio był chucherkiem - niewysoki, chudziutki, zawsze skrzywiony, nerwowo biegał po zatoczonych salkach w przykuśnej białej marynareczce. Nigdy nie podał dużego piwa. Wołało się: „Panie Jasiu, dwa duże!”, a pan Jasio przynosił oczywiście dwa małe, przysparzając sobie w ten sposób roboty, no bo przecież na małym piwie nikt nie kończył biesiady...

Natomiast pani Gienia była żywą reklamą kuchni „Barcelony”. Kiedy miała chwilę czasu, a nawet wtedy, gdy go nie miała, siadała w kącie, przy służbowym stoliku, aby z upodobaniem pochłaniać wielkie porcje. Matkowała studentom, przekonując ich, że furda ładne ciuchy, zagraniczne papierosy i piwo z sokiem - najważniejsza w życiu jest duża, przerośnięta tuszczem sztuka mięsa...

A „U Żyda” było inaczej. Mieszała się tutaj studenteria ze zwierzyniecką żulią, to już jednak inna historia... **AMK**

Nieduże Podróże

Buczyny, kłokoczki, lignity

Niebieskim szlakiem z Dębicy do Grudnej

Pozbawiona wartościowych zabytków Dębica sprawia wrażenie miasta nowego, do którego krajoznawca nie bardzo ma się po co zapędzać. Trudno z taką opinią polemizować – nie można jednak nie zwrócić uwagi na okolice Dębicy, a raczej ich konfigurację: bez wielkiego wysiłku, bez długotrwałych dojazdów, urządzić sobie tam można isticie górką wycieczkę.

Niebieski szlak, który wybitnie ułatwia marsz, zaczyna się na dworcu PKP – odnalezienie go nie nastręcza najmniejszych trudności. Prowadzi prosto na południe, przez efektowny o tej porze roku mieszany las Wolica (jego walory potwierdza uznania go za rezerwat przyrody,

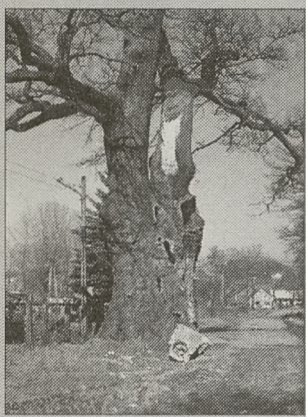
i fosy; archeolodzy odnaleźli tam, w trakcie wykopaliśk, wiele fragmentów glinianych naczyń).

Będąc w rezerwacie, warto rozejrzeć się za stanowiskiem niegdyś tam zdomowionej kłokoczki południowej oraz urozmaicającymi runo: bluszczem pospolitym, buławnikiem mączolistnym, skrzypem olbrzymim czy wawrzyńkiem wilczym tykiem – roślinami również chronionymi.

Po zejściu z Zamczyska szlak prowadzi do Głębikowej (wsi o średniowiecznej metryce, jedyną osobliwością której są dziś resztki ruin dworu Konstantego Leona Słotwińskiego, zabitego podczas rabacji 1846 roku) i dalej do miejsca zwanego Kamieniec, łatwego do znalezienia

czym przez ponad 20 lat złożył nikt nie eksploatował, aż w 1926 rozpoczęto jej odbudowę. Najlepiej kopanie węgla wychodziło górnikowi z Sosnowca nazwiskiem Gaj, wżenionemu w rodzinę właścicieli gruntów, pod którymi zalegał węgiel. Wraz z braćmi wydrążył on nowy szyb, z którego wydobywał po kilka urobek. Trwało to do nadejścia frontu w latach II wojny, dopóki właściciela nie wysiedlono. Kiedy wrócił, zastał kopalnię zniszczoną, gdy zaś ją odbudował – zakład upaństwowiono.

Nie przetrwał długo. Socjalistyczni zarządcy radzili sobie kiepsko, kopalnia kulała, kulała, aż w latach 50. uległa likwidacji. Pozostały po niej do dziś ślady: zarosnięte hałdy, trochę zapałdlik (zwłaszcza tam, gdzie były

Dąb Jadwigi Fot. Autor

Pagórkami

Gdyby przyszło komuś do głowy jechać w Bieszczady najkrótszą drogą (przez Pilzno i Krosno), a chciałby sobie ją jeszcze skrócić – powinien naszą sugestią przeczytać uważnie.

Skracająca czas trasa zaczyna się zaraz za Brzostkiem i biegnie do Frysztaka. W pierwszej wsi, Januszkowicach, warto zwrócić uwagę na kilka ciekawostek: 600-letni dąb, pod którym odpoczywać miała – przynajmniej tak mówi legenda – królowa Jadwiga, resztki zdewastowanego dworu z XIX wieku, otoczonego założonym w drugiej połowie XVIII stulecia parkiem – i wojenny grób żołnierzy austriackich: W kaplicy cmentarnej obejrzyć można też zeszlówieczne zabytki: ołtarz z wizerunkiem św. Ludwika, krzyż, wykonany na pamiątkę unii horodelskiej, organy, ławki kołatorskie.

Piękny drewniany kościół konstrukcji zrębowej, przyozdobiony szlupową wieżą z 1672 r. zachował się w Gogołowie. Wzniesiony na wierzchołku, otoczony kamiennym murkiem, stracił sporo dostojności na skutek wybudowania tuż obok przewyższającej go rozmiarami murowanej świątyni. Wyposażony jest w liczne rzeźby, pochodzące z różnych okresów: jest tam i gotycka chrzcielnica, i barokowy ołtarz główny (w centrum wyobrażenie św. Katarzyny), i rokokowy prospekt organowy, i eklektyczna ambona. Na cmentarzu, położonym po drugiej stronie drogi, spoczywa m.in. Ignacy Skarbek Kruszcowski, pułkownik wojsk polskich, generał wojsk belgijskich, zmarły w 1879 roku. Obok wznosi się kaplica grobowa eks-starosty Ludwika Denkera, kryjąca również szczątki ofiar rabacji wzniesionej przez Jakubę Szelę.

Za Gogołowem zaczyna się najpiękniejszy fragment drogi, biegnącej w sporej części szczytami wzniesień: widoki na cztery strony świata – nawet Beskid Niski! – są stamtąd znakomite. Dalej leżą trzy Gliniki (Górny, Średni i Dolny), które przeżyły wielkie dni w latach międzywojennych, gdy znalezienie na ich gruntach rud żelaza rozbudziło nadzieję na surowcową samowystarczalność Polski – i Frysztak, dawne miasteczko, wybijające się ponad krajobraz dzięki cylindrycznej wieży kościoła z 1927 roku.

Tuż za Frysztakiem zaczyna się droga Rzeszów – Strzyżów – Krosno, niby ważna, ale wolna od intensywnego ruchu (czego nie można powiedzieć o szlaku Pilzno – Jasło – Krosno). Skorzystanie ze skrótu daje nawet półgodzinną oszczędność!

(KRI)

Widoki z Grudnej Dolnej

Fot. Autor

w którym chroniony jest naturalny układ zbiorowisk leśnych: łęgi – grądy – buczyna karpacka) na Bratnią Górę (423 m n.p.m.).

Niedaleko niej zaczyna się następny rezerwat – „Zamczysko”. Chronione są w nim nie tylko lasy – buczyna karpacka w formie podgórskiej, poprzetykana licznymi starodrzewiami – ale i resztki niegdyśszego grodziska, urządzonego na szczycie wzgórza (404 m) około XI-XIII wieku. Po ówczesnej strażnicy pozostały ślady wałów

o tyle, że stoi tam telewizyjna wieża przekaźnikowa.

Wkrótce zaczyna się nowa wieś – Grudna, dzieląca się w istocie na dwie części: Górną i Dolną. Najciekawszą tamtejszą osobliwością jest nie istniejąca od niemal półwiecza kopalnia węgla brunatnego (lignitów), wydobywanego dawniej na sposób górniczy, to znaczy poprzez sztolnię i chodniki. Kopalnia ta istniała od 1871 roku – uruchomił ją książę Sanguszkowski. Fufkcionowała do pożaru w 1902, po

wejścia do sztolni), porozsypywane tu i ówdzie kawałki węgla...

Z Grudnej można iść dalej niebieskim szlakiem – dojdzie się wtedy przez Klonową Górę (525 m), Bardo (534) i Chełm (432) do Wiśniowej koło Strzyżowa w województwie rzeszowskim. Można też (i to jest rozwiązanie rozropniejsze, tym bardziej że dni już coraz krótsze) rozejrzeć się za autobusem, który wraca do Dębicy.

(DELL)

Paszczyna – brzmi groźnie

...choć groźna bynajmniej nie jest...

Dębica, traktowana jako punkt wyjścia na wędrówkę, ma ważną zaletę: można z niej wyprawić się na wycieczki o posmaku górskich, można też startować na spacerach nizinnych, po równinach. A skoro o takich mowa: dlaczego by nie wyruszyć do Paszczyny? Nazwa przecież brzmi – acz groźnie – całkiem pojętnie...

Aby tam dotrzeć, iść trzeba najpierw do Pustyni. Choć skojarzenia nasuwają się same, wieś nie ma nic wspólnego z suchym, piaszczystym, pozbawionym roślinności miejscem – pochodzenia miana Pustyni znawcy upatrują w czasach zakładania osady w ostępach Paszczyny Sandomierskiej; miałyby ono być pamiątką pustek, jakie wówczas panowały.

Jakaż to zresztą Pustynia, skoro domy tam liczne i zadbane, stadion sportowy klubu o nazwie Podkarpacie (łącząc się 20 lat temu z Igłopołem De-

bica wniósł miejsce w lidze, dzięki czemu podopieczni owej firmy mieli skróconą drogę do ekstraklasy) – piękny, a i kościół nie byle jaki: drewniany, XVII-wieczny.

Legenda, w którą wierzą lokalni patrioci, mówi, iż pierwszą we wsi świątynię konsekrował sam św. Stanisław ze Szczepanowa. Nie przetrwała ona do naszych czasów, jednak w tym miejscu, wewnątrz późnorenansansowe elementy wystroju: ołtarz i ambona. Śladem lat minionych jest jeszcze w Pustyni murowany dwór, wzniesiony w XVII, a rozbudowany w XVIII w. w stylu barokowym.

Z Pustyni warto lekko zboczyć na południe: do Zawady. Godny obejrzenia jest tam park, otaczający niegdyś pałac Raczyńskich (pozostała z niego samotna neogotycka baszta

z przylegającym doń budynkiem oraz brama wjazdowa w murze granicznym), a także przydrożna karczma, pochodząca z przełomu XVIII i XIX wieku. W dawnym majątku hrabiowskim mieści się teraz stadnina koni, tam też organizowane są konkursy jeździeckie.

Po wizycie w Zawadzie ruszać można już prosto do celu: do Paszczyny. Za przewodnika wzięć można rzeczkę Zawadkę, prowadzącą prosto (no, może niezupełnie: trochę wygibasów po drodze robi...) przez pola do Paszczyny. Wsi, której groźna nazwę nadał ktoś wyraźnie na wyrost: nic tam niebezpiecznego. Wieś porządna, zagospodarowana, ze starym budynkiem szkolnym, pamiętającym schyłek epoki cesarzy austro-węgierskich. Najnowszym natomiast wtrętem w paszczynski pejzaż jest nowoczesne wysypisko śmieci, urządzone opodal wsi; to swoiste signum Polski samorządowej. (DELL)

Fot. Autor

Miasto, które szczęścia za wiele nie miało

Chłuba i pamiątka

Imponująca sylwetka ceglano-kościół w Pilźnie intriguje. Miasteczko – owszem: ładne, zgrabne i porządne – nie wydaje się być na tyle duże, by istnienie w nim tak okazałej świątyni było uzasadnione. A jednak: Pilzno sprzed lat było naprawdę ważnym ośrodkiem władzy administracyjnej.

Prawa miejskie otrzymało Pilzno od Kazimierza Wielkiego w 1354 roku. Niewiele później stało się siedzibą starostwa niegrodzkiego. Znaczenie jego było tym większe, że tam właśnie krzyżowały się uczęszczane licznie przez kupców i handlowców rozmaite proweniencji międzynarodowe (jak dziś powiedzielibyśmy) szlaki handlowe, wiodące z zachodu na wschód i z północy na południe.

Hossa – potwierdzeniem jej może być fakt, iż mieszczenie zafundowali sobie wodociąg wcześniej niż uczynili to krakowianie! – skończyła się, gdy Pilzno złupili Szwedzi. Od tej pory miasto nigdy nie odzyskało wcześniejszej zamożności. Największą szansę na odwrócenie karty miało po zajęciu południowej Polski przez austriackich zaborców, kiedy stało się stolicą cyrkułu – wiek pary, który niezadługo nadszedł, ponownie ograniczył jednak jego znaczenie. Kolej Karola Ludwika poprowadzono bowiem powyżej Pilzna, nie skorzystało więc ono – ani jego mieszkańcy – na tym najważniejszym czynnikiem miastotwórczym XIX/XX wieku.

II Rzeczpospolita także nie zmieniła wiele. Co prawda,

w 1918 roku ogłoszono powstanie powiatu pilzneńskiego, w 1931 jednak został on zlikwidowany. A potem nie było już szans na wyzwolenie się spod dominacji rosnącej – dzięki włączeniu do Centralnego Okręgu Przemysłowego – Dębicy, ani też zdystansowanie biskupiej stolicy: Tarnowa.

Wszystko więc, co w Pilźnie najciekawsze, pochodzi z zamierzchłych czasów. Potęgę Rzeczypospolitej pamięta średniowieczny układ urbanistyczny, wytyczony wokół prostokątnego rynku, w tamtych czasach powstała też architektoniczna chłuba miasta: gotycki, ceglany kościół św. Jana Chrzyciela właśnie, wzniesiony w połowie XIV wieku. W 1536 roku wybuchł w nim pożar, który – paradoksalnie – przyczynił się do znacznego upiększenia budowli: w trakcie odbudowy bowiem dostawiono do korpusu nawy bocznej wyniosłą wieżę, której twórcą był wrocławski budowniczy Jerzymiasz Kwajer.

Kościół palił się jeszcze raz, w 1877: ogień strawił dachy i częściowo wyposażenie wnętrza. Stąd też wystrój gotyckiej świątyni nie jest dziś jednorodny; jego składniki pochodzą w większości z XIX wieku.

Świadectwem pilzneńskiej świetności jest – ponadto XV-wieczny kościół Karmelitów (z klasycystycznym klasztorem) – oraz kamieniczki wokół rynku, pamiętające czasy austriackie. Najznacniejsza, zdobna kolorową ceglana fasadą, była siedziba sądu grodzkiego.

(WALD)

Rajdowy kącik

Gdy przygotowujemy niniejsze zestawienie, pogoda jest fatalna; trudno uwierzyć, że to jeszcze kalendarzowe lato: zimno, plucha, strącający liście z drzew wiatr. Dziś trudno byłoby z czystym sumieniem komukolwiek proponować wyruszenie na szlak – ale przecież za półtora tygodnia może być całkiem inaczej. Czas na odrobinę bodaj „złotej polskiej jesieni”!

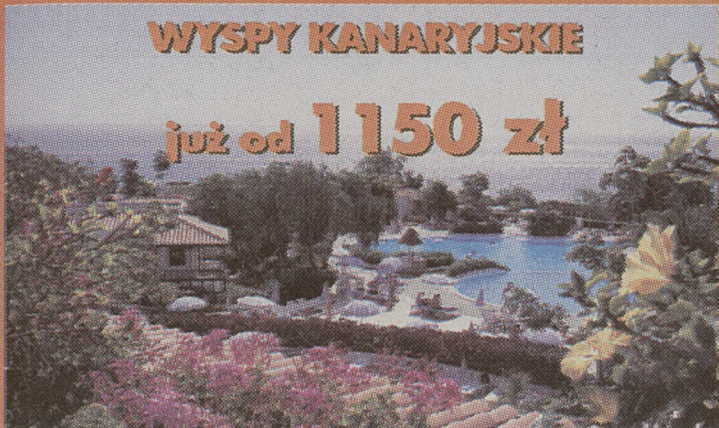
Propozycje PTTK-owskich organizatorów są tak atrakcyjne, że aż prosi się, by święty Piotr (dzierżący ponoć kurki od deszczu) zlitował się i nie marnował wysiłków włożonych w przygotowanie. Przyszły weekend cechuje bowiem bogactwo imprez – nic, tylko wybierać, co komu miłsze.

Koło Grodzkie PTTK (ul. Jagiellońska 6, I piętro, pokój 4, tel. 422 28 40 wewn. 13; dyżury odbywają się w poniedziałki, środy i piątki między 12 a 15, we wtorki i czwartki między 15 a 18) zaplanowało na sobotę zwiedzanie zamku „Belweder”, na niedzielę natomiast dwie inne wędrówki – „Dębniacki marmur” i na Drabów (435 m n.p.m.). W sobotę odbędzie się też wycieczka górską, swego rodzaju ciąg dalszy spaceru sprzed tygodnia: z Barwałdu przez Jaroszewicką Górę (544 m) i Gorzeń Górny do Wadowic. Tego dnia oczekiwani będą także zwolennicy jazdy rowerem – zaplanowano dla nich trasę, prowadzącą w dolinę Sanki.

Najdłuższą imprezą Biura Obsługi Ruchu Turystycznego (ul. Westerplatte 5, tel. 422 26 76, czynne codziennie od 9 do 17) będzie trzydniowy – 25-27 września – wyjazd w Bieszczady. Jeden dzień z kolei potrwa niedzielny wypad w Pieniny (kopalnie Jarmuty).

Komisja Turystyki Górskiej (rezydująca również przy ul. Westerplatte 5, dyżury we środy, między 18 a 19) zaprasza na ostatni etap Rajdu na Raty, finał którego planowany jest na Magurce nad Wilkowicami (912 m n.p.m.).

Koło Organizatorów Turystyki (także ul. Westerplatte 5, dyżury w poniedziałki od 17 do 18) organizuje natomiast tradycyjny Rajd Seniora. Zakończenie odbędzie się w Skalkach Twardowskiego. Mamy nadzieję, iż numer rajdu (XIII) nie okaże się pechowy, i że aura sprzyjać będzie najwytrwalszym turystom...

WYSPIY KANARYJSKIE

już od 1150 zł

PROSTO NA KANARY

Bezpośredni lot i wakacje na wyspach szczęścia:

4 wyspy, 10 ośrodków i ponad 30 hoteli! To najlepszy wybór także ze względu na cenę.

Wyspa	Miejscowość	Kat.	Paźdz.	List.	Grudz.
Tenerya	Los Cristianos	▼▼▼		1800	1400
	Ten Bel	▼▼	1700	1700	1300
	z wyżywieniem				
Gran Canaria	Puerto de la Cruz	▼▼▼+	1550	1550	1175
	Maspalomas	▼▼▼	1775	1550	1150
	Playa del Ingles	▼▼	1850	1625	1225
	Playa del Ingles	▼▼▼+	2200	1975	1775
Lanzarote	Matagorda	▼▼▼+		1650	1450
	Puerto del Carmen	▼▼	1725	1525	1325
La Gomera	7 dni Tenerya	▼▼▼+			
	17 dni La Gomera	▼▼▼	2825	2500	2200

Bliziej słońca

Uwaga! Pełną informację znajdziesz w cenniku.

TUNEZJA, MAROKO, CYPR

już od 825 zł!

SŁOŃCE W TWOIM ZASIĘGU

Zaledwie kilka godzin podróży samolotem stąd poczujesz smak orientalnej przygody.

Kraj	Miejscowość	Kat.	Paźdz.	List.	Grudz.
Maroko	Agadir	▼▼▼	1625	1525	1425
	Agadir	▼▼▼	1775	1675	1575
Tunezja	Sousse	▼▼	1325	925	825
	Sousse	▼▼	1425	1025	925
Cypr	Larnca	z wyżywieniem ▼▼▼+	1375	1050	950
	Sunwing	▼▼▼	1975	1200	1100

Bliziej słońca

Uwaga! Pełną informację znajdziesz w cenniku.

TAJLANDIA

już od 2850 zł!

EGZOTYKA

3 noce w Bangkoku + 11 dni na plaży. Bezpośredni lot z Warszawy. Możliwości wycieczek objazdowych.

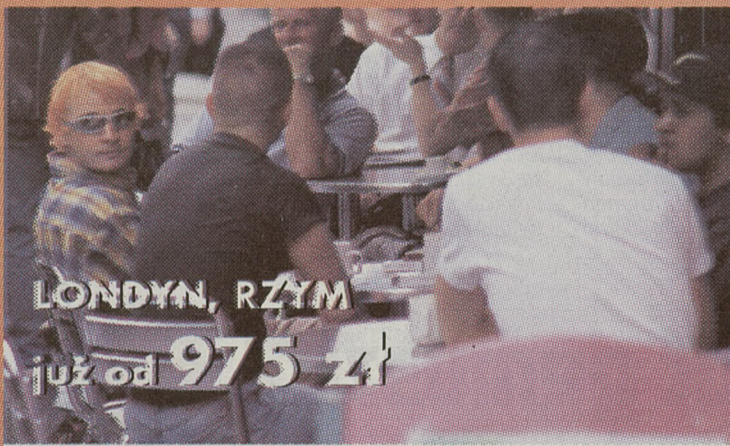

Miasto	Dł. pobytu	Kat.	Paźdz.	List.	Grudz.
Bangkok Cha-Am	3 dni/				
	11 dni	▼▼▼	3125	3425	3425
Bangkok Cha-Am	3 dni/	▼▼▼			
	11 dni	▼▼	2850	3150	3150

Bliziej słońca

Uwaga! Pełną informację znajdziesz w cenniku.

LONDYN, RZYM

już od 975 zł!

NISKIE CENY WIELKICH MIAST

Poleć na weekend do Rzymu lub Londynu. W cenę wliczony przelot i hotel. Jeśli zechcesz, dostarczymy Ci bilety np. na mecz lub przedstawienie. Teraz jest to możliwe za cenę, za którą inni proponują Ci tylko dojazd!

Miasto	Dł. pobytu	Kat.	Paźdz.	List.	Grudz.
Londyn	4 dni	▼▼	1200	1225	975
	4 dni	▼▼▼*	1425	1525	1150
	7 dni	▼▼▼*	2125	2325	1575
Rzym	4 dni	▼▼+	1325	1125	1050
	7 dni	▼▼+	1750	1550	1450
	4 dni	▼▼▼+	1550	1200	1125
	7 dni	▼▼▼+	2300	1725	1625

CITY

* Cena wraz ze śniadaniem
Uwaga! Pełną informację znajdziesz w cenniku.

KRAKÓW W ŚWIECIE WYPOCZYŃKU VING

NOWY PUNKT SPRZEDAŻY W KRAKOWIE JUŻ OTWARTY: UL. SZEWSKA 2, TEL. 0-12 429 61 30

BEZPŁATNY KATALOG DOSTĘPNY W SIECI SALONÓW I W NASZYCH PUNKTACH SPRZEDAŻY

Pani

czeń w tej sprawie, a w 1997 tylko 2400.

Najczęściej adoptowane są dzieci, które nie ukończyły jeszcze pierwszego roku życia. W ubiegłym roku za pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego przy ul. św. Marka w Krakowie przysposobiono aż 45 rocznych dzieci, 11 w wieku od 1 do 3 lat

jest traktowane jako wyrażenie zgody na adopcję.

Ludzie przychodzący do ośrodków adopcyjnych przeważnie mało wiedzą na temat adopcji, dlatego są do niej dokładnie przygotowywani. Organizowane są spotkania, podczas których psycholog stara się poznać motyw, jakimi kierowali

wia. Przy adopcji dziecka na pierwszym miejscu stawia się jego dobro, dlatego np. osoba samotna brana jest pod uwagę dopiero w drugiej kolejności. Ośrodek adopcyjny stara się znaleźć dziecku pełną rodzinę, w której będą potencjalnie najlepsze warunki rozwoju, zarówno fizycznego, jak i psychicznego.

Konkurs z Bielendą

Wrześniowy sponsor konkursu „Pani”, Wytwórnia Kosmetyków Bielenda, przygotował atrakcyjne, praktyczne i bardzo kobiece upominki dla zwycięzców kolejnych edycji. Dwa płyny do higieny intymnej (z wyciągiem z przywrotnika i z dziurawca) mające działanie kojące, przeciwzapalne, zapewniające uczucie świeżości przez cały dzień - to kosmetyki, które powinny się znaleźć w łazience każdej nowoczesnej kobiety. Tymczasem znajdują się w naszej redakcji, w towarzystwie kremu przeciw zmarszczkom z algami Laminaria, maseczki-peelingu z algami, brzoskwiнового balsamu do ciała, nawilżającego żelu pod prysznic i czekają na laureatów konkursu, którzy poprawnie odpowiedzą na trzy pytania i rozwiązania przysłażą do 26 września na adres: „Dziennik Polski”, 31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, z dopiskiem Konkurs z Bielendą. Wśród poprawnych odpowiedzi wylosujemy 5 autorów, któ-

rych nagrodzimy kosmetykami Bielendy, i 1 dodatkowo (zestaw kosmetyków firmy „Nel”). Nazwiska zwycięzców opublikujemy w Pani 3 października. A oto pytania konkursowe:

1. Ile orzeczeń o adopcji wydały polskie sądy w 1997 r.?
2. Wymień autorki książki pt. „Chudnij razem z nami”.
3. Kiedy powstała manufaktura Giuseppe Borsaliniego, produkująca kapelusze?

Rozwiązanie konkursu z Bielendą z 5 września

Komisyjnie wylosowano następujące osoby, które otrzymują zestawy kosmetyków Bielendy (wartość nagrody 40 zł)

1. Maria Wiktor, Kraków
2. Marzena Król, Kraków
3. Anna Sułkowska, Kraków
4. Jan Żarnecki, Nowy Targ
5. Irena Kubik, Łapanów

Nagrodę dodatkową (zestaw kosmetyków „Marizy” o wartości 50 zł) otrzymuje pani Maria Orłowicz z Krakowa.

Po odbiór nagród zapraszamy do redakcji, ul. Wielopole 1, pokój 207, od 21 do 25 września, w godz. 10 - 16. Nagrody nie odebrane w terminie przechodzą do kolejnych konkursów.

Znaleźć prawdziwą rodzinę

Na terenie województwa krakowskiego znajduje się 14 domów dziecka, w których przebywa około 700 dzieci. W ubiegłym roku

i 4 powyżej 3. roku życia. Im starsze dziecko, tym mniejsza szansa, że zostanie adoptowane.

Dziecko może zostać przysposobione, gdy minie 6 tygo-

się oni podejmując tę decyzję. Jest to bardzo ważne, ponieważ zasadą ośrodków adopcyjnych jest to, że to nie rodzicom szuka się dziecka, ale dziecku rodziców.

Zdarza się, że w Polsce nie znajdzie się rodzina chętna do zaadoptowania dziecka, wtedy o przysposobienie może starać się rodzina z zagranicy. Karta takiego dziecka przekazywana jest do Centralnego Banku Danych o Dzieciach w Warszawie. W banku tym znajdują się przeważnie karty dzieci, które mają zaburzenia w rozwoju psychospołecznym lub problemy zdrowotne.

Na skutek przysposobienia rodzice adopcyjni otrzymują pełne prawa rodzicielskie, a dziecko staje się pełnoprawnym członkiem rodziny. Są jednak sytuacje, że stan prawny dziecka nie pozwala na jego przysposobienie, np. jego rodzicom władza rodzicielska nie została całkowicie odebrana, a jedynie ograniczona. Wtedy takie dziecko może zostać umieszczone w rodzinie zastępczej, która wychowuje je aż do pełnoletności, nie naruszając praw jego biologicznych rodziców. Dziecko pozostające w rodzinie zastępczej otrzymuje pomoc ze strony państwa. Wynosi ona 40 proc. średniej krajowej i otrzymuje ją aż do ukończenia 18. roku życia. W tym momencie, gdy zostanie podpisana umowa o pomocy pieniężnej, dziecko wychowujące się w rodzinie zastępczej otrzymuje również wyprawkę na usamodzielnienie się. Wynosi ona 190 proc. średniej krajowej.

MAGDALENA MALINOWSKA

Najczęściej adoptowane są dzieci, które nie ukończyły jeszcze pierwszego roku życia.

Fot. Ewa Piłat

tylko 91 z nich trafiło do adopcji.

Od kilku lat w Polsce znacznie zmniejszyła się liczba adopcji. Dla porównania w 1990 roku sąd wydał około 3500 orze-

dni od dnia jego narodzin. Dopiero po tym czasie biologiczni rodzice mogą zrzec się do niego praw. Tę decyzję muszą oni złożyć w sądzie, ponieważ jakkolwiek inne oświadczenie nie

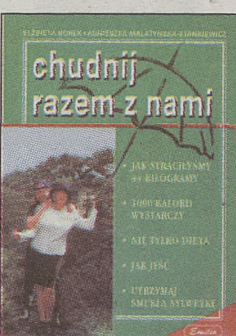
Małżeństwa, chcące adoptować dziecko, muszą spełniać określone warunki. Każdy z rodziców zobowiązany jest dostarczyć opinię zakładu pracy, zaświadczenie o zarobkach i o stanie zdro-

Pierwsze tygodnie nauki w szkole to czas weryfikacji oczekiwań rodziców, zwłaszcza nadopiekuńczych i przeświadczonych o nieprzeciętnych talentach swojego dziecka mam, i możliwości intelektualnych ich pociech. To, niestety,

raz pierwszy nie zdał egzaminu do college'u z... fizyki. Dziecko nie ma szans, aby we wczesnym wieku mogło być geniuszem w znaczeniu tego słowa przynależnym dorosłym. Może co najwyżej wykazywać jakieś fragmentaryczne, „cyrkowe” umiejętno-

lu. Szkoła daje tylko pewną szansę opanowania minimum programowego i na niewiele więcej można liczyć. Może się nawet okazać, że to, za co szkoła ucznia gani, stanowiąc będzie kiedyś jego mocny punkt.

Schudłam i już nie utyję!

Trzy lata istnieje w Krakowie „Klub Grubasa”, działający pod patronatem „Dziennika Polskiego”. Odchudzanie to nie wyścigi, ale systematyczna praca nad zmianą własnej sylwetki i stylu życia. Najważniejsze są rozsądek, wytrwałość i trzymanie się zasady: schudnąć i pozostać szczupłym (bez efektu jojo).

Elżbieta Borek i Agnieszka Malatyńska-Stankiewicz, dziennikarki „DP”, autorki książki „Chudnij razem z nami”, bez skrępowania opisują swoją walkę z nałogiem obżarstwa. Wcześniej swoimi doświadczeniami dzieliły się z Czytel-

niczami „Dziennika Polskiego”, zapraszając pragnących schudnąć do wspólnej walki w „Klubie Grubasa”. Pomogły wielu osobom zrzucić nadwagę, co jednak najważniejsze - ucza, jak utrzymać osiągniętą wagę.

Książka jest świetnym przewodnikiem dla chcących naprawdę schudnąć. Nie podaje żadnych cudownych diet ani recept, o czym autorki informują już we wstępie. Wskazuje na jedyną skuteczną i do zaakceptowania przez organizm metodę działania, to znaczy - zmianę sposobu żywienia i świadome jedzenie.

W środę, 23 września, o godz. 19 klub miesiecznika „Kobieta i styl” zaprasza na spotkanie z autorkami książki „Chudnij razem z nami” Elżbietą Borek i Agnieszką Malatyńską-Stankiewicz. Spotkanie odbędzie się w A+J Fitness Clubie przy ul. Miodowej 21.

ANNA DYMEK

Od psychologa

Jak wychować geniusza?

często czas rozczarowań rodziców brakiem szkolnych sukcesów domowego geniusza.

Wraz z upływającymi miesiącami i latami zawód, który sprawia nasza pociecha, staje się coraz większy. Dziecko wydaje nam się coraz częściej przeciętne albo nawet wręcz głupie. Irytuje nas bezmyślne oglądanie telewizji i ślęczenie przy komputerze. Na próżno podsuwamy mu drogie książki, o których sami mogliśmy tylko marzyć w okresie naszego dzieciństwa. Nie spełnione marzenia przerażają się w agresję, rodzą niesprawiedliwe uwagi lub cichą irytację, pogarszając relacje z potomkiem wtedy, kiedy nasza miłość i akceptacja są mu tak bardzo potrzebne.

Poczucie zawodu, jakże często towarzyszące rodzicom, oparte jest na nader powszechnych nieporozumieniach i mitach. Rozważmy je po kolei.

Mit psychologiczny. Jest taka stara zasada: wyjątki nie obalają reguły, one ją potwierdzają! Przypadki dzieci mających niezwykłą wiedzę są tak rzadkie, że aż sensacyjne. Znakomita większość wybitnych ludzi osiągnęła swoje umiejętności w wieku dorosłym, często w dzieciństwie sprawiając raczej zawość swoim rodzicom. Einstein był fatalnym uczniem, Newton po

ści (w zakresie pamięci, słuchu, zdolności kombinatorycznych), które jeszcze bynajmniej nie wróżą wielkiego sukcesu w świecie dorosłych. Wiele z tzw. genialnych dzieci nie sprawdza się w wieku dorosłym, nawet gdy - jak to było w przypadku angielskich królów Ryszarda II czy Henryka VI - mieli zapewnione wszystkie warunki sukcesu. W istocie obserwuje się tu nieco odwrotną zależność, podobną nieco do wzrostu fizycznego. Wiemy, iż dzieci, które wcześniej zaczęły dojrzewać, rosnać, wcześniej też kończą ten etap, co często powoduje, iż ostateczne ich wymiary w wieku dorosłym wcale nie są imponujące. Podobnie dłużej, choć wolniej rozwijające się dzieci w sferze umysłowej, często ostatecznie dochodzą do lepszych rezultatów. Nie mówiąc już o tym, że im więcej dzieci się mylą, eksperymentują, im więcej robią błędów - tym ostatecznie dochodzą do lepszych wyników, gdyż ich pole uczenia się było obszerniejsze. Stare przysłowie góralskie mówi: - Jak się nie wyrócisz, to sie nie naucysz.

Drugi mit dotyczy szkoły. Szkoła została zaprojektowana, skrojona dla przeciętnego ucznia. Dziecko, jedyne i wyjątkowe w naszym domu, jest w klasie tylko jednym z wie-

I tu dochodzimy do kolejnego mitu czy nieporozumienia. Przyszły sukces lub jego brak w dorosłym życiu naszego dziecka oceniamy w kategoriach obowiązujących obecnie, a jeszcze częściej - w kategoriach, które obowiązywały w czasach naszego dzieciństwa. Tymczasem świat zmienia się w niesamowitym tempie. Dziedziny, w której nasze dziecko może być wybitnym twórcą lub ekspertem, być może w ogóle jeszcze nie ma. Czas, który wedle nas dziecko bezytycznie spędza przy komputerze, bawząc się na papierze lub gapiąc się w okno, może okazać się niezwykle ważny dla jego dalszego rozwoju.

Dopiero w okresie szkoły średniej rodzice zaczynają doceniać lub na nowo odkrywać zdolności swoich dzieci. Wtedy to bowiem ich psychika, zarówno w sensie możliwości intelektualnych czy emocji i motywacji, zbliża się (ale też tylko w pewnych granicach) do umysłów swoich rodziców. I nagle okazuje się, że „to dziecko nie jest takie głupie”. Przerabiamy wówczas na własnej skórze scenariusz znany z baśni o brzydkim kaczątku, który nie bez powodu jest wszystkim tak bliski. Nam przecież też nietatwo było kiedyś uzyskać akceptację dorosłych...

ANDRZEJ MIRSKI

W londyńskim hotelu Royal Garden dokonano 8 września wyboru kobiety roku w kategorii wynalazczości. Została nią Iris Whyte z Londynu. Panią Whyte wyróżniono za skonstruowanie dla dzieci mówiącego nocnika. Dzięki zainstalowaniu pod nocnikiem urządzenia z kasetą dziecko może być chwalone lub zachęcane do skuteczniejszego działania. Na zdjęciu: Iris Whyte prezentuje swoje dzieło. Fot. PAP/EPA

Lekcja makijażu

Młodzińcze problemy ze skórą są często powodem złego samopoczucia oraz izolowania się od grupy rówieśników. Niektórzy rodzice uważają, że „w tym wieku” nie powinno się jeszcze używać kosmetyki kolorowej. Należy jednak rozwiać obawy dorosłych. Odrobina podkładu i pudru doda pewności siebie, chroni także skórę przed zanieczyszczeniami środowiska, a specjalne preparaty poprawiają stan skóry. Zapraszamy na lekcje makijażu.

Temat 1: Oczyszczanie twarzy

Przy trądziku młodzieńczym oczyszczanie to jeden z najważniejszych elementów programu kosmetycznego. Twarz oczyszczamy żelem, a następnie przeemywamy tonikiem antybakteryjnym. Ten wstępny etap jest bardzo ważny - inaczej makijaż będzie się źle trzymał tłustej cery. Raz na tydzień powinno stosować się peeling i maseczki do cery tłustej. Najlepiej kupować kosmetyki przeznaczone do cery trądzikowej.

Temat 2: Baza dla makijażu

Miejsca zaczerwienione tuszujemy za pomocą korektora - najlepszy efekt uzyskamy, gdy będzie on w kolorze zielonym. Następnie na całą twarz rozprowadzamy podkład (dla cery tłustej) w odcieniu zgodnym z kolorem karnacji. Podkład ciemniejszy postarza i wygląda mało elegancko. Nakładamy go palcami lub lateksową gąbką - sposób zależy od osobistych upodobań (nie zapominamy o uszach i szyi). Nadmiar podkładu ściągamy papierową chusteczką. Następnie używamy syckiego pudru. Istnieją specjalne pudry i podkłady matujące, które wychłaniają nadmiar tłuszczu. Jest to bardzo ważny etap - dzięki nie-

mu makijaż będzie trwał. Puder nabieramy pędzlem (powinien być wykonany z naturalnego włosa: borsuczego lub koziego). Pędzel strzepujemy, by pozbyć się niepotrzebnej ilości pudru. Nakładamy go równomiernie na całą twarz, nadmiar usuwamy za pomocą chusteczki higienicznej. Puder powinien być w tym samym odcieniu co podkład. Puder transparentny pasuje do każdego rodzaju karnacji i jest najbardziej dyskretny. Puder w kolorze opalenizny sprawia, że wiosną i zimą nasza cera ma zdrowszy wygląd. Różu używamy w minimalnych ilościach; w zasadzie nie powinno go być widać. Nakładamy go pędzlem pod kośćmi jarzmowymi, nadmiar rozcieramy i ewentualnie przypudrowujemy.

Temat 3: Nowe spojrzenie

Na dzień oczy malujemy w sposób naturalny i delikatny. W szkole mocno wymalowane oczy są bardzo niemile widziane. Powinniśmy korzystać z palety bezwosków, brązów i szarości. Nie należy też podążać za najnowszymi trendami makijażu (czerwień na powiekach!!!). Do podstawowego makijażu używamy trzech kolorów cieni. Na całe oko nakładamy jasny podkład, który nada spojrzeniu blasku. Cienie powinny być najjaśniejsze przy wewnętrznym kącie oka, stopniowo stając się coraz ciemniejsze. Ciemniejszym cieniem pociągamy także załamanie górnej powieki. Dla młodej dziewczyny odpowiedni jest także makijaż za pomocą ołówka do oczu, który doda ekspresji spojrzeniu. Nie wolno jednak „zamykać” oka poprzez całkowite jego obrysowanie. Malujemy go od połowy oka w kierunku zewnętrznego kąca. W zimie nie powinniśmy malować oczu na kolor fioletowy - gdy zmarzniemy, będą wyglądać jak opuchnięte. Nawet najpiękniej

wymalowane oko nie będzie robiło wrażenia bez dobrze wytuszowanych rzęs. Osoby o ciemnej karnacji mogą używać czarnego tuszu, dzięki któremu spojrzenie staje się bardziej tajemnicze. Osoby o bardzo jasnej cerze i włosach powinny skorzystać z bardziej łagodnych tuszów brązowych. Starannie wytuszowane rzęsy powinny być następnie rozczesane szczoteczką. Brwi są oprawą dla oka, mogą zepsuć lub uwypuklić efekt. Powinny być starannie wyregulowane w proporcjach: 2/3 unosi się ku górze, a 1/3 opada w dół. Dobre proporcje ustalamy za pomocą dwóch pędzelków - jeden umieszczamy na linii nos - wewnętrzny kącik oka, drugi od nozdrzy ku zewnętrznemu kącikowi oka. Włoski wystające poza te linie powinnyśmy wydepilować. Za krótkie lub zbyt rzadkie brwi możemy skorygować za pomocą cieni. Brwi nie powinny być zbyt mocno podkreślone. Szczególnie powinny zwrócić na to uwagę blondynki. Czarne brwi przy jasnych włosach wydają wyjątkowo nieelegancko.

Temat 4: Dyskretna usta

Czerwone i wszelkiego rodzaju mocne szminki są do szkoły zabronione. Najlepiej używać błyszczących oraz kolorów beżowych i wszelkich zbliżonych do barwy naturalnej. Konturowka powinna być w kolorze naturalnym lub pasującym do szminki. Najpierw obrysowujemy usta zaczynając od tzw. serduszka. Następnie za pomocą pędzelka nakładamy pomadkę. Aby usunąć nadmiar kredki, usta przyciskamy do chusteczki higienicznej. Następnie наносimy szminkę jeszcze raz - staje się przez to trwalsza.

W plecaku można nosić specjalne papierołki matujące, które w ciągu dnia pomagają pozbyć się błyszczącej cery.

MARIA WOJDAŁA-RACHWAŁ

Na początku roku szkolnego i nowego sezonu wiele z nas poddaje się szaleństwu zakupów. Czasami nie udaje się nam oprzeć urokowi ciuchów tyleż interesujących, co niepraktycznych i kupujemy sweterek z futerkiem, bluzkę z asymetrycznym dekoltem i spódnicę pełną draperii. Modne i szalone. Jednak w szybkim czasie ekstrawaganckie rzeczy nudzą się, a większość z nich nie nadaje się do noszenia

Nie tylko dla nastolatek

Szafa idealna

Fot. Mustang

na co dzień. Szafa skomponowana z klasycznych ubiorów pozwala być zawsze dobrze ubraną. Żadna sytuacja (nagle zaproszenie) nie jest w stanie zaskoczyć właścicielki takiej garderoby. Zasada jest prosta: kupujemy mniej ubrań, lecz dobrej jakości, i wszystkie dopasowane do siebie kolorystycznie. Nie musi to być oczywiście jedna barwa, lecz wszystkie, które kupujemy, powinny do siebie pasować. W ten sposób będzie można je komponować w różne zestawy.

Kompozycja doskonała

Oto podstawy dobrze skomponowanej garderoby. Zaczynamy od spodni. Oczywiście współczesna ko-

bieta nie może się obejść bez jeansów, które nadają się tak na co dzień (do szkoły), jak na weekendy. Potrzebne są jej również bardziej eleganckie, materiałowe spodnie do kawiarni i na uroczyste okazje. Powinnyśmy posiadać wersję cieńszą - letnią i wełnianą na zimę. Na lato niezbędne są szorty.

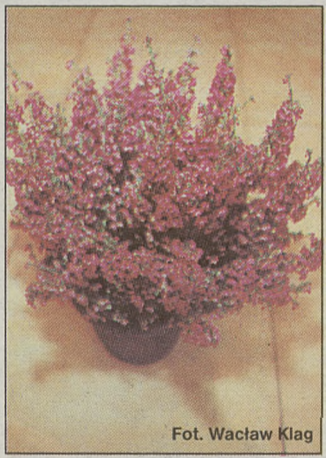
Dziewczęta coraz chętniej chodzą w spódnicach, których, podobnie jak spodni, powinno ich być kil-

ka. Letnia, kwiecista krótka i długa, oraz materiałowa, bardziej elegancka, najlepiej jednokolorowa o klasycznym fasonie. Na zimę powinniśmy posiadać wersję cieplejszą. W naszej szafie powinny się znaleźć trzy sukienki. Oczywiście sukienka wieczorowa mała czarna (lub bardzo modna szara). Powinnyśmy wybrać jak najbardziej klasyczny krój, by nosić ją na różne okazje. Zmieniając jej charakter będziemy za pomocą dodatków (szale, biżuteria). Potrzebna nam będzie także sukienka letnia w ponadczasowe kwiaty. Jeżeli będzie uszyta z tkaniny wysokiej jakości, przetrwa nawet trzy sezony. Krótka sukienka na grubych szelkach będzie odpowiednia do szkoły. Zmieniając bluzki pod sukienkę zmienimy równocześnie jej charakter. W idealnej garderobie nie może zabraknąć kostiumu na wyjątkowe okazje oraz żakietu pasującego do spodni, spódnicy i sukienek. Bluzki zmieniamy i pierzemy najczęściej, dlatego powinno być ich w szafie najwięcej. T-shirty na lato, w tym białe, bardziej eleganckie pod kostium oraz dwa zwykłe do zmiany na co dzień. Bardzo modne są topy - bluzki na cienkich szelkach (świetne na upały). Podobnie proste bluzki z długim rękawem na wiosnę i jesień. Oprócz tego przyda się zwykła bawlniana koszula pod kostium i bardziej elegancka (np. satynowa) na uroczyste okazje. Sweter rozpinany to podstawa - przyda się latem do sukienki, zimą do spódnicy. Golf lub inny ciepły sweter jest niezbędny na srogą zimę. Cieńszy sweter na okres przejściowy. Na zimę potrzebujemy klasyczny płaszcz oraz sportową kurtkę do spodni.

Torebka jest także częścią garderoby: mała do kawiarni i duża na co dzień. Zwieńczeniem całości są buty, które mogą podkreślić lub popsuć efekt całości. Wystarczą nam cztery dobre pary: na lato sandały lub eleganckie klapki, na jesień i wiosnę mokasyny lub wiązane półbuty, ciepłe buty zimowe oraz wieczorowe szpilki. Niezliczona ilość apaszek rozbija pozorną nudę tego monochromatycznego stroju.

(M.W.R.)

KURS MANICURE PEDICURE
Rozpoczynamy
ZDK Kraków, ul. Dietla 38
tel. 422-85-69, 422-31-02.

Fot. Wacław Klag

KURS KOSMETYCZNY roczny
ZDK Kraków, ul. Dietla 38,
tel. 422-85-69, 422-31-02
Ilość miejsc ograniczona.

FUTRA, KOŻUCHY
Ceny producenta
ODZIEŻ SKÓRZANA
FIRMY: ARISPOL, OCHNIK, ANDY
ZAPRASZAJĄ DO SKLEPU FUTRZARSKIEGO
Conrad Remani
Kraków, ul. Grodzka 41,
tel. 421-02-48. 3016KGB

kompozycję uzupełnić świeżymi zakupami z targowiska.

Nie mniej interesujące będą kompozycje kapuściane. Dopiero Japończycy dostrzegli piękno tej rośliny i wyhodowali wiele odmian o barwnych pofałdowanych liściach w odcieniach czerwieni, różu, kremu, bieli. Mogą zdobić rabaty, klomby aż do mrozów. Pięknie wyglądają jako element bukietów w towarzystwie krokosza farbierskiego, mikołajka, pędów traw (Xerophyllum).

sia triacanthos) drzewa pochodzące z Ameryki, a sprowadzonego do Europy w XVIII w.

Jesienią w kwaciarniach pojawiają się doniczki z obficie kwitnącym wrzoścem delikatnym (Erica gracilis) pochodzącym z południowej Afryki. W naszych mieszkaniach jest zbyt ciepło i sucho, by roślinna mogła prawidłowo się rozwijać. Najczęściej zasycha, nie zmieniając koloru kwiatów ani liści. Tak zasuszone wrzośce mogą być bardzo ciekawą i trwałą dekoracją wielu mieszkań.

Jesiennie dekoracje

Jesienią natura zaskakuje bogactwem kolorów, kształtów, możliwością zestawień. Warto te inspiracje wykorzystać przy tworzeniu jesiennych dekoracji naszych mieszkań - oto kilka propozycji:

Komponujemy bukiet na kształt obrazu. Wykorzystujemy do tego celu najtrwalsze warzywa: dynie, cukinie, patisony, kabaczki, cebule, czosnek. Mogą one leżeć miesiącami, pod warunkiem, że nie zostały uszkodzone (skaleczenie skórki powoduje szybkie gnicie). W razie potrzeby można zawsze taką

Korzystając z pięknej jesiennego pogody, w czasie spaceru można znaleźć w wielu krakowskich parkach

Fot. Wacław Klag

leżące pod drzewami długie, piękne strąki. Są bardzo dekoracyjne i doskonale nadają się do wielu jesiennych kompozycji. To owocostany gładkiej trójcierniowej (Gledit-

Nasiona roślin - o różnym kolorze, wielkości, kształcie, fakturze, mogą być pięknym elementem zdobniczym niejedno wnętrze.

Bardzo dobrze będą wyglądały wypełnione nimi różne szklane pojemniki. Kukurydza, soja, gorczyca, soczewica, zboża, rzodkiewka, fasola, groch - dostępne są na targowiskach. Dobór ziaren zależy od naszej inwencji. Ważne jest, by nasiona były suche - wilgotne pleśnieją.

Podpowiedziałem tylko kilka pomysłów. Praca z materiałem roślinnym daje wiele możliwości, często same elementy inspirują do wykonania określonej kompozycji. W tych florystycznych zabawach najważniejsza jest radość tworzenia, realizowania własnych intuicji estetycznych, obcowanie z naturą. Mam nadzieję, że tworzenie jesiennych dekoracji sprawi wszystkim wiele radości.

ROBERT MILKOWSKI

Skrojone z szykiem

Nakrycia głowy często zatraciły swój pragmatyczny charakter. Wśród elit wymagano od nich czegoś więcej - elegancji, umiaru, dostojności. Szczególnie, gdy środek ciężkości życia towarzyskiego przenosił się z dworów na ulice miast, deptaki, aleje, do kawiarni, klubów. W 1760 roku pojawia się niedościgły w swoim eleganckim rysunku - cylinder, dopełnienie fraka. Czarny, lśnący, bo jedwabny, niemal jak znak graficzny o niewielkim rondzie i rozszerzającej się ku górze główce. Dodawał kilkadziesiąt centymetrów wzrostu, podwyższał środek ciężkości. Z tej samej półki wzięte są: melon, gibus czy humberg. Do końca zdefiniowane, sztywne, nie dające szans na indywidualny wyraz. Pojawienie się samochodu wymagało innego stylu życia. Wsiadanie do auta w cylindrze stało się niemożliwością, no może z wyjątkiem rollsa. Nastąpiła epoka funkcjonalizmu, ich los stał się przesądzony. Jeszcze w swej skansenowej formie istnieją na Wall Street, jeszcze zakładane są z okazji gonitwy w Acot. Ale kojarzy się je już z XIX wiekiem, a szalone lata 20., 30. oczekują czegoś bardziej swobodnego.

Borsalino

Złoty okres dla kapelusza trwał dalej. Kapelusz stał się bardziej naturalny, nie taki regularny, przypominający figury geometryczne, lecz z zapadłą główką, miękkim fińskim wyprofilowanym rondem o linii, która miała świadczyć o klasie nakrycia głowy. Takim oczekiwaniom społecznym sprostała manufaktura założona w 1857 roku przez Giuseppe Borsalino, którą rok w rok opuszczało 2 miliony kapeluszy. Prawdziwym przebojem firmy stał się niezwykle twarzony,

filcowy kapelusz, dzięki któremu nazwisko właściciela firmy stało się znane pod każdą szerokością geograficzną. Upodobali je sobie mafiosi, jak i ścigający ich z brygady Eliota Nessa, filmowi amanci, a za nimi miliony anonimowych mężczyzn, chcących upodobnić się do swych celuloidowych idoli. Stał się symbolem męskości. Jak można sobie wyobrazić zmęczoną twarz H. Bogarta bez ulubionego, obok papierosa rekwiwytu, za nim włożyli go na głowę Belmondo czy A. Delon, potwierdzając, iż odpowiednio dobrany kapelusz daje niezły ładunek męskości. Kupowali go wszyscy. Sam szach Iranu potrafił jednorazowo złożyć zamówienie na 2 tysiące egzemplarzy! Mężczyzna bez kapelusza nie był mężczyzną. Elegancja triumfowała. Płaszcz, garnitur, kapelusz stanowiły nierozdzielny komplet.

Jeszcze do niedawna kapelusz, czy ten angielski z malutkim pochyłym rondem czy też zielony tyrolski były dość powszechnie na głowach. I nagle coś się stało, zapanaowała epoka monokultury. Dla džinsu, adidasów, coli, hamburgera, kapelusz nie mógł być partnerem. Pojawił się jego następca. Zmiana z głów narciarzy maruszarzówki i stenmarówki, stał się uzupełnieniem munduru polskiego policjanta i pracownika poczty, trafił na plażę, ale i na ulice miast. Jest aż do bólu praktyka, ostaniam do słońca, nie zwieje jej wiatr. Czapka baseballowa - nowy znak czasów.

J. Burbasa

FUTRA
Futra gotowe i na zamówienie
Salon: Kraków, ul. Floriańska 16, I piętro, ☎ 4232319

W poprzek

Chris Rea

Głos Stinga

Chris Rea zajmuje obecnie pozycję jednego z najbardziej popularnych i twórczych artystów na świecie. Przebieg jego kariery muzycznej to nieustające pasmo sukcesów. W sumie nagrał 17 albumów, w tym dwie płyty „The Best Of”. Największy triumf komercyjny odniósł krążek „The Road to Hell”.

Jego największe hity to: „On The Beach”, „I Can Hear You Heartbeat”, „Josephine”, „Looking For The Summer”. Najnowszy album Chrisa „The Blue Cafe” – zaledwie w parę miesięcy po premierze – zyskał sobie w Polsce miano Złotej Płyty (50 tysięcy sprzedanych egzemplarzy).

- Jak odbierasz Polskę po latach?

- Bardzo się tu zmieniło od czasu mojego pierwszego pobytu w 1977 roku. Przyjechałem wówczas na koncert do Szczecina w ramach tzw. wymiany kulturalnej z jednym z miast brytyjskich. Już samo to było śmieszne! Pamiętam, że organizatorzy imprezy musieli zatrudnić strażników do... naszego jedzenia. Nie, nie baliśmy się, że zostaniemy otruci, ale mówiono nam, że w Polsce wszystko kradną. Łącznie z żarciem! A teraz nie potrzebujemy już ochroniarzy do naszego wikt... To najlepsze świadectwo zmian, jakie tutaj zaszły.

- Ostatnio jeden z brytyjskich miesięczników muzycznych zamieścił ranking 100 najbogatszych artystów na świecie. I Ty się w nim znalazłeś...

- To naprawdę smutne, że pismo muzyczne – zamiast zajmować się tym, co do niego należy, czyli muzyką – zagląda do cudzej kieszeni i pasjonuje się czymiś pieniędzmi. Ale taki, niestety, jest poziom całej prasy brytyjskiej. No, cóż, żyjemy w dziwnych czasach... W każdym razie chciałbym, żeby urząd podatkowy po-

dzielał zdanie tegoż miesięcznika co do mojego bogactwa.

- Podobno mało kiedy jesteś z siebie zadowolony?

- W rzeczywistości ciągle jestem z siebie niezadowolony! Żona mówi mi, że osiągnąłem już wszystko, co tylko możliwe, a ja chciałbym jeszcze więcej i przede wszystkim lepiej... Nie wiem, co

oznacza słowo sukces. Wiecznie chciałbym coś zmieniać, poprawiać. O, i chciałbym mieć taki głos jak Sting. Myślę, że wtedy byłoby już zupełnie dobrze (śmiech).

- Twoja biblia muzyczna...
- Zdecydowanie Jimmi Hendrix i Miles Davis.

- Jak myślisz, kto ma decydujący wpływ na to, czego teraz słucha się na świecie?

- Faceci z wytwórni płytowych. W żartach nazywam ich SS...

- Dlaczego?

- Bo oni zawsze chodzą w długich płaszczach i noszą okulary słoneczne, nawet wtedy, gdy pada deszcz. Strasznie mnie to śmieszy. Jednak to oni są wyrocznią. Gdy ogłoszą światu, że coś lub ktoś jest modny, wszyscy – a przynajmniej większość – w to wierzy. I słuchają takiej muzyki, jaką promują wielkie koncerty płytowe.

- Powiedziałeś kiedyś, że kochasz muzykę filmową i to z jej powodu kupiłeś sobie pierwszą gitarę. Tymczasem Twój romans z filmem trwa nieprzerwanie...

- To prawda. Na mojej przedostatniej płycie „La passione” znalazła się ścieżka dźwiękowa z filmu, do którego sam napisałem scenariusz i zostałem jego producentem. A już jesienią tego roku na ekrany kin – myślę, że i w Polsce również – wchodzi nowy obraz Michaela Winnera „Parting Shots” z moim udziałem.

- A czy zamierzasz po raz kolejny wystąpić w roli scenarzysty?

- Nie ukrywam, że chciałbym. W szufladzie mam nawet ze 20 różnych scenariuszy...

- Jak najlepiej odpoczywasz?

- Przy muzyce, oczywiście! To moja największa rozrywka. Wstaję rano, gdzieś o 5.00 parzę sobie ogromną kawę i gram, gram... Aż do czasu, kiedy moja najmłodsza córka Julia wychodzi do szkoły.

ANNA WIELOWIEJSKA

Iron Maiden Poland

Katowice, sobota 12 września

Mimo że do godziny zero pozostało sporo czasu, czarny tłum donośnie wzywał Maidenów. Po osiemnastej bramki Spodka zostały otwarte i nagle powstały długie ogonki, zapewne za sprawą dokładnej penetracji bagażu każdego metalowca. Przy bocznym wejściu spotkałem krewniaków gitarzysty Janicka (Janika?) Gersa, którego korzenie wywodzą się ze Śląska! A także grupę szczęśliwców, czekających aby uściskać dłoń ekipie Ironów. Zrobiło się dość rodzinie.

Wewnątrz, przy stoisku z Maidenowym stuffem – szok cenowy. Bluzy o równowartości trzeciej części przeciętnej pensji! T-shirty – zgroza. Któryś z angielskich marketingowców sztywno przeliczył ceny z funtów, nie uwzględniając naszego kapitalistycznego „raczkowania”.

Ci, co mieli kupić – kupili, inni wypili i wszyscy pospołu zajęli miejsca.

Scena przypominała mury sepego zamczyska. U góry kilka rzędów lamp i stroboskopów, nagłośnienie zamaskowane dekoracjami, ale, jak się okazało, bardzo skutecznie rażące decybelami. Zapanały ciemności, z głośników popłynęło mistyczne intro i na scenę wbiegło kilku mężczyzn z zamiarem ostrego namieszania. Harris, Gers, Murray i Bailey mieli się po trzech wybiegach, sięgając chciwych rąk rozentuzjazzowanej publiki. (Bliskość fanów zawsze była dewizą Iron Maiden.) Chyba największą ruchliwość wykazał Janick Gers, być może za sprawą duchowego wsparcia rodziny. Poruszał się jak błyskawica między wybiegami, wykonując ryzykowne akrobacje.

Po rozpoczynającym żywiołowym Futureal zabrzmiał The Angel & the Gambler, a następnie Man On The Edge. Od samego początku zwariowane solówki wspierały sekcję rytmiczną Harris – McBrain. Stuprocentowy profesjonalizm i zdumiewająca wierność studyjnym oryginałom.

Warto wspomnieć o ubiorach muzyków. Od lat niezmiennie Steve Harris pozostaje wierny koszulkom klubowym angielskiej ligi piłkarskiej, gitarzyści Murray i Gers noszą spodnie „wycieruchy” i firmowe shirt-y z podobizną Eddiego – kreatury o tysiącu wcieleniach, którego pamiętamy jako faraona, pilota myśliwca czy cyborga. Nicko McBrain, zazwyczaj zasłonięty pokaznym zestawem perkusyjnym – to chodząca reklama kreacji sportowych. Frontmen Blaze Bailey – pojawia się skromnie, na czarno, w baseballówce na głowie.

Wracamy jednak do koncertu. Za eksperyment trzeba uznać wykorzystanie nieco starszych utworów Maidenów, takich jak Heaven

Can Wait. Niespodziewanie na scenę wpuszczono grupkę fanów, którzy ramię w ramię z zespołem odśpiewali refren. I znowu zrobiło się familijnie.

Muszę przyznać, że tylu transparentów i flag nie widziałem od dawna, nawet na kultowym Black Sabbath, który jednoczy swoją muzyką kilka pokoleń. I nie jest to zapewne zasługa zgrabnego logo kapeli. Ci muzycy po prostu zaufali polskim fanom wiele lat temu i teraz zliczają „odsetki” popularności, pielęgnowanej u nas od bardzo dawna.

Ale do rzeczy. Wraz z pierwszymi taktami The Clansman nastąpiła niemalże teatralna zmiana dekoracji i na podświetlanej tkaninie pojawił się kościotrup Eddie, a tysiące gardeł wyśpiewało w refrenie słowo „freedom”. Zestaw z Virtual XI zakończyły When Two Worlds Collide i The Educated Fool, za-

czynający się bardzo spokojnie, co sprowokowało słuchaczy do skorzystania z zapalniczek. Lecz ostre wejście gitar zgasiło momentalnie żółte ogniki. Lord Of The Flies i Sign Of The Cross, z płyty The X-Factor, przeszły Spodek. Scenę załąły reflektory, dominowała czerwień i zieleń.

Prawdziwym powrotem do przeszłości i wstępem do zbiorowej ekstazy był utwór Two Minutes To Midnight z longplaya Powerslave. Na dole, pod estradą, wszystkie dłonie wystrzeliły do góry, siedząca część widowni również dała ponieść się emocjom. W przejściach między trybunami tańczyły młode dziewczyny, które nie mogły pamiętać początków Iron Maiden, a mimo to bawiły się setnie. Tak trzymać. Ten post-dickinsonowski utwór zabrzmiał naprawdę dobrze, dzięki czemu moja sympatia do no-

wego wokalisty znacznie wzrosła.

Ciekawe, że większość maniaków Iron traktuje Bailey'a jako „nowego”, mimo że w zespole śpiewa od ponad dwóch lat. Tymczasem na wybiegu Janick po rutyniarSKU wywijał młynki gitarą i gdzieś w głębi duszy przyznałem mu tytuł WF-mena wieczoru. Reszta Maiden też była w świetnej kondycji. Takiego koncertu dawno u nas nie było.

Wokaliście udało się namówić tłum do współpracy – posłusznie powtarzał jego słowa. W zamian otrzymał szczerze podziękowania, brzmiące mniej więcej: „dopsie” i „barco dopsie”. Ale to było miłe.

Pod koniec wieczoru Maiden sięgnęli nieco głębiej i zaserwowali Hallowed By The Name – moim zdaniem popisowy numer, pod względem liczby zmian tempa i gitarowych wariacji. Później uszliśmy Afraid To Shoot Strangers, The Evil That Men Do, The Clairvoyant i Fear Of The Dark.

Stałym fragmentem wszystkich shows był i pozostaje nadal tytułowy utwór Iron Maiden z pierwszej płyty. Bardzo szybki, dynamiczny hymn zespołu. Scenę zasnuł dym – z obu stron wyrzuciły się szpony, które zaatakowały gitarzystów. Jednocześnie u góry wyłoniła się okazała i kompletna garnitur kłw, biorąc we władanie cały Spodek. To był kulminacyjny punkt widowiska. Gitary powędrowały w powietrze i... wróciły bez szwanku w ręce muzyków. Zza perkusji wygramolił się Nicko – rozrzucił kilka kompletów pałek. Czyżby koniec?

Ponownie zgasły światła i mrok przeszła krwista czerwien płótna, przedstawiającego okładkę Virtual XI. Z głośników popłynęły słowa z Apokalipsy. The Number Of The Beast przyjęło wielką owację. Zespół i fani bawili się znakomicie. Później słynny The Trooper z LP Piece Of Mind – kawał dobrej muzyki i kolejne popisy Murray'a i Gersa. Na koniec występu zaserwowano wielki przebój siglowy: Sanctuary. Bailey przekonał zgromadzonych do ostatniego dialogu, podczas którego cała hala dała się porwać magii metalu. Ukłony i podziękowania.

Za sprawą Iron Maiden, polskich fanów, którzy jak zwykle nie zawiedli, i organizatora imprezy, kolejny już występ tego znakomitego wykonawcy przeszedł do historii jako wydarzenie muzyczne z elementami teatralnymi. Wszyscy, którzy znaleźli się tamtego wieczora w Spodku będą ciepło wspominać te chwile.

MIREK PASIEKA
Fot. autor

Istnieje w Polsce rolnik, któremu ani w głowie blokować drogi i który już dziś bardzo chętnie przyłączyłby się do Unii Europejskiej. Dziwak nazywa się Tadeusz Hałucha. Mieszka w Piastowie, poczta Basznia Dolna, gmina Lubaczów, województwo przemyskie. Jest hodowcą strusi afrykańskich.

Zaczął się od praktyki, na którą pojechał po skończeniu technikum mechanicznego. Pojechał do Szwajcarii, gdzie trafił właśnie na fermę strusi. Właściciel interesu gorąco namawiał go do podjęcia próby podobnej hodowli w kraju. Nie odważył się, ale później był następny, półroczny wyjazd do Belgii, gdzie Tadeusz Hałucha także kręcił się przy strusiach. Tuż przed powrotem zdecydował. Całkowicie samodzielnie, bez konsultacji z rodziną. Za wszystkie zarobione za granicą pieniądze kupił sześć piskląt. Umieścił je w specjalnej, izotermicznej skrzynce, skrzynkę podłączył do gniazda zapalniczki w samochodzie i wyruszył w drogę do domu. Powitanie z bliskimi było miłe, aż do chwili, gdy żona zapytała o dziwne dźwięki dobiegające z bagażnika.

- Ach, to tylko strusie. Zapomniałem ci powiedzieć...

Nielatwo z dnia na dzień zostać żoną hodowcy strusi, ale w końcu do wszystkiego można się przyzwyczaić. Gorzej z sąsiadami. Piastowo to mała wieś, zamieszkała przez starych ludzi, wiernych tradycyjnemu modelowi małopolskiego rolnictwa: jedna krowa, dwie świnię, trzy kury. Wiedza o *Struthio camelus* w tych rejonach Przemyskiego nie jest zbyt głęboka. Dlatego Tadeusz postanowił utrzymywać rzecz całą w tajemnicy. Oznajmił, że przywiózł ze świata... indyki, nieznanej tu dotychczas odmiany. Ptaki rosły i coraz trudniej było im udawać drób gatunku *Gigantus gigantus* jednak prawdziwa bomba wybuchła, gdy pewnego dnia w gospodarstwie Hałuchów pojawiły się dorosłe sztuki. Szok, niedowierzanie, szyderstwa powoli ustępowały zaciekawieniu i akceptacji. Później nadszedł zresztą czas, że strusie we wsi chciał trzymać każdy, chociaż jak na razie skończyło się na słomianym zapale.

Z pierwszych 6 piskląt przeżyły wszystkie. Niebawem sukces. Zachęcony powodzeniem Tadeusz Hałucha zapożyczył się i sprowadził z Belgii następne 30 zwierząt. Niestety, tym razem większość z nich padła.

- Wydawało się, że po takim czasie już się nie podniesiemy, lecz postanowiliśmy brnąć dalej, co oznaczało nowe kredyty i nowy transport strusi - wspomina hodowca.

Trzy lata temu, gdy Hałucha zaczynał swoją przygodę z egzo-

tycznymi ptakami, pisklą strusia kosztowało 25 mln starych złotych. Dzisiaj jest trzykrotnie tańsze.

***

„Mała encyklopedia przyrodnicza” informuje: *struś (Struthio camelus); nielotny biegus afrykańskich stepów, osiągający 2 metry długości oraz 2 m (samica) lub 2,75 m (samiec) wysoko-*

sowego obuwia. Z kości robi się różnego rodzaju rękojeści, a z rzęs pędzelki do makijażu.

Struś wylęga się po 42 dniach z jaja przetrzymywane w inkubatorze (lepszy od samicy, bo nieporównanie wydajniejszy). Jajo leży w temperaturze 36 st. C przy zaledwie półstopniowej dopuszczalnej tolerancji. Trzeba je cztery razy w ciągu doby obracać. Zanim

Dojrzała samica znosi w sezonie od 20 do 70 jaj. Jajo do wylęgu kosztuje 500-700 zł. Jeżeli nie trafi do inkubatora, może stać się jajem konsumpcyjnym a 100 zł. Wielkością jest równorzędnym 24 jajkom kurzym. Na półtwardo gotuje się je godzinę. 50-80 zł kosztuje wyduszkę. Można z niej zrobić na przykład efektywną wielkanocną pisanekę. Za kilogram mięsa stekowego,

sie afrykańskie są również niezwykle odporne na chłód. Całą zimę spędzają na wybiegu. Chodzą po śniegu przy 25-stopniowym mrozie. Żyją 70 lat (nie dotyczy strusi rzeźnych).

Zdaniem Tadeusza Hałuchy, strusie to zwierzęta bardzo inteligentne, ale wrażliwe i płochliwe. Biegają tak szybko, że trudno je dogonić nawet motocyklem. Dlatego wymagają pilnego

ców rodzimych odmian strusi przed tanią, bo dotowanymi strusiami afrykańskimi) sprawa, że Tadeusz Hałucha, który na co dzień współpracuje z partnerami z zachodniej Europy, tęskni za członkostwem w Unii Europejskiej.

***

W stadzie samiec towarzyszy 2-3 samicom. Broni je i adoruje. Rywala kopie i dziobie. Wobec ludzi strusie są na ogół łagodne (w gospodarstwie w Piastowie każdy ma i zna swoje imię, przywiązuje się do opiekuna), lecz bywają również agresywne.

- Kupiłem kiedyś nowego samca, odmiany czerwonostrzyżnej. Przyniosłem mu jedzenie i gdy odwróciłem się, dostałem takiego kopniaka, że otworzyłem bramę w drugą stronę - wspomina Tadeusz Hałucha.

A chowanie głowy w piasek? I owszem. Struś potrafi się cały zagrzebać w przygotowanej dla niego kupie piachu. To taki jego sposób na kąpiel.

***

Ogólnopolski związek hodowców strusi afrykańskich ma swoją siedzibę główną w Kałuszynie, w województwie siedleckim i zrzesza 56 członków. Liczebność pogłowia ptaków szacuje się łącznie na 3,5 - 4 tys. okazów. Są już w kraju specjalistyczne ubojnie, wytwórcy paszy, a nawet producent inkubatorów. Interes się rozwija.

Tadeusz Hałucha ma w tej chwili 25 matek, 9 samców i 6 młodych. Są to wyłącznie strusie hodowlane, nie skończą w garnku. Jakiś czas temu do hodowcy z Piastowa zwrócili się filmowcy, którym zamarzył się 6-metrowej długości szal ze strusich piór (300 dolarów za kilogram surowca). W tym celu musiałyby oddać życie dwa samce. Zamówienie nie zostało zrealizowane.

Na wystawę rolniczą do Kłikowej na przedmieściach Tarnowa Hałucha przywiózł rocznego Blacka i 14-miesięczną Samirę. Zwierzęta budziły powszechne zainteresowanie.

- Pani, ile pan chcesz za takiego gangstera? - dopytywał się lekko podchmielony jego mość.

Mężczyzna w mundurze białego najemnika z Kongo, który przyszedł z paroletnim, identycznie ubranym synem, zdradzał światowe obycie opowiadając, że w restauracji w Nowym Jorku na kotlet ze strusia trzeba wydać tyle, ile na udka kurze wystarczające Polakowi na cały tydzień.

- Proszę pana, ile dni trzeba wysiadywać strusie jajo? - pytała nie mniej światowa dama - 42!

- Nie miałabys tyle urlopu... - mruknął jej stojący obok mąż.

Adam Rymont

Struś przemyski

Nogi silne, wzrok bystry...

Fot. Autor

ści; nogi silne, nagie, o 2 palcach, oczy duże, wzrok bystry; pióra miękkie, strzępiaste; w biegu robi kroki długości 3-4 m, w chodzie zaś 1-1,5 m.

Pożytek ze strusia hodowlanego jest wieloraki. Przede wszystkim znakomite mięso, delikatne, zdrowe, bez cholesterolu. Zdaniem Tadeusza Hałuchy, nie ma nic lepszego niż dobrze przyrządzony stek ze strusia, podany z czerwonym, wytrawnym winem (są już w Polsce restauracje, które serwują takie dania). Smakują także kotlety i kiełbasy. Na podrobach gotuje się zupę strusią. Skóra służy do wyrobu luksu-

struś młodzieżowy stanie się strusiem „do pracy”, czyli hodowlanym, mijają dwa lata. Chyba że los wyznaczył mu rolę strusia rzeźnego, wówczas już w wieku 14-16 miesięcy nadchodzi dla niego trudny moment. Taki ptak waży 120-140 kg i osiąga maksymalny rozwój kośćca. Również skóra ma wtedy największe rozmiary, a więc jest najcenniejsza. Struś kończy życie w ubojni (taką operację nazywamy strusiobiciem) i słabe pocieszenie stanowi fakt, że nie jest to ubojnia zwykła, lecz specjalnie przystosowana. Chodzi o to, aby nic się ze strusia nie zmarnowało.

bez kości, płacą w hurcie 70 zł. Za skórę I klasy można dostać 1000 marek niemieckich, a za całego, żywego strusia - 10 000 zł.

*

Struthio camelus nie sprawia w hodowli większych kłopotów. Uwielbia marchew i kapustę. Podstawą wyżywienia jest jednak specjalna mieszanka. Dorosły okaz zjada dziennie 1,5 kilograma takiej paszy i wypija 4-8 litrów wody. Roczny koszt utrzymania strusia nie przekracza 1800 zł. Ptaków tych nie mają się żadne groźne choroby (to dobrze, gdyż weterynarze w Polsce na strusiach się nie znają). Stru-

nadzoru. Z zagrody jednego z hodowców uciekło pewnego razu 10 sztuk i słuch po nich zaginął.

Strusie przewozi się strusio-wozem. Międzynarodowa konwencja precyzyjnie określa jego wymiary w zależności od wieku i rozmiarów ptaków. Jeżeli wóz nie spełnia wymogów, to zachodnioeuropejscy celnicy nie wpuszczają takiego pojazdu na terytorium swojego kraju, a żadna firma nie ubezpieczy transportu. Właśnie uciążliwe formalności graniczne i wysokie opłaty (za piskląta trzeba zapłacić 33 proc. cła; prawdopodobnie w ten sposób nasze państwo broni hodow-

Zostań Murzynem

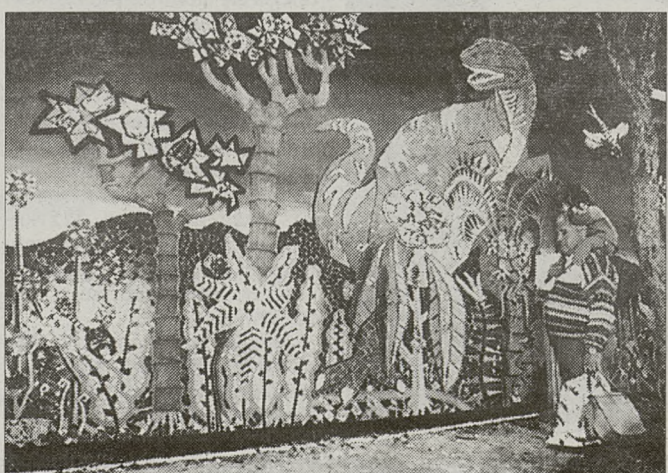
Można zamieszkać w tubylczej wiosce, podglądać obyczaje, popijać miejscowe trunki i wierzyć, że przebywa się w sercu autentycznej Afryki

z plemienia Kunda. Podobnie jak niegdyś, wódz gromadzi pod baobabem owoce mango, które rozdaje poddanym, uprawiającym jego pola. Wieśniacy wspinają się na stare mangowce, ale nie w poszukiwaniu owoców, lecz przede wszystkim miodu. W licznych dziuplach drzew znajdują się gniazda pszczół.

Przyciąganie turystów jest jedynym sposobem poprawienia sytuacji ekonomicznej i społecznej rejonu. Poza osiągnięciem dochodów, pomoże to w utrzymaniu tradycji plemienia. Dotychczasowe zainteresowanie europejskich gości

dobrze wróży przyszłości przedsięwzięcia.

Turyści odwiedzający wieś Nsendamila mają obraz „autentycznej Afryki”. Kobiety z przywiązanymi do pleców dziećmi dźwigają naczynia z wodą, drewno opałowe czy produkty rolne. Sprzedaje się wytworzone na miejscu maty i rzeźby w drewnie, przy dźwiękach bębnow, wykonywane są tradycyjne tańce. Niektórzy goście mają możliwość oglądania ceremonii wtajemniczenia, kiedy młode dziewczęta przygotowywane są przez starsze kobiety do podjęcia wyzwań dorosłego życia.

Przy takich okazjach szerokim strumieniem płyną miejscowe łagodne i mocne trunki, takie jak Munkoyo i Kachasu.

Niedaleko jest drugi obiekt turystyczny. We wsi Kawaza turyści mogą zamieszkać w glinianych chatkach, płacąc 60 dolarów za noc. Zgodnie z tradycją, chaty nie mają elektryczności i są oświetlane płonącym drewnem lub lampkami parafinowymi, nazywanymi tutaj „katolitoli”. Goście mogą spacerować po buszu i oglądać dziką zwierzynę, odwiedzają też święta miejsca, w których odbywają się ceremonie zaklania deszczu. Dochody wykorzystywane są na potrzeby szkół oraz opieki nad sierotami. Liczba gości zatrzymujących się w Kawazie i Nsendamili stale rośnie, podobnie dochody mieszkańców, żyjących dotychczas głównie ze sprzedaży dzikich owoców.

(PAP) (K.W.)

Potyczki rodzinne

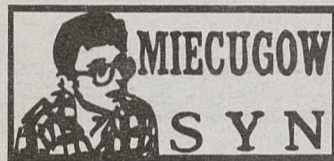

**MIECUGOW
OJCIEC**

Spór o podatki nie jest tak efektywny, jak np. o województwa i powiaty, ale to dopiero pierwsza runda. Zapewne będzie się rozkręcał (w sprzyjającej atmosferze kampanii wyborczej) i można się spodzie-

wać dalszych atrakcji, z blokadami dróg włącznie. Wprawdzie niektórzy są zdania - które zresztą podzielam - że reformowanie systemu podatkowego zacząć by należało nie tyle od sposobu naliczania podatków, ile od metod skutecznego ich ściągania, ale rozumiem, że teoretyczne wyliczenia są zawsze łatwiejsze od praktycznych rozwiązań. Skoro więc spór toczy się wokół stawek, progów i ulg, chciałbym dorzucić pewien pomysł. Ponieważ jednym z ważniejszych elementów sporu jest tzw. system prorodzinny, chciałbym przypomnieć o pewnym podatku z zamierzchłej przeszłości, bo sprzed niemal półwiecza. Otóż był czas, gdy mężczyźni, którzy przekraczali trzydziestkę i nadal pozostawali w stanie bezżennym, płacili podwyższony podatek - potocznie zwany wówczas „bykowym”. Obecnie mówi się tylko o wprowadzeniu ulg dla rodzin wielodzietnych, ale czy nie byłoby rzeczą słuszną przywrócić „bykowego”? Nie ulega przecież wątpliwości, że pozostawanie zbyt długo w stanie kawalerskim, czyli unikanie założenia rodziny, jest w sprzeczności z jakąkolwiek prorodzinną polityką. Ze statystyk wynika, że ostatnimi laty młodzi są coraz mniej skorzy do wchodzenia w związki małżeńskie, kawalerów po trzydziestce będzie więc przybywało i przywrócenie tego zapomnianego podatku dałoby budżetowi spore wpływy. Znajdą się na pewno malkontenci, którzy podatek ten oprotestują, a być może nawet odwołają się do Trybunału Konstytucyjnego (że niby narusza on zasadę równości i sprawiedliwości), ale nie będą mieli racji. Taki stary - czy też starzejący się - kawaler ma przecież nie tylko mniejsze wydatki niż żonaty, ale też cieszy się o wiele większą swobodą, a wolność ma - jak wiadomo - swoją cenę.

BRUNO

**MIECUGOW
SYN**

Uważam, że trochę pochopne jest stawianie znaku równości między stanem kawalerskim i bezdzietnością. Sam znam kilku zatwardziałych kawalerów, którzy mają dzieci, i to w różnych częściach Polski.

Jeden mój kolega żyje od 6 lat w bardzo udanym związku, do tego stopnia szczęśliwym, że zwińzionym (jeżeli można użyć tego sformułowania) dwójką dzieci. Związek ten jednak nie jest sformalizowany (choć oboje do tego dążą, ale sprawa jest bardzo skomplikowana), więc w świetle prawa mężczyzna ów jest kawalerem. I co? Miałby płacić? Toż to byłaby jawna niesprawiedliwość. Jasna sprawa, że przywracając „bykowe” można by wprowadzić jakieś ulgi, furtki pozwalające omijać podatek, ale wiadomo, czym by to się skończyło. Pojawiłaby się kolejna szara strefa, wynajmowanie dzieci, handel samotnymi matkami etc. Mogą się też pojawić propozycje wzmacniania równouprawnienia, czyli opodatkowania potencjalnych matek. Byłoby to nawet łatwiejsze do przeprowadzenia, gdyż wiadomo - matka jest tylko jedna, a z ojcami różnie bywa, i to nie tylko w sprawie sukcesu, który jako jedyny zawsze ma ich wielu. Ale skończyłoby się to tym samym - czyli szarą strefą. Zresztą i tak coś w rodzaju „bykowego” proponuje AWS. Czymże bowiem jest propozycja ulgi prorodzinnej, jak nie pomysłem obłożenia bezdzietnych wyższym podatkiem? Są to jednak propozycje i metody niezbyt dobre. Przypominają raczej kij niż marchewkę. Czy nie lepiej byłoby zastosować coś nowocześniejszego i bardziej marchewkowatego? Oto od państwa legalnie będzie można kupić w aptece viagrę. Ma kosztować około 40 złotych. To drogo. A gdyby tak każdemu, kto zmagistruje dzieciaka, dać ulgę na kupno następnej pastylki, albo nawet dawać mu za darmo? Oczywiście wiem, że prawdopodobnie viagra bardziej przydałaby się bezdzietnym, ale trudno, co kapitalizm to kapitalizm, a nie państwo opiekuńcze.

GRZEGORZ

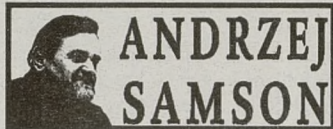
Podpatrzone

W państwowym dozwolone

Fot. Adam Rymont

Jeszcze o pedagogu w szkole

**ANDRZEJ
SAMSON**

Na stworzeniu stanowiska pedagoga szkolnego najlepiej, zdaje się, wyszli dyrektorzy szkół, ponieważ to do pedagogów, a nie do ich gabinetów włąką teraz nauczyciele opornych, albo niegrzecznych uczniów. Dawne - „pójdziesz do dyrektora” zastąpiło aktualne - „pójdziesz do pedagoga”. Nauczyciele też sobie nie krzywdzą, bo w szkole na miejscu jest osoba, do której można posłać jedzącego na lekcji kanapkę Jasia, uparcie rozmawiającą z koleżankami Małgosię lub Adasia, który na matematyce, jak mawiał pewien polityk, „ani be, ani me, ani kukuryku”. Krzywdzą sobie tylko pedagodzy, zawaleni tego rodzaju „sprawami”, zabiegani i najczęściej nie mający wpływu na konkretną sytuację wobec po-

wszechnie prezentowanej przez nauczycieli postawy typu: „ja zrobiłem swoje, skierowałem do specjalisty”. Oczywiście krzywdzą sobie tylko ci, którzy potraktowali swoją posadę serio i rzeczywiście usiłują coś zrobić, ale to w końcu ich sprawa.

W wielu szkołach na pedagogów awansowali nauczyciele, najczęściej ci najbardziej zmęczeni, albo tuż przed emeryturą, którzy na tej posadzie po prostu przeczekują ostatnie lata w szkole. Ci nie narzekają. W niektórych szkołach pedagodzy stali się specjalistami od „ochrzaniania” i „ustawiania” przysyłanych do nich uczniów oraz ich rodziców, znajdując upodobanie w pełnieniu roli etatowego straszaka, w innych zajmują się zbieraniem rozmaitych opłat i chodzeniem na zastępstwa, a w jeszcze innych weszli w rolę pracowników socjalnych, zajmujących się organizowaniem pomocy społecznej dla najuboższych uczniów (i dobrze, tylko że to nie ich rola).

Chcę tu jasno zaznaczyć, że nie piszę tego tekstu przeciwko pedagogom. W większości są to ludzie dobrej woli, pragnący jak najlepiej wywiązać się z nałożonych na nich zadań. Stanowią też bodaj najliczniejszą grupę pracowników oświaty, która korzysta z różnych szkoleń, uczy się i doskonali swoje umiejętności. Sam uczestniczyłem w warsztatach takich szkoleń, w tym i na terenie Krakowa i ich uczestników serdecznie pozdrawiam. Oni też mogliby potwierdzić, że jednym z wiodących tematów naszej wspólnej pracy było zawsze zagadnienie - jak skłonić nauczyciela do realizacji opracowanej przez pedagoga strategii pomocy uczniowi. Brak wyraźniejszego wpływu pojawienia się pedagogów szkolnych na poprawę funkcjonowania szkoły najmniej obciąża samych pedagogów. Ich funkcja jest wynikiem od lat popularnej w MEN metody - stworzyć, powołać, a potem myśleć, co z tym fantem zrobić. Tak powołano

wcześniej psychologów szkolnych i rzeczników praw ucznia. Tak można jeszcze powołać np. metodyków szkolnych, szkolnych rzeczników zdrowego życia, szkolnych specjalistów do spraw narkomanii itp. (odstępując MEN za darmo prawa do tych pomysłów).

Pedagog szkolny to typowy przykład zmarnowanej szansy i wyrzuconych pieniędzy. Gdyby był to ktoś rzeczywiście odpowiedzialny za sytuację w szkole i za jej działania wychowawcze. Gdyby został wyposażony w pewne uprawnienia, takie jak prawo weta wobec uchwał rady pedagogicznej, prawo rozliczania nauczycieli z realizacji wydanych przez siebie lub psychologa zaleceń, czy prawo kontroli wypełniania tych zaleceń poprzez bezpośrednie uczestnictwo w lekcjach lub innych zajęciach, to pomysł stworzenia takiego stanowiska nie byłby może de końca tym, czym jest - kwiatkiem do kożucha i działaniem pozornym.

Słowniczek współczesnej polszczyzny

FESTIWAL

Wkrótce odbędzie się festiwal zespołów muzycznych złożonych z więźniów i aresztantów. Ta oryginalna impreza ma już ponoć pewną tradycję i cieszy się zainteresowaniem widzów. Można mieć nadzieję, że artyści i tym razem będą nie tylko dostrzeżeni, ale i strzeżeni.

SOJUSZ

Wybitny orędownik praw polskiej wsi Andrzej Lepper będzie na wspólnej liście wyborczej wraz z kandydatami PSL i Unii Pracy. „Samobrona” Leppera jest bowiem w wyborczym sojuszu z tymi ugrupowaniami. Co też jeszcze da się zaobserwować przed wyborami?

SPÓR

SLD weszło w spór z posełem Słomką. SLD uważa bowiem, że to on pierwszy wystąpił z wnioskiem o obligatoryjność transmisji z piłkarskich występów reprezentacji polskiej w telewizji publicznej, a poseł Słomka tylko skopiował wyczyn Sojuszu. Trzeba przyznać, że jest to bardzo ważny spór... Po raz pierwszy bowiem utarczki ze Słomką dotyczą przyszłości, a nie przeszłości.

WSPÓLNOTA

AWS ma bardzo rzadko wspólne poglądy z SLD. Identyfikacja myśli obu ugrupowań objawiła się ostatnio podczas zgłaszania postulatów na temat wolnych sobót. Politycy z obu ugrupowań chcą, aby wszystkie soboty były wolne od pracy. Należy przypuszczać, że jeszcze bardziej mogłaby pokrzepić wiadość o wspólnym postanowieniu AWS i SLD co by tu zrobić, a nie czego by tu nie zrobić.

ZADUMA

Po zamieszczeniu w Internecie wszystkich detali dotyczących słynnej już sprawy prezydenta Clintona, mądre komputery zapewne zastanawiają się do czego też jeszcze będą ich używać także rozumne istoty, jakimi są ludzie.

RUTYNA

Nowy premier Rosji Jewgienij Primakow zapewnia, że jego kraj będzie nadal kroczył drogą reform. W związku z tym obsadza najważniejsze stanowiska w państwie dawnymi wysokimi urzędnikami ZSRR. I ma rację. Oni wiedzą najlepiej, jak budować demokratyczne państwo, bo przecież budowali je przez tyle lat.

OPRACOWAŁ:
T. DOM.

Podejrzane

A życie toczy się dalej...

Fot. Adam Rymont

Boje i ćmoje

Bardzo źle się stało, że kulminacja afery z udziałem prezydenta Billa Clintona i Moniki Lewinsky zbiegła się akurat z początkiem roku szkolnego w Polsce. Wśród obscenicznych szczegółów romansu, którymi epatuje opinię publiczną prokurator, wśród spekulacji na temat politycznych skutków całej historii, umyka bowiem fakt, że Monika przyjechała do Waszyngtonu na staż, czyli po naukę. Przykre doświadczenia tej dziewczyny kłócą się jednak z pożądanym wzorcem edukacyjnym i wychowawczym.

Monika, jak mogliby tego oczekiwać jej ciężko pracujący rodzice, zamiast zdobywać wiedzę o podstawowych zasadach funkcjonowania amerykańskiej administracji, trafiła w atmosf-

re chuci i wyuzdania. Najważniejszy mistrz i nauczyciel, któremu panna Monika z pewnością chciała zaufać, okazał się nieczym deprawatorem praktykantek. Powinien świecić młodzieży, również żeńskiej, przykładem, tymczasem świecił zupełnie czymś innym i dziś słusznie świeci z tego powodu oczami.

Podobno do intymnych kontaktów prezydenta ze stażystką dochodziło najczęściej w wąskim, ciasnym i ciemnym przejściu koło Gabinetu Ovalnego. Czy to jest miejsce, w którym

powinni przebywać uczący się zawodu młodociani? Klitka bez wentylacji, odpowiedniego metrażu i oświetlenia? Czy Biały Dom nie zatrudnia behawpowa, wychowawców odpowiedzialnych za przebieg szkolenia narybku? Gdyby chodziło tu o polskie Ochotnicze Hufce Pracy czy nasze szkolnictwo zawodowe, nawet na poziomie zasadniczym, to za tak karygodny brak nadzoru natychmiast posypałoby się nagany z wpisem do akt.

Prasa na całym świecie rozpisała się o zabawach panny M.L. cygarem z prezydenckiego

biurka. Pytam was otwarcie, hipokryci: czy wolelibyście, aby nieszczęsna dziewczyna to cygaro zapaliła? Wtedy sumienie Billa Clintona obciążałoby jeszcze jeden grzech - wpędzanie młodzieży w nałóg nikotynowy.

Bardzo wątpliwe, czy po takim „stażu” Monika Lewinsky może jeszcze myśleć o karierze w służbie państwowej. Jej nadzieje związane z pracą zawodową zostały zniszczone przez ludzi dużo od niej starszych, bardziej doświadczonych i, wydawałoby się, rozsądniejszych. Przypadek pechowej i naiwnej stażystki powinno się omówić, ku przestrodze, na lekcjach w polskich szkołach średnich i pomaturalnych. I nie chodzi tu bynajmniej o lekcje wychowania seksualnego.

ADAM RYMONT

Szaleństwo we czterech

Zrzuć damę

Na wstępie przepraszam wszystkie Panie za ten niezbyt elegancki tytuł i nadmieniam, że o zrzucaniu osobników płci brzydkiej też będzie.

♠ 943
♥ AW
♦ DW102
♣ K987

♠ AKW105
♥ 64
♦ 864
♣ 1052

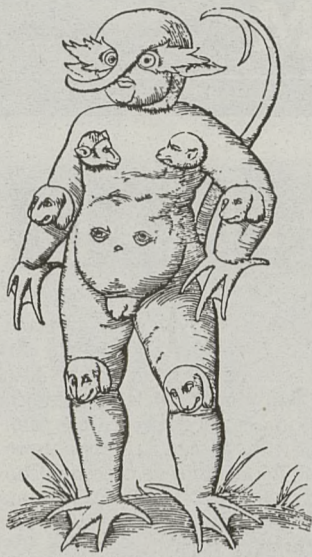
♠ D7
♥ 98753
♦ 953
♣ DW6

♠ AKW105
♥ 64
♦ 863
♣ 1052

♠ 862
♥ KD102
♦ AK7
♣ A43

a królem - drugi obrońca, jeżeli ma damę, zrzuca ją w pierwszej lewie. Jeżeli nie zrzuca, znaczy to, że jej nie ma i wówczas pierwszy obrońca szuka dościa do partnera. Ustalenie proste, praktyczne i skuteczne. Pomysł szybko doczekał się twórczego rozwinięcia - podobne kłopoty spotykały pierwszego obrońcę, gdy wstawał na bez atu z konfiguracji KD1098 i na stole ukazywały się blotki, partner i rozgrywający dokładali do koloru. Można wykluczyć asa w kolorze wistu u partnera - powinien w pierwszej lewie króla zabić asem, ale co z waletem? Rozgrywający z AWx na pewno przepuści w pierwszej lewie (tzw. rozgrywka z Bath). A więc - z opisanej konfiguracji wistujemy damą, a drugi obrońca, gdy ma waleta, zrzuca go. W ten sposób załatwione są dwa problemy - wistujący poprawnie się bronią (ważne) i zachowana zostaje równowaga płci przy zrzucaniu (b. ważne).

JAN BLAJDA

Psychozabawa

Czy jesteś wyposażony w spryt życiowy?

Trzeba jeszcze umiejętnie podejść szefa. Mam na to mурwany sposób.

TAK(?)NIE

7. Są systemy, pozwalające wygrać w grę losową. Ja wiem jak to zrobić.

TAK(?)NIE

8. Wszyscy mnie lubią, co więcej - pracują na moje konto.

TAK(?)NIE

9. Przepadam za reklamą, marketingiem, handlem

TAK(?)NIE

10. Wcześniej czy później - wygrywam jednak zawsze.

TAK(?)NIE

OBLICZANIE WYNIKÓW

Za każdą odpowiedź TAK na pytania od 1 do 10 otrzymujesz po 10 punktów. Za odpowiedzi negatywne punktów nie otrzymujesz.

Za każde NIE WIEM (?) masz 5 punktów. Podsumuj je.

WYNIKI

100 - 80 pkt: Sprytny? Może nawet za bardzo. Dobra materialne odgrywiają w Twoim życiu wielką rolę. Czy umiesz się jednak nimi dzielić? Cieszyć...

75 - 50 pkt: Obrotny. Racjonalny. Potrafisz radzić sobie w życiu i osiągać sukcesy. Masz także jak to mówią - zmysł do interesów.

55 - 0 pkt: Setki pomysłów biznesowych ale żadnych korzyści. Fantazje, fantasmagorie... Nie masz głowy do interesów. Graj lepiej w totolotka.

(AS)

KRZYŻÓWKA ZE SPONSOREM nr 413

Dzisiaj dwie nagrody po 100 złotych funduje redakcja „DZIENNIKA POLSKIEGO”

KRZYŻÓWKA NR 413

Poziomo: 1. świński potomek 4. odmowa ręki panny 6. u niej za karę przadł Herkules 9. owczarka ma do pomocy 10. twarda w banku 12. sztuka Zapolskiej 16. dodatkowy licznik obok szybkościomierza w samochodzie 17. coś b. dużego 18. zawód pana naprawy zgruchotanej karoserii 21. chuligan 22. wygnaniec 25. mieszkalne pudło 27. duchowny angikański 28. kotara 29. zapadła 30. kowalski warsztat 31. saperka

Pionowo: 1. na dachu 2. bieg z pałeczką 3. przyszła do woza 4. kwadrat 5. pedałuje 7. znajdziesz w Turcji 8. testująca pani profesor 11. faszystowski system organizacji państwa 13. w buzi niemowlaka 14. hełm stożkowy z ostrym szpicem 15. pogaduszka 19. rycerska ochrona 20. szwajcarskie województwo 23. z o.o. 26. dzieło Podkowińskiego 27. areszt

***

Krzyżówka „Dziennika Polskiego” i RADIA PLUS z nagrodami! Uwaga Czytelnicy! Rozwiązywanie sobotniej krzyżówki w DZIENNIKU POLSKIM można rozpocząć już w... piątek! Właśnie w każdy piątek na antenie Radia PLUS po godzinie 18.10 rozpoczynamy krzyżówkową zabawę z DZIENNIKIEM POLSKIM i Radiem PLUS! Radio PLUS: 70,76 - 93,70 - 102,70 FM.

***

Rozwiązanie krzyżówki nr 413 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do następnej soboty, tj. 26 września br. pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI nr 411

Poziomo: 1. Szczepczeszyn, 8. gazda, 9. szpagat, 10. czapnik, 14. posada, 15. pudło, 16. nochal, 17. kasztelan, 18. wanadynit, 20. laweta, 22. korek, 23. Kraków, 24. Cieszyn, 25. korniki, 26. sobek, 28. ogniotrwałość.

Pionowo: 1. szkaradzieństwo, 2. chwała, 3. erg, 4. rozsada, 5. Ewa, 6. zaczyn, 7. niepoczytalność, 9. szpikulec, 11. Kalatówki, 12. sprawka, 13. solanka, 19. przybór, 21. Aryman, 23. Krosno, 26. sto, 27. kra.

WYNIK LOSOWANIA

W dniu 14 września br. odbyło się w redakcji komisyjne losowanie nagród wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie krzyżówki ze sponsorem nr 411.

Nagrody po 100 złotych wylosowali:

JERZY PALUCH - Kraków
ZOFIA POSTOŁOWSKA - Ustrzyki
Dolne
Pieniądże prześlemy pocztą.

Kupon krzyżówki
ze sponsorem
Nr 413

Horoskop tygodniowy

Akademia astrologiczna (30)

BARAN (21 III - 20 IV): Spraw nie ubędzie - przeciwnie, może ich przybywać. Przeżywasz teraz bardzo dynamiczny okres. W pracy - harówka od białego świtu, wkrótce zaczniesz realizować bardzo ważny projekt. W domu zadania wymagające uwagi i odpowiedzialności. A jeszcze plany, marzenia, zamiary podbojów...

Naprzd - ale z dużym wyczuciem, z wielką delikatnością i uśmiechem na ustach. Szczerze, otwarcie, sympatycznie. Wybierasz się w daleką drogę, poparcie otoczenia bardzo Ci się przyda.

BYK (21 IV - 21 V): Nadal na fali uniesień, ale już nie tak wielkich, tak dramatycznych. Z wolna dociera do Ciebie światło realizmu, racjonalizm... wreszcie uruchamia się zmysł praktyczny.

I dobrze. Powinieneś chodzić nogami po ziemi - godnie, z poczuciem odpowiedzialności. Ty wiesz, jak bardzo mszczą się błędy. Próbuji ich unikać. Spoko.

BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI): A więc przełom. Słońce w Twoim znaku - siła, energia, poczucie wartości. A więc dynamika - Merkury stwarza nowe szanse, wyzwała nowe, radosne tęsknoty. Naprzód - po przystopy.

W najbliższym czasie spłyną na Ciebie wielkie pomysły, będziesz miał wyostrzoną intuicję. Możesz próbować szczęścia w grach losowych, przygotowywać wielki wyjazd, szukać sponsora w wydawnictwach... Ostro! Dynamicznie!

RAK (22 VI - 22 VII): Szczęśliwy, kto potrafi cieszyć się rodziną, czerpać z własnych korzeni, budować koronę. Szczęśliwy, kto znajduje w sobie pokój, odradza się w ciszy - do radości. Kto gromadzi korzyści zamiast je roztrwonić.

Więc relaks, dużo ruchu na świeżym powietrzu, integracja z bliskimi, przyjemności biesiadne. Piwo, dobra muzyka, praca intelektualna. Wszystko według miary.

LEW (23 VII - 22 VIII): Pod znakiem siły, dynamiki, pokonywania przeszkód, ekspansji bez granic. Idziesz przed siebie mocno, ofensywnie - egoistycznie - naprzód!

Nie przesadz tylko z egocentryzmem: mnie, mój, moja sprawa, moje pieniądze, moje zdanie. Daj innym czas, by dojrzeć, daj szansę na namysł. Inaczej para pójdzie w gwizdek, wszystko rozsypie się, pod podmuchem wiatru.

PANNA (23 VIII - 22 IX): Zmysł estetyczny, smak artystyczny - możesz tworzyć albo kupować piękne przedmioty. Handlować nimi, pomnażać zyski lub zaspokajać własne tęsknoty. Komfort, luksus.

Venus Ci sprzyja, budzi marzenia, rozwija wielkie nadzieje. Pomaga Mars, Merkury, Księżyc...

WAGA (23 IX - 23 X): Wspaniale - wkraczasz w znakomity okres. Pełen sił witalnych, towarzyszących emanacjom słońca, pełen spełnionych marzeń o podbojach, także finansowych, pełen wewnętrznej radości. Oto otwierasz w swoim życiu nowy rozdział: twórczy, aktywny, dynamiczny - o to chodzi.

Staraj się teraz rozwiązywać problemy, decydujące o Twojej odleglejszej przyszłości. Dom? Zmiana pracy, samochodu? Lokata długoterminowa. Co dziś rozpocznie...

SKORPION (24 X - 22 XI): W kleszczach Marsa, a więc oddany obowiązkom. Konieczności stałej, systematycznej pracy. Codziennego wysiłku, cierpliwego działania, w dodatku z wielką ostrożnością. Dyscypliną... Trzeba walczyć.

Na pocieszenie - wszystkie poważne przedsięwzięcia, które teraz zrealizujesz, wszystkie poważne inwestycje - przyniosą zysk w odleglejszej perspektywie. Wodzu prowadź!

STRZELEC (23 XI - 21 XII): Sporo pracy, obowiązków, zadań do wykonania - koniecznych. Jesteś zmęczony, wyczerpany, w takiej formie łatwo popełnić błędy. Więć spokojnie. Znajdź w sobie dystans - bezpieczny.

Posiłkuj się także ludźmi, obdarzaj ich odpowiedzialnością, nie bierz wszystkiego na swoje barki. Lecz z zaufaniem...

KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I): Chyba bierzesz za wiele na siebie... Chcesz być wszędzie, wszystko załatwić osobiście, wszystkiego dopilnować. W rezultacie zmęczenie rośnie progowo, nastrój spada. A Ty tracisz precyzję.

Pora odpocząć, nabrać dystansu i zdobyć świeże spojrzenie. Najlepszy byłby wyjazd zagraniczny, bardzo odległy. Albo wyprawa w większym gronie - na polowanie, wędkowanie, winobranie... Jedź... po zdrowie!

WODNIK (21 I - 20 II): Jeszcze tydzień będziesz się męczył - nadmiarem spraw, nieokreślonością sytuacji, trudnościami realizacyjnymi. Będą wpadki, przejęczenia, nieporozumienia, przekłamania na linii... Lecz to już koniec gorszej passy.

Teraz Słońce Cię opromienia. Stajesz się silny, zwarty, inteligentny, sprytny, przebojowy. Odzyskujesz wigor i tupet. Większość problemów masz już z głowy. (Ale dopiero u schyłku tygodnia)

RYBY (21 II - 20 III): W miarę pomyślnie, choć emocje, emocje, emocje... mogą nie dawać Ci spokoju. Może są jakieś sprawy zaczęte, a nie dokończone, ważne, trudne? Nie wiadomo.

Ja zalecam jednak pasywność, postawę wyczekującą i obronną. Pozwól się nieść na fali zdarzeń, nie oporuj. Kiedy odzyskasz siły - problemy ustąpią.

ASTROLOGUS

Weekend z DZIENNIKIEM

Redaguje: Jakub Ciećkiewicz, tel. 422-28-98

Podpatrzone

Ale jaj!

Fot. PAP/CAF

Jedź z DZIENNIKIEM

Nr 610

Grupa PSA w natarciu

Odpowiedzią grupy PSA, skupiającej koncerny Peugeot i Citroen, na coraz lepsze wyniki sprzedaży osiągnięte przez Renaulta jest opracowanie i wprowadzenie nowej strategii marketingowej. Jej istotą, według słów Jean-Martina Folza, nowego prezidenta grupy PSA,

modele aut, ale także stały postęp technologiczny. Obecnie na wyprodukowanie peugeot 206 potrzeba tylko 12 godzin.

Działania modernizacyjne i opracowanie nowej strategii rynkowej grupy PSA było konieczne. Sprzedaż aut w Niemczech, na jednym z najważniejszych zagranicznych rynków koncernu, ciągle spada. Peugeot

47,5 tys. aut, udział 1,4 proc.) stanowi zauważalny spadek.

Efektom nowej strategii, według zapewnień nowego kierownictwa grupy PSA, ma być osiągnięcie w 2001 roku przez Peugeot 4,6 proc. udziału w rynku niemieckim dzięki sprzedaży 170 tys. aut, a przez Citroena - 2,2 proc. dzięki sprzedaży na tym samym rynku 80 tys. samochodów.

z pewnością nie pomyli oglądając z zewnątrz peugeot 106 z citroenem saxo, ale w ilości oferowanego miejsca, komfortu jazdy, stosowanej gamie silników, wyposażenia standardowego i dodatkowego oba samochody są bardzo podobne. To samo dotyczy modeli większych, tzn. citroena xsary i peugeot 306. Jak więc przekonać potencjalnych klientów do wybrania tego czy innego modelu. Może tym decydującym elementem będzie wspomnienie pięknej Claudi Schifer, wdzięcznie wysiadającej z xsary. Oby jednak nie okazało się tak jak w przysłowiowej bajce o osle, któremu w żłobie dano w jednym owies, w drugim siano. Puenta jest powszechnie znana.

Realizację planu może dodatkowo utrudnić jeszcze jeden fakt. PSA nie jest koncernem światowym. Jego rynki zbytu to głównie Europa Zachodnia, pn. Afryka i kilka państw Ameryki Płd. To mało jak na coraz powszechniejszą globalizację rynku. Tym bardziej że ograniczone rynki zbytu wpływają bezpośrednio na zyski osiągane przez koncern, z których część musi być przeznaczana na badania i rozwój. Ta część zysku z roku na rok jest niestety dla producentów coraz większa.

Jak z tymi problemami poradzi sobie nowe kierownictwo grupy PSA, wkrótce zobaczymy.

ALEKSANDER MARKIEWICZ

jest różnorodność. Oferowane przez koncern samochody mają trafić do każdej grupy klientów o różnych oczekiwaniach, tak estetycznych jak i technicznych. Dzięki temu, że grupa skupia dwóch różnych producentów, może sobie pozwolić na praktycznie nieograniczoną ofertę modelową. Od małych aut, jakim jest peugeot 106 czy citroen saxo, do minivanów citroena evasion czy peugeot 806.

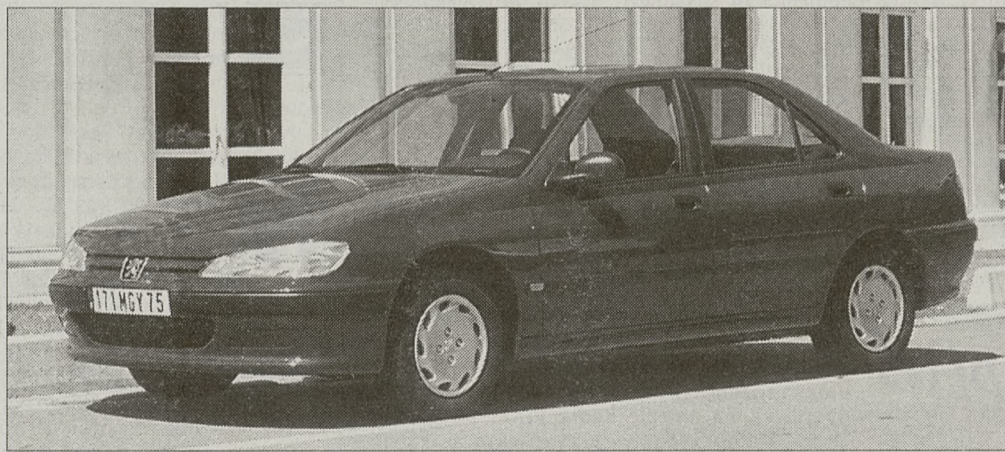
Również w stosowanych rozwiązaniach technicznych samochody grupy PSA nie odstają od czołówki światowej. Silniki diesla drugiej generacji z zastosowanym rozwiązaniem common-rail zostaną wprowadzone do peugeot 406 i xanti już w październiku br. W przyszłym roku planuje się wyposażenie tych modeli w silniki benzynowe z wtryskiem bezpośrednim.

Nowoczesność produktów koncernu to nie tylko nowe

ot sprzedaż w 1997 roku tylko 82 tys. aut osiągając 2,3 proc. udziału w rynku. W 1995 roku posiadał już 2,6 proc. udziału ze sprzedażą 87,1 tys. aut. Citroen ze sprzedażą 39,5 tys. samochodów obejmuje 1,1 proc. udziału w rynku, co w stosunku do 1995 roku (sprzedaż -

Ten ambitny plan ma być osiągnięty również dzięki stałej modernizacji produkowanych modeli oraz wprowadzaniu nowych.

Tak wysoka sprzedaż aut na hermetycznym rynku niemieckim nie będzie prosta w realizacji. Nie służy jej unifikacja techniczna oferowanych aut. Nikt

Rynek samochodowy w Niemczech

Od golfa do lady samary

Nikogo chyba nie powinien dziwić fakt, że absolutnym liderem niemieckiej listy samochodowych bestsellerów od wielu lat pozostaje vw golf, a czwarta generacja tego auta cieszy się równie wielkim powodzeniem jak trzy poprzednie. Od wielu lat również, jak na razie bezskutecznie, o miano najpopularniejszego auta rynku niemieckiego walczy ze wspomnianym już golfem astra. Wszystko wskazuje jednak na to, że również najnowsza wersja opła nie będzie w stanie zagrozić „czwórce” i tak już pewnie pozostanie.

Trzecie miejsce na liście bestsellerów zajmuje kolejny model volkswagena. Tym razem jest to passat, który w porównaniu z ubiegłym rokiem przesunął się aż do 8. pozycji. Czwartą i piątą lokatę uzyskały kolejno: vectra i corsa, a pierwszą szóstkę zamyka vw polo. W dziesiątce nie znajdziemy żadnego modelu Audi. Firma ta dołączyła w ostatnich latach do Mercedesa i BMW, prezentując bardzo udane modele. Jednak ich wysoka cena sprawia, że nie mogą one konkurować pod względem liczby sprzedanych egzemplarzy z samochodami tańszych marek. Stąd też naj-

wyżej notowane audi (A4) znajdziemy dopiero na 12. miejscu. Zaskakują dość kiepskie lokaty Forda. Honorów tej firmy broni jedynie leciwy escort, któremu ledwie udało się zmieścić w pierwszej dziesiątce (9. pozycja).

W drugiej dziesiątce też królują wyroby niemieckich firm i tylko Renaultowi z dwoma modelami i Fiatowi z jednym udało się wcisnąć pomiędzy rodzime produkty. Megane ulokował się na miejscu 11., a twingo zajęło 19. pozycję. Punto natomiast uplasowało się o oczko niżej. Zastanawia brak w pierwszej dwudziestce aut japońskich. Okazuje

się, że raporty dotyczące niezawodności, wymieniające od lat samochody z Kraju Kwitnącej Wiśni na pierwszych miejscach, nie mają przełożenia na gusty niemieckich klientów. Pierwszy japończyk na liście bestsellerów, honda civic, zajmuje dopiero 23. miejsce. Tuż za nią plasują się: mazda 626 i toyota corolla.

Nieporównywalnie gorzej wypadają gwiazdy polskiego rynku. Lanosa można znaleźć na 58. pozycji, a palio weekend na 68. Ranking najpopularniejszych aut rynku niemieckiego zamyka setna na liście lady samara.

KM

Autostradą z Warszawy

Oplakane chodniki

Wiele pisano i pisze się o drogach, autostradach i ulicach, ale prawie nigdy o chodnikach. Pisałem niedawno, że ileś tam kilometrów ulic w Warszawie jest w oplakany stanie i prawie 70 procent z nich wymaga natychmiastowego i gruntownego remontu.

Proszę mi wierzyć, że o wiele gorzej sprawa się ma z chodnikami szczególnie w reprezentacyjnych miejscach stolicy. Wracają one do łask, jako że wszechwładne korki oraz braki w komunikacji miejskiej sprawiają, iż coraz więcej osób woli korzystać z własnych nóg niż z mechanicznych środków lokomocji.

Niestety w okolicach placu Zamkowego, pomnika Adama Mickiewicza, Hotelu Europejskiego, a nawet przed samym Pałacem Prezydenckim!!!, czyli w miejscach najliczniej odwiedzanych zwłaszcza przez zagranicznych turystów, stan ich woła o pomstę do nieba. Trzeba się bardzo starać, by nie wpaść do dziury lub nie potknąć się na jednym z niezliczonych garbów. W tych okolicznościach pieszy narażony jest nie tylko na zniszczenie obuwia. Grożą mu także zwichnięcia czy połamania, a jesienno-zimowa aura spotęguje jeszcze te niebezpieczeństwa. Co prawda Nowy Świat został wyremontowany, ale czekaliśmy na to 50 lat i od tej pory upłynęło sporo wody w Wiśle i nic dalej się nie dzieje. Historyczną drogę królewską od Zamku do Belwederu bardzo trudno przejść pieszo, nie narażając się na kontuzję podobnie jak pół wieku temu. Ponadto fatalny stan chodników to kiepska wizytówka dla władz bądź co bądź europejskiej stolicy.

Łatwego życia nie mają w Warszawie ani kierowcy, ani piesi. Mieszkając nieopodal Kolumny Zygmunta obserwuję codziennie jak od rana każdy parkujący tu samochód napastowany jest przez zgraję zataczających się pijanych oberwańców, wymuszających opłatę w zamian za pseudopomoc i ochronę przed złodziejami. Kierowcy boją się odmówić haraczu, by nie mieć porysowanego auta. Pod koniec dnia „opiekunowie” leżą wyczerpani nadmiarem „obowiązków” lub zaczepiają spacerujące po Starym Mieście osoby.

Odwiedzam często Podwawelski Gród i z moich obserwacji wynika, że piesi mają tu lepsze życie jak w stolicy. Tak więc, jeżeli chcemy przemieszczać się na własnych nogach, to wybierzmy się do Krakowa.

WIESŁAW MRÓWCZYŃSKI

VECTRA

KLIMATYZACJA WŁĄCZONA

W CENĘ VECTRY CD 2.0

Liczba samochodów ograniczona.

OPEL

ZAPRASZAMY

AUTO CENTER

30-663 Kraków, ul. Wielicka 250
tel. (0-12) 278-55-51, 658-94-10, fax 278-61-40

Rajdowe MŚ '98

Specjaliści od jednej osi

Dzięki wyrwaniu z kalendarza rajdowych MŚ '98 Rajdu Indonezji (z przyczyn politycznych nie odbędzie się on w tym roku, chociaż na początku sezonu wyznaczono

ku. Jak na razie Alister nie miał okazji dowieść słuszności powyższej teorii, bowiem nie dane mu było zasiadać za sterami tak doskonałego samochodu (subaru impreza WRC), jakim

W 1996 roku Szkot po raz kolejny zmienił barwy fabryczne. Siadając za kierownicę volkswagena golfa w wersji kit car nie przypuszczał, że dzięki tej właśnie maszynie osiągnie swoje

zane z rajdami. W latach 1986 - 1990 Mark zasiadał za kierownicą karta, ale ponieważ większych sukcesów dzięki małej wyścigówce nie odnosił, nie dalej jak w 1991 roku znalazł się w kokpicie rajdowej suzuki swift GTI grupy N, zapisując na swoim koncie aż sześć zwycięstw w eliminacjach rajdowych mistrzostw Walii. W rok później już za sterami samochodu vauxhall nova GSI Higgins odniósł cztery kolejne wygrane, nie licząc piątego miejsca w klasyfikacji generalnej Elonex International Rally.

Wciąż w tym samym pojeździe Higgins zadebiutował w eliminacji rajdowych MŚ biorąc udział w RAC Rally '93 i zajmując w nim 19 miejsce. Później przyszedł rok 1994 i zmiana samochodu na hondę civic 1.6 grupy N i cykl startów w British Junior Rally Champion.

Na rok 1995 datuje się pierwszy kontakt walijskiego kierowcy z firmą samochodową Nissan. Zasiadając za kierownicą A-grupowego sunny GTI Higgins wygrał Rajd Turcji '95, aby w rok potem wywalczyć drugie miejsce na finiszu rajdowych mistrzostw Wielkiej Brytanii. Wprawdzie zawodnik używał także w tym czasie sporadycznie N-grupowego subaru imprezy, to jednak jego więź z Nissanem była coraz mocniejsza. Próby z micrą w wersji kit car trwały bardzo krótko. Tuż po nich Higgins na dobre zasiadł w fotelu almeri. Najpierw GTI, a potem kit car. Tego ostatniego modelu używa zresztą do dziś walcząc o laury w rajdowych MŚ '98.

Zapewne o obu zawodnikach usłyszymy jeszcze nieraz. Chociaż pozostają oni w cieniu

Prawie 15 tysięcy widzów obejrzało dwudniowy II Zlot Samochodów Terenowych i pojazdów typu „Quad” „Na 4 Łapy”, który odbył się w Korczynie koło Krosna. Na imprezie zjawili się 139 załóg w pojazdach różnych marek, typów i roczników. 59 z nich uczestniczyło w próbie terenowej, wygranej przez Bogdana Kościeckiego z Przebieczan (czas:

dziwych terenowców. Ci poważnie nie wjeżdżają w błoto, choć są wyjątki.

Najstarszym na zlocie, całkowicie oryginalnym jeepem willisem z 1942 przyjechał pan Nocolak z Rzeszowa. W imprezie wziął również udział niewielki młodszy dodge 3/4 należący do Tadeusza Gargasa reprezentującego Automobillklub Gli-mar-Gorlice. Ponadto można

„Na cztery łapy”

2:54,44), przed Zdzisławem Łazarkiem z Janowic (3:10,34) i aktualnym wicemistrzem Polski w Rajdowych Mistrzostwach Polski Samochodów Terenowych - Maciejem Majchrzakiem z Łodzi (3:12,23).

Po Chojnicach, gdzie podobne zloty organizuje od kilku lat Ireneusz Korycki, była to druga pod względem wielkości impreza w Polsce. - *Tutaj są doskonałe warunki do organizowania zlotów aut terenowych. Jest błoto, góry, lasy, nie ma wprawdzie rzeki, ale jest wielka przychylność władz gminnych.* W zeszłym roku na pierwszy zlot „Na 4 Łapy” przybyło około 50 załóg

było zobaczyć kilkanaście, z kilkudziesięciu znajdujących się w Polsce, mało jeszcze znanych pojazdów typu „Quad”. Jedynie quady Hondy posiadają homologację i dopuszczone są do ruchu po drogach publicznych. Pozostałe - suzuki, yamachy, kawasaki - zostały przywiezione na lawetach. Nagrodę za najbardziej efektowny pojazd otrzymał składak zrobiony na dobę przed zlotem przez krakowską firmę Land Servis z elementów różnych aut. Nagrodę dla najlepszej damskiej załogi zdobyła Kinga Borowska z Krakowa, jadąca na uazie andorii (14 miejsce - czas: 4:14,09).

mu termin od 18 do 20 września) kierowcy biorący udział w najbardziej prestiżowym serialu rajdowym świata otrzymali niespodziewaną możliwość odpoczynku i złapania trzeciego oddechu. Wykorzystujemy tę okazję i my, aby przedstawić dzisiaj Państwu bohaterów, którzy pozostając w cieniu walki o tytuły rajdowych mistrzów świata zasługują na naszą uwagę w nie mniejszym niż Sainz i spółka stopniu. Mam tu na myśli kierowców rywalizujących o Puchar FIA w kategorii oficjalnie zwanej Formuła 2, zaś w żargonie rajdowców po prostu „oską” (samochody z napędem na jedną przednią oś i silnikami atmosferycznymi o pojemności nie przekraczającej 2000 cm sześć.).

Nazwiska można tutaj mnożyć (niech wymienię tylko zwycięzców dotychczasowych eliminacji rajdowych MŚ: Panizziego, Jonassona, Rovanperę, Lopesa, Bugalskiego, Delecoura czy Gomeza). Chcemy jednak dzisiaj zwrócić uwagę naszych Czytelników na dwóch kierowców pochodzących z Wysp Brytyjskich: Szkota Alistera Mc Rae oraz Walijszczyka Marka Higginsa. Obaj doskonale spisali się podczas trwania ostatniej eliminacji rajdowych MŚ '98 - 48. Neste Rally Finland. Alister wygrał rajd w kategorii F-2, Mark w tej samej tabeli zajął doskonałe trzecie miejsce.

Alister Mc Rae to młodszy brat sławnego Colina. Wtajemniczeni twierdzą, że w 27-letnim Szkocie drzemie znacznie większy potencjał i możliwości niż w mistrzu świata z 1995 ro-

na co dzień dysponuje jego brat Colin. Mówi się jednak, że obaj panowie wynieśli z domu tę samą miłość do rajdów wsczepioną im przez ojca pięciokrotnego rajdowego mistrza Wielkiej Brytanii.

Alister Mc Rae urodził się 20 grudnia 1970 roku w szkockim Lánark. Swoją przygodę z rajdami rozpoczął w 1989 roku, ale zanim to nastąpiło, 12-letniego malca zafascynował trial i motocross. Dopiero zwycięstwo w klasie samochodów z silnikami o pojemności do 1300 cm sześć. w Esso Scottish Rally Championship '89 rozpoczęło „dorosłą” karierę Alistera. Po sukcesie w tych oraz innych, rozgrywanych na terenie Szkocji zawodach, firma Esso zaproponowała młodemu Mc Rae udział w RAC Rally '92 za sterami sponsorowanego przez siebie forda sierry cosworth grupy N. Strzał okazał się celny. Mc Rae zwyciężył bowiem całą stawkę kierowców rywalizujących w grupie N RAC Rally '92. Było to także pierwsze zwycięstwo obiecującego zawodnika w imprezie stanowiącej eliminację rajdowych MŚ.

W 1994 roku Alister przesiadł się za stery nissana sunny GTI grupy A, odnosząc w nim kilka niebagatelnych dla losów dalszej kariery sukcesów. Najpierw zwyciężył w zmaganiach F-2 Rajdu San Remo '94, później zajął drugie miejsce w tej samej kategorii, tyle że już w Finlandii (wówczas Rajd 1000 Jezior), zaś w 1995 roku wygrał dwie eliminacje rajdowych mistrzostw swojego kraju.

życiowe sukcesy: pierwsze miejsce w F-2 podczas trwania Rajdu Portugalii '97 oraz taką samą pozycję w Neste Rally Finland '98.

Jakie będą dalsze losy młodszego z braci McRae, nikt dzisiaj nie wie. Przypuszczać jednak należy, że jego imię nie zniknie z list startowych najbardziej prestiżowych, rajdowych imprez świata, na co nie pozwoli talent zawodnika i, miejmy nadzieję, zapobiegliwość szefostwa któregoś z liczących się, a startujących w MŚ zespołów.

Mark Higgins nie jest może tak błyskotliwy jak Mc Rae i być może nie ma tak dużych szans na zrobienie zawrotnej kariery, niemniej nie powinniśmy gubić z oczu tego zawodnika. Młodszy od Alistera o rok Mark urodził się na Wyspie Man, zaś mieszka i żyje w Carno (Walia). Początki kariery sportowej Higginsa podobnie jak Mc Rae nie były zwią-

wielkich: Sainza, Auriola, Mäkinena, Kankkunen i całej reszty, to przecież zmagania w F-2 traktować należy zawsze jako etap przejściowy do dalszej kariery. Miejmy nadzieję, że w przypadku Alistera Mc Rae i Marka Higginsa będzie to także prawdziwością.

MACIEJ HOŁUJ
Fot. autor

Fot. ARP - Bolesław Bajorski

oraz ponad 5 tysięcy widzów. W tym roku obie liczby prawie się potroiły - powiedział „Dziennikowi” Marek Jaźwiecki z Gminnego Ośrodka Kultury w Korczynie.

Trasa próby terenowej liczyła około 3 km i była zdaniem zawodników „wyjątkowo ciężka”. Jej przebieg zaryzykował 59 załóg. - *Większość przybywających na takie zloty to pasjonaci, którzy siedzą czasami po parę tysięcy godzin pod autami, robią, spawają, malują, udoskonalają, po czym przyjeżdżają i na próbie to wszystko rozwalają - stwierdził M. Jaźwiecki. - Są jednak i tacy, którzy mają auto terenowe, bo nadeszły takie czasy, że wypadają je mieć. Są modne i drogie. Ponadto wypadają ubrać się w moro i chodzić wśród praw-*

W tym roku w Korczynie zjawili się szczególnie dużo miłośników aut terenowych zrzeszonych w takich klubach jak: „Werp” z Warszawy, „Autotraper” z Łodzi czy „Jeep Klub” z Bielska-Białej. Indywidualnie przyjechali kierowcy i widzowie nawet z Sopotu, Kotliny Kłodzkiej i Poznania. - *Przyjeżdżali całymi rodzinami - dodał M. Jaźwiecki. - Samochód na lawecie, żona, dzieci... Chłopcy z Rzeszowa przywieźli sobie nawet kuchnię polową i gotowali cztery dania dziennie. Zapraszali na nie wszystkich chętnych, potem całą noc wszyscy siedzieli przy ogniskach i do rana rozmawiali o swoich autach, udoskonaleniach, wymieniali się częściami, adresami, doświadczeniami...*

(ST)

HONDA CAR PARTNER autoryzowany dealer
HONDA ...nic dodać
atrakcyjne elementy tuningowe
SALON Kraków Nowa Huta, os. Niepodległości 1 (Gen. Andersa), tel./fax 647-67-22
SERWIS Kraków Nowa Huta, os. Dywizjonu 303 33A, tel./fax 647-00-53

AUTO PARTNER DAEWOO
zanim kupisz zobacz u Nas!
Special EDITION
specjalne "letnie" CENY
specjalne kredyty i ubezpieczenia
specjalna wersja samochodów DAEWOO
Kraków Nowa Huta os. Kolorowe 16a tel. 643 50 86, 643 76 01

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY
KOMANDOS
NAJLEPSZY W POLSCE!
Jeżdżę z DZIENNIKIEM
Poniedziałkowy magazyn „Dziennika Polskiego”. Wydawca: WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA
Redakcja: Jacek Jurecki, tel. 422-25-79 i Krzysztof Mikruta.
Współpraca: Maciej Hołuj, Aleksander Markiewicz, Łukasz Kwieciń, Krzysztof Samborski.
Oprac. graf.: Jacek Jurecki. Druk: Centrum Prasowo-Poligraficzne Sp. z o.o.
e-mail: jjurecki@jagiellonia.krakow.pl

Akademia
Sztuk
Pięknych
im.
Jana
Matejki
w Krakowie

Akademia

DZIENNIKA

Lilla Kulka

Lilla Kulka, ur. w 1946 r. w Krakowie. W latach 1965-68 studia w krakowskiej ASP na Wydziale Form Przemysłowych u prof. prof. A. Marczyńskiego, A. Haski i R. Otręby. W latach 1968-72 studia w PWSSP w Poznaniu (Wydział Malarstwa, Grafiki i Rzeźby) u prof. S. Teisseyre'a.

Tkanina unikatowa - gobelin u prof. M. Abakanowicz; dyplom z wyróżnieniem w 1972. Od r. 1981 wykłada tkaninę w krakowskiej Akademii, na stanowisku prof. nadzwyczajnego.

Zajmuje się tkaniną unikatową, rysunkiem, malarstwem, aranżacją przestrzeni; prowadzi też zajęcia rehabilitujące przez sztukę osoby upośledzone.

Uczestniczyła w ponad 80 wystawach krajowych i 60 za granicą - w Anglii, Danii, Norwegii, Szwecji, Finlandii, we Włoszech, Belgii, Holandii, w Meksyku, USA i Kanadzie. 19 wystaw indywidualnych w Polsce, Niemczech, Austrii i USA.

Nagrody i wyróżnienia:

Medal Międzynarodowego Triennale Tkaniny Unikatowej - 1975 - Łódź; Tkanina Roku 1976 - I wyróżnienie honorowe; Tkanina Roku 1977

- II nagroda; Tkanina Roku 1978 - Grand Prix; Tkanina Roku 1979 - Grand Prix; Tkanina Roku 1980 - Wyróżnienie i specjalna nagroda „Desy Y”; (Konkurs Tkanina Roku organizowany przez ZPAP Kraków). Prace w zbiorach: Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Muzeum Narodowego w Warszawie, Biura Wystaw Artystycznych w Olsztynie, Bydgoszczy, Kolekcja Sztuki Współczesnej Fundacja - Galeria Na Prowincji - Lublin, Kolekcja Anne & Jacques Baruch Ltd - Chicago in USA, Kolekcja Friends Of Fiber Art International - Westenspringsil - USA, Artoteka - Zbiory Miejskie - Kaarst - Niemcy oraz kolekcje prywatne w Polsce, Francji, Niemczech, RPA, Austrii, Norwegii, Meksyku oraz u Jana Pawła II w Watykanie. Realizacja tkanin do Urzędu Stanu Cywilnego - Czchów woj. tarnowskie i Fabryki Wyrobów Wełnianych w Benghazii (Libia).

Od lewej:

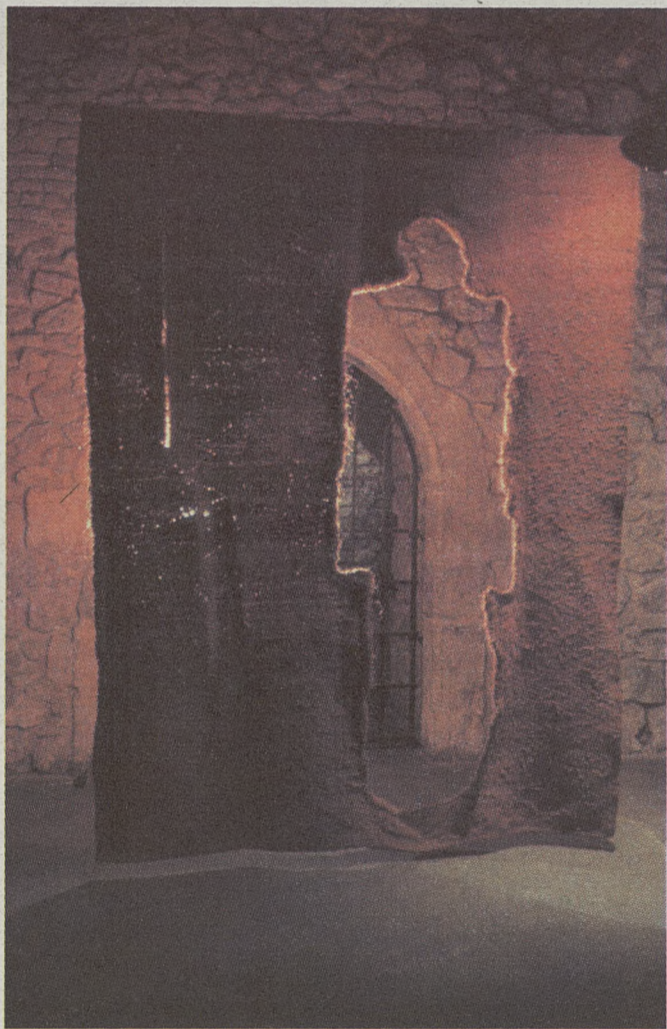
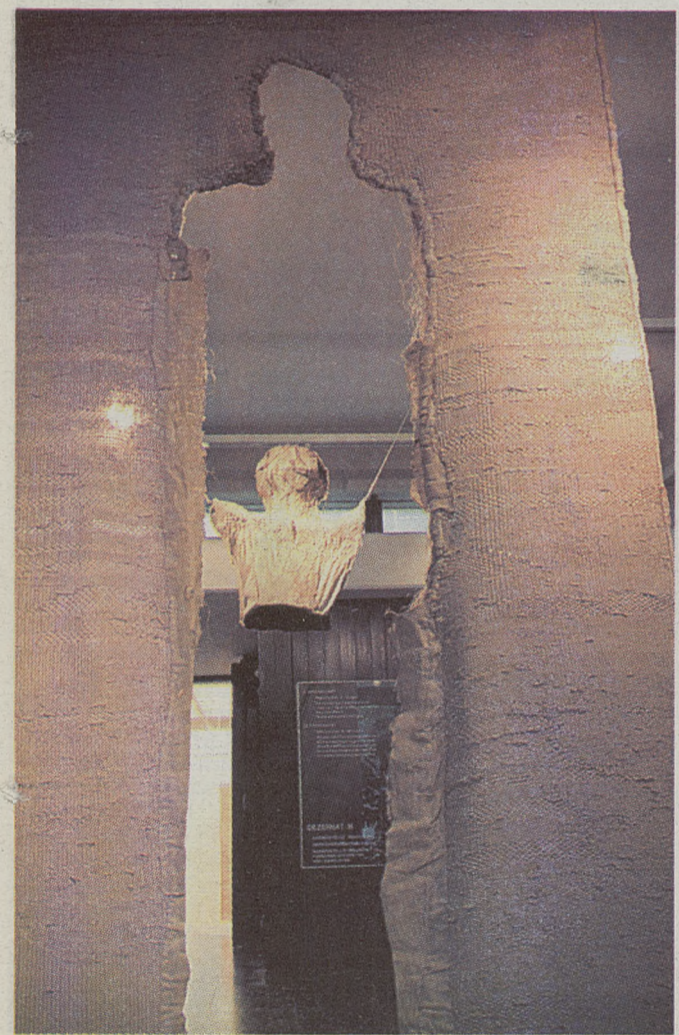
„Ślad” i „Tors” - fragment instalacji, 1997, nici lniane, drut, konopie

Z cyklu „Anonimy i ślady” - instalacja, 1992, gaza bawełniana, papier szary, sizal, drut

„Sylweta” z cyklu „Ślady” - 1997, sizal, wełna

Fot. autorki: P. Jaroszewski

Opracował: F. Taks

„P o biesiadach i igrzyskach przygotowano łoża małżeńskie w głębi komnaty i wówczas rozbysta niezwykła i gdzie indziej podobno nie widziana u królów wspaniałość opon. Na nich Adam i Ewa stali wymalowani sztuką tkacką... a nagość obojga tak dalece działała na widzów, że mężczyźni uśmiechali się do Ewy a swawolne dziewczęta do Adama...” - napisał Stanisław Orzechowski w „Panegiriku ku czci zaślubin Zygmunta Augusta z Katarzyną Austriaczką”.

Szlachetne tkaniny, zwane u nas oponami, arrasami lub gobelinami zaliczane do najwyższych osiągnięć sztuki plastycznych. Posiadanie „obrazów nitką malowanych” było też ambicją możnych tego świata. Za jej zaspokojenie więc skłonni byli płacić kwoty ogromne: dość powiedzieć, że nawet sławny z bogactwa Kosma Medyceusz, pan Florencji i tokańskiego księstwa, spłacał raty za 8 podobnych wawelskim arrasów przez lat trzy, a Filip II hiszpański, w którego państwie słońce nigdy nie zachodziło, nie mógł zebrać pieniędzy na podobne zamówienie przez lat dwa.

Potem, w ciągu XVIII i XIX wieku kunszt i wysoka pozycja tkanin artystycznych znacznie przygasły, by w naszym już stuleciu znów sięgnąć po należne im miejsce w hierarchii sztuk pięknych. Bo nie jest rzeczą przypadku, że jedną z najsławniejszych artystek światowej miary jest Magdalena Abakanowicz, w której ślad idzie Lilla Kulka.

Próba poszukiwania genezy jej sztuki w wielkich tradycjach gotyckiego i renesansowego tkactwa wydaje się co najmniej karkołomna. Lecz tylko z pozoru. W istocie bowiem łączy je wiele. Po pierwsze więc poważny, filozoficzny zamysł. Tak „Potopowe opony” wawelskie, jak o nich pisano, jak dzieła Lilli Kulki są filozoficznymi opowieściami o wszystkich cechach moralitetów i tak jedne jak drugie przemawiają poprzez ludzką postać. Tak jedne jak drugie otaczają widza i wciągają go w głąb stworzonej przez nie sytuacji lub rozgrywanej się akcji, w jej kli-

mat i problematykę, w której artystyczna fikcja miesza się z rzeczywistością aż do zatarcia dzielących je granic.

Jedne i drugie też działają owym, trudnym do uzyskania w innym, niż włókno tworzywne, połączeniem wrażenia życia i jego intymności z patosem i monumentalizmem. Bo kompozycje Lilli Kulki są monumentalne i patetyczne w najlepszym tego słowa znaczeniu. Bo czyż patetycznym nie jest człowieczy los i pytanie o jego sens? A te właśnie, odwieczne, lecz wciąż nas pasjonujące problemy porusza ona w swej sztuce.

Jej „miękkie rzeźby”, gdyż tak właśnie nazywa się - acz niezbyt precyzyjnie - dzieła, należące z racji użytego w nich włókna do tka-

Moralitety nitką malowane

nin, zaś trójwymiarowości do rzeźby - rodzą się z emocji, lecz powstają powoli, bo warsztat ma swoje wymagania. A czas służy skupieniu i przemyśleniu znajdującym swe odbicie w syntezie kształtu, w ograniczeniu użytych środków do niezbędnego minimum, zaś to dla odmiany prowadzi do wspomnianej już monumentalności. Nie tylko wymiarów, przekraczających nieraz wysokość trzech metrów. Przede wszystkim monumentalności zwartej, hieratycznej formy.

Artystka tworzy cykle tematyczne będące w istocie zapisem jej intymnych pamiętników. Zaczęła od miniatur, by później osiągnąć skalę ludzką i przekroczyć ją, bo tak właśnie krystalizuje się

myśl: od błahych, zdało by się, drobin i spostrzeżeń, do przekraczających naszą miarę filozoficznych sformułowań. Cykl „Anonimy i ślady” mówi o człowieku. Nie o określonej jednostce z jej cechami osobowymi, lecz o pojęciu człowieka jako istoty, jako znaku raczej bądź symbolu niż jednostkowej indywidualności. Ktoś nazwał owe sylwetki ludzkie *homunculami*, sztucznymi ludźmi. Może słusznie. Moim jednak zdaniem, są one raczej *alter ego*, są naszymi zastępcami i powiernikami, w których możemy się w każdej chwili wcielić i utożsamić z nimi, by wziąć udział w toczonym przez nie dialogu. Za każdym razem innym, bo sposób ustawięcia rzeźb stwarza między nimi inne relacje i odmienia tym samym treść dyskursu. A to, że przypominają one nieraz tarcze strzelnicze? Czyż również i my nimi w pewnym przynajmniej stopniu nie jesteśmy?

Niekiedy po człowieku zostaje więc tylko puste miejsce jako jedyny ślad jego istnienia. I ślad naszej o nim pamięci.

Drugi cykl nosi tytuł „W drodze”. Dokąd? Na drugą stronę życia, do której dzień po dniu i krok po kroku wszyscy dążymy.

Lilla Kulka tworzy w jakże szlachetnym, lecz jednocześnie surowym monochromie naturalnego lnu i konopi o barwie pogłębionej żywicami, którymi utwardza swe rzeźby. I to jej wystarcza do uzyskania pełnego wyrazu, choć kiedyś stosowała kolor i fragmenty autentycznych mundurów nawet. - Jestem sensualistką - mówi. Dotyk materiału otwiera świat wyobraźni, więc jego rodzaj jest również, bądź też bywa punktem wyjścia. A poza tym przykro by było włożyć naturalne tworzywo do sztucznego barwnika, by w barbarzyński sposób zniszczyć jego piękno.

A ponadto ów brunatny kolor jest kolorem skupienia. Bo u schyłku naszego stulecia tkanina znów wkracza w sferę *sacrum*.

JERZY MADEYSKI